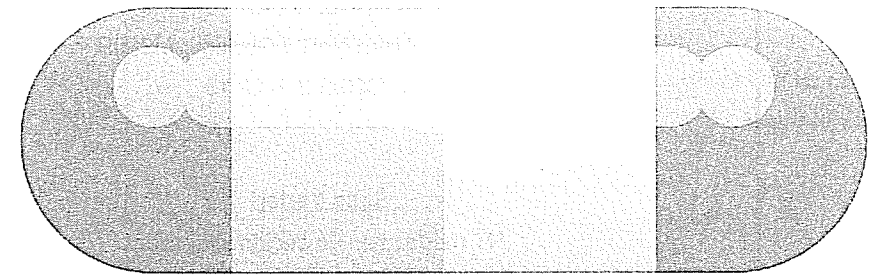
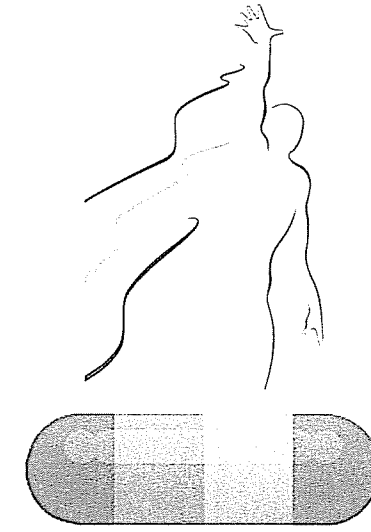

Türkçe Denemeleri

1	YGS 1	 TÜRKÇE DENEME SINAVI
13	YGS 2	 TÜRKÇE DENEME SINAVI
23	YGS 3	 TÜRKÇE DENEME SINAVI
33	YGS 4	 TÜRKÇE DENEME SINAVI
43	YGS 5	 TÜRKÇE DENEME SINAVI
53	YGS 6	 TÜRKÇE DENEME SINAVI
63	YGS 7	 TÜRKÇE DENEME SINAVI
73	YGS 8	 TÜRKÇE DENEME SINAVI
83	YGS 9	 TÜRKÇE DENEME SINAVI
93	YGS 10	 TÜRKÇE DENEME SINAVI
103	YGS 11	 TÜRKÇE DENEME SINAVI
113	YGS 12	 TÜRKÇE DENEME SINAVI
123	YGS 13	 TÜRKÇE DENEME SINAVI
133	YGS 14	 TÜRKÇE DENEME SINAVI
143	YGS 15	 TÜRKÇE DENEME SINAVI
153	YGS 16	 TÜRKÇE DENEME SINAVI
163	YGS 17	 TÜRKÇE DENEME SINAVI
173	YGS 18	 TÜRKÇE DENEME SINAVI
183	YGS 19	 TÜRKÇE DENEME SINAVI
193	YGS 20	 TÜRKÇE DENEME SINAVI
202		 CEVAP ANAHTARI

TÜRKÇE

YGS DENEMELERİ

1. Yıllar var, ben onu hiç unutmadım
O beni sorar mı, hatırlar mı ki?
Büsbütün silinip gitti sanki adım
Gönlünün vefası bu mudur ki?

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) İlgeç B) Bağlaç C) Belirteç
D) Önad E) Eylem

2. Ay geçti, yıl döndü, unuttu beni
I II
Üstüne adını yazdığım ağaç
III IV
Açtın derdimi kanattın yüreğimi
V

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerin hangisinde ünsüz yumuşaması vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. Bu sanatçımızın en önemli yanı, çalışmalarında sistematik olması ve yapıtlarında gereksiz bilgilere yer verilmemesidir.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özne eksikliği
B) Sözdizimi yanlışlığı
C) Özne-yüklem uyumsuzluğu
D) Anlamca çelişen sözlerin bir arada kullanılması
E) Çatı uyumsuzluğu

4. Amasya Valiliği'nin geçtiğimiz yıl turizmi geliştirmek için kentte yaptığı çalışmalar başarılı olmuş.

Bu cümlelerin öğeleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Özne - yüklem
B) Özne - zarf tümleci - yüklem
C) Nesne - dolaylı tümleç - yüklem
D) Zarf tümleci - özne - yüklem
E) Zarf tümleci - nesne - yüklem

5. Günümüzde insanlar bilinçleniyor, bir kitabı alırken birkaç kez düşünüyorlar artık. Bu kitabın kendileri için gerçekten yararlı olup olmadığını enine boyuna tartıyorlar. Yerli yazarların yapıtlarını yayımlamamayı övünç sebebi bellemiş yayıncıların da devri kapanıyor artık. Yerini ciddi anlamda uzmanlaşmış, işini titizlikle yapan ve en üst seviyede yazarlarla çalışan yayınevleri alıyor.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Yayınevlerinin yazarın, yazınsal kimliği üzerinde ne gibi etkileri olduğunu düşünüyorsunuz?
B) Sizce, bazı yazınsal türler niçin ilgi görmemeye başladı yazınımızda?
C) Günümüzün okurlarını ve yayıncılığını nasıl değerlendiriyorsunuz?
D) Bir yayıncı olarak, günümüzde yayıncıların ayakta kalmasını çok mu zor görüyorsunuz?
E) Sanatsal nitelikten yoksun yapıtların artık okunmamasını neye bağlıyorsunuz?

6. Sanatçı, edebiyatımızda eleştiri denilince akla ilk gelen kişilerdendir. Yaşamını eleştiriye, özellikle de roman ve hikâye eleştirisine adanmıştır. Yılların verdiği birikim ve deneyimle kendine has bir anlatım yolu bulan eleştirmen, eleştirilerini bir yazı dizisi halinde yayımlamıştır. Kitap okuma notları gibi değildir bu yazılar. Bir edebi metnin, uzman titizliğiyle irdelenmesidir. Bu yazılarında eleştirmen objektifliğini elden bırakmaz. Bugün adından söz ediliyorsa biraz da bundandır.

Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değnilmemiştir?

- A) Eleştirilerini tarafsız bir tutumla kaleme aldığına
B) Eleştiri yazılarında genç sanatçılara yol gösterdiğine
C) Edebiyatımızın en çok tanınan eleştirmenlerinden biri olduğuna
D) Eleştirilerini daha çok belirli türler üzerine yoğunlaştırdığına
E) Eleştirilerinde farklı bir çizgiyi yakaladığına

7. 1940'lara gelirken, hece şiirinin baskısından ve mevcut şiir beğenisinden yakının üç genç şair, yeni bir şiir akımı başlatmıştır. 1941'de yayımladıkları "Garip" adlı kitapta küçük insana yönelerek onların yaşama sevincini şiire getirmeye çalışmışlardır. Edebi sanatlara, ölçü ve uyağa, süslü söyleyişlere karşı çıkmışlardır. Şiirin, hayatını emeğiyle kazananların hakkı olduğunu savunmuşlardır. Bu keskin görüşlerle şiir kolaylaşmış ve şiir anlayışı değişivermiştir. Kısa sürede de yaygınlaşan ve yeni bir yazma tarzını hazırlayan bu şiir anlayışı bugün bile devam etmektedir.

Bu parçaya göre, Garipçilerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sıradan insanları şiire taşıdıkları
B) Şiir anlayışlarının kabul gördüğü
C) Etkilerinin günümüze dek sürdüğü
D) Şiirde köklü değişiklikler yaptıkları
E) Şiiri bir sanat olarak görmedikleri

9. En başarılı yaşam öykülerinin, yakından tanıdıkları kimseleri anlatan yazarların yazdığı yaşam öyküleri olduğu söyleniyor. Ama bu durumun da birtakım sakıncaları var. Anlatılan kişiyi tanımak, hele o kişinin yakını olmak, o kişinin yaşamındaki olaylarda taraf tutmaya yol açar. Dahası, yaşam öyküsünü anlatacağınız kişinin bazı davranışlarına öfkelenmiş, bazı başarılarını kıskanmış olabilirsiniz ya da aranızda bir türlü unutamadığınız bir kırgınlık yaşanmış olabilir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşamöyküsü yazmanın güç bir iş olduğu
B) Yaşamöyküsü yazarken objektif olmak gerektiği
C) Tanıdıkların yaşamöyküsünü yansız bir tutumla anlatmanın zor olduğu
D) Her yaşamöyküsünün, gerçekleri yansıtmadığı
E) Başarılı bir yaşamöyküsü yazmanın zaman aldığı

8. Yazı yazmak fotoğraf çekmeye değil, resim yapmaya benzer. Fotoğrafta deklanşöre basar, karşınızdaki görüntüyü kaydedersiniz. Resim yapmak ise ---. Bu yüzden yazı yazmak, aslında yanlış bir ifadedir. Doğrusu, yazıyı üretmektir. Çünkü yazar, tıpkı ressam gibi herkesçe bilinen konu ve malzemeden, "var olmayan" bir yapıtı ortaya çıkaran kişidir.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) o görüntüyü kendi bakış açınızla yeniden şekillendirmeniz demektir
B) fotoğraf çekmeye göre daha çok deneyim ister
C) yoğun ve titiz bir çalışmayla gerçekleşir ancak
D) yeteneğin yanında önemli bir birikim de gerektirir
E) düş gücünden çok, gerçeklere bağlı kalmaktır

10. Eşsiz bir coğrafyayı sarmalayan masmavi deniz... Yeşilin en güzel tonlarını barındıran uçsuz bucaksız zeytin ağaçları... Adını bu ağaçlardan alan Zeytinliada selam duruyor bizlere. Daha o zaman anlaşıyor dönüşün buruk olacağı. Mis kokan meyve bahçeleri, uzun sahilleri ve ılık rüzgârlarıyla bir tabloyu andırıyor. Kimilerinin "çocukluğumun Bodrum'u" olarak adlandırdıkları bu belde şimdilerde tekrar eski popülerliğine kavuşuyor.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Birinci kişili anlatımla oluşturulmuştur.
B) Eksiltili cümleler kullanılmıştır.
C) Anlatıcının duygusal etkilenmesi yansıtılmıştır.
D) Söz sanatlarına yer verilmiştir.
E) Nitelik bildiren sözcükler kullanılmıştır.

11. Bir öykücüyle ilgili aşağıdaki açıklamalardan hangisi, araç içindeki özellikle uyuşmamaktadır?

- A) Sanatçının öykülerini okurken adeta yaşamdan kesitler görüyorsunuz, öykülerin dokusundaki kıpır kıpır anlatım hemen göze çarpıyor. (canlılık)
B) Öykülerinde, ön yargılardan uzak, insanların ortak kimi özelliklerini anlatması, yazara sınırlar ötesi bir okur kitlesi kazandırmış. (evrensellik)
C) Sanatçı, öğrendiği bir bilgiyi ya da gözlemlediği herhangi bir ayrıntıyı, öykülerine gelişigüzel bir biçimde serpiştirmiyor. (farklılık)
D) Sanatçının, okurları zorlamayan üslubu, günlük konuşma dilini kullanması, öykülerinin belirgin özelliklerindendir. (yalınlık)
E) Sanatçının, okurların belleğinden kolay kolay silinmeyecek çarpıcı yaşantıları anlatması, öykülerinin çekiciliğini artırıyor. (etkileycilik)

12. (I) Yazarın postmodern anlayışla yazdığı bu öykülerde, devrik cümleler çokça yer alıyor. (II) Ayrıca öykülerin dokusunda gerçeklikle düşsellik iç içe geçiyor. (III) Gerçeğin sınırı nerede bitiyor, düşsellik nerede başlıyor, kestirmek zor. (IV) Öykülerde çocukluk yıllarında okunanlara, bunların oluşturduğu düşsel ortamlara göndermeler de var. (V) Öykülerdeki bu göndermeler sayesinde yazar, okuru sürekli zinde tutabiliyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, karşılaştırma yapılmıştır.
B) II. cümlede, bir değerlendirme vardır.
C) III. cümlede, bir yorumda bulunulmuştur.
D) IV. cümlede, bir saptama yapılmıştır.
E) V. cümlede, yargı, gerekçesiyle birlikte verilmiştir.

13. I. Romancı; okuru, romana yaşamdan aktardıklarını inandırdığı kadar, düş gücüyle eklediklerine de inandırmalıdır.
II. Bir romanda, gerçek yaşamdan kesitler bulunabileceği gibi, kurgusal olaylar da bulunabilir.
III. Yaşamdan yakalanan kareler, düşsel öğelerle süslenerek romanlarda yer aldığı okura daha ilginç gelir.
IV. Romancılar, öyle dil ustalarıdır ki onların söz işçiliğini romanlarının bütün satırlarında görebilirsiniz.
V. Romancının hem düş gücünden hem gerçeklerden yararlanması, okurun ilgisini çekmesini sağlar.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangileri anlamca birbirine en yakındır?

- A) I. ve II. B) I. ve III. C) II. ve IV.
D) III. ve V. E) IV. ve V.

14. Romancıların, yaşamı yapıta aktarma konusunda farklı tutumlar takındığını görüyoruz. Kimi, fotoğrafçı olmayı tercih ederken kimi de ressam olmayı önemsemiş ve öyle tanınmıştır.

Bu parçada altı çizili sözlerin yerine, aşağıdakilerin hangisinde verilenler sırasıyla getirilirse parçanın anlamı değişmez?

- A) hayalci olmayı – gerçekçi olmayı
B) ayrıntılı biçimde anlatmayı – ana hatlarıyla değinmeyi
C) yaşananları değiştirmeyi – yaşananları olduğu gibi vermeyi
D) olduğu gibi anlatmayı – kendinden bir şeyler katarak anlatmayı
E) teknolojiden yararlanmayı – doğallığı öne çıkarmayı

15. Ülkemizin en çok turist çeken bölgelerinden biri olan Nevşehir yöresinde bulunan ve 25 Kasım 1986'da koruma altına alınan Göreme milli parkı, dünyaca ünlü peribacalarının yer aldığı önemli bir turizm merkezidir.

Bu cümlede numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

16. (I) Sanatçı, ilginç bir konuyu bu romanda ustaca işlemiş. (II) Hareketli bir olayın heyecan verici akışından yararlanmamış. (III) Daha çok, kahramanların psikolojik durumları üzerinde derinlemesine durmuş. (IV) Bunu başarabilmek için, çok uzun diyaloglara ve iç konuşmalara yer vermiş. (V) Bu yüzden roman, psikolojik romanlardan hoşlanan dar bir kitlenin dışındaki okurların ilgisini çekemeyecek gibi görünüyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir ön yargı söz konusudur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

17. Yaz aylarının gelmesiyle beraber düğünler de başlar Sarıkamış'ta. Tanıdık herkes davetlidir düğüne. Öyle bir gecede bitmez eğlenceler. Bazen iki gece bazen üç gece sürüp gider. Sarıkamış köylerinde yaşam, geçmiş zamanın tadında devam eder.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangileri eylemsi değildir?

- A) I. ve II. B) II. ve III. C) III. ve V. D) III. ve IV. E) IV. ve V.

18. Uzun ve yorucu bir kışın ardından bahar, kendini yaza bırakıyor. Yalnızca bahar değil, insan da bırakıyor kendini güneşe ve masmavi denize... Karşımızda bünyesinde barındırdığı güzellikleri hiç sakınmadan bize sunan Didim... Burası, pek de öyle yalnızca doğaseverlerin ya da mitoloji tutkunlarının uğrak yeri değil. Her yönüyle insanı kucaklayan, ona yaşama sevinci veren bir yer burası.

Bu parçada numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

19. (I) Nil, yüzyıllardır insanlarca gizem dolu, olağanüstü bir ırmak olarak algılanmıştır. (II) Pek çok ırmağın tersine o, güneyden kuzeye doğru akmaktadır. (III) Eski Mısırlılar ve Yunanlılar, Nil'in aylarca yağmur yağmadığı halde neden yaz sonunda taşıdığını bir türlü çözememişlerdir. (IV) Nil'in kaynağını bulabilmek ve ırmak akışının gizini çözebilmek için birçok araştırma yapılmıştır. (V) Sonunda, Nil'in kaynağının Uganda'daki Victoria Gölü olduğu, araştırmalarla ortaya konmuştur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle, içinde birleşik sözcükler olan yapıcı birleşik bir cümledir.
B) II. cümlede "o" sözcüğü işaret adlı olarak kullanılmıştır.
C) III. cümlelerin yüklemi yapıcı basit, çatısı bakımından geçişli bir fiildir.
D) IV. cümlede belirtili ad takımı kullanılmıştır.
E) V. cümlede birden çok özel isim vardır.

20. Hem hece (I) hem de aruz vezniyle şiirler yazan Bayburtlu Zihni (II) gördüğü medrese eğitiminin etkisiyle divan şairi olmaya özendiye de bu alanda pek başarılı olamamıştır. Aruzla yazdığı şiirler (III) ölümünden sonra oğlu tarafından "Divan-ı Zihni" adıyla yayımlanmıştır. Asıl ününü hece ile yazdığı koşma (IV) semai ve destanlarla elde etmiştir. Özellikle, 1828 Osmanlı - Rus Savaşı sırasında Bayburt'un gördüğü zararı duygusal bir dille (V) anlattığı ağıtıyla büyük ün kazanmıştır.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangilerine virgül (,) getirilemez?

- A) I. ve III. B) I. ve V. C) II. ve III. D) III. ve IV. E) IV. ve V.

21. (I) Her yıl sonbaharın gelişini yeni bir öykü kitabıyla haber veren yazarın son kitabı okurla buluştu. (II) Bu kitap başta film senaryosu olarak yazılmış bir metin aslında. (III) Sinema ve televizyon macerası yarıda kalan bu yapıt, tertemiz bir aşk hikâyesini anlatıyor. (IV) Sinema ve televizyon düşünülerek yazılan öykü ve romanlarda daha çok aşk konusuna yer veriliyor. (V) Bu, izleyicinin ilgisini daha çok çekmek için yapılıyor. (VI) Çünkü izleyicilerin büyük bir kısmı, hâlâ, acıklı aşk hikâyelerini izlemeyi tercih ediyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense, ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

22. (I) Bugünkü Türk şiiri için kullanılan "1980 sonrası" nitelmesi, herkesin kabul etmesi gereken bir yargıdır. (II) Doksan yıllık, görkemli sayılabilecek bir geçmişe sahip olan Türk şiirini, 1980'e kadar, çeşitli dönemlere ayırmak kolay olmuştur. (III) 1980'den sonra ise, şiirler bir akım etrafında toplanmamıştır. (IV) Ancak bu dönem şairlerinin bağımsız olmalarından dolayı, Türk şiirinin çıkmaza sürüklendiği düşüncesine katılmıyorum. (V) Şiirimizin bu ürünlerle kendine, akacağı yeni yataklar bulacağını düşünüyorum.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yorum söz konusu değildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

23. (I) Sanatçımız, geçen hafta duygusal şiirlerden oluşan yeni bir kitapla okurlarının karşısına çıktı. (II) Yalnız yaşayan bir bireyin doğanın güzellikleri karşısındaki hislenmeleri var bu şiirlerde. (III) Sanatçının diğer şiirlerindeki tadı bu yapıtında bulmakta güçlük çekiyorsunuz. (IV) Sanatçımızın bir bütün olarak şiirimizin özel tarihinde bir yeri var, ama şiirler tek tek okununca o etkiyi yapamıyor. (V) Ayrıca kullandığı imgeli ve kapalı dil, şiirleri anlamayı da güçleştiriyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde düşüncenin olumlu ya da olumsuz olduğu açıkça belirtilmemiştir?

- A) I. ve II. B) I. ve IV. C) II. ve III. D) II. ve IV. E) III. ve V.

24. Fotoğraf icat edildiğinden beri bir tartışma vardır: Fotoğraf bir sanat mıdır, değil midir? Genel kanı, fotoğrafın bir sanat dalı olduğu yönündedir. Ama hangi fotoğraf? Hele dijital fotoğraf makinelerinin çıkmasıyla neredeyse herkesin bol bol fotoğraf çekip dergilerde, internette yayımladığı şu günlerde bu soru daha da önem kazanıyor. Sanat, dünyayı değişik yaklaşımla yansıtmaya işidir. O zaman burada şunu söylemek gerekir. Fotoğraf, gizli kalmış ayrıntıları öne çıkarırsa sanat katına yükselir.

Bu parçada fotoğrafın sanat dalı sayılması aşağıdakilerden hangisine bağlanmaktadır?

- A) Nesneleri olduğu gibi aktarmasına
- B) Yayımlanmak amacıyla çekilmesine
- C) Objelerin kapalı yanlarını aydınlatarak sanatseverleri büyülemesine
- D) Nesnelerin fark edilmeyen yönlerini ortaya koymasına
- E) Sanatsal değere sahip olan güzel bir konuyu yansıtmak için çekilmesine

25. Aydın insanın temel özelliği kuşkudur. O, bütün geçmiş bilgileri bir neden-sonuç ilişkisi içinde özümser ve onlardan yeni bilgiler üretir. Bireyi, toplumu, sanatı kendi benimsediği ölçütlerle değerlendirmeye tabi tutar. Bu noktada aydının etkinliği, kuşku üstüne kurulmuş bir eleştiri etkinliğidir. Durum böyle olunca da aydın, hiçbir zaman kesin bir eleştiri ortaya koyamaz. Çünkü yaptığı eleştirileri bir süre sonra değiştirebilir.

Bu parçadan aydınla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Şüpheli bir yaklaşımla eleştiriler yaptığı
- B) Toplumdan kopuk bir yaşam sürdüğü
- C) Tam anlamıyla bitmiş bir eleştiri yapmadığı
- D) Değerlendirmelerinde kendince ölçütler kullandığı
- E) Var olan bilgileri değerlendirip yeni sonuçlara ulaştığı

26. Yazarın bu yapıtındaki öykülerinin temel özelliği, olayların geçtiği çevrenin ve zamanın farklı olmasıdır. Buna rağmen öykülerinin hepsinde aynı konuyu, aşk konusunu, işlemiştir. Bunu yaparken, öykülerinin hemen hepsini sürükleyici bir anlatım ve titiz bir dille kaleme almıştır. Dili kullanışta öylesine yeteneklidir ki —.

Bu parçanın sonuna, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) kahramanlarını çevreyle uyum içinde karakterize etmeye büyük gayret göstermiştir
- B) öykülerin anlatım yönüyle bir özgünlük taşıdığını söylemek oldukça zordur
- C) öyküleri, konu yönüyle birbiriyle ilgilidir
- D) konu olarak zayıf kalan öyküleri bile çok okunur hale gelmiştir
- E) toplumsal duyarlık, yapıtlarının en önemli özelliğini oluşturmaktadır

27. Ziya Osman Saba'nın şiirlerindeki içten, sevecen havayı öykülerinde de buluruz. Onun öyküleri bize çocukluk çağımızın dokunulmamış, kirlenmemiş, arı özelemlerini taşır. Özlemin gerçekleşmesinin olanaksızlığına rağmen, duygudaki inceliği okurda bir kez daha uyandırmak isteyen bir tutum sergiler. Toplum yaşamının çelişkilerini, karşıtlıklarını görmezden gelen uçuk bir anlayış değildir bu.

Bu parçadan, Ziya Osman Saba ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Öykülerinin şiirlerinden daha yetkin olduğu
- B) Toplumsal yaşama duyarlı kalmadığı
- C) Öykülerinde çocukluğun saf özelemlerini anlattığı
- D) Yapıtlarında sıcak bir tutum sergilediği
- E) Ulaşılmaması imkânsız özelemleri konu edindiği

28. Sıradan ve orta halli yazarlar, üstün özellikli yapıtlar ortaya koymak için büyük, çarpıcı olaylardan yola çıkarak romanlarını oluştururlar. Ancak gerçek yazarlar, basit bir olaydan bile yola çıksalar, zengin düş dünyalarından yararlanarak onu dört başı mamur bir yapıt haline getirebilirler. İşte bu, yazın dünyasında küçük bir kıvılcımın yangına dönüşmesinin kanıtıdır.

Bu parçada "küçük bir kıvılcımın yangına dönüşmesi" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yetkin yapıtların ancak özgün bir içerikle kaleme alınabilmesi
- B) Yazmanın, önü alınamaz bir istek haline gelmesi
- C) Okurları etkileyecek konuların tercih edilmesi
- D) Geniş kitlelerce benimsenmenin uzun bir zaman alması
- E) Sıradan bir konudan yetkin yapıt ortaya konması

29. Günümüzde o kadar çok yapıt yayımlanıyor ki, bunları takip etmek mümkün değil. Para verilerek alınıp zaman ayrılan yapıtların hayal kırıklığına uğratması her okuru üzer elbette. İşte bu eleştirmen, birer işaret fişğine dönüşen yazılarıyla bu olumsuz durumun önüne geçiyor.

Bu parçada "işaret fişğine dönüşen yazılar yazmak" sözüyle, sözü edilen eleştirmenle ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanatçıların yetkinleşmesinde katkıda bulunmak
- B) Nitelikli yapıtların farkına varılmasını sağlamak
- C) Gelecek vaat eden sanatçıları belirlemek
- D) Yapıtla ilgili eleştirileri dobra dobra dile getirmek
- E) Yazılarıyla edebiyatı okura sevdirmek

30. Yazarlık, insanda doğuştan var olan bir özellik değildir. Yazarlık denen dil işçiliğinde ustalık, ancak uzun çalışmalar sonucu elde edilir. Bütün yazarların ilk dönemlerinde ortaya koydukları eserlerle sonrakileri karşılaştırdığımızda o dil işçiliğinin hangi aşamalardan geçtiği kolayca anlaşılır. Peyami Safa'nın yirmi yaş eseri olan "Sözde Kızlar" romanını alın. Bununla yine onun "Yalnızız" ve "Matmazel Noralya'nın Koltuğu" adlı ustalık dönemi romanları arasındaki fark gözden kaçmayacaktır.

Bu parçanın anlatımında özellikle aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

- A) Benzetmeye
- B) Tanımlamaya
- C) Örneklendirmeye
- D) Sayısal verilerden yararlanmaya
- E) Tanık göstermeye

31. (I) Sanatçı, şiire yönelik deneme ve eleştirileri ilgiyle izlenen yazarlarımızdandır. (II) Yirmi yılı aşkın bir süre içinde dergilerde çeşitli konularda yazılar yazmıştır. (III) Dergilerde yayımlanmış bu yazılarından derlediği son kitabı bu ay yayımlandı. (IV) Kitabın ilk bölümünde şiirin genel sorunlarına ilişkin tartışma ve değerlendirmeler yer almaktadır. (V) Pek çok şairi yakından tanıma olanağı bulan yazar, günümüz şiirindeki yönelişleri yakından takip etmiştir. (VI) İkinci bölüm ise Orhan Veli'den günümüz şairlerine kadar yapılan inceleme ve eleştirilerden oluşmaktadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

32. En güç türlerden biri olan tarihi romanda yazar, sanatçı olmanın yanında bilim adamı ve düşünür olma özelliklerini de taşımaktadır. Ayrıca milli tarihten alınmış bir konuyu seçen romancı, milletin kültür değerlerini ve millet olma bilincini kendinde duyabilmelidir. Şüphesiz, gerçeklere bağlılık, tarihi romanın en önemli şartlarından biridir. Ancak tittiz bir sanat yeteneği, roman-cıya bazı ayrıntıları değiştirme hakkı verir. Bu hakkı kendinde gören sanatçı, milletin tarihini sanatsal bir ifadeye bürüyerek yorumladıktan sonra o tarih, milletin dikkatini çeker ve ruhunda yer eder.

Bu parçadan, tarihi roman ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Yazarının, milletiyle özdeşleşmiş olması gerektiği
B) Toplumun, tarihine ilgi duymasını sağladığı
C) Tarihi gerçeklere mümkün olduğu kadar sadık kalmayı gerektirdiği
D) Öteki roman türlerinden daha etkileyici olduğu
E) Yazarının başka niteliklere de sahip olması gerektiği

33. Günümüzde: "Orta oyununun neresi komik; eskiler buna mı gülüyorlarmış?" diyenler için ben de derim ki: "Pek haksız sayılmazlar. Ama unuttukları birkaç şey var: Orta oyunu bir ekran oyunu değildir, halk ortasında canlı olarak oynanır. Bir kere o günün zevk ve esprî anlayışını yansıtır. İçeriği de o güne uygundur. O zamanın insanlarına eğlence olarak yettiği halde bugünün insanlarını doyurmaktan uzak olması doğaldır; çünkü zamanla değer yargıları değişmiştir."

Bu parçada orta oyunu ile ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kişisel becerilere bağlı olarak seyircileri etkilediği
B) Konusu yönüyle bugünün insanına da seslendiği
C) Zamanla değerini kaybettiği
D) Kendi zamanı ve ortamı içinde değerlendirilmesi gerektiği
E) Daha çok, söz oyunlarına dayandığı

34. (I) Ölen bir kişinin ya da acı bir olayın ardından söylenen ezgili şiirlere ağıt denir. (II) Anadolu'da çok yaygın olan ağıt geleneğinin kökleri Orta Asya'ya kadar uzanır. (III) Eski Türkler, ölümlerinin ardından yuğ denilen törenlerde sagu adını verdikleri şiirler söylerlerdi. (IV) Günümüzde ise ağıtlar daha çok, kadınlar tarafından söylenir. (V) Ağıtların bölgeden bölgeye değişen bir söyleyişi vardır, bu söyleyişten bir ağıtın ait olduğu yöre hemen anlaşılır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle, dolaylı tümleç, özne ve yüklemden oluşan birleşik bir cümledir.
B) II. cümle, içinde ad tamlaması bulunan kurallı bir cümledir.
C) III. cümle, içinde belirtisiz nesne olan bir eylem cümlesidir.
D) IV. cümle, yüklemi dönüşlü eylem olan bir cümledir.
E) V. cümle, sıralı bir cümledir.

35. Polisiye romanlar, yazının en çok satılan; ancak okunduktan sonra bir kenara bırakılan türlerindendir. Çünkü bir bulmaca, ancak çözüldüğü ana kadar heyecan vericidir. Yazarın serpiştirdiği ipuçlarına göre kimin katil olduğunu bulup çıkarma, gelişmiş bir bulmaca çözme keyfi verir. İşte bundan dolayı diğer roman türleri ikinci, üçüncü kez okunabildiği halde, bir kez okuyup "esrar"ını öğrendiğimiz bir polisiye romanı bir daha okumak anlamsızlaşır.

Bu parçada polisiye romanlarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Esrarengiz konular içermesinin okumayı tetiklediği
B) Sadece bir kez okuma gereksinimi duyulduğu
C) Diğer türlerden ayrılan yönlerinin bulunduğu
D) Ayrıntıların ancak dikkatli okurlarca yakalanabildiği
E) Olay akışının, okuyucunun merakını canlı tuttuğu

36. Roman ve öykülerde birbiriyle karıştırılan iki önemli kavram vardır: Karakter ve tip. "Tip" daha çok karakter etrafında kurgulanmış yardımcı roledir. Yüzeysel bir betimlemeyle ele alınır. Bunlar olay örgüsünü derinleştirmede kullanılır. Olayların içinde pek de ağırlığı olmayan silik kişilerdir: bakkal, manav, komşu, iş arkadaşı... Oysa karakter en ince ayrıntısına kadar anlatılan kişidir. Bu yüzden, —.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) iç dünyasından dış görünüşüne, hoşlandığı veya hoşlanmadığı her şeye kadar tanırınız onu
B) okur, "karakter"i "tip"lerden daha çok sever
C) her romanda birçok "tip" varken sadece bir "karakter" vardır
D) roman okuru "karakter"i çevresindeki insanlardan biriyle özdeşleştirir
E) romandaki olaylar her zaman "karakterin" gözünden anlatılır

37. Çocukluğumda resim yapmak, benim en büyük zevkimdi. Gençlik yıllarımda ise büyük bir merakla müziğe yöneldim. O zamandan beri de büyük bir tutkuyla müzik çalışmalarına devam ediyorum. Uğraş olarak müzikte karar kılmamda ve müziğe aşk derecesinde bağlılığımın oluşmasında, yüreğimde biriken duyguların bütün insanlarda ortak olduğunu fark edip bunu en iyi müzikle dile getireceğimi anlamam etkili olmuştur.

Bu sözleri söyleyen kişi, müziğin hangi özelliğini vurgulamaktadır?

- A) İleri yaşlarda öğrenilebildiğini
B) Diğer sanatlardan üstün olduğunu
C) İnsanı belli yönleriyle anlattığını
D) Evrensel bir nitelik taşıdığını
E) Kolayca anlaşılabilir bir anlatımının olduğunu

38. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Ünlü yazın adamı, bir yazısında bu sergiden de birkaç cümleyle söz etmişti.
B) Karşı komşumuzun küçük oğlu, profesyonel bir yüzücüymüş.
C) Bu konuda, Avukat Ayşe Hanım size yardım edecektir.
D) Onun bu yıl da 15 temmuzda izne ayrılacağını duydum.
E) Arkadaşım, THY'de çalışmak için başvuruda bulundu.

39. Yolunuz bir gün İstanbul'a düşerse adı masallara karışan, boğazın kıyılarında dizilmiş o güzelim erguvanları görmeyi ihmal etmeyin.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İyelik eki almış birden çok sözcük vardır.
B) Yüklemi, yardımcı eylemle oluşturulmuş bir bileşik eylemdir.
C) Koşul eki almış bir sözcük vardır.
D) "boğazın kıyılarında" sözünün yazımı yanlıştır.
E) "güzelim" sözcüğü tamlayan eki almıştır.

40. Aşağıdakilerden hangisi "Sanat yapıtı gerçekçi olmalıdır." yargısı ile ilgili değildir?

- A) Sokağın, sayfalarına yansımadağı bir yapıtın yazın değeri yoktur.
B) Kişisel görüşlerine yer verse de her yazar, gözlemlerinden yararlanarak yapıtını oluşturur.
C) Yaşamda olup biten her şey, sanatçı duyarlığı ile yapıtlarda kendine yer bulur.
D) Başından geçen olayları yapıtlarında kullanmayan sanatçı yoktur.
E) Gerçek sanatçı, her devirde okunabilmek için yapıtını oluşturur.

1. (I) Artık kitap seçerken pek ince eleyip sık dokuyorum. (II) Belki doğru bir şey değil bu yaptığım. (III) İnce söz avlama merakım yüzünden, çoğu kitabın mumu sönu-veriyor elimde. (IV) Altını çizecek, şöyle cazibesine şapka çıkaracak cümleler bulamayınca kanım bir tür-lü kaynamıyor, o kitaba. (V) Aradığımı bulamayınca da bir köşeye atıveriyorum kitabı.

Bu parçada yazar, numaralanmış cümlelerin han-gisinden başlayarak, kitap seçiminde titiz davran-masının nedenini belirtmektedir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

2. (I) Romanlarımda ne anlattığımı değil, nasıl anlattığımı önemsedim her zaman. (II) O yüzden çarpıcı bir konu peşinde koşmadım hiç. (III) Benim işim sözcükler ve onların en uyumlu biçimde nasıl bir araya getirileceği oldu hep. (IV) Romanlarımı ilk kez okuyan okurlar bu yüzden onlarda şiirsel bir taraf bulduklarını söylerler. (V) Her okur romana farklı bir bakış açısıyla yaklaşır. (VI) Zaten benim seçkin okurlarımı çeken de romanla-rımdaki bu ahenkli söyleyiş olmuştur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşünceyi akışını bozmaktadır?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

3. Bu şair, anlatmak istediğini, işlemeli ipek örtüler için-de gizlediği için, yaşadığı dönemde adından çokça söz ettirmiştir.

Bu cümlede altı çizili sözle, sözü edilen şairle ilgi-li olarak anlatılmak istenen özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şiirlerini özgün bir söyleyişle oluşturma
B) İşlenmemiş konuları yoğun bir anlatımla verme
C) Söyleyişten çok içeriğe önem verme
D) Duygulu bir anlatımla okuru etkileme
E) Konuyu süslü ve kapalı bir anlatımla ortaya koyma

4. Yazdıklarını yaşadıklarıyla örtüştüren şairlerin şiirleri, her zaman daha etkileyici olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümleye anlamca en yakındır?

- A) Yazınsal türler içinde, insanın duygu dünyasını en eksiksiz ve etkili biçimde aktaran tür, şiirdir.
B) En büyük şiirler, yazmak için özlem duyduğumuz; ama kâğıda dökemediklerimizdir.
C) Şiir, çok yoğun yaşanan duyguların ardından, zor da olsa yazıya aktarılan şeydir.
D) Okuru sarıp sarmalayan şiirler, şairin yaşamından ayrı olmayan şiirlerdir.
E) En etkileyici şiirler, şairin düş dünyasından doğan şiirlerdir.

5. Edebiyattan öncelikli olarak beklenen şey sadece in-sana coşku vermesi olunca; okuma, izleme, dinleme gibi sanat merakı olmayan geniş bir kitlenin beğenisi-ne, kültürüne uygun yapıtlar ortaya konacaktır. Yani, —. Söz konusu şiirse, zihinde uyandıracığı şeyler ne-redeyse kitlesel bir anlaşmayla belirlenmiş imgeler, kalıplaşmış sözler kullanılacaktır. Hikâye, roman gibi türlerde ise ideal tipler, örnek davranışlar verilecektir. Yapıtlardaki insanlar iyiler-kötüler, kahramanlar-hain-ler diye gruplandırılacaktır.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uy-gundur?

- A) yazın yapıtları artık geniş kitlelerce okunur ve anla-şılır olacaktır
B) coşku dolu bütün yapıtların, yazınsal nitelikten yok-sun olduğunu söyleyemeyiz
C) anlaşılması için bir sanatsal birikim gerektirmeyen yapıtlarla dolacaktır edebiyat dünyası
D) böyle bir yazın anlayışı, yetkin sanatçıların yetişme-sine ortam hazırlayacaktır
E) yazın yapıtları, hep eski konular etrafında dönüp duracaktır

6. (I) Edebiyat tarihi, bir ulusun edebiyatını, doğuşundan başlayarak inceler. (II) Bu edebiyatın geçirdiği bütün gelişmeleri, bu gelişmelerin evrelerini ele alır. (III) O halde, bir ulusun yıllar boyu ortaya koyduğu yapıtlarının sistemli bir şekilde incelenmesi edebiyat tarihinin ilgi alanındadır. (IV) Edebiyat tarihi, bir bilim dalı haline 19. yüzyılın ilk yarısında gelmiştir. (V) O zamanlar, bugün bizim anladığımız anlamda yapılmıyordu edebiyat tarihçiliği. (VI) Tezkireler, yıllıklar, antolojik yapıdaki birtakım eserler edebiyat tarihçisinin dünya görüşüne göre inceleniyordu.

Bu parça, iki paragrafa bölünmek istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

7. Eski İstanbul'un kenar mahalleleri, sokakları, o sokaklara özgü insanları, kalabalıkları... Hüseyin Rahmi Gürpınar, döneminin hemen hemen bütün romancılarının tersine, seçkin kişileri yapıtlarına taşımak ya da roman kahramanlarında seçkinlik aramak yerine, doğrudan sokağa yönelmişti. Yüzyılın başında, günlük yaşam görünümelerini onun gibi veren başka bir yazar bulmak kolay değil. Ahmet Hamdi Tanpınar da, "Edebiyatımıza sokak onunla girmiştir." diyor. Herhalde yaşanan dönemi bir romanda yansıtmının en iyi yollarından biridir onun bu tutumu.

Bu parçaya göre, yaşanan dönemin romanda yansıtılmasının en iyi yolu, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Güncel olayları seçkin bir üslupla vermek
B) Yaşamdaki ilgi çekici olayları anlatmak
C) Sokağı bütün gerçekliğiyle yansıtmak
D) Kahramanları yaşamlarının bütün yönleriyle anlatmak
E) Döneminin özelliklerini çok iyi bilmek

8. Şairlerin, şiiri sadece dil örüntüsünden ibaret görerek yüreğindeki sesi duymazlıktan gelmesi, —.

Bu cümlelerin sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmelidir?

- A) sadece içeriğe önem verilerek yazılan şiirlerin sayısını artıracaktır
B) şiiri düzyazıya yaklaştırmaktan başka bir işe yaramayacaktır
C) daha çok ve nitelikli şairin yetişmesine katkıda bulunacaktır
D) şairin imge gücünü şiirine yansıtmayı kolaylaştırır
E) şiirde olması gereken duygu yükünün ortadan kalkmasına yol açar

9. Divan şiirinin, Türk şiirine bir gelenek oluşturup oluşturmayacağının bile tartışıldığı günümüzde bundan söz etmek açıkça olanaksız. Sanat etkinliğinin, sanat yapıtı üretmenin olduğu her yerde eleştirinin de bir biçimde var olduğunu inkâr edemeyiz. Buna göre, elbette bizim eleştirimizin de bir başlangıç noktası, bir başlangıç dönemi var. Ama son iki yüz yıllık tarihimizde hepimizin bildiği dil ve kültür kopmaları olmuştur. Bu durum, öteki alanlarda olduğu gibi eleştiri alanında da bir birikimin, böyle bir geleneğin oluşmasını önlemiştir.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine yanıt olarak söylenmiştir?

- A) Yeni Türk şiiri, divan şiiri geleneğinden ne ölçüde yararlanabilir?
B) Divan edebiyatı döneminde eleştirinin olmadığı düşüncesine katılıyor musunuz?
C) Ülkemizde edebiyat eleştirisinin belli bir geleneğinin olduğuna inanıyor musunuz?
D) Her sanat dalına bir başlangıç noktası belirlemek doğru mudur?
E) Zaman geçtikçe geleneksel sanatlarımızla bağımızın koptuğunu düşünüyor musunuz?

10. Gerçeklerden yola çıkmayan bir yapıt, yanıltıcı olmaktan kurtulamaz. Fakat yazar gerçeklerden yola çıkmayı, hayata sadece ayna tutmak olarak anlamamalıdır. Yazınsal yapıt, mermer bir blokun usta bir elde heykele dönüşmesine benzerdir.

Bu parçada altı çizili bölümle, yapıtlarla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşananların süslü bir söyleyişle yansıtılması
B) Sıradan bir konunun özgün bir anlatımla işlenmesi
C) Gereksiz ayrıntılardan arındırılarak oluşturulması
D) Yaşamın sanat süzgecinden geçirilerek sunulması
E) Anlatılanların okurda, gerçekmiş hissi uyandırması

11. İnsanın fizyolojik gelişimini () geçirdiği değişimleri biliyoruz () peki ya ruhun farkında mıyız () Ruhun besin kaynağı da deneyimlerimiz değil midir sizce ()

Bu parçada ayraçla () belirtilen yerlere, aşağıdaki lerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (;) (.) (?) (...) B) (,) (,) (?) (!)
C) (,) (,) (!) (?) D) (;) (,) (?) (...)
E) (,) (;) (?) (?)

12. (I) Edebiyat ürünleri sadece beğeni ve estetik duygusu içermez. (II) İnsanı yaşama bağlayıp sıkıntılarından kurtarır. (III) Gerçek yaşamdaki kimi durumları edebiyatın kurgusal evreninde bulur. (IV) Yaşamla özdeşleştirerek onun ruhunu arındırır. (V) İnsanın ruh dünyası, böylece edebiyat sayesinde saflaşır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinin yüklemi çatısı bakımından geçişsizdir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

13. Yazınsal yapıtlar, kendisine açılan elleri boş çevirmeyen cömert insanlar gibidir. Bir şeyler almak için bu yapıtlara başvuranlar, avuçlarını altınlarla doldurur, ama avuçlarının büyüklüğü ölçüsünde.

Bu parçada geçen "avuçlarını altınlarla doldurur, ama avuçlarının büyüklüğü ölçüsünde" sözüyle, okurlarla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sadece nitelikli yazınsal yapıtlarla ilgilenmesi gerektiği
B) Yazınsal yapıtlardan, edebiyat birikimi kadar yararlanabileceği
C) Her yapıttan aynı biçimde etkilenmeyeceği
D) Bir mesaj iletme kaygısıyla ortaya konan yapıtlara daha çok ilgi gösterdiği
E) Yazınsal yapıtların, gerçek yaşamdaki sıkıntılarını gidermesini istediği

14. Yeni yetişen sanatçılar üstüne şimdiye kadar değerlendirmeye yazıları hiç yazmadım, bundan sonra da yazmayı düşünmüyorum.

Bu sözleri söyleyen bir sanatçı, aşağıdakilerden hangisini söylerse kendi sözleriyle çelişmiş olur?

- A) İlk öyküsüyle edebiyat dünyasına giren bu yeni sanatçının, kurguda birtakım yenilikler ortaya koyduğu görülüyor.
B) Çağdaşım olan ve ilk yapıtını veren bu sanatçıyı değerlendirmeyi doğru bulmuyorum.
C) Söyleyişini kuramamış, kendini tam olarak ifade edememiş eski bir sanatçıyı birkaç yapıtına bakarak değerlendirmek hiç doğru değil.
D) Eleştiri yazılarımdan konusunu genellikle eski sanatçılar oluşturur.
E) Bu genç şairi değerlendirmem için yılların geçmesini beklemeliyim.

15. (I) Sanatçımız, dergilerde yayımlanan öykülerini sonunda bir kitapta topladı. (II) Kitaptaki öyküler, daha önce farklı zamanlarda farklı dergilerde yayımlansa da içerik yönüyle benzerlikler gösteriyor. (III) Bu öykülerde sanatçı, daha çok, çocukluk yıllarındaki köy yaşamından olaylara yer veriyor. (IV) Yerel sözcüklerle süslediği öykülerindeki içtenlik, okuru hemen sarıyor. (V) Okur, bu öykülerle bir zamanların köy yaşamını tanımış, insanlar arasındaki ilişkileri öğrenmiş oluyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi biçem ile ilgili bir yargıdır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

16. — Sözelimi, bir adama "Odadan çıkınız!" demek, ona işaretle kapıyı göstermekten daha az etkilidir. Parmağınızı dudağınıza götürerek birinin susmasını istemeniz, "Susunuz!" demekten daha anlamlıdır. "Buraya gel!" demektense bir el işareti ile o kişiyi yanımıza çağırmak daha iyidir. Hiçbir söz; gözlerin açılması kadar hayreti, kaşların çatılması kadar kızgınlığı, canlı bir biçimde anlatamaz.

Bu parçanın başına, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) İşaret dilinin yetersiz kaldığı yerde duygu ve düşüncelerimizi sözle anlatırız.
B) Sözün, bazı duygu ve düşünceleri dile getirmede yetersiz kaldığı durumlar da vardır.
C) Konuşma sırasında işaret diline başvurmak sözcük dağarcığımızın yetersizliğinden kaynaklanır.
D) Jest ve mimikler, çoğu zaman sözlü anlatımdan daha etkilidir.
E) İnsanlar, konuşmalarına canlılık katmak için işaret dilinden de yeteri kadar yararlanmıyor.

17. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?**

- A) Karşısındaki ihtiyara, bu nazık davetin sahibi siz misiniz, diye sordu.
B) Anneannemizin bu son isteğini yerine getirmek için elimizden geleni yaptık.
C) Zamanın bu kadar hızlı geçtiğini hiç birimiz fark edemedik.
D) Bu yetkin sanatçının, sanatseverlere her konuda yardımcı olduğu söylenebilir.
E) Birkaç sokak ileride bir oyuncak mağazası açılmış.

18. Ödül, yazarın sanat yaşamını ikiye ayıramaz. Yani "ödül-den önce" ve "ödül-den sonra" diye yazar için iki ayrı dönem olamaz. Ben de ödül aldıktan sonra, daha çok okurla buluşacağımı, daha nitelikli yapıtlar vereceğimi düşünmüştüm. Ama bu olmadı, yalnızca, edebiyat dünyasında biraz daha bilinir oldum o kadar. Yine de ödüllere olumlu bakıyorum. Çünkü ödülleri, —.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi uygun değildir?

- A) ödül verilenin yanı sıra, adına ödül konan kişinin tanınmasını sağlar
B) kitap seçiminde okurlara yol gösterir
C) ödül almayan yazarları ödül alacak yapıtlar ortaya koymaları için teşvik eder
D) ödül veren kurumların sanata katkıda bulunmalarını sağlar
E) ödül alan yazarları, özellikle gençleri, şöhret tutkunu yapar

19. Edebiyatımızda son yıllarda görülen yozlaşmanın nedeni, genç yazarların kısa sürede şöhret olma tutkusuna bağlanıyor.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerden hangisiyle giderilebilir?

- A) "son yıllarda" sözü cümleden çıkarılarak
B) "yazarların" sözcüğünden tamlayan eki atılarak
C) "yozlaşmanın nedeni" sözü yerine "yozlaşma" sözcüğü getirilerek
D) "şöhret" sözcüğü yerine "ünlü" sözcüğü getirilerek
E) "görülen" sözcüğünden önce "çokça" sözcüğü getirilerek

20. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde işi yapan belli değildir?**

- A) Bir ay önceden hazırlıkları bitirdik.
B) Onunla öğleden sonra telefonla görüştüm.
C) Kitabı arkadaşına hediye etti.
D) Masadaki dosyaların yeri değiştirilmiş.
E) Uçaktan yolcular bir saat önce indiler.

21. Doğal güzellikleriyle dillere destan olan şirin ilçemiz Safranbolu; tarihi evlerinin mimarisi ve kültürel yaşamıyla ülkemizin en önemli turistik yerlerinden biridir.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Türemiş sözcüklere yer verilmiştir.
B) Üstünlük belirteci kullanılmıştır.
C) Ad takımı ve sıfat takımı vardır.
D) Özne, ilgeç tümlecisi ve yüklemden oluşmuştur.
E) "yerlerinden" sözcüğünde hem yapım hem çekim eki vardır.

22. Edebiyata tiyatro yazarlığıyla başlayan sanatçı, daha sonra verdiği yapıtlarla Türk romancılığının ve öykücülüğünün önde gelen isimlerinden olmuştur. Gerek ele aldığı konularla gerekse bu konuları işleyiş biçimiyle başkalarının etkisinde kalmamıştır. Hatta sanat anlayışıyla, öteki yazarlarca örnek alınmıştır. Onun her yapıtında gözlemlenen sanatsallık, içeriği de şekillendirmiş, böylece onu, konudan konuya sürüklenen bir yazar olmaktan kurtarmıştır.

Bu parçadan sözü edilen yazarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Başka sanatçıları etkilediği
B) Farklı türlerde yapıtlar ortaya koyduğu
C) Özgün bir anlatıma sahip olduğu
D) Yapıtlarını oluştururken estetik bir kaygı taşıdığı
E) Yapıtlarının konusunu gerçek yaşamdan seçtiği

23. Şiir yazmayı öğretecek bir okul yoktur, olamaz da. Şiir yetenek işidir. Özünde şiir yazma yeteneği olan bir kişi, içinde beliren ilhamı, kuvvetli gözlem ve duygularla desteklediği zaman ortaya çok güzel eserler çıkar. Şairin duyusu, sezişi yeteneğinden; uygun sözcükleri bulması ve belli bir ahenk içerisinde düzenlemesi ise dili kullanmadaki ustalığındandır.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şair olabilmek için iyi bir edebiyat eğitimi görmek gerekir.
B) Şiir yazma becerisi her insanın ruhuna yerleştirilmiş bir yetenektir.
C) Güzel şiirler yazmanın temel koşulu, iyi bir gözlemci olmaktır.
D) Yeni bir üslup bulmak, şair olabilmek için temel ilke olmalıdır.
E) Şair, doğuştan gelen şiir yazma yeteneğini belli öğelerle destekleyip geliştirir.

24. Sakin, sıradan, ıslıl ıslıl bir gündü. Güngörmüş çınarların gölgesi suya vuruyor, ılık bir meltemle kıpırdayan sularda dantelli hareketlenmeler oluşuyordu. Bir ara yorgun bir vapur yanaştı iskeleye, içinden bir iki yolcu indi. Vapur kısa bir süre sonra nazlı bir edayla hareket etti. Ardında köpük köpük desenler bırakarak ilerledi. Ufukta bir nokta gibi kaldı, sonra kaybolup gitti.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Örneklerden yararlanma
B) Farklı duyulardan yararlanma
C) Yinelemelere yer verme
D) Benzetmeden yararlanma
E) Varlıklara, insanlara özgü nitelikler yükleme

25. Şiirlerinin dergilerde yayımlanmasını isteyen bazı şiir heveslileri, şöyle düşünür: "Şu gönderdiğim şiir belki zayıftır. Onun eksiklerini tamamlayarak yayımlarsanız bana büyük bir iyilik etmiş olacaksınız. Ümidim artacak, yeni şiirler yazmak için gereken cesareti kazanacağım." Gerçekten de öyle olur. İlk şiirlerinin yayımlanması şiir heveslisinin cesaretini, kendine güvenini artırır; ancak çalışma ve uğraşma ihtiyacını eksiltir. Kendenince başarıya bu kadar kolay ulaşmanın verdiği bir çeşit sarhoşlukla, bir yerine beş şiir karalamaya başlar.

Bu parçanın bütününde, aşağıdakilerin hangisinin söz edilmektedir?

- A) Şiir dünyasında ciddi bir eleştiri boşluğu olduğundan
B) Yazın dergilerinin, genç sanatçıları tanııtma görevini yeterince yapmadığından
C) Sanatçıların eleştirilmesinde, yapıtlarının değil, kişiliklerinin dikkate alındığından
D) Dergilere gönderilen şiirlerin yetkin bir kurulca değerlendirilmediğinden
E) Hak etmediği halde şiiri yayımlanan genç şairlerin bundan olumsuz etkilendiğinden

26. Anadolu'nun şirin mi şirin (I) küçük bir kasabasında iki ay öğretmenlik yaptıktan sonra hastalanmış (II) bir sanatoryuma yatmışım (III) Çok geniş (IV) yemyeşil bir bahçe içinde bembeyaz boyanmış üç katlı (V) bir binadan oluşuyordu sanatoryum.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerin hangisine noktalama işareti konmasına gerek yoktur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

27. Atasözlerinde düşünsel derinliği artıran yoğun söyleyiş, az sözle çok şey anlatabilmeyi sağlar. Bu sayede, atasözleri, çok değişik anlam katmanlarıyla karşımıza çıkar.

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi bu parçada anlatılanlara örnek oluşturmaz?

- A) Taşıma su ile değirmen dönmez.
B) Balık baştan kokar.
C) Görünen köy kılavuz istemez.
D) Bugünün işini yarına bırakma.
E) Ateş düştüğü yakar.

28. Ardından ağlanacak ne varsa ömrümüzde
Tekrar doğuşun sırrı gülümseyen bir yüzde

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Ünlü daralması
B) Ünsüz türemesi
C) Ünsüz yumuşaması
D) Kaynaştırma ünsüzü
E) Ünlü düşmesi

29. Eleştiri çok zaman alan ve bilgi yenilenmesi gerektiren bir uğraştır. Bu özelliği ile eleştirmenler de eleştirilmeyi göze almak zorundadır. Yazınımızda eleştirmenler kendilerini eleştirilemez görür ve kendilerine yönelik değerlendirmeleri göz ardı ederlerse eleştirin çitısı çok aşağılarda kalır diye düşünüyorum.

Bu parçaya göre eleştirin çitasının yükselmesi aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

- A) Eleştirmenlerin özverili bir çalışma yapmasına
B) Eleştirmenlerin öznellikten uzak bir yaklaşım içinde olmasına
C) Yazarların eleştirmenlerin düşüncelerine değer vermelerine
D) Eleştirmenlerin geçmişi ve günümüzü doğru bir biçimde yorumlamasına
E) Eleştirmenlerin eleştirileriyle ilgili önerileri dikkate almalarına

30. (I) Çoğu gezgin, yeni şeyler keşfetmek adına eskilerin gittiği yollara düşer. (II) Bazen geçmiştekileri tekrar etmekten öte bir adım atamazlar. (III) Oysa tenhalarda kalmış, ıssızlığın rengine bürünmüş ne güzel yöreler vardır. (IV) Son yolculuğumuzda dağların arasına sığınmış böyle bir yere rotamızı döndürdük. (V) Kıvrım kıvrım bir yoldan geçerek yeşillikler içinde bir eski zaman evinin önünde durduk.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede "keşfetmek" adeylemdir.
B) II. cümlede "-ki" eki ilgi adlı olarak kullanılmıştır.
C) III. cümlede ad soylu "var" sözcüğü ekeylem olarak yükleme olmuştur.
D) IV. cümlede "dağların arası" sözü belirtili ad takımıdır.
E) V. cümlede "Kıvrım kıvrım" ikilemesi sıfat görevinde kullanılmıştır.

31. Bir sanat yapıtının unutulup gitmesinin değişik nedenleri vardır. Eğer yazarın, şairin ardında kalan kimsesi yoksa kitapları basılmaz, unutulur gider. Ama en önemli sebep; eleştirmenlerin, görevlerini yapmalarıdır. Böyle olunca yapıtlar okurun gözünden silinip gider. Eleştirmenlerin görevi yalnızca yeni kitapları değerlendirip okurlara yardımcı olmak değil; edebiyatın geçmişten gelen akışını da saptamaktır.

Bu parçanın bütününde anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okunmayan yapıtların unutulmasının doğal olduğu
B) Tarihsel nitelikler taşıyan yapıtların ilgi gördüğü
C) Bir dönemin tarihine ışık tutan yapıtların sadeleştirilerek günümüze kazandırılması gerektiği
D) Eleştirmenlerin yeni yapıtların yanı sıra eski yapıtları da okura tanııtması gerektiği
E) Eleştirmenlerin okurun kültür düzeyini dikkate almadan eleştiri yapmalarının yanlış olduğu

32. (I) Gezi yazılarının, bir toplumu her yönüyle tanımada en önemli araç olduğunu düşünüyorum. (II) Ben de öğretim üyesi kimliğimle dünyanın birçok yerini gezmiş bir yazarım. (III) Gezdiğim bu yerleri, gördüklerimi ve yaşadıklarımı son yapıtımda ayrıntılarıyla işledim. (IV) Bunu yaparken anılarımı yepyeni bir söyleyişle anlatmam, ortaya ilginç bir gezi yazısı çıkardı. (V) Bu yapıt okununca insanlarda, anlattığım yerleri görme isteğinin oluşacağını sanıyorum.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, öznellik söz konusudur.
B) II. cümlede, kendini beğenme anlamı vardır.
C) III. cümlede, söz konusu yapıtın içeriği ile ilgili bilgi verilmiştir.
D) IV. cümlede, yapıtın anlatımıyla ilgili bilgi verilmiştir.
E) V. cümlede, bir tahminde bulunulmuştur.

33. İkinci Yeni şiiri, dünya şiiriyle özellikle Batı sanat ve düşünce kaynaklarıyla derin bir ilgi ve tanışmadan sonra ortaya çıkmıştır. Modern dünya şiirine paralel olarak modern Türkiye'nin kendi sesini bulduğu yeni bir şiirdir. Başlangıçta aynı düşüncede olmamalarına rağmen İkinci Yeni şairlerinin çoğu, ortak bir şiir anlayışında birleştiler. Çok önemli şairleri Türk şiirine kazandıran İkinci Yeni, şiirimize yeni tatlar getiren günümüz Türk şiirini besleyen ciddi bir atılımdır.

Bu parçadan İkinci Yeni şiiriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Özgün bir şiir anlayışı getirdiği
- B) Modern Türkiye'nin sorunlarını yansıttığı
- C) Şairlerin başlangıçta bağımsız hareket ettikleri
- D) Günümüz şiirine kaynaklık ettiği
- E) Batı dünyasının düşünce ve sanat anlayışlarından etkilendiği

34. Bir dönem, toplumsal değişikliklerin edebiyata yansımaları oldu. Okumaya politik anlayışlarla başlayan okurlardan bazıları edebiyat alanına yöneldi. Bu, edebiyat alanında kendisinde umutlar uyandıran yeni adların ortaya çıkmasını sağladı. Yeni atılımlar gösteren sanat ve edebiyat dergilerinin sayısında ve edebiyatımıza katkısında önemli artışlar görüldü. En çok satılan yayınlar arasında nitelikli edebiyat ürünlerinin başta ve çoğunlukta olması edebiyatseverleri sevindirdi. Gazeteler, bu gelişmelerden sonra, sanat ve edebiyat sayfalarına artık üvey evlat gibi davranmayı bıraktı.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Edebiyatla ilgilenen okurların arttığına
- B) Yazınsal değer taşıyan kitapların ötekilerden daha çok ilgi gördüğüne
- C) Genç sanatçıların, eski sanatçılardan daha başarılı olduğuna
- D) Yazılı basının, sanat ve edebiyata daha olumlu yaklaştığına
- E) Edebiyat dergilerinin gelişme gösterdiğine

35. Mimar olup evler yapmak, iyi bir spor adamı olmak, bir yandan da eğitimle uğraşmak gibi hayallerle doluydu çocukluk evreni. Mimarlık tutkusuna, yapılarda mimar yardımcılığı görevi üstlenerek; hatta evini kendisi yaparak ulaştı. Sporda ise önce futbol, sonra voleybol antrenörlüğü yaptı. Yıllar sonra dönüp arkasına baktığında belki öğretmen olamamıştı; ama gençlere, çocuklara bir şeyler öğrettiği antrenörlük yaşamı, bu olanağı fazlasıyla vermişti ona.

Bu parçada anlatılan kişiyle ilgili olarak asıl vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mimarlık ve öğretmenlik tutkusu bir özlem olarak kalmıştır.
- B) Çocukluk hayallerini değişik yollarla da olsa gerçekleştirmiştir.
- C) En büyük tutkusu olan öğretmenliği yapamamıştır.
- D) Disiplinli olması amaçlarına ulaşmasını sağlamıştır.
- E) Değişik uğraşlar peşinde koşmuştur.

36. Bu yazarımız, öyküleriyle olduğu kadar şiir ve romanlarıyla da kendine sağlam yer edinen bir edebiyat adamıdır. Toplumcu çizgide yazan, ancak bireyi ihmal etmeyen yazarın, yaşanan acı olaylardan komik sonuçlar çıkarması birçok yapıtında görülen bir özelliktir. Toplumsal çelişkilerin çözümü noktalarını bulmaya çalışır. Ayrıca dile egemen olmadan edebiyatçı da olunamayacağını savunanlardandır. Şiirli anlatımı içinde kendi sesini bulan yazarımızın bu kitaptaki öyküleri, en olgun çalışmalarından biri olarak karşımızda.

Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Herkesçe anlaşılabilir bir söyleyişinin olduğu
- B) Yapıtlarında ortak noktaların bulunduğu
- C) Özgün bir söyleyişinin bulunduğu
- D) Yapıtlarında yaşamın trajikomik yanlarını gösterdiği
- E) Toplum için sanat anlayışı doğrultusunda yapıtlar ortaya koyduğu

37. Roman yazma üzerine bir değerlendirmede bulunan yazar, "Bu yazınsal türde anlatılacak çok şey var. Yaşam, romana dönüştürülebilecek birçok olayla doludur. Yeter ki yazar; romanlarındaki insanların dünyasına girebilsin, onları bildiği çevrelerden seçsin, onların düşüncelerini, duygularını kendi hayalleriyle süsleyebilsin ve konuşma diliyle yazı dili arasında sağlıklı bir denge kurabilsin. Ayrıca bunları yaparken roman geleneğinden uzak düşmesin." diyor.

Bu parçaya göre, aşağıdakilerden hangisi bir yazar da bulunması gereken niteliklerden biri değildir?

- A) Kendi düşlerine yer verme
- B) Anlatılan kişileri yakından tanıma
- C) Gerçek yaşamı olduğu gibi aktarma
- D) Günlük dilin özelliklerini yansıtmama
- E) Geçmiş roman birikiminden yararlanma

38. Denemelerimde yeni bir soluk, bambaşka bir hava olsun isterim. Benden öncekilerin attıkları temellerin üzerine bina yapmayı hiç düşünmem. Yazılarımda işlevsel olmayan hiçbir ayrıntı yer almaz. Kimi zaman coşkunluğumu anlatmaya cümleler yetmez, o zaman da farklı bir yazınsal türün, şiirin kapısını çalarım. Yazdıklarımı çalakalem yazmam, beğenene kadar tekrar tekrar değiştirir, en güzel şekli yakalamaya çalışırım. Hangi sözcüğü nerede, nasıl kullanacağım konusunda kılı kırk yararım. Kimisinin sayfalarca anlattığı düşünceleri iki üç paragrafta okurla buluşturmaya çalışırım.

Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yapıtlarını öğretici anlayışla kaleme almaktadır.
- B) Değişik yazınsal türlerde yapıt vermektedir.
- C) Yapıtları titiz bir çalışmanın ürünüdür.
- D) Lirik bir söyleyişi olan ve özgün bir sanatçıdır.
- E) Özlü bir anlatım biçiminden yanadır.

39. Pıllını pırtısını toplayan kıştan sonra neşeli bir bahar geliyor. Dağlarda karlar eriyor. Yeraltı suları besleniyor, tarlalara ve bostanlara sızıyor sular, köklerine ulaşıyor bitkilerin. Kış uykusu sona eriyor, uyanıyor adeta doğa. Bedenimiz geriniyor, kanımız başka türlü akmaya başlıyor damarlarımızda. Bedenimizde bir gevşeme, bakışlarımızda parlaklık belirliyor. Her yeni bahar yeni sevgiler, yeni arayışlar getiriyor. Bir şairimizin dediği gibi her bahar var oluşumuzun tadını duyumsatıyor bizlere.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Değişik yapıtlı cümlelere yer verilmiştir.
- B) Farklı duyulardan yararlanılmıştır.
- C) Düşsel öğelere yer verilmiştir.
- D) Söz sanatlarına başvurulmuştur.
- E) Anlatıcı, izlenimlerini yansıtmıştır.

40. (I) Sait Faik'le kısa sürede tanıştık ve çok içten bir arkadaşlık kurduk. (II) Konuşması çok tatlıydı ve olabildiğince nazik biriydi. (III) Kendisini zorlayıp da bir edebiyat adamı gibi görünmek istemezdi. (IV) Onun bütün sevdası, herkese, herhangi bir insan olduğu izlenimini vermektir. (V) Yeni tanıştığı kimselerde, edebiyata pek aldırmayan bir insan görüntüsü uyandırdığı çok olmuştur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede türemiş sözcükler kullanılmıştır.
- B) II. cümle bağlı bir cümledir.
- C) III. cümlede yüklem, geniş zamanın hikâyesiyle çekimlenmiştir.
- D) IV. cümle, içinde belgisiz sıfatlar bulunan bir isim cümlesidir.
- E) V. cümlede farklı türde fiilimsiler kullanılmıştır.

1. Ne kadar uzun yaşarsak yaşayalım, edebiyat bahçesinde renklerinin ve kokularının farkında olmadığımız çiçekler mutlaka olacaktır.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi bu cümlede anlatılmak istenene anlamca en yakındır?

- A) Her okurdan, bütün yapıtları okuyup anlaması beklenemez.
B) Bir okurun, yazın dünyasındaki bütün nitelikli yapıtlardan haberdar olması mümkün değildir.
C) Kimi yapıtlar, içerik ve üslup özellikleriyle okurların ilgi alanlarının dışında kalabilir.
D) Geçmişin nitelikli yapıtlarını okumak, okurlar için bir ayrıcalıktır.
E) Gerçek sanat yapıtları, yetkin okurla eninde sonunda buluşur.

2. Okurun gönlüne uzanacak, yüzyıllarca unutulamayacak nitelikli yapıtlar kolay kolay yazılmıyor günümüzde. Sanatçılar hemen üne kavuşma, çalışmadan zengin olma peşinde koşunca da önemli yapıtlar ortaya çıkmıyor. Sanatta yetkinlik, üstün bir çalışma ve kabiliyet gerektiriyor. Bu çalışma ve kabiliyet de ancak kişilik kumaşında gerçek sanata elverişli desenler bulunan kalemelerde görülebilir.

Bu parçada "kişilik kumaşında gerçek sanata elverişli desenler bulunmak" sözüyle, sanatçılarla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanatta yeniliklere açık olmak
B) Yazınsal niteliklerden ödün vermemek
C) Üstün sanat yapıtları yazabilecek bir ortam oluşturmak
D) Sanata ve dünyaya sanatçı gözüyle bakabilmek
E) Usta sanatçılara özgü yeteneğe ve çabaya sahip olmak

3. Yüksek bir tepeden Karadeniz'in hırçın dalgalarını selamlayan Kıyıköy; yemyeşil ormanları, masmavi denizi ve tertemiz havasıyla insanların ilgisini çekiyor. Daracık sokaklarıyla Karadeniz'in deli dalgalarına tepeden mağrur bakışlar atan bu şirin köyde akıp giden zamanı hücrelerinizde hissediyorsunuz. Teknelerin motor seslerine, kuşların cıvıltısına belki de en çok, dalgaların sesine hemen kaplıveriyorsunuz kendinizi.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kişileştirmeden yararlanılmıştır.
B) Niteleyici sözcüklere yer verilmiştir.
C) Tartışmacı anlatıma başvurulmuştur.
D) Pekleştirilmiş sözcükler kullanılmıştır.
E) İzlenimlere yer verilmiştir.

4. Günümüz yazın dünyasında ortaya çıkan yeni akımlar ve yönelimler şiddetli akan bir sel gibi yeni sanatçıları önüne katıp götürüyor. Böyle olunca da bir sanatçının özgünlüğü yakalayıp var olması ve ayakta kalması akıntıya karşı kürek çekmesiyle mümkün olabilir.

Bu parçada, "akıntıya karşı kürek çekmek" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yazın ortamının sürükleyiciliğine direnerek kendi kişiliğini bulmak
B) Yazın ortamında sanatçıya yol gösteren yaklaşımları göz ardı etmek
C) Sanatsal açıdan gelişim ve değişimlere ayak diremek
D) Yazın akımlarının gerisinde kalarak sanat dünyasından silinmek
E) Biçem kaygısıyla hareket ederek konuyu ikinci plana itmek

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "fırsatın kaçırılıp artık yapılacak bir şeyin kalmadığını anlatan" bir deyim kullanılmıştır?

- A) Yeni aldığımız önlemlerle fabrikadaki kazaların önüne geçtik.
 B) İki arkadaş arasındaki anlamsız tartışmayı bitirmek için nihayet harekete geçti.
 C) Projeyi hazırlamak için uğraşma artık, işiştten geçti.
 D) Maçı kendilerinin kazanacağını söyleyince hepimiz ona gülüp geçtik.
 E) Seninle ilgili olumsuz bir söz söylemeyi bırak, böyle bir şey aklımdan bile geçmedi.

7. (I) Bir yaz daha gelecek, denizin, uzak ufukların çağırısı gelecek gönlünüzü. (II) Sıcak gündüzlerin yanı sıra ılık meltemlerin serinlettiği geceler bekleyecek sizi. (III) Bütün bunlar belki de yeni yeni keşiflere ulaştıracak. (IV) Yaz temizliği yaparken kitaplığınızdaki kitapları yeniden keşfedeceksiniz, unuttuğunuz romanları, öyküleri, şiirleri... (V) Yaz, geçmişte nasıl pek çok şaire ilham kaynağı olduysa, gelecekte de ilham kaynağı olmaya devam edecek. (VI) Belki de üzüleceksiniz, neden daha önce göremedim bu kitapları diye.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

6. —. Bu, o yapıtların ya da yazarların birbirine öykünecek sanatsal kimliklerini yitirdikleri anlamına gelmez. Shakespeare'in kimi yapıtlarıyla Orhan Asena'nın kimi yapıtları arasında bir yakınlık görülebilir. Aynı şekilde Cervantes'in Don Kişot'u ile Gonçarov'un Oblomov'u arasında bazı yönlerden özdeşlikler kurulabilir. Ne var ki bu yapıtlardan ve yazarlardan hiçbiri yazınsal niteliklerini ve sahip olduğu özgün özellikleri yitirmiş değildir, aksine farklılığını ve okunurluğunu bugün de sürdürmektedir.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Kimi yazınsal yapıtlar aynı konuyu farklı şekillerde dile getirmiştir
 B) Yazarlar değişik dönemlerde yaşamalarına rağmen aynı sanat akımına bağlı olabirler
 C) Birbirinden farklı yapıtlardaki ortak yönleri ancak dikkatli okurlar bulabilir
 D) Sanatsal birikimi yetersiz olan bazı yazarlar, kalıcılığı yakalamış sanatçılardan etkilenebilir
 E) Yazınsal yapıtlar birbirini andırabilir, aralarında benzerlikler bulunabilir

8. Tanzimat'la birlikte Batı'dan etkilenen Türk şiiri, tamamen Batı'ya yönelip kendi geçmişine sırt çevirmedi. Yalnız yakın dönemlerin değil, edebiyatımızın çok daha eski dönemlerinin de güzel ürünleri, güçlü ustaları çağdaş şiirimizde hep yer buldu, anıldı. Divan edebiyatından ve halk edebiyatından bazen örtülü, bazen açık olarak büyük oranda yararlanıldı. Eskilerdeki her güzelliği arayıp bulma, bugüne getirme çabası, şiirimizin Batı kopyacılığına düşmemesini, özgün bir şiir olarak çağdaş dünya edebiyatı içinde yerini almasını sağladı.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türk şiiri, Batı'dan aldığı şiir biçimleriyle, yeni bir edebiyat ortaya koymuştur.
 B) Kimi şairlerimiz, hem halk hem divan edebiyatından yararlanmışlardır.
 C) Dünya edebiyatının başarılı şiir örnekleri; her dönemde şairlerimizi etkilemiştir.
 D) Şiir geleneğimizle çağdaş şiirin buluşturulması şiirimize dünya yazınında ayrı bir konum kazandırmıştır.
 E) Türk şiiri, Batı şiirinden hiç yararlanmadan kendi geleneğini oluşturmuştur.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcükler anlamca birbirine en yakındır?

- A) Şairin, yaşadığı topluma tanıklık etmesi, içinde bulunduğu çağa yabancı kalmaması, unutulmasını engelliyor.
 B) Kendi şiir çizgisinin dışına çıkmayan şair, çağdaş akımların etkisi altında kalmayan bir anlayışa sahiptir.
 C) Şiirlerinde ayrıntı zenginliğini, imge düzenini ve söyleyiş farklılığını görmek mümkündür.
 D) Şairin bu şiirleri, güncelliğin rüzgarına kapılmayan, kalıcılığın kapısını aralayan bir niteliğe sahip.
 E) Sanatçı röportajında toplumcu şiirden yararlandığını belirtiyor, şiirlerinde toplum sorunlarına çözüm ürettiğini açıklıyor.

10. Yazdığım romanların, ninemin anlattığı masallar gibi, insana hoşça vakit geçirmek için okunduğunu sanırdım. Edebiyatın şöret kazandıran bir uğraş alanı olabileceğini aklımın ucundan bile geçirmezdim. Ancak, demir atan geminin, bulunduğu yeri terk edemeyişi gibi, her eserimle edebiyat limanına bağlandım. Romanlarımı okuyan halkalar gittikçe genişledi. İnsanlar beni benimsedi. Sonuçta, asla tahmin edemeyeceğim bu üne ben bile şaşıp kaldım.

Bu parça, aşağıdaki sorulardan hangisine verilmiş bir cevap olabilir?

- A) İyi bir romancı olmak için hangi aşamalardan geçmek gerekir?
 B) Romanlarınızla bugünkü üünüze ulaşacağınızı başlangıçta hiç düşünmüş müydünüz?
 C) Romanlarınızı yazarken çevrenizden etkilendiniz mi?
 D) Romanlarınızı düşüncelerinizi okurlara aktarmak amacıyla mı kaleme aldınız?
 E) Çocukluğunuzda dinlediğiniz masalların sanatçı kişiliğiniz üzerindeki etkisi nedir?

11. Kütahyalıların her yıl düzenlediği kiraz festivaline geçen yıl belediyeimizde çağırılmıştı. Belediye çalışanları ve ilçe sakinlerinden oluşan on iki minibüslük bir kafiyle 24 Haziranda sabahleğin yola çıktık.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangilerinin yazımı yanlıştır?

- A) I. ve III. B) II. ve IV. C) III. ve VIII.
 D) V. ve VII. E) VI. ve VIII.

12. Turistlerin tatil tercihlerini seçmelerinde daha çok, gidecekleri ülkenin doğal güzellikleri ve tarihi zenginlikleri etkili oluyor.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki değişikliklerden hangisiyle giderilebilir?

- A) "daha çok" sözü cümleden çıkarılarak
 B) "gidecekleri" yerine "gidilecek" sözcüğü getirilerek
 C) "seçmelerinde" yerine "yapmalarında" sözü getirilerek
 D) "etkili oluyor" yerine "etkili olur" sözü getirilerek
 E) "güzelliklerini" sözcüğü cümleden çıkarılarak

13. Ressam, yapıtını oluştururken boya () fırça ve tuval () heykeltıraş, taş ya da alçı kullanırken, besteci de sesleri ve sesleri simgeleyen nota sistemini kullanır () Bestecinin oluşturduğu ürüne müzik yapıtı () kompozisyon ya da beste denir.

Bu parçada ayraçla () belirtilen yerlere, aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (.) (.) (:) (.) B) (.) (:) (.) (.) C) (.) (:) (.) (.)
 D) (.) (:) (.) (:) E) (:) (.) (:) (.)

14. O, Türkiye'de ve dünyada Türk müziğini yakından takip edenlerin bildiği bir isim. Günümüz Türk müziğinin önde gelen ud sanatçılarından olan müzisyen, geçtiğimiz günlerde son albümünü çıkardı. Bugüne kadar daha çok, verdiği konserler ve uddaki başarılı performansıyla biliniyordu sanatçı. Bu albümünde, ötekilerden farklı olarak söz yazarı ve besteci.kimliğiyle müzikseverlerin karşısına çıktı. Son on yıldır yerli ve yabancı, dünyaca tanınmış pek çok müzisyenle ortak albümler yapan sanatçı, koro ve solo çalışmalarıyla müziğimizi başarılı bir şekilde bütün dünyada temsil ediyor. Ayrıca müzik alanında bir üniversitede akademik çalışmalarına devam ediyor.

Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Birçok müzik aletini ustalıkla çaldığına
B) Müzisyen olarak farklı yönlerinin bulunduğu
C) Yapıtları ve çalışmalarıyla Türk müziğini dünyaya tanıttığına
D) Şarkılarını kimi zaman grup içinde, kimi zaman bireysel olarak söylediğine
E) Yurt içindeki ve yurt dışındaki müzikseverler tarafından iyi tanındığına

15. Gazeteciliği, yazma uğraşına en yakın iş diye seçmiştim. Eleştiri yazdığım da doğrudur; ama eleştiriyi hiç sevmemişim. Haksızlık yapmaktan çok korkarım çünkü. Ama asıl işim, şiiirdir benim. Şiir yazmayı hiçbir şeye değişmem. Zor yazarım, kılı kırk yarararak, düşünerek... Yaptığım işin iyi olduğunu bilirim. Yarının gençlerinin beni anmasını beklemesem de anılacağımı biliyorum.

Bu parçada yazar, kendisiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinmemiştir?

- A) Değişik türlerde yazılan olduğuna
B) Şiiri her şeyden üstün tuttuğuna
C) Yeni yazarların kendisini örnek aldığına
D) Şiirleri üzerinde titizlikle çalıştığına
E) Eleştirilerinde nesnel olamamaktan çekindiğine

16. Ünlü şair, şiirleriyle henüz bize söyleyeceklerini tam olarak söylememiştir. Bunu, onun şiirlerinin birbirine benzediğini söyleyen, tespitlerinin yerinde olduğuna inandığım bir eleştirmenin şu sözleri açıkça ortaya koymaktadır: "—" Bu açıdan bakılırsa onun, bütün şiirlerinde aynı şarkıyı söylediği hemen fark edilir. Ama bu şarkı, henüz tamamlanmamıştır. İçeriği birbirine yakın olsa da her biri birbirinden güzel şiirlerinde, bir duygunun bizde derinlemesine yer etmesine çalışıyor. Anladığımız o ki kafamıza, yüreğimize tam olarak yerleşmemiş bir duygu olduğuna inanıyor ki hep ondan söz ediyor.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) Şiirlerini biçimsel kaygıdan uzak bir anlayışla yazmıştır.
B) Onun her şiirini yeni şeyler duymayı arzu ederek okuyorum.
C) Yalın ve duygulu dili, şiirlerini severek okumamızı sağlıyor.
D) Aynı imgelerle dolu birçok şiiri var onun.
E) İnsan onun şiirlerinden birini okuyunca hepsini okumuş gibi oluyor.

17. (I) Opera, belirli bir konusu olan ve orkestra eşliğinde oynanan müzikli sahne oyunudur. (II) Dekor, makyaj ve kostümler, oyunun konusuna uygun bir biçimde düzenlenir. (III) Oyuncular şarkı söylerken tiyatro oyunlarında olduğu gibi rol de yapar. (IV) Orkestra, oyunun en önemli ögesidir ve sahnenin önünde yer almaktadır. (V) Operanın kökeni Orta Çağ'da oynanan dinsel oyunlara, Rönesans dönemindeki şenliklere ve oyunlu Madrigallere dayanır. (VI) İlk operalar ise 17. yüzyılın başlarında İtalya'da yazılmıştır. (VII) Günümüze kadar ulaşabilmiş en eski opera, 1600'de Jacobo Peri'nin bestelediği Daphne'dir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

18. Yüzyıllar öncesinde yaşamış, ancak günümüzde bile soluk alıp veren romanlar ortaya koyan sanatçı, yapıtlarında, yaşadığı döneme ayna tutmuştur. Sokağı olduğu gibi yansıtanın yanında, yeni bir cümle düzeyiyle de çağdaşları arasında farklı olduğunu göstermiştir.

Bu parçada sözü edilen sanatçının yapıtlarıyla ilgili olarak aşağıdaki kavramların hangisinden söz edilmemiştir?

- A) Özgünlükten
B) Kalıcılıktan
C) Gerçekçilikten
D) Üsluptan
E) Evrensellikten

19. (I) Bu dergi edebiyatın hemen her türüne yer veren, nitelikli yapıt ortayan her kesimden edebiyatçıya kapılarını aralayan dergilerin başında gelmektedir. (II) Kağıdı, ebadı, sayfa düzeni, orta sayfa sohbetleriyle son dönem Türk edebiyatının vazgeçilmez dergilerinden biri olmuştur. (III) Taşra dergilerinde yetişen yetenekli gençler belli bir dönem sonra bu dergiye terfi ederek edebiyatımız içinde yerini almaktadır. (IV) Toplumun değişik renklerini yansıtan bir yapıya sahip olan derginin bıraktığı etkiler bugün bile görülebilecek belirginliktedir. (V) Ne var ki, Türkiye'de yazının güç ve derinlik kaybetmesinin sonuçları zaman zaman bu derginin sayfalarına da yansımaktadır.

Bir edebiyat dergisinin ele alındığı bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede belli sanatçılara yer verilmediğinden söz ediliyor.
B) II. cümlede şekilsel özellikleriyle de sevilen bir dergi olduğundan bahsediliyor.
C) III. cümlede yeni başlayan yazarları edebiyatımıza kazandırdığı anlatılıyor.
D) IV. cümlede yazınımızda belli bir görüşü benimsetmeye çalışıldığından söz ediliyor.
E) V. cümlede edebiyatımızın nitelik kaybindan etkilendiği ortaya konuyor.

20. (I) Sanatçının bu romanı, farklı kültürle ait insanların, ortak yaşamı paylaşabileceklerini anlatmak için yazılmış bir yapıt. (II) Bu amaç, romanın çok katmanlı bir anlatımla oluşturulmasını zorunlu kılmış. (III) Yapıtta değişik kültürlerden kahramanlar bir araya getirilmiş; ama bu birliktelik, fiziksel olarak aynı mekânı paylaşmaktan öteye gidememiş. (IV) Yazarın, kahramanları bu sınırın ötesine geçirme çabasının, anlatımda ortaya çıkardığı yapaylık özellikle ikinci bölümde kendini iyiden iyiye hissettiriyor. (V) Ayrıca kahramanların tek tip kişilik göstermesi, yazarın amacına aykırı bir duruma düşüğünü gösteriyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde karşılaştırma yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

21. Yazınsal ürünlerin okur tarafından algılanabilir bir öz ve bu öze uygun dilsel bir örüntüsünün olması gerekir. Fakat bundan da önemlisi okurun bu ürün karşısındaki durumudur. Her yazınsal ürün bir tür iletişim aracıdır. Bu yüzden, sanatçının kendine özgü yollarla oluşturduğu yapıtının dokusuna sindirdiği öz algılayabilecek gücün okurda bulunması gerekir. Okur, dilin olanaklarını ve yazarın üslubunu çok iyi bilmelidir. Ancak, okur, bu donanımdan yoksunsa ister istemez yapıtın özünü anlamayacak, okurla yazar arasında iletişim gerçekleşmeyecektir.

Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanat yapıtlarında içerik ve anlatım birbirini tamamlayan öğelerdir.
B) Bir sanat yapıtını her okur değişik biçimlerde algılayabilir.
C) Hiçbir sanat yapıtı, kolayca anlaşılabilir diye kaleme alınmaz.
D) Sanatçı seslendiği okur kitlesinin beklentilerine uygun yapıtlar vermelidir.
E) Sanat yapıtlarında anlatılmak istenen anlamak, belli bir birliğe sahip olmayı gerektirir.

22. Bir gün sabah vakti kapıyı çalsam
Uykudan uyandırsam seni
Ki daha sisler kalkmamıştır Haliç'ten
Vapur düdükları ötmededir

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) "Bir" sözcüğü belgisiz sıfattır.
B) "Vapur düdükları" sözü belirtisiz ad takımıdır.
C) "daha" sözcüğü belirteçtir.
D) "Uykudan" sözcüğü çıkma durumu eki almıştır.
E) "uyandırsam" sözcüğü geniş zamanın şartıyla çekimlenmiştir.

23. Aşağıdakilerin hangisinde yan cümle, nesne görevindedir?

- A) Sanatçı, bu romanı yazdığında henüz yirmi yedi yaşındaymış.
B) Yılların usta sanatçısı sonunda anılarını yazmaya karar verdi.
C) Elinizdeki kitap kimi usta şairlerin en beğendiği şiirlerini içeriyor.
D) Yayınevimizden çıkan bu kitaplar kısa sürede tükendi.
E) Onu bir de kürsüde kendi şiirlerini okurken görmelisin.

24. Yalnızlığı severim

I
Hatıraların denizine
II III
Pervasız daldığım zaman
Uzuklarda olmak isterim
IV
Kendime darıldığım zaman
V

Bu dörtlükte numaralanmış sözcüklerin hangisinin de kaynaştırma ünsüzü vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

25. Hafta sonunu dört gözle beklerdim. Kanlıca'ya gelen
küçük, şirin vuparlara binip Emirgân'a, Bebek'e Sarı-
yer'e geçerdim. Küçük dürbünümü yanıma alı, Bo-
ğaz'ı izlerdim. Martıları, karabatakları, yemyeşil ko-
rulukları hayranlıkla seyrederdim.

Bu parçada numaralanmış virgüllerden hangisi, eş görevli sözcükleri ya da söz öbeklerini birbirinden ayırma göreviyle kullanılmamıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

26. (I) Günün ilk saatlerinde Venedik'e vardık. (II) İtalya'nın değil, belki bütün Avrupa'nın en orijinal şehri burası. (III) Daha ilk adımınızda büyülmüş bir sanat dünyası sizi kolları arasına alıyor. (IV) Meydanda sihirli parmakların çaldığı kemanlardan dökülen nağmelerle içinde bulunduğunuz sıkıntılardan uzaklaşıyorsunuz. (V) Ünlü su kanalındaki gezinizin hiç bitmemesini istiyorsunuz.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yargı, gerekçesiyle birlikte verilmiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

27. Anı yazarı, gördüklerini ve duyduklarını aradan uzun zaman geçtikten sonra yazdığı için —.

Bu cümle, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanamaz?

- A) kimi olayları, olduğundan farklı bir biçimde yansıtabilir
B) gerçeklere bire bir bağlı kalmak için ne kadar çaba gösterse boşunadır
C) belleğinin, kendisini yanıltmasını önlemek amacıyla birtakım belgelerden yararlanabilir
D) anı türündeki yapıtların bütününü nesnel olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz
E) onun bazı olayları anlatırken gerçeklerden uzaklaşabileceğini göz ardı etmemek gerekir

28. Monet; Venedik'in kan kırmızıya, siyaha boyalı evlerini, dereler gibi kıvrıla kıvrıla denize inen sokaklarını, su üstünde yüzen su kuşlarını andıran kayıklarını günler boyunca izledi. Her günün sonunda bir kenara çekilip bu sihirli doğanın resmini çizmek istedi. Gökyüzünün, insanın ve doğanın birleşip bu kadar zarif ve göz okşayıcı görünümünü oluşturabileceklerini nasıl düşünebilirdi ki... Gördükleri her bakışta değişiyor, doyumsuz güzelliklere dönüşüyordu.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Benzetmeden yararlanılmıştır.
B) Betimleyici ögelere yer verilmiştir.
C) Öznellik ağır basmaktadır.
D) Yinelemeye yer verilmiştir.
E) Devrik cümleler kullanılmıştır.

29. (I) Yazarın bu kitabında edebiyata olan sevgisini ve ilgisini dile getiren yazılar bulacaksınız. (II) Aslında bir edebiyatçı olmayan yazarın edebiyat dünyasını ne kadar yakından takip ettiğini göreceksiniz. (III) Bu kitabında hem yerli hem yabancı yazarlar hakkında kaleme aldığı denemelerinde bütün kültür birikimini konuşturuyor yazar. (IV) Bununu, kişisellikten hiç ayrılmadan yapıyor. (V) Böylece, gerçek bir edebiyatseverin kimi yazar ve yapıtlarla ilgili düşüncelerini güzel bir anlatımla okuyabiliyorsunuz.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlelerin yüklemi geçişli eylemdir.
B) II. cümlede birden fazla yan cümle kullanılmıştır.
C) III. cümle devrik bir eylem cümlesidir.
D) IV. cümlede işaret sıfatı kullanılmıştır.
E) V. cümlede yeterlik fiili kullanılmıştır.

30. Aşağıdaki dizelerin hangisinde sıfat tamlaması yoktur?

- A) Caddeden sokaklara doğru sesler elendi
Pencereler kapandı, kapılar sürmelendi
B) Göl mevsimidir şimdi, bıraksın seni kışlar
Aksetti yeşil koylara sazlar ve kamışlar
C) Yalnız yaşadım mevsimi تنها odalarda
Bir gün de gezin kumların üstünde, kenarda
D) Alaca bir karanlık sarmadayken her yeri
Atlarımız çözüldü, girdik handan içeri
E) Şu sonsuz mavilikte var mıydı onun eşi
Kim söndürebilirdi o sonsuz güneşi

31. Romandaki olayların tümünü yazarın yaşamında aramak doğru değildir.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Olumsuz ad cümlesidir.
B) Birden çok, belirtili ad takımı vardır.
C) Bileşik cümledir.
D) Yapım eki almış sözcükler kullanılmıştır.
E) Nesne, özne ve yüklemden oluşmuştur.

32. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Yetkililer, bu konuyla ilgili değişiklikleri yarın açıklayacakmış.
B) Eğimli arazilerdeki toprak kaymasını önlemek için çalışmalara başlayacağız.
C) Bu kasabadaki cumbalı evlerin birçoğu ahşaptan yapılmıştı.
D) Hafifce esen rüzgâr eşliğinde sahile doğru ilerliyoruz.
E) Uzun bir yolculuktan sonra şehir merkezine vardık.

33. Güzelliğiyle sizi sarsan bir tablonun, durgun bir kişilikten çıktığına, Baudelaire'in acılarını anlattığı "Elem Çiçekleri"nin yapma çiçekler olduğuna, Moliere'in en gülünç komedilerini en az güldüğü günlerde yazdığına inanmak güç değil mi? Diyeceğim o ki sanatçı, —.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) okura, kendisiyle ilgili bilgi vermekten kaçınır
B) yapıt verirken okuyucunun isteklerini göz önünde bulundurur
C) ağılamadan ağılatma, yaşamadan yaşatma gücüne sahiptir
D) gerçekleri, fazla değiştirmeden hayal dünyasıyla süsleyerek okuyucuyu büyüler
E) anlattıklarıyla değil, üslubuyla kendini kabul ettirir

34. Her yazınsal tür, kendi kurallarına yaslanarak yazılırken, öykü; romana, şiire, oyuna en açık yazınsal türdür. Şiire özenen bir roman, daha yarıya gelmeden düzeyinden bir şeyler yitirirken, öykü, şiire yanaştığında bıkırtıcı olmak şöyle dursun, ayrı bir çarpıcılık kazandır. Özenle seçilmiş parçalarını ele alarak romana yatkın çok yönlü bir olayı başarıyla yansıtabilir öykü. Bunun yanında tiyatronun da çeşitli kurallarından yararlanarak daha etkileyici bir söyleyişe sahip olabilir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Her sanat dalının kendine özgü kuralları vardır.
B) Öykü, başka türlerin niteliklerinden yararlanarak anlatım olanaklarını zenginleştirir.
C) Başarılı bir sanat yapıtı oluşturmak isteyen sanatçı diğer sanat dallarından yararlanmasını bilmelidir.
D) Okuru etkileyen öyküler ancak başka türlerde de yazan sanatçılar tarafından kaleme alınır.
E) Öykü dalında belirli bir düzeye gelmek, başka türlerde de yapıtlar vermeyi gerektirir.

35. Elimde yer yer okurun sabrını sinama noktasına gelip dayanan dil karmaşasına karşın mutlaka okunması gereken bir yapıt var. Okurken biraz zorlanıyorsunuz; ancak yapıt bittiğinde, çektiğiniz zahmetin gereksiz olmadığını düşünüyorsunuz. Son sayfaya geldiğinizde, okumadan önceki siz olarak kalmıyorsunuz; bir şeyler ekleniyor, katılıyor kişiliğinize. Bir yazın yapıtını değerli kılan da okura bu olanağı vermesi değil midir?

Bu parçaya göre, bir yazın yapıtını değerli kılan özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anlatılanların yoruma açık olması
B) Okuru etkilemesi ve onun kişiliğini zenginleştirilmesi
C) Yalın ve akıcı bir üslupla oluşturulması
D) Okurun beklentilerine cevap vermesi
E) Kendini okutacak ilginç bir içeriğe sahip olması

36. Büyük romancıların en önemli özelliği yaşamdaki olayları ve karakterleri çok iyi inceleyip onları yapıtlarına aktarmalarıdır. Onların yapıtlarındaki kahramanlar, yazarın isteklerine göre hareket eden birer kukla değil, gerçek yaşamdaki bireyler olarak karşımıza çıkar. Goriot Baba, Don Kişot, Madam Bovary gibi tiplere bir bakın. Hepsi de romanın penceresinden dışarı çıkıp sokaklarda dolaşmaya başlayan tiplerdir. Sanatçıları da büyük yapan, roman kişilerinin bu özelliğidir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gerçek romancıların, yapıtlarında sıradan insanların yaşamlarını anlattığı
B) Büyük romanların uzun uğraşlar sonucu meydana getirildiği
C) Olayların akışına karışan yazarların romanlarının gerçekçi olamayacağı
D) Yaşamdan gözlemlediklerini gerçekçi bir şekilde aktaran romancıların başarılı olduğu
E) Topluma yabancı gelmeyen tipler üzerine kurulan romanların daha çok ilgi gördüğü

37. O, Türk edebiyatının önemli kalemelerinden biridir. Gerek özel yaşamında gerekse yazın dünyasında yalnızdır. Şair olarak bilinmesine karşın aynı zamanda önemli bir deneme ve fıkra ustasıdır. Genellikle şiirleri, düz yazılarından yapılan alıntılarla açıklanmaya çalışılmaktadır. Hangi açıdan olursa olsun onun üzerine yazmak ve çalışmak, çoğu zaman onun hakkında yazılanları harmanlayıp tekrarlamak anlamına gelir. Ondan söz eden hiçbir kitap bize onun hakkında yazılardan farklı bir şey söylemez.

Bu parçadan, sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Kendi başına bir yaşam sürdüğü
B) Şiirlerinin dışında düz yazıda da başarılı olduğu
C) Yaşamı ve yapıtları hakkında ayrıntılı çalışmaların yapılmadığı
D) Edebiyatımızda şiirlik yönünün öne çıktığı
E) Hakkında ortaya konan kitapların, birbirinden farklı bilgiler ortaya koymadığı

39. Türk edebiyatını önemli ölçüde etkileyen Servet-i Fünun akımında, eski edebiyatı reddedip özellikle Batı'dan gelen hikâye, roman türlerinde yoğunlaşma vardır. "Sanat, sanat içindir." anlayışını benimseyen Servet-i Fünun yazarları, eserlerini halk için değil de aydınlar için vermeye gayret etmişlerdir. Bu gayret, onları toplumsal sorunlardan uzak ve milli duygulardan yoksun eserler vermeye yöneltmiştir. Ayrıca halkın anlamadığı yabancı sözcüklerle dolu, özellikle Fransızca sözcükleri çevirmek yerine, olduğu gibi kullanmayı yeğleyen bir söyleyiş geliştirmişlerdir.

Bu parçada, Servet-i Fünun sanatçılarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Daha çok, düz yazı türündeki yapıtlara ağırlık verdikleri
B) Yapıtlarında, yabancı ülkelerde geçen olayları ele aldıkları
C) Yapıtlarını halktan kopuk bir dille oluşturdukları
D) Eski edebiyatı kabul etmedikleri
E) Yeni yazınsal türlerde yapıtlar verdikleri

38. Çok beğenilen ilk şiir kitabım Üvercinka'yı zaman zaman açarım. Eskimediğini sandığım beş altı şiirim var orada. Bence bir kitapta iyi birkaç şiir varsa, bir de genel bir tutarlılık, bir bütünlük varsa o kitap iyi bir yapıttır. İşte bütün bunlar Üvercinka'da vardı. Ayrıca ilk yapıtım olsa da içindeki şiirlerim kaba bir acemilik içinde değil. Kitabımı yayımlamadan önce şiirlerim arasında kendimce bir eleme yapmıştım. Dönemindeki çok şair, on yedi on sekiz yaşında ilk kitabını çıkardığı halde ben Üvercinka'yı yayımladığımda yaşımda neredeyse yirmi beşi buluyordum.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen şiir kitabının başarısının nedenlerinden biri değildir?

- A) Şiirlerin birbirini tamamlar nitelikler taşıması
B) Yayımlanmasında aceleci davranılmaması
C) Şairin ilk heyecan ve ilk duyularına yer vermesi
D) Şiirlerinin seçiminde özenli davranılması
E) Kendi içinde çelişkilerin olmaması

40. Tanzimat dönemine gelinceye kadar edebiyatımızda Batılı anlamda sahne tiyatrosu görülmez. Belli bir metne dayanmayan, oyuncuların oyun sırasında doğaçlama konuşmalarıyla oluşan oyunlar vardır. Bu oyunlar eğitici bir amaç taşımaz. Tanzimat tiyatrosu ise bir okul sayılmış, halkın eğitilmesinde araç olarak kullanılmıştır. Tanzimat tiyatrosunda dil, öteki yazınsal türlere göre konuşma diline çok yaklaşmıştır. Bu yüzden halk, tiyatroyu kendine daha yakın hissetmiştir.

Bu parçada Tanzimat tiyatrosuyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Batı'daki edebiyat akımlarından etkilendiğine
B) Anlatımının günlük dile yakın olduğuna
C) Amacının halkı eğitmek olduğuna
D) Halk tarafından kabul gördüğüne
E) Öncesinde sözlü tiyatro örneklerinin olduğuna

1. Manavgat Şelalesi'nin karşısında bir parkta oturuyoruz. Kaç gündür seyrine doyamadığım, o güzelim dağlar karşımızda... Adeta doğanın tablolaştırılmış hali... Günün her saatinde başka başka halleri var bu dağların. Eski liman altımızda... Tekneler uyukluyor. Eylülün bu son demlerinde, ağustosböcekleri konserlerine hâlâ devam ediyor. Kaleiçi denen eski mahalleler; ağaçlar, serviler arasında eski bir kabartma gibi duruyor. Eski sur parçaları, eski duvarlar... Masmavi, uçsuz bucaksız ve durgun bir deniz...

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İkleme ve pekiştirilmiş sözcük kullanılmıştır.
B) Kişileştirmeye başvurulmuştur.
C) Gözlemler, kişisel yargılarla aktarılmıştır.
D) Bitirilmemiş cümlelere yer verilmiştir.
E) Kanıtlayıcı bir anlatım yolu izlenmiştir.

2. Çağdaş Türk şiirine kesin bir başlangıç noktası gerekir mi? Bence hayır. Çünkü her dönem, bir önceki dönemden yararlanarak kendi şiirini oluşturmuştur. Değişik dünya görüşlerine, değişik yazınsal anlayışlara bağlı eleştirmenler, çağdaş Türk şiirini başlatan şair olarak Ahmet Haşim'i, Yahya Kemal'i, Nazım Hikmet'i ya da Orhan Veli'yi anarlar. Daha gerilere, Nedim'e, Şeyh Galip'e gidenler de çıkar. Üstelik bütün bu görüşlere akla yakın gerekçeler bulunabilir. Bütün bunlardan yola çıkarak —.

Bu parçanın sonuna, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) bütün bu şairler, dönemlerinde şiirimizin en usta isimleri olarak tanınmıştır, denilebilir
B) Türk şiiri, tam anlamıyla çağdaş bir nitelik kazanmıştır, diyemeyiz
C) Türk şiirinin gelişiminde dönemler arasında tam bir ayırım görülmediği söylenebilir
D) şiirin, öteki yazınsal türlerden çok farklı bir oluşumunun olduğu sonucuna varılabilir
E) bugüne kadar birçok şiir tanımının yapıldığı ama bunların hiçbirinde uzlaşamadığı saptanabilir

3. Gerçeğe taban tabana zıt bir düş evreni kuran sanatçının, yaşarlığını sürdürmesi mümkün değildir.

Aşağıdakilerden hangisi, bu cümleye anlamca en yakındır?

- A) Düş gücünden beslenmeyen sanat yapıtlarının kalıcılığı yakalaması imkânsızdır.
B) Düş evreninin genişliği, sanatçının üretkenliğini artıran en önemli özelliğidir.
C) Yazınsal yapıtların başarıyı yakalaması, okurda derin bir etki bırakmasına bağlıdır.
D) Gerçeğe tamamen sırt çeviren bir sanatçı kalıcılığı asla yakalayamaz.
E) Yetkin bir yapıt ortaya koymak, elverişli bir sanat ortamının varlığına bağlıdır.

4. Son iki üç yıldır edebiyat ortamımız yine hareketlendi. Umulmadık eleştirmenler, umulmadık şeyler söylüyor, umulmadık sanatçıları yeriye haksız yere. Daha dün dost olanlar, en akla gelmedik şeylerle suçluyor birbirini. Şiirlerde, hikâyelerde, eski günlerine bir çizgi çekip yeni yollar, yeni tavırlar belirliyor kimi sanatçılar, kendilerine. Bağlı oldukları akımı bırakıp başka bir akımı benimseyenler mi ararsınız; çok okunmak ve kısa sürede tanınmak için en sıradan insana seslenebilen estetikten yoksun yapıtlar ortaya koyanları mı ararsınız, hepsi var.

Bu parçadan, aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Kimi sanatçıların daha önce ortaya koyduğu düşüncelere ters davranışlar içine girdiği
B) Eleştirmenlerin, değerlendirmelerinde nesnel davranmadığı
C) Sanatçıların, yapıtlarıyla kendilerine kültürlü bir okur kitlesi oluşturmayı amaçladığı
D) Sanat anlayışını değiştiren sanatçıların olduğu
E) Şöhret uğruna, sanattan ödün veren sanatçıların bulunduğu

5. (I) İzmir gazetelerinin birinde haftalık yazıları çıkan Abdullah Rahmi'yle son sınıfta tanışmıştım. (II) Ben böyle bir sanat dehasıyla ilk defa karşı karşıya geliyordum. (III) Fakat o, bulunduğu konumdan, yazdıklarından hiç de memnun değildi. (IV) Bir gün gelecek, yazdığım bu yazılardan dolayı yüzüm kızaracak, diyordu. (V) Mükemmeli arayan bir sanatçının kaygılarını taşıyordu yüreğinde.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden hem önce hem de sonra "Bu, sanat yaşamımda benim için bulunmaz fırsattı." cümlesi getirilebilir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

7. **Aşağıdakilerden hangisi üslupla ilgili bir yargıdır?**

- A) Coşkun ifade gücü, şiirlerindeki abartılı söyleyişin altında ezilip kalmış.
B) Denemelerinde, özenli bir şekilde tekrarladığı sözcüklerle ahenkli bir dil yakalamaya çalışır.
C) Romanlarındaki kişiler, ağır yaşam koşulları altında bile içlerindeki iyimserliği ve insanlığı yitirmezler.
D) Öteki öykülerinde olmayan sürükleyici bir anlatımla oluşturmuş bu yapıtını.
E) Gereksiz ayrıntılara yer vermediği yazılarında az da olsa söz sanatlarına rastlayabiliyoruz.

6. Evet, hatta yazarlığa başlamadan önce günün birinde bütün benliğimle bir öykücü olacağımı biliyordum. Bu duruma gelmem için belli bir sürenin geçmesi gerekiyordu. Öykünün yanı sıra denemeler, makaleler, romanlar da yazdım; ama onlarla aramdaki sıcaklık öykü kadar olmadı hiç.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

- A) Öykü yazmak bir yazınsal birikime sahip olmayı gerektirir mi?
B) Yazınsal yaşamınızda öykünün diğer türlerden daha ayrı bir yere sahip olduğu doğru mudur?
C) İyi bir öykü yazarı olabilmek için gençlere önerileriniz nelerdir?
D) Romanı öyküye geçiştir bir basamak olarak kullandığınız doğru mu?
E) Sizce öyküyü öteki türlerden ayıran başlıca özellikler nelerdir?

8. —. Çağlar boyunca bu konu üzerinde çok durulmuş, çok şey söylenmiştir. Bu konuda, her dönemin sanatçıları kendince bir görüş ortaya koymuş, şiirin insan üzerindeki bu yoğun etkisini açıklamaya çalışmıştır. Kimilerine göre şiirin büyüğü; coşkusallığından, ritmik özelliklerinden gelir. Kimileri ise şiirin büyüğünün, aklı ve yerleşik düşünme biçimlerini altüst etmesiyle açıklanabileceğini belirtmiştir.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Şiiri etkili kılanın ne olduğunu tespit etmek ve bunu açıklamak zordur
B) Şiirde işlenen konular, daha çok duygusal nitelik taşımaktadır
C) Şiir, en çok okunan tür olmasına rağmen şairler, toplumdaki saygın yerini elde edememiştir
D) Şiir, insanı düşünmeye, kafa yormaya yönelten bir sanat dalıdır
E) Şiirdeki dilsel yapının, herkesi derinden etkilemesi ve heyecanlandırması gerekir

9. (I) Akşama doğru balıkçı kahvesine yılların yorgunluğunu kırış kırış yüzünde taşıyan ihtiyar bir adam girdi. (II) Üzerinde birkaç yerden yamanmış, siyah bir palto vardı. (III) Yaşamının çilelerle yoğrulduğu, anlamlı suskunluğundan belli oluyordu. (IV) Elini paltosunun cebine atarak bir avuç bozuk para çıkardı. (V) Yüzündeki o çocuksu gülümseme, kahveci çırağına seslenirken birdenbire sertleşmişti.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde yoruma yer verilmemiştir?

- A) I. ve II. B) II. ve III. C) II. ve IV.
D) III. ve IV. E) IV. ve V.

10. Kimi insanlar en büyük facialar karşısında bile yaşamalarını sürdürmeye devam ediyor ve eksiklikleri kazanımlara çevirebiliyorlar. Sevdiklerini yitirdiklerinde çaresizliğe düşmüyor, işlerini kaybettiklerinde cesaretlerini kaybetmiyorlar. Adeta —, diyorlar.

Bu parça aşağıdaki sözlerden hangisiyle sürdürülebilir?

- A) dünya yıkılsa umrumda değil
B) rüzgâr ekim fırtına biçiyorum
C) başımdan büyük işlere kalkıştım
D) asla pes etmem
E) iki yakam bir araya gelmiyor

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?**

- A) Bu yıl, Cumhuriyet'in kuruluşunun 86'ncı yıl dönümü törenlerle kutlandı.
B) Bu üniversitemiz, çeşitli alanlarda 10000'nin üzerinde makale yayımlamıştır.
C) 29 Ekim 1923'te kurulan Türkiye Cumhuriyeti köklü bir geçmişe sahiptir.
D) Bu kentte yapılan son ankete göre okuma yazma oranı % 69'dur.
E) Yapılan toplantı uzun tartışmalar sonucu 21.45'e kadar sürdü.

12. I. Eleştirmenin görevi, okurların, sanat yapıtlarını rahatça anlamasını sağlamaktır.
II. Eleştirmenler olmadan sanat yapıtlarının bazı güzelliklerini okurlar fark edemez.
III. Okurlar, yazarların, yapıtlarında dile getirdiği düşünceleri eleştirmenler sayesinde kolayca kavrarlar.
IV. Bir yapıtın değeri eleştirmenlerin dikkatini çekip çekememesiyle anlaşılabilir.

Yukarıda numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirine en yakındır?

- A) I. ve II. B) I. ve III. C) II. ve III.
D) II. ve IV. E) III. ve IV.

13. Günümüz yazın dünyası, yaşadığı çağın sınırlarının dışına çıkamamakta ve geçmişi görmezlikten gelmektedir. Toplumsal yaşamdaki hızlı değişim, bir bakıma bunu gerekli kılmaktadır. Bu yüzden günümüz yazın adamları, güncelliğin hâkim olduğu bir yazın dünyasının esiri olmuştur.

Bu parçada günümüz Türk yazınıyla ilgili olarak vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yapıtlara aktüel konuların egemen olduğu
B) Yeterince nitelikli yapıt kaleme alınmadığı
C) Gerçek yaşamın yapıtlara yansıtılmadığı
D) Geçmişinin, çok eskiye dayanmadığı
E) Genç yazarların gelenekten yararlanmadığı

14. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?**

- A) İlçede, sonu hiç bitmeyecekmiş gibi gelen uzun bir cadde karşılıyor insanı.
B) Sel nedeniyle birçok ev ve dükkân hasar gördü.
C) Onunla son görüştüğümüzde şiir üzerine konuşmuştuk.
D) Öğleden sonra başlayan yağmur akşama kadar sürekli yağdı.
E) Sokaktan gelen gürültüyü duymamak için pence-reyi kapattı.

15. Eleştiriyi sadece olumsuz ve eksik yanları belirleme olarak gören anlayış, artık geçen çağın tozlanmaya başlayan sayfalarında kaldı. Şimdilerde yeni bir eleştiri anlayışı hâkim oluyor edebiyat dünyasına. Yapıtın kusurları yanında güzel ve iyi yanları da anılıyor. Bu bahçede sadece dikenlerle uğraşmak artık kabul görmüyor. Okur; güllerden, goncalardan da söz edilmesini istiyor.

Bu parçada eleştiri ile ilgili olarak vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okurun artık eleştiride yalnız güzellikleri görmek istediği
B) Eleştirmenin asıl görevinin okurla yapıt arasında köprü kurmak olduğu
C) Eleştiri anlayışının her dönemde farklılık gösterdiği
D) Günümüzde eleştirinin okurlar tarafından ilgi görmediği
E) Günümüz eleştirisinde kötünün yanında iyinin de ortaya konduğu

16. Onun yaşamını ayrıntılarıyla bilmeyenlerin yaydığı bir düşünce vardır. Pek çok kimse onun türkülere yönelik bir rastlantı olarak görür. Yıllarca opera sanatçısı olmak üzere eğitim almış, büyüklü küçüklü rollerde başarılı olmuş sanatçı, başından geçen talihsiz bir olaydan sonra Devlet Operası'na dönme olanağı kalmadığı için kendine bir çıkış yolu aramış, türkü söylemeyi seçmiştir. Yaşamını kazanmak için bazı etkinliklerde türkü söylemiş olması da bu yanlış düşünceyi güçlendirmiştir. Oysa onun, opera öğrencisiyken türkülerini kendine özgü bir söyleyişle dile getirme çabası içinde olduğunu ben çok iyi biliyorum.

Bu parçada sözü edilen sanatçı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Daha geniş kitlelere ulaşmak amacıyla türkü söylemeye başladığı
B) Sanat çizgisindeki farklılaşmanın zorunlu nedenleri olduğu
C) Hakkında yanlış bir kanının oluştuğu
D) Türkü alanında özgünlük için gayret gösterdiği
E) Türkülere öteden beri ilgisinin olduğu

17. Üslubunun kıvraklığı sayesinde, zengin birikimini çok kolay aktaran sanatçı, en zor meseleleri anlatırken bile onları her seviyeden kişinin rahatlıkla anlayabileceği bir tarzda dile getirir. Onda birbirini takip eden düşünceler öylesine kendiliğinden ki: "Hayret, bunları ben niye daha önce düşünmedim?" dersiniz. Eksik yönü olmayan bir düşünce yumağıdır onun anlattıkları. Bu yüzden onun yapıtlarını okuyanlar, okudukları satırların, ne yaptığını çok iyi bilen bir kişi tarafından yazıldığını hemen anlarlar.

Bu parçada sözü edilen sanatçı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) En zor konuları bile anlaşılır bir tarzda aktardığı
B) Kullandığı dilin özelliklerini yapıtlarında açıkladığı
C) Anlatımında insanı şaşırtan bir doğallığı olduğu
D) Düşüncelerini kendinden emin bir tavırla dile getirdiği
E) Düşüncelerini bir bütün halinde sunduğu

18. — İpuçlarını veririm, keşfetmeyi okura bırakırım. Yaptığım bir betimlemeden, söylediğim bir sözden okurun bütüne ulaşmasını beklerim. Her şeyi açıkça anlatmanın edebiyata yakışmadığını düşünürüm. Televizyon dizisi izliyor gibi okunmamalıdır benim romanım. Okur, romanımı okurken düşünsel bir faaliyet içine girmelidir.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Romanlarımda işlevsiz hiçbir ayrıntıya yer vermem.
B) Romanlarımda her şeyi en ince ayrıntısına kadar anlatmayı sevmem.
C) Romanlarımı yazmadan önce hiçbir ön çalışma yapmam.
D) Romanlarımı okurun beklentilerini dikkate almadan oluştururum.
E) Romanlarımı okuru şaşırtacak bir sonla bitirmeye dikkat ederim.

19. Çoğu okur, öykülerin, yazarlar tarafından kısa sürede yazıldığını düşünür. Ancak aslında bir öykünün oluşması uzun bir sürece bağlıdır. O kısa sürede yazılan öyküler günlerin, gecelerin belki ayların hatta yılların birikimine dayanır. Öyle öyküler vardır ki yazarın zihninin bir köşesinde yirmi otuz yıl önce tasarlanmaya başlanmış, zamanla belli bir kıvama gelmiş, zamanı gelince de ortaya çıkmıştır.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yoğun bir çalışma yapmadan yetkin öyküler yazmak mümkün değildir.
B) Birçok öykünün değeri, üzerinden yıllar geçtikten sonra anlaşılır.
C) Yetkin öyküler, bir düşünceyi savunmak için yazılan öykülerdir.
D) Öyküler, yazarın kafasında uzun bir olgunlaşma döneminden sonra kaleme alınır.
E) Öykülerin tamamlanması yazarın tasarladığı zamanı aşabilir.

20. Bir hukuk kitabı için: "Bunu okuyun bakalım. Sıradan bir insan anlayacak mı?" denmez hiçbir zaman. Çünkü bu kitabı belli bir birikime sahip kişilerin anlayabileceği düşünülür. Ama edebiyat yapıtı söz konusu olunca niçin aynı şey düşünülmez, bir türlü anlamıyorum bunu. Nedense her okuryazarın, bir edebiyat yapıtını okuyabildiği için rahatlıkla anlayacağı kabul edilir.

Bu parçada yazar aşağıdakilerin hangisinden yakınmaktadır?

- A) Yazın yapıtlarında yalın bir dil kullanılmasından
B) Sanat yapıtlarının, toplumun bütün kesimleri için kaleme alınmamasından
C) Sanatçıların, okurun bilgi düzeyini dikkate almadan yapıt vermesinden
D) Yazınsal yapıtların herkese seslenmesi gerektiğinin sanılmasından
E) Sanat kaygısı güdülmeden yapıt ortaya konulmasından

21. Onun çevirilerini bilen bilir. O, bir yapıtı çevirmez; Türkçeleştirir. Bu yaklaşıma katılmayabilirsiniz. Ama onun özellikle şiir çevirilerini, asıllarına bağlılıklarını gözeterek değil de, dil ustası bir ozanın, olabildiğince özgür bir anlayışla Türkçede yeniden söylenişleri olarak okursanız, onlardan sonsuz bir tat alırsınız. Örneğin, Türkçeye çevirdiği bir Shakespeare sonesi, artık bir İngiliz şiiri olmaktan çıkar, tamamen bir Türk şiiri olur.

Bu parçada sözü edilen sanatçı ile ilgili olarak asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çevirdiği metinlerde asıllarına bağlı kalmada titizlik göstermiştir.
B) Çevirilerinde günlük konuşma dilinden yararlanmıştır.
C) Dil alanındaki çalışmalarının, çevirileri üzerinde olumlu etkileri olmuştur.
D) Çevirilerini anadiline mal etmeyi başarmıştır.
E) Yalnızca çeviri alanında yapıtlar ortaya koymuştur.

22. Yahya Kemal'in ancak iki kitabı dolduracak kadar şiir yazması sanat anlayışının en büyük göstergesidir. Bundan onun sadece kusursuz bir şekil için çalıştığını çıkarmayın. Çünkü onun şiirlerinde biçim yönüyle bazı kusurlar, daha doğrusu ihmaller yok değildir. Zaten onu öteki parnasyen şairlerden ayıran en önemli özellik, şiirlerinde duyguyu öne çıkarmasıdır. Yani o, ancak şiir coşkusunu duyduğu zaman kalemını eline alır. Bununla kalmayarak bu heyecanı kelimelerin ve dizelerin kalıbı içine dökerken en ufak bir damlasının yere dökülmesine gönlü razı olmaz. Bunu yaparken, hangi sözcüğün nerede kullanacağını bilir; en az sözle, anlatmak istediğini anlatır.

Bu parçadan Yahya Kemal ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Az sayıda şiir yazdığı
B) Şiirlerini yoğun bir anlatımla oluşturduğu
C) Hissettiklerini şiirinde bütünüyle anlatmaya çalıştığı
D) Şiirde sözcükleri seçerek kullandığı
E) Biçime, anlamdan daha çok önem verdiği

23. "Ali Nizami Bey'in Alafrangalığı ve Şeyhliği" adlı romanın, bir dergide "Bir Geçmiş Zaman Hikâyesi" adıyla öykü olarak yayımlanmıştı. Fakat o zaman bu öykünün birçok noktasını istediğim gibi ayrıntılı yazamadığımı, yazdıklarımın yetersiz olduğunu hissediyordum. Bu öykü antolojilere bile girmesine rağmen bana hâlâ yazılmamış gibi geliyordu. Sonraları bu öyküyü istediğim gibi bütün ekleriyle baştan yazarak bir gazetede yayımladım. O zaman bana yeterli gelmişti. Bununla birlikte roman olarak çıkan yeni şekline de eklenecek yerler mutlaka olacaktır. Diyebilirim ki ---.

Bu parçanın sonuna, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) aynı konuda değişik hikâyeler yazmayı isteyen sanatçılar çoktur
B) hiçbir sanat yapıtı tam anlamıyla bitmiş sayılmaz
C) sanat yapıtlarındaki yanlışlar, eleştiriler doğrultusunda giderilmelidir
D) her yapıtın eleştiriyeye ihtiyacı vardır
E) bir hikâyede anlatılanlar, genişletilerek bir romanın konusunu oluşturabilir

24. Özellikle kapalı, soyut bir anlatımı tercih eden yazarların yapıtları, eleştirmenler sayesinde anlaşılır hale gelir. Böyle yazarların yapıtları bir yönüyle eksiktir. Çünkü okur, onu kendi yorum gücüyle anlayacak, tamamlayacaktır. O halde eleştirmenin bir işi de yapıtın karanlıkta kalmış kısımlarını gün ışığıyla buluşturmasıdır.

Bu parçada geçen "yapıtın karanlıkta kalmış kısımlarını gün ışığıyla buluşturmak" sözüyle, eleştirmenlerle ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Değerlendirmelerinde tarafsız olamamak
B) Eleştirilerini gerekçeleriyle birlikte söylemek
C) Eleştirilerini yapıtla sınırlandırmak
D) Yapıtın olumsuz yönlerini öne çıkarmak
E) Yapıtın anlaşılması güç bölümlerini okurun anlamasını sağlamak

25. Romanları bazı yönlerden kusurlu olmasına rağmen, bu yazar, zamanının en çok okunan romancısıdır. Bu, onun sade bir dil, açık bir anlatış tarzı kullanması ve halkın psikolojisini iyi bilmesi sayesinde olmuştur. Sanatçı, Türk okuruna okuma zevki aşılamış ve onun okuma ihtiyacını karşılamıştır. Yapıtlarının bugün bile genç kuşaklar tarafından okunmasını sağlayan en büyük etken, halkın yaşamını çok iyi bir biçimde yansıtmasıdır.

Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Döneminde, romanlarının çok büyük ilgi gördüğü
B) Biçimini herkesin anlayacağı bir dille oluşturduğu
C) İnsanları belli bir düşünce etrafında yönlendirme çabası içinde olduğu
D) Yapıtlarının, toplumu yakından tanıdığını gösteren bir içeriğe sahip olduğu
E) Romanlarında birtakım eksiklerinin olduğu

26. Yazarlar olarak yaşamın içinde değil, kendi inşa ettiğimiz küçük kulelerde yaşıyoruz. Bir gün o küçük kuleden çıkıverince bir yabancı gibi kalıyoruz ortada. Konuşmuyor, yalpalıyor, yürümeyi beceremiyoruz. Yapıtlarımızı okuyanlar notumuzu veriyorlar hemen: "Yaşamdan kopuk olduğu için edebiyat tadı yetersiz bunların."

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Edebiyatçıların, ilhamlarını hep halktan aldıkları
B) Kendi dünyasına hapsolup yaşamdan habersiz sanatçıların, başarılı yapıtlar veremeyeceği
C) Sanatçıların, ilgi alanlarının dışındaki konuları önemsemediği
D) Birçok sanatçının, halktan uzak olmakla birlikte, halk için sanat anlayışını savunduğu
E) Yapıtlar oluşturulurken halkın içinden örnek yaşamların seçilmesi gerektiği

27. Yaşadığım ülkenin yakın tarihi kuşkusuz ki benim şiirimin ana temasını oluşturuyor. Ama bu, benim bilinçli bir seçimim değil. Ben bireysel şiir yazıyorum aslında. İç sesimi dizelere döküyorum. Dizelerimde yoğun bir duygu seziliyorsa bu, ülkenin yaşadıklarının bireysel yaşantım ve ruh halim üzerindeki etkisindendir. Kendi düşüncelerimden hareket ederken ülkeye ya da dünyaya bir şey söylüyorum.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen şairin bir özelliği değildir?

- A) Yakın geçmişten etkilenme
B) Anlaşılır bir dil kullanma
C) Duygularını dizelerine yansıtırma
D) Ülke sorunlarının etkisi altında kalma
E) Şiirleriyle insanlara mesaj verme

28. "Şu televizyon denen aygıt, bütün yaşamımızı değiştirdi. Eskiden böyle miydi oysa? Bizim zamanımızda güzel sohbetler olurdu. Aile bireyleri bir araya gelince uzun uzun sohbet eder, sevinçlerini, kederlerini paylaşırlardı." gibi sözleri çoğumuz artık, sadece büyüklerimizden, televizyondaki reklamlardan ya da öğretmenlerimizden işitir olduk. Eskinin günümüzden en önemli farkı galiba toplumu böylesine etkileyen teknolojik aygıtların olmamasıydı.

Bu parçada, asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Teknolojik gelişmelerin insanın yaşamını kolaylaştırdığı
B) Toplum olarak bir arada yaşamının unutulduğu
C) İnsanların birbirine duydukları sevginin azaldığı
D) Aile bireylerinin, üzerine düşen görevleri yerine getirmede
E) Televizyonun toplum hayatını olumsuz etkilediği

29. (I) Son dönemde öykücülüğümüzde bir canlılık ve sayıca bir artış yaşanıyor. (II) Öykü üzerine kitaplar yazılıyor ve peş peşe öykü kitapları yayımlanıyor. (III) Ancak bu yoğun çaba aynı zamanda öykülerin niteliğine yansımıyor. (IV) Elbette kendi sesini bulmuş yetenekli gençlerin özgün öyküleri de var bunların içinde. (V) Ama bunların yanında birçok sıradan öykü kitabının allanıp pullanıp okura sunulduğu görülüyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede eylem basit çekimlidir.
B) II. cümlede ikileme belirteç görevinde kullanılmıştır.
C) III. cümle basit yapılı bir cümledir.
D) IV. cümle devrik bir cümledir.
E) V. cümlede yüklemi etken çatılı bir eylemdir.

30. Necati Cumalı'nın şiiri, gençlik duygularından toplumsal duyarlılığa kadar her konuyu kapsar. Yaşama, doğaya ve insanlara sonsuz bir sevgisi vardır. Şiiri, belli bir dünya görüşüne yaslanmaz. Büyülü sözler etmez. Bu yüzden açık bildiriler sunmaz, ama şiirinin gizli, derinden bir şeyler söylediği de yadsınamaz. Çevresinden, yaşadıklarından damıtır şiirin özsuynunu. Bu özelliklerin birçoğu, belli bir çizginin altına düşmeyen oyun, öykü ve romanları için de geçerli sayılır.

Bu parçadan Necati Cumalı'yla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Şiirlerinde konu çeşitliliği olduğu
B) Şiiri öteki türlerden daha çok önemseydiği
C) Şiirlerinde açık bir mesaj verme kaygısı gütmeyeceği
D) Şiirini oluştururken kendi yaşamından da yararlandığı
E) Şiirlerinde görülen özelliklerin çoğunun diğer yapıtlarında da görüldüğü

31. Yapıtlarında aynı konuları ele alan bu romancımızı neden bu kadar beğendiğimi soruyorlar bana. Bu kişilere şöyle diyorum: Onun yapıtları, bir serüveni anlattığı için değil, yazarın anlatımının serüveni olduğu için hoşuma gidiyor.

Bu parçada altı çizili sözle, sözü edilen yazarın yapıtlarıyla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yazarın üslubundaki değişimleri ortaya koyduğu
B) Sözcüklerin günlük anlamları dışında kullanıldığı
C) Yazarının dili kullanma gücünü yansıttığı
D) Macera romanlarına uygun bir dil kullanıldığı
E) Yaşananların olduğundan farklı dile getirildiği

32. Dedemden yadigâr olan bu evi
Kışın fırtınası, yazın alevi
Daha ben doğmadan ihtiyarlatmış

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) "dedemden" sözcüğü iyelik ve durum eki almıştır.
B) "doğmadan" sözcüğü bağaylemdir.
C) "yazın alevi" sözü belirtili ad takımıdır.
D) "daha" sözcüğü üstünlük belirtecidir.
E) "ihtiyarlatmış" sözcüğü isimden türemiş bir eylemdir.

33. (I) Bir ulusu oluşturan bireyleri, bir arada tutan kimi değerler vardır. (II) Bu değerlerin günümüze taşınması yazı dili sayesinde olmuştur. (III) Yazı dili, ortak bir sestir ve gelecek kuşaklara bırakılabilecek en önemli mirastır. (IV) Çünkü gelecek kuşakların geçmişle ilgili her türlü kültürel verileri tanışabilmesi ancak yazı dili ile gerçekleşebilir. (V) Bir ulus, varlığını sanat, edebiyat ve bilim çalışmalarıyla hissettirir. (VI) Bu nedenle, yapıt oluşturulurken yazı dilinin kurallarına özen gösterilmesi, kültürel mirasın aktarımı yönünden büyük önem taşır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

34. Ankara'nın tarihî konaklarıyla, tatlılarıyla, şifalı suları ile ve yemekleriyle ünlü bu şirin ilçesinin, Beypazarı'nın, sokaklarında dolaşıyoruz. İlçenin en gözde yeri, yöresel ürünlerin satıldığı ve restore edilen konakların bolca bulunduğu Alaattin Sokak'tır. Bir fay hattının oluşturduğu kayalara sırtını yaslamış tarihi Beypazarı konaklarını görmekle başlıyoruz gezimize. Çok görkemli görünüyor konaklar, mis gibi kokular geliyor işlemeli saksılarda çiçek yetiştirilen pencerelerinden. Bu sokakta baharatlar, tarhanalar, fasulyeler... satılan tezgâhlar sıralanıyor.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Arasöze yer verilmiştir.
B) Devrik cümlelere yer verilmiştir.
C) Kanıtlayıcı bir tutum izlenmiştir.
D) Betimleyici öğelerden yararlanılmıştır.
E) Sessel yinelemelerle ahenk sağlanmıştır.

35. (I) Sanatçı, bu yapıtıyla deneme türünün en önemli isimlerinden olmayı başarmıştır. (II) Kendinden yola çıkarak insanoğluna özgü değişik durumları anlatmıştır denemelerinde. (III) Konuşma havası içinde, bilgiçlik taslamadan, yalın bir söyleyişle gerçekleştirmiştir bunu. (IV) Bu yönüyle yapıt, her çağda yaşarlığını koruyan başyapıtlardan biri olma niteliği kazanmıştır. (V) Günümüzde yazılan deneme yapıtlarının çoğunun bu yapıtın gölgesinde kalması, onun özgün bir yapıt olduğunun en önemli göstergesidir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle, öznel bir nitelik taşımaktadır.
B) II. cümlede içerikle ilgili bir bilgi verilmiştir.
C) III. cümle biçimle ilgili bir yargıdır.
D) IV. cümlede bir saptama yapılmıştır.
E) V. cümlede bir yakınma söz konusudur.

36. Bazı sanatçılarımızın adları, yapıt ortaya koydukları türlerle özdeşleşmiştir. Öyle ki o yazınsal tür anıldığında sadece onların adı akla gelir. Bu sanatçılar adeta, kendi semalarının tek yıldızı olarak parlamaktadırlar.

Bu parçada "kendi semalarının tek yıldızı olarak parlamak" sözüyle, sözü edilen sanatçılarla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanatsal bir kaygı taşımadan yapıt oluşturdıkları
B) Hiç kimsenin anlatmadığı konuları dile getirdikleri
C) Ortaya koydukları yazınsal türlerin en önemli ustası oldukları
D) Yazın dünyasında çok kısa sürede ünlendikleri
E) Yaşadıkları dönemdeki birçok sanatçıya düşünceleriyle yön verdikleri

37. Köprülerin olmadığı yıllarda, Boğaziçi'nde birer inci gibi dizilmiş o güzelim semtlere gitmek isteyenler, Sirkeci'den kalkan ve her semte zikzak çizerek uğrayan vapurlara binerdi.

Bu cümlelerin öğeleri, aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla, doğru olarak verilmiştir?

- A) Özne - yüklem
B) Zarf tümleci - dolaylı tümleş - özne - yüklem
C) Özne - dolaylı tümleş - zarf tümleci - yüklem
D) Zarf tümleci - özne - dolaylı tümleş - yüklem
E) Özne - zarf tümleci - dolaylı tümleş - yüklem

38. Binbir Gece Masallarında Şehrazad'ın anlattığı masallar (I) prensler ile prenseslerin (II) sultanlar ile kölelerin (III) cinler ile perilerin serüvenleriyle doludur. Bazı masallarda, Bağdat Halifesi Harun Reşid'in kılık değiştirerek halkın arasında dolaşırken başından (IV) geçenler anlatılır. Halife haksızlıkları düzeltir (V) suçluları cezalandırır.

Bu parçadaki numaralı yerlerin hangisine noktalamayı işareti konmasına gerek yoktur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

39. (I) Karacaoğlan'ın halk zevkine uygun şiirleri, halk tarafından çok sevilerek dilden dile aktarılmış, Rumeli'den Azerbaycan'a kadar yayılmıştır. (II) Halk şiirlerinde aşk ve sevgilinin güzellikleri, tabiat güzellikleri ile iç içedir. (III) Karacaoğlan da halk şiirlerinde görülen ortak mecazları ve benzetme öğelerini kullanır. (IV) Onun şiirlerindeki sevgili de doğa gibi, saçları, gözleri, boyu, bakışı ile canlı ve somuttur. (V) Birçok şiirinde o; sevgilisini, çevresinde gördüğü, yaşamında yer alan güzelliklere benzetmektedir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle, öznesi ortak sıralı bir cümledir.
B) II. cümlede, ad tamlaması dolaylı tümleş görevindedir.
C) III. cümlede, sıfat-fiil grubuna yer verilmiştir.
D) IV. cümlede, ilgeç ve bağlaç kullanılmıştır.
E) V. cümlede, yüklemi, bileşik eylemdir.

40. Sanat alanında doğru olduğuna inandığım bir düşünce herkesin katılması, beni o düşüncemin doğruluğunda şüpheye düşürür.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümleyle anlamca aynı doğrultudadır?

- A) Başarılı sanatçı, okuyucuya kendi düşüncesini kabul ettirebilen kişidir.
B) İleri sürülen bir sanatsal düşünceye hiç karşı çıkılmaması, o düşüncenin yanlış olma olasılığını yükseltir.
C) Bir yapıtta konunun farklı bakış açılarıyla ele alınmaması, okurun o yapıta ilgi göstermemesine yol açar.
D) Aynı düşüncede birleşebilen sanatçıların yazdıkları yapıtların yazın dünyasındaki etkisi büyük olur.
E) Sanat dünyasında düşünce ayrıklarının olması, sanatın ilerlemesini engelleyici değildir.

1. Tüm şarkılar dondu dudaklarımızda
Eskisi gibi mavi değil gökyüzü
Eylülle beraber kıldı kolumuz kanadımız
Şimdi duyuyoruz sarı yapraktan hüznü

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Kaynaştırma ünsüzü B) Ünlü düşmesi
C) Ünsüz yumuşaması D) Ünlü daralması
E) Ünsüz benzeşmesi

2. (I) Güzel geçen birkaç günün ardından hava bozulmaya başladı. (II) Güneş, kara bulutların ardına saklandı verdi önce. (III) Ardından ufuk çizgisi dört bir yandan yıldırımlarla aydınlanmaya başladı. (IV) Çok kısa bir süre içinde simsiyah bir bulut tabakası gökyüzünü kapattı. (V) Sonra da hayatımda görmediğim şiddette bir yağmur başladı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. (I) Karadeniz'in uçsuz bucaksız yaylalarında, küçük bir gezintiye çıkıyorum. (II) Burada, birbirinden güzel dağ çiçekleri bulunuyor. (III) Vadilerde, dağ keçilerinin oradan oraya koşuşturmasını seyrediyorum. (IV) Rüzgârın uğultusuna, pınl pınl kaynak sularının şınlıtısı eşlik ediyor. (V) Günlük kaygılarımdan uzaklaşarak doğal yaşamın akışına bırakıyorum kendimi.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangileri "doğayla bütünleşme, özne ve yüklem"den oluşmaktadır?

- A) I. ve II. B) II. ve III. C) II. ve IV.
D) III. ve IV. E) IV. ve V.

4. Burada dalgaların sahile yavaş yavaş vururken çıkardığı sesin şiirselliği, insanı doğaya yakınlaştırmakla kalmaz; ona dinginlik de verir.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Birden çok adıl vardır.
B) İkileme sıfat görevindedir.
C) İlgeliç ve bağlaç kullanılmıştır.
D) Farklı türde fiilimsilere yer verilmiştir.
E) Birden fazla yargı vardır.

5. Bazı romanlar (I) neden popüler olduklarını anlamadığım yapıtlardır. Örneğin (II) "Harry Potter" çılgınlığını hiç anlayamadım. Başta İngilizler ve çocuklar (III) ardından tüm dünya bu büyücü çocuğun maceralarını heyecanla takip etti. Elbette edebiyat söz konusu olduğunda (IV) bir yapıtı başarılı kılan öğeler kolaylıkla ayırt edilir, ortaya konur (V) ne yazık ki popüler yayınlar söz konusu olduğunda hiçbir teori geçerli olmaz.

Bu parçada numaralanmış yerlerin hangisine ötekilerden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Filmin başında canım sıkılmadı değil, ancak yine de izlemeye devam ettim.
B) Konunun daha iyi anlaşılması için çarpıcı örnekler seçmiş.
C) Bu yardımları bir an önce ihtiyaç sahiplerine ulaştırmalıyız.
D) Akşama kadar onu telefonla aramama rağmen ona bir türlü ulaşamadım.
E) Yarına kadar işleri bitirebilmek için işçilerden bir ekip oluşturduk.

7. Ayvalık İskeleyi'nden çıkınca yolun her iki yanındaki dükkânlar selamlar sizi. Yırmı yumru taşlarla, çukurlarla dolu olan bu yol sizi kasabanın meydanına çıkarır. Kasabanın belki en eski, fakat tarihi özelliklerini kaybetmemiş evleri buradadır. O zamanın ölçülerine göre dar sayılmayan sokaklardan bugün ancak bir araba geçebilir. Kışın bozacılar, yazın dondurmacılar geçer tarih kokan sokaklardan bağıra bağıra. Evlerin arka tarafında bahçelerin demir parmaklıklarını saran hanımellerinin kokusu sizi alır başka dünyalara götürür.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Farklı duyulardan yararlanılmıştır.
B) İkilemelere yer verilmiştir.
C) Betimlemeye başvurulmuştur.
D) Birinci kişi anlatımla oluşturulmuştur.
E) İnsana özgü nitelikler doğaya aktarılmıştır.

8. (I) Türk yazın tarihi, günün moda anlayışlarına uygun şiir yazarak ünlenen, ama bugün adları bile anılmayan bir yığın şairle doludur. (II) 1940'larda şiir kitapları, öteki şairlerin kitaplarından kat kat fazla satanları, bugün kimse anımsamıyor. (III) Hepsi bir iz bile bırakmadan silinip gitmiş yazın dünyasından. (IV) Bugün de şiir anlayışlarını günün modasının belirlediği pek çok şair var. (V) Eminim, gün gelecek, bu sanatçılar da unutulacak, modanın zaman içinde değişikliğe uğraması gibi.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede bir eleştiriye yer verilmiştir.
B) II. cümlede, karşılaştırma yapılmıştır.
C) III. cümlede, bir saptama yapılmıştır.
D) IV. cümlede, yargı bir koşula bağlanmıştır.
E) V. cümlede, bir ön yargıda bulunulmuştur.

9. Genç sanatçının yapıtları içerik yönünden oldukça zayıf. Çünkü o, ne anlatacağını düşünmeden kalemi eli ne almış. Onun yaptığı iş, bankada parası olmayan birinin çek imzalamasına benziyor.

Bu parçada geçen "bankada parası olmayan birinin çek imzalaması" sözüyle, sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Birikimlerini okurlara olduğu gibi sunmadığı
B) Yeterli birikimden yoksun olan okurun, yapıtlarından tat alamadığı
C) Doyurucu bir içeriğe sahip olmayan yapıtlar verdiği
D) Yapıtlarının okurların yaşamlarını yansıtmaktan uzak olduğu
E) Yapıtlarının, konu yönüyle birbirine benzediği

10. Sanat yapıtı; gerçeğin kopyacılığıyla değil, yaşam gerçeğinden alınanların yeniden şekillendirilip onlara yazınsallık mührünün vurulmasıyla ortaya çıkar.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümleyle anlamca aynı doğrultuda değildir?

- A) Sanat yapıtında önemli olan, yazarın anlatılanlara kendinden bir şeyler katarak anlatmasıdır.
B) Gerçekler, sanat yapıtında yazarın yorumuyla yeniden kurgulanır.
C) Gördüklerini olduğu gibi anlatmak sanatta aranan bir özellik değildir.
D) Hiçbir sanat yapıtı, kişisellikten uzak bir yapıda oluşturulamaz.
E) Yaşamın aynası olan yapıtlar, eninde sonunda okurun beğenisini kazanır.

11. Bir yazarın adının yarınlara kalmasının tek yolu, yaşamın aktığı sokaktan kopmamasıdır.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümleyle anlamca en yakındır?

- A) Bir sanatçı içten olmak istiyorsa, yapıtlarında kendi yaşamının ayrıntılarına yer vermelidir.
B) Güncelliğin rüzgârına kapılan bir sanatçının oluşturduğu yapıtlar asla kalıcılığı yakalayamaz.
C) Bir sanatçı, sanat dünyasında adından söz ettirmek istiyorsa, okurların beklentilerini dikkate almalıdır.
D) Yapıtının biçimsel yönünü ikinci plana iterek konuya yoğunlaşmak sanatçının kalıcılığını gölgeler.
E) Bir sanatçı unutulmak istemiyorsa, yaşam gerçeklerinden beslenmelidir.

12. (I) Sigara alışkanlığı konusundaki değerler, toplumların gelişmişlik düzeyine bağlı olarak farklılık göstermektedir. (II) Gelişmiş ülkelerde sigara kullanımı artık kabul gören ya da doğal karşılanan bir davranış olmaktan çıkmıştır. (III) Son 30 yıldır gösterilen yoğun çabalar sonucunda, sigara içenlerin sayısı %35 civarında azalmıştır. (IV) İşyerlerinde, ortak toplumsal alanlarda ve arkadaş çevrelerinde, sigara içenlerin hareket alanları iyice kısıtlanmıştır. (V) İşyerlerine eleman alınırken sigara içmeyenler tercih edilmekte, hatta bazen sigara içmeme koşul olarak baştan öne sürülmektedir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, sigaraya bakış açısının toplumdan topluma değişiklik gösterdiği anlatılıyor.
B) II. cümlede, gelişmiş ülkelerde sigaranın olumsuz olarak algılandığı söyleniyor.
C) III. cümlede, sigara içmeyle ilgili kesin bir istatistiksel bilgi veriliyor.
D) IV. cümlede, sigara içenlerin sigara konusunda eskisi gibi rahat davranmadıkları anlatılıyor.
E) V. cümlede, sigara içmenin iş hayatını da etkilediği söyleniyor.

13. Dilimize Batı dillerinden giren "poetika" sözcüğü "şiir sanatı" yahut "şiir üzerine teoriler" anlamına gelmektedir. Sözcüğü ilk olarak Aristo kullanmış ve sözcüğün yaygınlaşmasını sağlamıştır. Fransızcada bu sözcüğe bütün güzel sanatlarla ilgili olarak "güzellik felsefesi" anlamına gelen "estetik" kavramına yakın bir anlam verilmişse de bugün poetika, sadece şiir alanında kullanılan bir terimdir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Öğreticiliği esas alma
B) Açıklayıcı bir yol izleme
C) Tanımsal nitelikli cümlelere yer verme
D) Sözcükleri temel anlamlarıyla kullanma
E) Düşünceyi inandırıcı kılmak için alıntı yapma

14. İlköğretimi tamamlamak üzere olan yeğenim, "Kara" adlı hikâyemi okuyunca bana fena halde bozulmuş. Geldi, "Dayıcığım, nasıl olur da yağmurda, fırtınada, gece yarısı Rüstem Usta, Kara'yı ensesinden tutar da kapı dışarı eder. Yazık değil mi bu kediye? Neden böyle yazdın?" dedi. Ben de yeğenimin gönlünü almak için, "Üzülme, Rüstem Usta'nın öfkesi geçince Kara'yı yine içeri alacaktır." dedim. "Ama içeri alacağını yazmamışsın." deyince ben devam ettim: "Bunu, olayların akışına göre sen düşünmelisin. Çünkü —."

Bu parçanın sonuna, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) yazar olayların gözlemlediği kadarını yapıtına aktarır
B) hep iyilikten, güzellikten söz etmek isteyen yazarlar, öykü yazar
C) her yazar, anlatacaklarını olduğu gibi vermez, bazı şeyleri okurun tamamlamasını ister
D) büyükler için yazılan bir hikâyeyi, çocukların anlaması zordur
E) bir hikâyede yaşamın hem olumlu hem olumsuz yönleri bir arada yer alabilir

15. (I) Köyleri dağların eteklerine yaslanmış bir coğrafya-
da yer alıyor Saros Körfezi. (II) Düz bir kıyı şeridinde sa-
hip bu körfezde yer yer dik yamaçlar göze çarpıyor.
(III) Körfezin derin ve berrak suları ise birçok balık tü-
rünün yavrulama alanı konumunda. (IV) Dolayısıyla
zengin bir su altı yaşamını bünyesinde barındıran bu
sular, dalgıçların akınına uğruyor. (V) Çeşitli kursların
düzenlediği etkinlikler, burayı su altı sporlarının mer-
kezlerinden biri haline getirmiş.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak
aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede belirtili isim tamlaması vardır.
B) II. cümlede yüklemi bileşik bir eylemdir.
C) III. cümlede belgisiz sıfat vardır.
D) IV. cümlede yüklemi, geçişsiz bir eylemdir.
E) V. cümlede yüklemi bileşik çekimli bir eylemdir.

16. (I) Hangimiz keyifli bir romanın sayfalarını çevirirken,
kendi oyuncularımızla kendi filmimizi çekmeyiz ki ha-
yalimizde? (II) Satırlar arasında kaybolurken gördüğü-
müz, sadece harfler değil, o harflerin bir araya gelme-
siyle hayal gücümüzün oluşturduğu sahnelerdir artık.
(III) Belki de bu nedenle, sinemayla uğraşanlar edebi-
yattan bu kadar ilham alıyorlar ve bu ilhamı sinemaya
taşıyorlar. (IV) Heyecanla okuduğumuz bazı yapıtları
beyaz perdede gördüğümüzde hayal kırıklığına uğra-
yabiliyoruz. (V) Sinemanın ve edebiyatın birbirinden
çok farklı anlatım özellikleri, filmin hangi amaçlarla ya-
pıldığı, bu noktada önem kazanıyor. (VI) Birçok klasik
yapıtın sinemaya uyarlamaları bizi tatmin etmezken,
birçok uyarlama da onlardan yeni şaheserler meydana
getiriyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci pa-
ragrafın hangi cümleyle başlaması uygun olur?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

17. (I) Tanpınar, bu yapıtında şiirsel bir anlatımla adeta
Bursa'nın ruhunu resmetmiştir. (II) Yapıtta, yazarın
şehre bakışındaki zenginlik açıkça görülmektedir. (III)
O, kişiliği ve ilgi alanlarının etkisiyle dış dünyanın ay-
rıntılarına ilgi duyan, bu ayrıntıları önemseyen bir ya-
zardır. (IV) Bu yüzden onun yapıtında dış mekân oldu-
ğu gibi kalmaz, mekâna bağlı olarak iç dünyaya yöne-
lik betimlemeler de sıklıkla yer alır. (V) Onun sanatçı
kişiliği hakkında yapacağınız değerlendirmelerde, bu
durumu göz ardı etmemeniz yararınıza olacaktır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi
öneri niteliği taşımaktadır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

18. Öyküye yıllarını vermiş bu yazarımız, yazın dünyasın-
da karabataklar gibi bir görünüş bir kayboluyor. Son
zamanlarda ise öykü yarışmalarında seçici kurullarda
görev almasıyla gündeme geliyor. Bazen çeşitli dergi-
lerde öyküleriyle karşılaşsak da daha çok, suyun di-
binde kalmayı yeğliyor.

Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak "su-
yun dibinde kalmayı yeğlemek" sözüyle anlatılmak
istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eleştirmenliğinin, öykücülüğünü gölgelediği
B) Öykülerinin okur tarafından beğenilmediği
C) Sanat dünyasında fazla görünmek istemediği
D) Öykülerini yoğun bir anlatımla yazdığı
E) Öykülerinde kapalı bir anlatımı tercih ettiği

19. Aşağıdaki soru cümlelerinin hangisinde "onaylatma"
anlamı vardır?

- A) Benim burada olduğumu sana kim söyledi?
B) Bu konuda ısrarlı davranan sen değil miydin?
C) Yazarın son çıkan kitabını nerede bulabiliriz?
D) Vitrindeki oyuncaklardan hangisini beğendin?
E) Akşam yemeğinde misafirlere ne ikram ettiniz?

20. Garipçiler akımını oluşturan Orhan Veli ve arkadaşları,
durağanlaşmış, kalıplaşmış olarak gördükleri Türk şiir-
inde değişiklikler yapmak istemişlerdir. O güne değin
şiire girmemiş konuları, sıradan insanın duyularını, şi-
ire giremeyeceği düşünülen sokak dilinin söyleyişi ile
anlatmışlardır. Bu yönüyle kendilerinden önceki şair-
lerin şiirlerinde bulunmayan bir söyleyiş getirmişlerdir
şiirimize. Bu yolda yazdıkları şiirlerinin, ölçü ve uyağa
sırt çevirmesi yönüyle geleneksel şiirimizin dışında
kaldığını görürüz.

Bu parçaya göre Garipçilerle ilgili olarak aşağıda-
kilerden hangisi söylenemez?

- A) Şiirlerini özgün bir üslupla oluşturdukları
B) Şiirin konusunu genişlettikleri
C) Serbest ölçüyle şiir yazdıkları
D) Şiirlerinde söz sanatlarına hiç yer vermedikleri
E) Şiire günlük konuşma dilini soktukları

21. Gerçek şiir, biçem mükemmelliğini yakalamış şiirdir.
I
Bir şair böyle bir şiir yazmak istiyorsa, sözcüklerin an-
lam evrenini genişletmeli ve ortaya koyduğu imgeler-
II
le kimseye benzememelidir. Bunları yapamadığında
III
şairin sesinin çağlara meydan okuması ve yazdıkları-
IV
la sanat dünyasına yön vermesi mümkün değildir.
V

Bu parçada numaralanmış sözlerle ilgili aşağıdaki
açıklamalardan hangisi yanlıştır?

- A) I. söz: Yetkin bir söyleyişe sahip olmak
B) II. söz: Sözcükleri anlam bakımından zenginleştir-
mek
C) III. söz: Özgünlüğü yakalamak
D) IV. söz: Kalıcılığa ulaşmak
E) V. söz: Çağdaş düşünce akımlarından etkilenmek

22. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat-fiil, ötekiler-
den farklı bir görevde kullanılmıştır?

- A) Bahçede, sulanmayan çiçeklerin hepsi kurumuştur.
B) Bu sınava giren, yarınki sınava da girecektir.
C) Şiddetli yağın yağmur şehri etkisi altına almıştı.
D) Olgunlaşan şeftalilerin kokusu hepimizi etkilemişti.
E) Çocuklar, yanan eski evin yanındaki arazide futbol
oynardı.

23. (I) Ünlü sanatçıyı bana mizah dergisi çıkarmakta olan
bir dostum tanıtmıştı. (II) Konuşmalarına baktığımda
onun sanatla uğraştığını, ince bir ruha sahip olduğunu
anlamıştım. (III) Sanatçı, birçok yabancı dil biliyor ve
bu dillerde okuyup yazabiliyor. (IV) Öykü ve tiyat-
ro alanında bir iki de yapıt ortaya koymuş. (V) Resim
ve müzikle ilgili çalışmalar yapmış, bir süre sinemayla
da ilgilenmiş.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde
yazar bir çıkarımda bulunmuştur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

24. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı
vardır?

- A) Bu antoloji, Türk şiirinin en güzel örneklerinin yer aldı-
ğı derli toplu bir çalışmaydı.
B) İstanbul Şehir Tiyatroları bu sezon perdelerini yeni
oyunlarla açtı.
C) Topkapı Sarayı Müzesi hafta sonu, ziyaretçilerin en
çok uğradığı yerlerdendir.
D) Marmara Üniversitesinde düzenlenen senpozyuma
birçok akademisyen katılmıştı.
E) TCDD'de çalıştığı süre içinde iş disiplini hiçbir za-
man elden bırakmadı.

25. Bir sanatçının yapıtlarının şifresinin çözülebilmesi için, yaşadığı şehrin niteliklerinin, tarihinin, coğrafyasının çok iyi bilinmesi gerekir. Çünkü o toprakların coğrafyası, havası, suyu bir sanatçının dilini, tavırlarını ve yaşam görüşünü büyük ölçüde şekillendirir. Petersburg'u bilmeden Suç ve Ceza, Paris'i bilmeden Sefiller doğru bir biçimde anlaşılabilir mi? Kısacası, bir sanatçıyı anlamak için, sanatçının —.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) etkilendiği yazın akımları çok iyi bilinmelidir
B) yapıtları hakkında yazılan eleştirileri takip etmek gerekir
C) yaşadığı kentin sanatçı üzerindeki etkilerini bilmek gerekir
D) yapıtlarındaki ipuçları iyi tespit edilmelidir
E) yapıtlarını bütünlük içinde değerlendirmek gerekir

27. Ben edebiyatı da insanlar gibi düşünüyorum. Nasıl ki insanların, yaşamda sadece iyi-kötü, güzel-çirkin diye kesin ayrıma tabi tutulmaması gerekiyorsa edebiyatta da böyle bir ayrımın olmaması gerekir. Bir yazar, yapıtlarını oluştururken yazınsal türler arasında kesin çizgilerle ayrım yapamaz. Bu yüzden benim yapıtlarımı belli bir yazınsal türle adlandırmak mümkün değildir.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) İnsan yaşamında edebiyatın rolü sizce nedir?
B) Yapıtlarınızı daha çok hangi yazınsal türde ortaya koyuyorsunuz?
C) Yazınsal yapıtlar değerlendirilirken nasıl davranılmalıdır?
D) Edebiyatla insan arasında ne gibi benzerlikler vardır?
E) Günümüzde hangi türde yapıtlar daha çok ilgi görmektedir?

26. Abdülhak Şinasi Hisar, yaşamı boyunca sürekli aynı kitabı yazmıştır. Aslında, bunlar isimleri ve uzunlukları farklı altı yedi kitap halinde yayımlanmış tek bir kitaptır. Bir başka ifadeyle, sanatçı aynı konuyu sürekli yeniden düşünüp tekrar tekrar yazmıştır. Bu yönüyle onun kitaplarının en çok söz edilen ve okuyucuları tarafından takdir edilen yönü dilidir. "Çamlıca'daki Eniştemiz"i okuyana, aynı öyküyü bir de "Fahim Bey ve Biz"de okuma hevesi uyandıran şey, yoğun bir dil tadını tekrar alma isteğidir.

Bu parçada Abdülhak Şinasi Hisar ile ilgili olarak asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yapıtlarının, anlatımı sayesinde beğeni topladığı
B) Geniş bir okur kitlesinin bulunduğu
C) Yapıtlarını oluştururken konu bulmakta zorlandığı
D) Yazın dünyasının seçkin sanatçılarından biri olduğu
E) Bazı yapıtlarının kalıcılığı yakalayamadığı

28. (I) Kendimi, yazmaya mecbur hissediyorum. (II) Bu zorunluluk bende, lise yıllarımda edebiyata duyduğum yakın ilgiyle başladı, diyebilirim. (III) O günlerde, bugünkü kadar ünlü olacağım aklıma gelmezdi hiç. (IV) Yazmamı körükleyen bir başka şey de edebiyata, sanata hizmet etme duygumdu. (V) Sadece, daha nitelikli şiirler yazayım, benden sonrakiler yazdıklarımı örnek alsınlar, diye düşündüm kalem elime her alışımında. (VI) Geldiğim noktada, bunu büyük ölçüde başardığımı görüyorum. (VII) Edebiyat dünyamızdaki yerim, yaptığım yenilikler üzerine yazılar yazılması, paneller düzenlenmesi bunu gösteriyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

29. Kendimizden bir şeyler bulduğumuz, yaşantımızdan izler taşıyan romanlar yazıyor sanatçı. Romanlarındaki sıcaklık ve içtenlik anlattıklarının bize tanidik gelmesinden kaynaklanıyor. Bazı romanları da otobiyografik nitelikler gösteriyor. Çağdaş roman anlayışlarının gerisinde kalmıyor, birtakım biçimsel denemelerle roman yapısında yeni arayışlara giriyor. Cümleleri kendince kullanarak, dilbilgisi kurallarını bozarak, anlatıyı şiirin olanaklarına yaklaştırarak kendi dilini kurmanın yollarını arıyor.

Bu parçada sözü edilen yazarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Kimi romanlarının kendi yaşantısından izler taşıdığına
B) Romanlarında özgün ve şiirsel bir dil kullandığına
C) Dönemindeki roman akımlarına ilgisiz kalmadığına
D) Romanlarının, seçkin bir okur kitlesine seslendiğine
E) Okurların anlatılanlarda kendilerinden bir şeyler bulduklarına

30. Çeviri kitapları okurken bunları kimin çevirdiğine dikkat ediyor muyuz hiç? Pek çok okur için bu sorunun cevabının, hayır, olduğunu biliyorum. Ancak bir çevirmenin ustalığı, çevrilen yapının sanat değeri üzerinde çok etkilidir. Bir kitabın çevirisi iyiye onu okurken son sayfaya geldiğimizi anlamayız bile. Bir solukta kitabı bitiririz. Ancak çeviri çok kötü ise iş değişir. Yapıt tüm büyüsnü kaybeder. Kitapla aramızda soğuk rüzgârlar eser.

Bu parçanın bütününde anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okuyucu, bir kitabın çevirmeniyle değil, içeriği ve üslubuyla ilgilenmelidir.
B) Çeviri kitapları, kendimizden bir iz bulamadığımız için çoğu defa bitirmeden bırakırız.
C) Çevirmenin ve çevirinin yetkinliği kitapların okunurluğunu önemli ölçüde etkiler.
D) Çevirisi güzel olan kitaplar, yazınsal değerinden bir şey yitirmez.
E) Hiçbir kitap çevirisi, orijinalindeki yazınsal tadı okuyucuya duyuramaz.

31. Ünlü bir eleştirmen, "Şairlerin, günümüzde şiir dışında ki sanat dallarının daha çok ilgi görmesine bakarak 'şiir öldü' deyip kendi içlerine kapanmamaları gerekir; çünkü insanların beğenileri şiirin kalıcılığı açısından bir ölçüt oluşturmaz." diyor.

Bu cümlede eleştirmenin şiirle ilgili olarak ortaya koyduğu düşünceyi, aşağıda verilen yargılardan hangisi desteklemez?

- A) Şiirin okunmaması, onun ortadan kalkacağı anlamına gelmez.
B) Okurların ilgisizliği, şairlerin şiir yazma isteklerini olumsuz etkilememelidir.
C) Şiirin her dönemde okunmasında, insanların şiire olan tutkularının önemli bir katkısı yoktur.
D) Şairler, ancak okurların ilgisi sürdükçe şiir yazabilir.
E) Okurların şiire ilgisiz kalması onu zamanla unutulmuş bir sanat dalı haline getirmez.

32. Bir sanatçı, gerçek yaşamı anlatmıyorsa şimdi de gelecekte de okuyucudan ilgi göremez. Yani, sanatçı için, yaşamın aktığı sokaktan kopmamak, adının yarınlara kalmasında çok önemlidir. Ancak bu, kalıcılık için tek başına yeterli değildir. Bunun yanında sanatçının sokağın dilini de ustaca kullanması, bu dili kullanırken yapmacıklığa düşmemesi gerekir. Zaten halk, bir kitabı okuduğunda yapıtta kullanılan dilin doğallığını ya da yapaylığını rahatlıkla anlayabilir.

Bu parçaya göre sanatçının kalıcılığı yakalaması aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

- A) Yapıtlarında, toplumu en çok ilgilendiren konulara yer vermesine
B) Yazdıklarının toplum tarafından kolayca anlaşılmasına
C) Yapıtlarında ulusal özelliklere yer vermesine
D) Gerçek yaşamı, toplumun kullandığı dille başarılı bir biçimde anlatmasına
E) Bütün insanları ilgilendiren konuları işlemesine

33. Her anın kendine göre güzelliklerinden faydalanmak, bilinçli bir yazar olmanın gereğidir. Bu yüzden, yazmayı kısa bir zaman dilimine sıkıştırmamak gerekir. Çünkü bir yazıyı tek oturumda bitirmek yerine birkaç oturumda farklı duygular altında yazmak yapıta bir çeşitlilik katar. Yazarlar, bir yapıtı belli aralıklarla, okura ileteceklerini biriktirerek tamamlarsa her yönden renkli yapıtlar ortaya koyabilir.

Bu parçaya göre bir yapıta zenginlik kazandırmanın yolu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yapıtı hiç ara vermeden meydana getirmek
B) Usta yazarların yapıtlarını taklit etmek
C) Yapıtı, anlatılanlara uygun bir ortamda yazmak
D) Gözlem gücünden yararlanarak daha çok ayrıntıya inmek
E) Değişik zamanlarda yazarak yapıta duygu ve düşünce çeşitliliği kazandırmak

34. Yapıtlarını oluştururken bütünüyle yaptığım işe odaklanıyorum. Adeta düş evrenimde başka kapılar açılıyor. Gündelik hayata kapanan kapıların ardından... Kendimi, anlattığım öykünün karakterleriyle aynı ortamda yaşar bir şekilde buluyorum. Okurların da bu dünyaya girmelerini sağlamak için yapıtlarımın kurgusunu kılı kırk yaran bir tutumla oluşturmaya çalışıyorum. Bunu yaparken günlük dilin olanaklarından yararlanmaya özen gösteriyorum.

Kendisinden böyle söz eden bir yazar için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yapıtlarını konuşma dilinin söz değerleriyle oluşturduğu
B) Yaşamı düşsellikten uzak bir yaklaşımla yapıtlarına aktardığı
C) Yapıtlarını titiz bir çalışmayla oluşturduğu
D) Yapıt oluştururken gerçek yaşamla bağlantısını kestiği
E) Okurların, kendilerini, yapıtlarındaki yaşamın içinde hissetmelerini istediği

35. Sanatını halkın hizmetine sunan sanatçı, sanatı bir amacın aracı olarak görmüştür. Coşkusu kadar sanatını da halka açan yazar, özentili üslupçuluğun karşısına, kendine özgü bir üslupla çıkmıştır. Ona göre sanat, varlık nedenini, belli bir amaca hizmette bulur. Bu amaç insanlığın ilerlemesidir. Yine sanatçıya düşen görev, gerçeği önemsiz durumdan kurtarmak ve harekete geçirmektir. Kendisi de bu göreve, olayların gü-lünç yanlarını yansıtan gerçekçi bir yolla girmiştir.

Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yapıtlarını toplumsal bir fayda gözeterek oluşturduğu
B) Yapıtlarında daha çok, yaşadıklarına yer verdiği
C) Gerçekleri mizah unsurlarıyla süsleyerek anlattığı
D) Yapıtlarını gerçekçiliği önemseyerek oluşturduğu
E) Yapıtlarının, anlatım yönüyle özgün bir nitelik taşıdığı

36. Soru sormakla başlar bilinçlenme. Kişi, sorularla çevresini, insanları, dünyayı keşfeder. Neler sormaz ki! "Kuş niye uçar, kedi neden uçmaz?" Daha neler, neler. Zamanla bu soruları yanıtlamak güçleşir. Bir an gelir cevap verilemez olur. Yine de bu cevapsız sorular üzerinde kişi ne denli düşünürse, onlardan bir şeyler duyarsa, anlarsa o denli bilinçlenmiş sayılır. İyi kötüyü, doğruyu yanlış yeni baştan ölçüp biçerek düzenler kafasında ve bu edimleriyle yaşamını istediği biçimde yönlendirir.

Bu parçanın bütününde anlatılmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Başlangıçta insanlara eğlenceli gelen bazı sorular, zamanla içinden çıkılmaz bir hal alır.
B) İnsanın, yaşamının her evresinde öğreneceği şeyler farklıdır.
C) İnsan, zihnindeki düşüncelere bir yön verebildiği sürece yaşamına anlam kazandırabilir.
D) İnsanın yeni şeyler öğrenmesinin tek yolu soru sormaktır.
E) Her insan, sorular sorarak dünyayı anlamlandırıp kendi zihninde özümseyerek yaşamını şekillendirir.

37. Bir şairin, şiirine yeni boyutlar, yeni tatlar kazandırması, çarpıcı konularla okurun kalbinde yer etmesi, çevresinde her gün gördüğünün dışında bir dünyayı şiirine taşımasına bağlıdır. Çünkü yaşamla göbek bağıını koparamayan bir şairin, okurları etkilemesi ve şaşırtması mümkün değildir.

Bu parçada "yaşamla göbek bağıını koparmak" sözüyle, şairle ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şiirde günlük konuşma dilini kullanmaması
B) Okurların beklentilerini dikkate almaması
C) Okurların duygu evrenine seslenmesi
D) Yaşamda rastlanmayacak konulara yer vermesi
E) Şiirin anlatım olanaklarını genişletmesi

38. --- Ancak iş işten geçince pişman olup ah vah ediyorum. Son anda kaçan fırsatlar, zamanında yetişmeyen projeler, bitirilemeyen işler... Bunların hepsi bize pişmanlık olarak geri dönüyor. Hayatımızdaki en büyük hayal kırıklıkları, yapacağımızı zannedip de zamanı iyi kullanamadığımız için başaramadığımız işlerden sonra oluyor.

Bu parçanın başına, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bazen karşılaştığımız güç durumlarda bize yardım edilmesini memnuniyetle karşılıyoruz.
B) Zamansız yaptığımız şakalar insanları üzdüğü gibi, onların bize olan güvenlerini de sarsıyor.
C) İnsan plan yaptığı zamanlarda işlerini kısa sürede bitirebiliyor.
D) Yaşamın içinde koşuşturan bizler zamanın kıymetini bilemiyoruz.
E) Çevremizdeki insanlara yardım ettiğimiz zamanlarda içimizi bir mutluluk kaplıyor.

39. Şair, duyarlı insandır. Bir yerlerde birileri acı çekiyorsa şairin de canı yanar, gülen insanlar gördüğünde de mutlu olur şair. Bir yerlerde birilerine kötülük ediliyorsa, üzülüyorum demez, ama üzülür ya da insanların mutluluğuyla sevinir, ama belli etmez ve bunları dizelelerine yansıtır. Bunu yaparken de gördüklerini olduğu gibi değil, şair duyarlılığıyla estetik biçimde ortaya koyar.

Bu parçada şairlerle ilgili olarak asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Alınan bir kişiliğe sahip oldukları
B) Olaylara hep kötümser yaklaştıkları
C) Yaşananlardan etkilenip onları güzel bir şekilde şiirlerinde anlattıkları
D) Şiirleriyle, okurları yönlendirmeyi amaçladıkları
E) Toplumda meydana gelen her türlü kötülükten kendilerini sorumlu tuttıkları

40. Günlük hayatın koşuşturmacası içinde çoğu zaman kitap okumaya yeteri kadar vakit ayıramazsınız. Bazen de bu kısıtlı zaman dilimlerinden birinde elinize bir kitap alırsınız. Anlatılan öyküleri gözlemlerinizle takip ederken "İşte bu benim bindiğim tren, bu bizim mahalle, bu anlatılanlar benim hayatımın parçalarıdır." dersiniz. --- . Kendinizi biraz daha tanımak için merakla okumaya devam edersiniz. Kitabı bir çırpıda bitirip içinde gizlenen yönlerinizi bulmak için acele edersiniz.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Anlatılanların gerçek bir öykü olup olmadığı konusunda şüpheler duyarsınız
B) O noktada yazarın yazdıklarıyla yaşamınızın birçok yerde kesiştiğini görürsünüz
C) Değişik yöntemlerle oluşturulmuş bu tür metinler sizi daha çok etkiler
D) Yazar, yaşananları düşsel öğelerle süslemediği için anlatılanlar sizi sıkır
E) Bu da gerçekleri değişik bir gözle, görmeyi sağlar

1. Ünlü eleştirmen, kendini yazın dünyasının içinde onun doğal bir parçası ve tamamlayıcısı olarak görür. Sanat yapıtlarının özündeki zenginliklerin insanlara ulaşmasını ister. Ayrıca yapıtları değerlendirirken okurun hoşuna giden, ancak modası geçmiş ölçütlerin renkli balonlarına iğneler batırarak onları söndürür.

Bu parçada altı çizili sözle, sözü edilen eleştirmenle ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yazın dünyasında sanatçılar hakkında söylenen yanlış bilgilerin yayılmasını engellemek
B) Yazın dünyasında herkesin dikkatini çekecek görüşlere sahip olmak
C) O güne kadar geçerliliğini koruyan eleştiri ölçütlerine karşı çıkmak
D) Okuyucunun gözünü boyamak için uygulanan geçersiz eleştiri yöntemlerini etkisiz kılmak
E) Yetkin eleştirmenlerce yapılan değerlendirmelerin tutarsız yönlerini ortaya koymak

2. Eleştirmenlerin önerilerini dikkate almayan sanatçılar, sanatının çitasını yükseltecek nitelikte yapıtlar veremez.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümleye anlamca en yakındır?

- A) Eleştirmenlerin değerlendirmeleri olmadan bir yapının değeri anlaşılamaz.
B) Nitelikli bir eleştirinin yapılmadığı yazın dünyasında yetkin sanatçıların yetişmesi olanaksızdır.
C) Sanatçılar, tarafsız olmadığını düşündüğü eleştirmenlerin değerlendirmelerini ciddiye almaz.
D) Yeni yapıtlarıyla, önceki yapıtlarının sanat düzeyini aşmak isteyen sanatçı, eleştirmenlerin tavsiyelerini dinlemelidir.
E) Okurlar, okuyacakları yapıtı seçerken eleştirmenlerin görüşlerini göz ardı etmemelidir.

3. Araştırmalar, Anadolu'da bakırcılığın tarih öncesi çağlara dayandığını gösteriyor. Bunun yanında aynı araştırmalar, bakır yataklarının eskiden beri işlendiğini birçok kanıtla ortaya koyuyor. Yine bu araştırmalara göre bakırın, Anadolu'da işlenen ilk maden olduğunu biliyoruz. Bunun en güçlü kanıtı, Çatalhöyük'te elde edilen bulgulardır. Madencilik ve bakır işletmeciliği, örneği sonraki dönemlerde de devam ettirmiştir.

Bu parçada numaralanmış bölümlerin hangileri özne göreviyle kullanılmıştır?

- A) I. ve II. B) II. ve V. C) III. ve IV.
D) III. ve V. E) IV. ve V.

4. (I) Yazarın son romanı, okurlar tarafından büyük bir ilgiyle karşılandı. (II) Bunun, yazarın bir önceki romanına gösterilen ilginin bir devamı olduğu kanısındayım. (III) Romanın anlatımında, okuru kendine bağlayacak birçok incelik görülüyor. (IV) Usta bir senaryo yazarı olarak romanlarını da sürükleyici bir anlatımla oluşturmuş. (V) Kahramanların, çevremizde yaşayan sıradan insanlardan seçilmesini ise son dönem romancılığımız adına kolaycılığa kaçma olarak görüyorum. (VI) Bu karakterlerin kimi özellikleri, okurların, romanla ilgili yanlış tanımlar yapmasına neden oluyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden başlanarak yapıt hakkında olumsuz bir eleştiriye yer verilmiştir?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

5. Yazarın yaşadığı dönem, yazınsal yapıta, yazarın bakış açısı ile yansıdığından; —.

Bu cümlelerin sonuna düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) yazınsal yapıtlarda, yapının oluşturulduğu dönemle ilgili bütün bilgiler eksiksiz olarak bulunur
B) aynı dönemde yazılmış yapıtların benzer konularının olması doğaldır
C) yaşananları olduğu gibi yansıtmayan yapıtların, okurun ilgisini çekmesi düşünülemez
D) her yazarın söyleyiş özelliği birbirinden farklıdır
E) bir dönemi, o dönemde yazılmış yapıtlara bakarak doğru olarak değerlendiremeyiz

6. Bazen kırlara çıkıyoruz
Gökyüzünü buluyoruz sesimizle uyanan
Dünyanın iç yüzünü görüyoruz
Şehre indiğimiz zaman

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Adıl B) Eylemsi C) Belirteç
D) Sıfat E) İlgeç

7. Sinema, ilk kez 25 Kasım 1897'de ortaya çıkmıştır.
I II
Lumiere Kardeşler kısa filmler çekerek yaşamımızda
III
veredecek olan bu sanatı dünyaya tanıttılar. Arkaların-
IV
dan Georges Melies ilk film stüdyosunu kurmuş ve si-
V
nemanın yaygınlaşmasına önemli katkılarda bulunmuştur.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. Sonbahar, usul usul kapımıza dayandı. Takvimin değil, içinde yaşadığımız şehrin sonbaharı... Havada tarrifi imkânsız bir hüznün... Güneşte soluk bir renk... Gökyüzü gözleri dolmuş bir insanı andırıyor. Ağaçlar, yavaş yavaş sararan yapraklarını dökmeye başladı. Kuşlarda sıcak ülkelere göçme hazırlığı... Yaz, elini eteğini iyiden iyiye çekti buralardan.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yinlemelerden yararlanılmıştır.
B) Öğretici bir yol izlenmiştir.
C) Mecazlı söyleyişlere yer verilmiştir.
D) Varlıklar niteleyici özellikleriyle yansıtılmıştır.
E) Bitirilmemiş cümlelere yer verilmiştir.

9. Uçağımız yükselirken seyrettiğimiz doyumsuz manzarayı
I II III
anlatacak sözcük bulamıyorduk.
IV V

Bu cümlede numaralanmış sözcüklerden hangilerinin kökü, türü yönüyle ötekilerden farklıdır?

- A) I. ve II. B) I. ve III. C) II. ve V.
D) III. ve IV. E) IV. ve V.

10. Teleferik alçalırken seyrettiğim büyüleyici manzara tek kelimeyle inanılmazdı () Gözlerimin önünde uçsuz bucaksız bir ışık denizi () Adeta bir masal âlemini andırıyor koca şehir () Kabinin yere inmesiyle kendime geliyorum () tüm çekiciliğiyle bu güzel şehir ruhumu adeta sarıyor.

Bu parçada ayraçlarla belirtilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (.) (...) (.) (.) B) (...) (.) (.) (...)
C) (.) (...) (...) (.) D) (...) (...) (.) (...)
E) (.) (.) (...) (.)

11. I. Eleştirmenlerin yapıtlara ön yargılı yaklaşması, okurların eleştirmeni dikkate almamasına yol açar.
II. Okurların yapıtlara ve sanatçılara karşı peşin hükümlü olmaması gerekir.
III. Eleştirmenlerin değerlendirmeleri bir yazarın tanınmasında önemli bir etkidir.
IV. Okurların eleştirileri önemsemesi, eleştirmenlerin yapıtları objektif ölçütlerle ele almalarına bağlıdır.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangileri birbirine anlamca en yakındır?

- A) I. ve II. B) I. ve IV. C) II. ve III.
D) II. ve IV. E) III. ve IV.

12. Aşağıdaki açıklamalardan hangisi ayraç içinde verilen deyimle uyuşmamaktadır?

- A) Sesini çıkarmaksızın her türlü acıya katlanmak (bağrına taş basmak)
B) Kolay yolu varken bir işi daha zor ve uzun yollar kullanılarak yapmak (kulağı ters taraftan göstermek)
C) Geçersiz birtakım nedenler ileri sürerek istenilen işi yapmaktan kaçınmak (ipliği pazara çıkarmak)
D) Yapılması güç bir işin, bütününe güç şartlarda gerçekleştirilmesini istemek (yorgunu yokuşa sürmek)
E) İyi niyetle girilen bir işten beklenen sonuç alınmadığından, sıkıntı içinde olmak (burnundan gelmek)

13. Daracık caddelerinde dolaşıp tarih soluyan gezginler, bu kentten ayrılmayı aklından bile geçirmiyor.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Ünsüz yumuşaması
B) Ünlü düşmesi
C) Ünsüz benzeşmesi
D) Ünlü türemesi
E) Ünlü daralması

14. (I) Edebiyat; bir milletin kültürel mirasının sözlü, yazılı ifadesidir. (II) Bir milletin yaşamı tümüyle edebi ürünlere yansır. (III) Tarih sahnesinde yer almaya başladığımız andan itibaren önce sözlü, sonra yazılı ürünlerimiz oluşmaya başlamıştır. (IV) Orhun Yazıtları ilk yazılı eserimizdir, hâlâ önemini korumaktadır. (V) Bu yapıt, o dönemin toplum yaşamını yansıtır ve kültür hayatımıza ışık tutar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle basit bir isim cümlesidir.
B) II. cümle bileşik bir fiil cümlesidir.
C) III. cümle kurallı bir cümledir.
D) IV. cümle öznesi ortak, sıralı bir cümledir.
E) V. cümle yüklemli fiil olan bağlı bir cümledir.

15. (I) Akdeniz'e yaklaştıkça başlıyor doğanın yeşil ve mavile dansı. (II) Gözümüzün alabildiği her yere huzur ve canlılık katıyor renklerin bu armonisi. (III) Kıvrımlı yolların her iki yanında yer alan ağaçların arasından, şirin bir sahil kasabası göz kırıyor. (IV) Aracımızın penceresinden bu muhteşem manzarayı tüm canlılığıyla izliyoruz. (V) Daha kasabaya girmeden, gelecek yıl buraları yeniden görmeye dair planlar yapıyoruz.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede hem ünlü daralması hem de ünsüz benzeşmesi vardır.
B) II. cümlede tamlayıcıyla tamlananı arasına sıfat girmiş bir ad tamlaması vardır.
C) III. cümle, dolaylı tümleş, özne ve yüklemden oluşmuştur.
D) IV. cümlede yüklemi, geçişsiz bir eylemdir.
E) V. cümlede işaret adlı ve adeylem kullanılmıştır.

16. (I) Yazınsal yapıt, varlığını yazılmaya olduğu kadar okunmaya da borçludur (II) Yani bir yapıt okurla buluşmadıkça yoktur. (III) Dahası, okunmamış yapıt, henüz var olmamış bir yapıttır. (IV) Yaşantıya dönüştürülmemiş, yaşanmışlık hissi uyandırmayan yapıt, okura bir şey sunmaz. (V) O halde, bir yapıtın ortaya çıkışında iki aşamadan söz edebiliriz: Yazılma ve okunma. (VI) Bu iki aşama art arda gelmekle kalmaz, aynı zamanda iç içe de geçer.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

17. (I) Tatvan Koyu'nu, Nemrut Dağı eteklerinden seyretmek üzere yola koyulduk. (II) Yükseklik arttıkça, eşsiz bir manzarayla karşılaşılırdık. (III) Nemrut'taki krater gölünü avucumuzun içi gibi görebileceğimiz bir yerde soluklandık. (IV) Burada, çobanlarla birlikte yörenin otlu peynirinden ve çaydan oluşan enfes bir kahvaltı yaptık. (V) Nemrut Dağı'nın doruk noktası üç bin metre yükseklikte. (VI) Doruğa bin metre kala yükseklikte yer alan büyük krater çanağı içinde beş göl bulunuyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılacak istense ikinci paragraf hangi cümle ile başlar?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

18. Çoğu yazar öykülerinin konusunu görüp tanık olduğu olaylardan seçer.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

- A) Gereksiz bağayem kullanılması
B) Özne-yüklem uyumsuzluğundan
C) Yüklem eksikliğinden
D) Çatı uyumsuzluğundan
E) Söz dizimi yanlışlığından

19. Okumaya dünya klasikleriyle başladığım söylenebilir. Ardından bana daha kolay gelen okumalara yönelip Hemingway, Steinbeck, Jack London gibi tanınmış sanatçılarla ilgilendim. Edebiyatımıza yakınlığım ise, eve getirilen edebiyat dergileri aracılığı ile oldu. Eve; Papi-rüs, Yeni Dergi, Yeni Ufuklar gibi o dönemin önemli dergileri geliyordu. Hepsini açıp okuyordum. Altmışlı yıllar, dergiler açısından çok zengin bir dönemdi. Bir süre sonra, dergilerde şiirler, öyküler, denemeler yayımlanabileceğini fark ettim ve dergilere bu türlerde yazı gönderdim.

Bu parçada yazar, kendisiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinmemiştir?

- A) İlk olarak evrensel nitelikteki yapıtları okuduğuna
B) Bazı ünlü yazarları daha anlaşılır bulduğuna
C) Edebiyat dergilerinin, edebiyatla ilgi duymasını sağladığına
D) Yazdıklarının uzunca bir süre yayımlanmadığına
E) Farklı yazınsal türlerle ilgilendiğine

20. Şiirserverlere duyulan saygının, onlara nitelikli ürünler sunmakla gerçekleşeceğine inanan bir şairim. Bu durumda, yayınevleri yeni bir yapıtı okurlarla buluştururken şairin başarılı şiir geçmişini bir kenara bırakmalı, yapıtı oluşturan şiirlerin sanat değeri taşıyıp taşımadığına odaklanmalıdır. Ancak günümüzde çoğu zaman, bu gerçek göz ardı edildiğinden, "başarılı bir şairin yazdığı her şiir başarılıdır" yanılsamasıyla pek çok yapıt sürdürülmektedir piyasaya.

Bu parçada yazar aşağıdakilerin hangisinden yakınmaktadır?

- A) Yazın dünyasına yeni adım atmış şairlerin yeterince desteklenmemesinden
B) Yayımlanan şiirlerin şiirserverlerin beklentileri doğrultusunda oluşturulmamasından
C) Yayınevlerinin şiir kitaplarına önyargılı yaklaşmalarından
D) Deneyim kazanmamış şairlerin çabucak üne kavuşmak istemelerinden
E) Usta şairlerin yazdıkları yeni şiirlerdeki sanatsal niteliksizliğinin göz ardı edilmesinden

21. Gerçek bir sanat yapıtı, düşünce ve duygunun estetik öğeler de dikkate alınarak birleştirilmesiyle ortaya konabilir. Sanat yapıtının ortaya konması için geçerli olan bu yaklaşım, şüphesiz okuma eyleminin öznesi durumunda olan okur için de geçerlidir. —. Bu durum gerçekleşmediğinde; tek kanatlı kuş misali, yapıtın bir yönü hep eksik kalır ve okur, sanatçının anlatmak istediğine ulaşamaz.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) Okurlar sanat yapıtlarını kendilerine özgü yöntemlerle okumalıdır
B) Okurlar duygu ağırlıklı yapıtları çabuk benimser
C) Bu yüzden okur, bir yapıtı okurken yapıtın oluşturulduğu dönemi iyi bilmelidir
D) Okur, bir sanat yapıtının mesajını ancak aklını ve hislerini beraber işleterek kavrayabilir
E) Okur, yapıtta kendinden bir şeyler bulursa yapıtı sonuna dek okur

22. Şiirde anlam yok mudur? Elbette vardır: Bir şiirin anlamı, siz o şiiri dinlerken duyduğunuz, düşündüğünüz şeylerdir. Ama o şiiri dinlerken duyduğunuz, düşündüğünüz şeyleri sözle anlatamazsınız. Çözümlemeye, uzun uzadıya açıklamaya çalışırsınız, yine de bilirsiniz ki bütün söyleyecekleriniz, o şiirin asıl anlamı değildir. Asıl anlamın çevresinde dolaşan, onu tam olarak vermeyen birtakım sözlerdir.

Bu parçada şiirle ilgili asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tam olarak açıklanmasının olanaksız olduğu
B) Herkes tarafından anlaşılmadığı
C) Başka dillere çevirisinin zor olduğu
D) Her okuyuşta okura daha fazla haz verdiği
E) Okuyan herkeste farklı duygular uyandırdığı

23. — Öyle olsaydı nice ünlü romancı, şair bile bu işe heves edince başarısızlığa düşmezdi. Dünya sahnelerinde iyi oyun, güzel oyun, bütün insanlığa bugün de yarın da ayna tutabilecek büyük tiyatro yapıtı, parmakla sayılacak kadar az olmazdı. Sadece bu bile tiyatro yazmanın ne kadar güç bir uğraş olduğunu ortaya koymaya yeter sanırım.

Bu parçanın başına, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) Tiyatroya önem vermeyen bir toplumun edebiyatı yükselmez.
B) Birçok eleştirmenimiz, nedense tiyatroyu bir sanat yapıtı olarak önemsemiyor.
C) Tiyatrocunun sadece sanata karşı sorumlu olduğu ileri sürülüyor.
D) Gerçek tiyatro yapıtlarının yetersiz sayıda olduğu her fırsatta dile getiriliyor.
E) Tiyatro yapıtı yazmanın diğer yazınsal türlere göre daha kolay olduğu söyleniyor.

24. Eleştirmenlik zor bir iştir. Her şeyden önce, değişik alanlarda büyük bir birikim ister. İyi bir eleştirmenin, çağdaş sanat akımlarından, düşünce tarihinden, sosyoloji, psikoloji, tarih gibi dalların temel kavramlarından haberdar olması gerekir. Böyle olursa, eleştirmen, ele aldığı yapıtı —. Okuyucu da böylece eleştirilen yapıtı gerçek anlamda tanımış olur.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) sanatçısıyla birlikte değerlendirme olanağı bulur
B) öznel yargılarla ortaya koyabilir
C) bilimsel metodlara bağlı kalmadan incelemiş olur
D) bütün boyutlarıyla irdeleyip tanıtabilir
E) sanat görüşlerini ortaya koyarak değerlendirmiş olur

25. Uzun süredir yapıt vermeyen bu usta yazarın son kitabını aldım ve bir çırpıda okudum. Üzülererek söylemeliyim ki yapıtta birbirinin tekrarı olmaktan öteye gidemeyen sözlerle karşılaştım. Bu sözlerin yazarın anlatmaya çalıştıklarını gölgelediği kanaatindeyim. Ancak yazarın sözcük kalabalığı içinde sözsüz kalması, yapıtın, gereğinden fazla uzamasına neden olmuş. Oysa yazar, böyle hacimli bir yapıtı daha kısa yazabilirdi.

Bu parçadaki "sözcük kalabalığı içinde sözsüz kalmak" sözüyle, yapıtla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anlatılanların belirli bir düşünsel planda dile getirilememesi
B) Söz yığınları içerisinde, söylenmek istenenin ortaya konamaması
C) Gündelik kullanımdan düşmüş sözcüklerle oluşturulması
D) Biçim ve içerik dengesinin kurulamaması
E) Gereksiz ayrıntılara yer verilerek tutarsızlığa düşülmesi

27. Ben, yapıtlarımın hiçbirini kurgulamadım. Tamamıyla kendiliğinden gelişti her yapıtım. Çünkü dil, biz yazarların istediği şekli verebileceği bir varlık değil. Dilin bir gücü var ve birçok şeyi kendisi getiriyor. Yapıttaki bir sözcük bir sonrakini de belirliyor. Kendiliğinden, üstelik beni şaşırtarak gelişiyor yapıt. Dolayısıyla bir sanatçının, yapıtın ortaya koyucusu olduğu iddiasına güler geçerim sadece.

Böyle düşünen biri aşağıdakilerden hangisini söylerse kendisiyle çelişmiş olur?

- A) Romadaki kahramanların kimi zaman bana rağmen konuşmalarına engel olamıyorum.
B) Yeni bir yapıt yazmadan önce kapsamlı bir tasarlama yapar ve buna göre yapıtımı oluştururum.
C) Düşündüklerimle yazdıklarım arasındaki farklılık yapıtın beni de aşan yönünü ortaya koyuyor.
D) Yapılan bir planın, yapıtın oluşmasında hiçbir etkisinin bulunmadığını düşünüyorum.
E) Roman kahramanının, böyle tepkisel bir kişiliğe sahip olacağını doğrusu ben de beklemiyordum.

26. Sözü ettiğiniz kitaplar, edebiyatçılar arasında tartışılmadan ünlü oluyor. Kimsenin onları keşfetmesine gerek kalmıyor, çünkü reklamlar sayesinde onlar, keşfedilmiş olarak gözlerini açıyor. O yüzden bu yapıtların adları ne yazık ki geleceğe taşınmıyor.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

- A) Bir yazarın ünlü olmasında eleştirmenler tarafından beğenilmesi bir ölçüt müdür?
B) Toplumsal konulara yer vermeyen kitaplar başarılı olabilir mi?
C) Çok satılan bazı kitapların, sanatçı nitelsiz olmasının nedeni sizce nedir?
D) Kitapların tanıtımı, okurlara kitap seçiminde kolaylık sağlar mı?
E) Kitap tanıtımı yapan yayınlar, edebiyatımız için bir kazanç mıdır?

28. Sanatçının yapıtlarında derinlemesine ruhsal çözümlemeler yoktur. Kişiler karşılaştırılır, konuşturulur, böylece onların karakter ve davranışlarıyla ilgili özellikler verilir. Kişiler yapıtlarda sadece bir tek yönüyle ifade edilir. İyiler hep iyi, kötülerse hep kötüdür. Günlük yaşamımızda sıkça karşılaştığımız ama önem vermediğimiz olaylar, her kesimden insanın anlayabileceği bir dille okura sunulur. Yapıtlarında kahramanları konuşturarak salt olay aktarımı yapmaz, çeşitli konulardaki görüşlerini bu kahramanlara söyler.

Bu parçadan sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Yapıt kişilerini ayrıntılı bir biçimde anlatmadığı
B) Açık, anlaşılır bir dil kullandığı
C) Yapıtlarında toplumsal sorunlara çözüm önerdiği
D) Kendi düşüncelerini gizleme gereği duymadığı
E) Dikkati çekmeyen, sıradan olaylara yer verdiği

29. Alman yazınının usta kalemlerinden Goethe: "Çeviri, bir halinin ters yüzüne benzer, desenin ana çizgilerini görerseniz bile, tümünü aynı renk ve güzelliğiyle göremezsiniz." der.

Goethe'nin bu sözüyle aşağıdakilerden hangisi arasında bir paralellik vardır?

- A) Bazı çeviriler asıllarından daha çok beğenilir.
B) Bir yapıtı her yönüyle çevirmek olanaksızdır.
C) Çevirmenin başarısı çevirdiği yazara ait duyguları tam anlamıyla yansıtmasına bağlıdır.
D) Metnin aslına bağlı kalmadan yapılan çeviriler okura yazınsal bir tat vermez.
E) Her iki dilin inceliklerini iyi bilenler nitelikli çeviriler yapar.

30. Bazı kitaplarda, sanatçının dile getirmeye çalıştığı düşünceleri anlayabilmek güç bir iştir. Hele bu kitaplar, zengin hayallerle süslenmiş ise. Bu, bazı bilgi ve becerilerle donanmış olmayı gerektirir. Bunların başında da okuma sevgisi gelir. Bıkmadan, yorulmadan okumak, bu işi tutkuya dönüştürmek gerek. Kişi böyle bir sevgiden yoksunsa kitabın kapağını aralayıp sayfaların arasına giremez. Yazarın asıl anlatmak istediğini anlayamaz.

Bu parçada, anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okumayı sevmeyen ve belli bir birikime sahip olmayanlar bir kitabın niçin yazıldığını anlayamaz.
B) Her okur, okuduğu kitaplardan kendi birikimine göre yararlanır.
C) Kimi kitaplar, kapalı bir anlatıma sahip olduğu için okurlarca ilgi görmez.
D) Kitaplarda anlatılmak istenenlerin anlaşılması yazarın anlatımına da bağlıdır.
E) Kitaplar, sanatçının hayal gücüyle güzelleşir ve okuyucuyu etkiler.

31. Genç şair, cümle yapısını değiştirerek dilbilgisi kurallarını bozuyor. Anlatımını zaman zaman şiirin olanaklarına yaklaştırarak kendi dilini kurmanın yollarını arıyor, ne var ki geçmişin türkülerini söylemekten kendini kurtaramıyor.

Bu parçada altı çizili bölümlerle anlatılmak istenenler aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Ulusal konuları işlemek - Evrensel olmak
B) Kalıcılığı yakalamak - Unutulup gitmek
C) Özgün olmaya çalışmak - Öncekileri taklit etmek
D) Kişisel konuları yeğlemek - Toplumsal konulara yönelmek
E) Yoğun bir anlatımı tercih etmek - Sade ve anlaşılır bir dil kullanmak

32. (I) Dünya edebiyatçılarının pek çoğu, hiç değilse bir tane çocuk kitabı kaleme alıyor. (II) Bunda bir yandan kendi okurlarını yetiştirme düşüncesi, öte yandan çocukları iyi edebiyatla buluşturma gayreti olduğunu da düşünüyorum. (III) Bizim edebiyatımızda da küçükler için yazan yazarlar var; Fazıl Hüsni Dağlarca, Necati Cumalı aklıma ilk gelenler. (IV) Ancak daha çok sanatçının, çocuklar ve gençlere yönelik yapıtlar kaleme almaları için teşvik edilmesi gerektiğini düşünüyorum. (V) Tümüyle çocuklar için kurgulanmış, onların hayal dünyalarını geliştirmeye yönelik ama en önemlisi onlarda edebiyat tadı oluşturacak ve onların edebiyata yakınlaşmalarını sağlayacak kitaplara ihtiyacımız var.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, edebiyatçılardaki genel bir eğilim dile getirilmiştir.
B) II. cümlede, I. cümlede söylenenlerin gerekçeleri belirtilmiştir.
C) III. cümlede, ileri sürülen düşünce örneklenmiştir.
D) IV. cümlede, bir uyarı yapılmıştır.
E) V. cümlede, çocuk kitabının, çocuğa estetik bir haz vermesi gerektiği belirtilmiştir.

33. Ünlü eleştirmen, ödül kazanan şairin kitabı ile ilgili eleştiri yaparken şairde şöyle özellikler olması gerektiğini söylüyor: "Şair; şiir yazmışsa, bunun gerekçelerini kafasında iyice somutlamalıdır. Duru, sade bir söyleyişi süslü sözlerle tercih etmelidir. Kendine ait bir sesin, bir tekniğin, bir üslubun peşine düşmelidir. Lirik min şiirde temel öge haline gelmesini önlemelidir. İlk etki ve izlenimlere gözü kapalı teslim olmamalı, bunların üzerinde çok çalışmalıdır. Vereceği mesajı şiire iyiye yedirmelidir."

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi, iyi şiirin bir özelliği olarak gösterilemez?

- A) Yalın bir anlatıma sahip olması
B) Yazılış amacının belirlenmiş olması
C) Özgün bir söyleyişle oluşturulması
D) Anlatılmak isteneni ustaca şiirlerine sindirmiş olması
E) Akıldan çok duygulara ağırlık verilmiş olması

34. Yazın tarihçiliğinden sözlük yazarlığına, çevirmenlikten dergi editörlüğüne kadar değişik yönlerle çıkmıştır okurlarının karşısına. Onun bu değişik yönelimlerini besleyen, üretken kılan güççe, işine duyduğu saygıdır. Genç sanatçıların yetişmesi, yazın dünyasına yetenekli gençlerin kazandırılması için dur durak bilmeden çalışmış ve pek çok sanatçının yolunu açmıştır. Yorulma nedir bilmeden çalışması, ince eleyip sık dokuyan mizacıyla yazın dünyasının ustalarından biri haline gelmiştir.

Bu parçada sözü edilen yazarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Değişik alanlarda çalışmalarının olduğuna
B) İşini önemseyen bir kişiliğinin olduğuna
C) Yoğun bir söyleyişinin olduğuna
D) Üstün bir sanatsal kimlik kazandığına
E) Sanata adını yeni atan sanatçıları desteklediğine

35. Deyimler, milli damga taşıyan dil varlıklarımızdır. Ulsun söz üretme gücünden doğar. Her deyim hoş bir buluştur. Bir küçük söz dağarcığına koca bir anlam sığdırılmıştır. En uçucu kavramlar, en ince hayaller, en güzel benzetmeler, kinayerler ve söz ustalıkları küçük bir deyimden içinden göz kırpar. Çocuk edebiyatı kapsamında oluşturulacak yapıtlarda akışa uygun olarak atasözleri ve deyimlerimizin kullanılması yapıta hem bir anlatım zenginliği ve estetiği katacak hem de çocuklara, anlama, duygu ve düşüncelerini ifade etme becerisi kazandıracaktır.

Bu parçadan deyimlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Yoğun bir anlam taşıdığı
B) Çocuk yazınında kullanılmasının yararlı olacağı
C) Günümüzde insanlarca pek kullanılmadığı
D) Ulusal özellikler taşıdığı
E) Değişik söz sanatları içerdiği

36. Sanatta doğrunun, iyinin, güzelin kuralları yoktur. Bir takım kimseler kafa yorup ölçüler bulmak için istedikleri kadar çalışsınlar; ölçüye, kalıba gelmez bu iş. Tarifi bile yapılamıyor ki zaten. Romanı, şiiri tarif etmeye kalkıp da bir sonuca vardığınızı sandığınız günün ertesinde, dünyanın bir köşesinde birinin, yepyeni ölçülerle yapıt oluşturarak sizin tarifinizi hallaç pamuğu gibi savurduğunu görürsünüz.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanat yapının, belli kalıplarla sınırlandırılmayacağı
B) Bugüne kadar birçok roman tanımının yapıldığı
C) Sanatın evrensel bir nitelik taşıdığı
D) Herkesin roman, şiir, öykü yazmaya kalktığı
E) Emek veren herkesin bir sanat alanında başarılı olabileceği

37. İster şiir, ister roman olsun bir yapıt bütünüyle anlamak; okurun yoğun ve bilinçli bir birikime sahip olması gerekir. Örneğin; bir şairi, hangi yılda çıktığı bilinmeyen bir tek şiiriyle ya da kitabıyla okuyup anlayamaz insan. Hiçbir şey vermez okura bu türlü bir okuyuş. Hele bugünün şiirini, hikâyesini, romanını okuyup sevebilmesi için okurun, edebiyatımızın geçmişini ve ondaki değişimleri bilmesi gerekir. Sanat yapıt kendinden bekleneni ancak böyle bir hazırlıktan sonra verebilir.

Bu parçada yazarın vurguladığı düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Her şiir okurunun, şiiri tam olarak anlayamayacağı
B) Sanat yapının, geçmişten kopuk olmaması gerektiği
C) Yazınsal yapıtların amacının, okuru bilinçlendirmek olduğu
D) Şiir, hikâye, roman gibi yapıtları yazmanın zorluğu
E) Belli bir birikimi olmayan okurların, bir yapıtta anlatılanları kavrayamayacağı

38. Son dönemlerde genç öykücülere yönelik eleştiriler var. Bu eleştiriler gençlerin bazılarını kızdırıyor, bazılarının da oturup düşünmesini sağlıyor. Genç öykücüler arasında bu eleştirilerin dışında tutulması gereken birikimli, yetkin, ileride çok daha özgün öyküler yazacak olanlar da var, ama genele baktığımızda durum pek iç açıcı değil. Kendilerinin dışındaki yaşamlara kapalı kalan öyküler yazıyorlar ne yazık ki. Üstelik bu öykülerle, güçlü bir dilden yoksun olarak çıkıyorlar okurun karşısına.

Bu parçadan genç öykücülerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Çoğunlukla yazdıklarını kendi yaşamlarıyla sınırlı tuttukları
B) Kendilerine yöneltilen eleştirilere verdikleri tepkinin farklılık gösterdiği
C) Aralarında gelecek vaat eden öykücülerin de bulunduğu
D) Öykülerinin, düşünsel bütünlükten yoksun olduğu
E) Çoğunun, öykülerini zayıf bir anlatımla oluşturduğu

39. (I) Çeviri yapıtlarıyla da tanınan eleştirmen, eleştirilerinde genç sanatçıları teşvik eden cesaretlendirici bir yaklaşım içindedir. (II) Bununla birlikte onun, eleştirinin bütün gereklerini yerine getiren kuralcı bir eleştirmen olduğunu da belirtmek gerekir. (III) Kendi alanı olan Batı edebiyatının olanaklarından yola çıkıp, Türk edebiyatının ürünlerini çağdaş yöntemlerden yararlanarak değerlendirmiştir. (IV) İdeolojik yaklaşımlardan hareket eden, kendi çevresinden başkasını görmeyen yazarlara karşılık, o, eleştirilerinde geniş bir yelpazeye yayılmış bu yazarları nesnellikle değerlendirmiş, asla ideolojik ayırım yapmamıştır. (V) Bu yaklaşımıyla yazınımda haklı bir yer edinmiş ve herkesçe benimsenen bir konuma ulaşmıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde sözü edilen eleştirmenin yan tutmadığı dile getirilmiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

40. Okurun önüne allanıp pullanmış olarak çıkan yazıların, öykülerin, romanların yazana neler çektiğini bilerseniz! Yazar, bir yazıya başlamadan önce stresli sinirli bir ruh haliyle gezinir durur. Bir denemenin sütü mayalanıncaya, paragrafın ucu görününceye kadar sürer bu. Yazı belirmeye başladı mı oturur masaya aralıksız yazmaya başlar. Sancılı, sıkıntılı anların yerini keyifli dakikalar alır artık.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yazmak, gerekli eğitimi almamış kişilerin üstesinden geleceği bir iş değildir.
B) İçeriği ilgi çekmeyen yapıtların, beğenilerek okunmasından söz edilemez.
C) Yazarın içinde bulunduğu koşullar, yazısının içeriğini önemli ölçüde etkiler.
D) Yazar, ortaya koyduğu güzel bir ürünü okuyuyla paylaştığında bütün sıkıntılarını unuttur.
E) Her bakımdan güzel kabul edilen yapıtlar, yazılma sürecinin ilk anlarında yazarına sıkıntı vermiştir.

1. Çok bilinen bir söz vardır: "Benim hayatım roman." diye. Gerçek yaşamda kimin hayatı tek başına bir roman olabilir ki? Elbette bir romancı, en iyi bildiği olaylardan yararlanarak roman gerçeğine ulaşır. Belli bir olayı ya da bir gerçekliği ortaya koyabilmek için kendi gibi olan insanların gerçeğinden yola çıkar. Ama yazar, yaşamı olduğu gibi aktarmaz, kendince değiştirir ve kendine özgü bu gerçeği, roman sanatı olarak ortaya koyar.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Roman, yaşananların yansıdığı bir aynadır.
- B) Roman, yaşananların yorumlanmasıyla oluşturulan bir yazın türüdür.
- C) Romanda anlatılanlar yaşanabilir nitelikte olmalıdır.
- D) Bir kişinin yaşamı tek başına roman olmaz.
- E) Roman yazmak için yazar, bazı olayları yaşamalıdır.

2. Bir sanatçının yapıtlarının yetkinliğini, farklılığını yapıtlarının içeriğinde aramak yanlıştır. Çünkü aynı konu başka sanatçılar tarafından da defalarca ele alınmıştır. Sanatçının büyüklüğünü, aynı kumaştan farklı giysiler biçebilmesinde aramalıyız.

Bu parçada geçen "aynı kumaştan farklı giysiler biçebilme" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İlgili çekici konulara değinmek
- B) Biçim ve içerik yönüyle uyumlu yapıtlar oluşturmak
- C) Ortak konuları özgün bir biçimde sunabilmek
- D) Anlatımıyla kalıcılığı yakalamak
- E) Yazdıklarıyla dönemine ışık tutmak

3. Bir romanın yüzlerce sayfa ile yapamadığını, kimi zaman dört sayfalık bir öykü başarır. Yaşanan bir anla, kesitle ya da can alıcı bir cümleyle bir görüntüyü, sesi, insanı birden içinde duyarsınız; o güne kadar anlayamadığınız bir insanlık halini sezersiniz içiniz sızlayarak.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Öykü yazmak romana göre daha zordur.
- B) Öyküde insanların iç dünyaları daha ayrıntılı olarak anlatılır.
- C) Öykünün romana göre daha yoğun ve etkileyici bir anlatımı vardır.
- D) Roman yazmak, belli bir birikim ve deneyim gerektirir.
- E) Öyküyü romanın kisası olarak değerlendirmek doğru değildir.

4. Bir süredir sanat dünyasında sinemanın durağanlığından söz ediliyor. Sinemanın amacının dışına çıktığı, bu durumdan ancak kendini yinelemeyi bırakarak kurtulabileceği dile getiriliyor. Sinemanın uzun süre önce girdiği bu çıkmaz yoldan yalnızca sinemanın geleceği için ciddi kaygılar duyan sanatçıların gayretiyle çıkabileceği belirtiliyor.

Bu parçaya göre, yazarın sinema için "çıkılmaz yol" dediği durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Birbirinin kopyası ürünlerin ortaya konması
- B) Toplumsal konulara yer verilmemesi
- C) Diğer sanatlar kadar ilgi görmemesi
- D) Ürünlerin izleyici kaygısı güdülmeden üretilmesi
- E) Teknolojik yeniliklere ayak uyduramaması

5. — Ben eleştirilerimde bunu göstermeye çalışıyorum. Bu yüzden çalışmalarında da ele aldığım romanları kendi içinde politik, sosyolojik ve psikolojik yönlerden değerlendiriyorum. Bunun yanında, romanların bana güzel ve kusurlu gelen taraflarını ortaya koyuyorum. Elbette, başka açılardan da bu romanlara bakılsa, başka sonuçlara ve yargılara ulaşılabilir.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Yazınsal yapıtlar, nesnel bir bakış açısıyla ele alınmalıdır
B) Bir yapıta farklı açıdan bakmak, okuru yanlış sonuçlara ulaştırır
C) Bir roman, çeşitli unsurlara ağırlık verilerek pek çok yönden incelenebilir
D) Romanların özellikle eksik yönlerini ve bunların sebeplerini göstermek gerekir
E) Eleştirmenler sanat yapıtlarını sadece sanat açısından eleştirmelidir

6. Yazarlık, kendini anlatmak değil, tam tersine, bir başkası olabilmektir. Kendini bir başka insanın yerine koymak, onun öyküsünü yüreğinde hissetmek, onu anlamak ve anlatmak demektir. Yazar yapıtlarında farklı insanları buluşturabiliyorsa, onlar arasında köprüler kurabiliyorsa yazın insanı olabilir. Ben bu yüzden bunu gerçekleştirememiş kişilerin sanatçı unvanını tam anlamıyla hak ettiğini düşünmüyorum.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

- A) Yapıtlarında sadece kendi yaşamını yansıtan yazarların, sanatçılıklarını nasıl değerlendirirsiniz?
B) Yapıtlarınızda gözlemlerinizden yeterince yararlandığınızı düşünüyor musunuz?
C) Öykü yazmak için uzun bir hazırlık dönemi geçirir misiniz?
D) Yapıtlarınızı oluştururken başka yazarlardan etkilendiğiniz olur mu?
E) Romanlarınızdaki karakterler, sizden bir şeyler taşıyor mu?

7. Eleştirmen-yazar arasında hiyerarşik bir ilişkiden söz etmek problemleri bir yaklaşımdır. Çünkü yazar ve eleştirmen ast-üst ilişkisinin olmadığı yatay bir düzlemde dir. Nasıl, eleştirmen yapıt odaklı değerlendirmeler yapan bir yazar sayılırsa ve yazarın üzerinde konumlandırılmazsa; kendi ürettiği yapıt üzerinden varlık bulan yazar da eleştirmenin üstünde değildir.

Bu parçada anlatılmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanat ve edebiyat ortamının yetkinliği eleştiri kurumunun yetkinliğiyle doğru orantılıdır.
B) Yapıtın en doğru biçimde anlaşılması için, eleştiri kaçınılmaz bir gereksinimdir.
C) Eleştirinin olmadığı yerde sanat ve sanatçının varlığından söz etmek anlamsızlaşır.
D) Edebiyat ve eleştiri birbirlerinin oluşumunu beslediklerinden denk bir konumdadır.
E) Eleştirmen, okur ve yapıt arasında bir köprü olduğundan, değerlendirmelerinde nesnel bir tutum izlemelidir.

8. Öykü yazarı, her zaman "olay"ın değil; "anlatım"ın peşinde olmalıdır. Bu yüzden de öyküde biçim, içeriğin önünde yer alır ki "gazete haberi" ile "öykü" arasında bir fark olsun. Gazete haberinden farklı olarak öykünün bildirdiği haberi eskimez kılan, her okunuştta taze tutan da budur. Bu yüzden, öykü yazarı, öykünün konusundan çok, dokusunun ve işleminin üzerinde yoğunlaşmalıdır.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öykü yazmanın kendine özgü bir üslubunun olduğu
B) Öyküde içerikten çok, biçim özelliklerine önem verilmesi gerektiği
C) Öykülerde, gazete haberinden farklı olarak kalıcı konuların yer aldığı
D) Öyküde konu seçimine özen gösterilmesi gerektiği
E) Öykülerin gerçek yaşamdan alınan konularda oluşturulması gerektiği

9. (I) Yazınızda önemli bir yeri bulunan bu ozanımızın şiirlerinin çözümlemesini yapmak oldukça güç. (II) Öncelikle onun şiirleri bütün önemli ve büyük şiirler gibi, birkaç katmandan oluşuyor. (III) Ayrıca ozanımızın elli yıldır yazmasına rağmen yapıtlarına bir bütün halinde ulaşamıyoruz. (IV) Dolayısıyla edebiyat tarihçilerinin, onun şiirleri üzerinde ciddi ve titiz bir biçimde çalışması gerekir. (V) Ancak bu yapıtırsa Türk şiiri içinde çok önemli bir yeri olan bu şairimizi anlayabiliriz. (VI) Böylece onu yeni nesillere anlatmamız da kolaylaşmış olur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde I. cümlede belirtilen düşüncenin gerekçelerine yer verilmiştir?

- A) II. ve III. B) II. ve IV. C) III. ve IV.
D) III. ve IV. E) V. ve VI.

10. Masalı, gerçeklikten uzak olmasına takılmadan, zevkle dinlerim; ama masala kaçan bir romanı okumak istemem. Bir yazarın olayı ortaya koyuşunda yalanı sezmek, eserin gözümdeki değerini yok eder. Aslına bakılırsa roman ve öykü sözcükleri "yalan" ile eşanlamlı gibidir; çünkü kurmacadır ikisi de. Fakat o isim altında okuduğum şeylere biraz aklım yatmalı. Olaylar zinciri gerçekte ilişkisiz de olabilir, zararı yok. Ama zincirin halkalarından her biri, yaşanmışlık hissi uyandırsın ve insanların duygularını yansıtın.

Böyle düşünen bir yazarın aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenemez?

- A) Kurmaca öğelerle yazılmış olsa bile bir romanı inandırıcı yapan, anlatılanların yaşanabilirliğidir.
B) Bütünyle düşsel, yaşamdan kopuk öğelerle oluşturulmuş bir roman, benim için değerlidir.
C) İnsana masal okuduğu izlenimi veren romanları, genellikle yarıda bırakırım.
D) Bir roman yaşantıdan beslenerek oluşturulursa değerlidir.
E) Roman, yaşamın aynası olmalı; bütünyle yaşamın yansıtılmalıdır.

11. (I) Şiir, sözcüklerin bir araya gelerek oluşturduğu coşkun bir ırmaktır. (II) Yazıldığı dilin sınırlarını aşarak başka kültürlerle köprüler kurması, onun renkli yolculuğudur. (III) Hayat bulduğu toprakların sesi soluğu olarak diğer coğrafyalardaki dinleyicilerin de gönüllerinde yer edinir. (IV) Her okuyanda çeşitli çağrışımlar uyandırarak onların duygu evrenini genişletir. (V) Dilin anlam katmanlarının derinliklerinden okuyana yeni tatlar devşirir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde şiirin evrenselliğinden söz edilmiştir?

- A) I.ve II. B) II. ve III. C) II. ve V.
D) III. ve IV. E) IV. ve V.

12. (I) Silifke'nin güneyinde geniş bir doğal limanın içine kurulan Taşucu, yüzünü Akdeniz'e dönmüş küçük bir sahil kasabasıdır. (II) Kasaba, Silifke'nin iskelesi olarak algılanıyor. (III) Otel ve pansiyonların çevrelediği İskele Meydanı'nda Türkiye'nin en ilginç müzelerinden biri bulunuyor. (IV) Bu müze, restore edilmiş iki yüz yıllık bir balık deposunda hizmet veriyor. (V) Müzede Akdeniz'in derinliklerinden çıkarılan pek çok eser sergileniyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi öge sayısı bakımından ötekilerden farklıdır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

13. Varsın bahçelerde rüzgâr gezinsin
I
Yağmur ince ince toprağa sinsin
II
Bir başka âlemden gelmiş gibisin
III
Dalmış gözlerinle pencerelerde
IV V

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerden hangisi yapıcı ötekilerden farklıdır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

14. (I) Söke'ye gitmek için Selçuk'tan otobüse biniyoruz. (II) Yol genişletme çalışmaları yüzünden ağır aksak ilerleyen otobüsümüzde, manzaranın tadını çıkarmakla meşgulüz. (III) Akdeniz'e özgü turkuvaz mavisi bir deniz, köpüklü kıyılarıyla yol boyunca eşlik ediyor bize. (IV) Ufukta küçük adalar beliriyor; buyur ediyorlar bizi altın rengi kumsallarına. (V) Kim böyle doğa harikası bir yerden ayrılmak isteyebilir ki?

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle, birden fazla dolaylı tümleş içeren kurallı bir cümledir.
B) II. cümle, birden fazla yan cümlecikten oluşan bir ad cümlesidir.
C) III. cümle, içinde birden fazla ad takımı olan basit bir cümledir.
D) IV. cümle, öge ortaklığı olmayan sıralı bir cümledir.
E) V. cümle, sözde soru cümlesidir.

15. Aşağıdaki açıklamalardan hangisi, ayraç içindeki özellikle uyuşmamaktadır?

- A) Bu romanda, renkli betimlemeler ve canlı benzetmelerle örülü çarpıcı bir anlatım dikkati çekiyor. (etkileycilik)
B) Ünlü şair, şiirlerinde aynı sözcükleri farklı çağrışımlara gelecek şekilde kullanıyor. (kalıcılık)
C) Onun eleştirilerinde ortaya koyduğu düşünceler herkes tarafından rahatlıkla anlaşılabilir. (açıklık)
D) Şiirlerinde sürekli aynı imgeleri kullanması okuru sıkıyor. (tekdüzellik)
E) Usta öykücü, sayfalarca anlatılabilecek uzun bir olayı aynı etkiyi bırakacak şekilde, bu kısacık öyküde anlatıyor. (yoğunluk)

16. (I) Akdeniz'in kıyıları boyunca uzanan Toroslar, kıyı ile iç bölgeler arasında iki dostu ayıran bir duvar gibi yükseilir. (II) Akdeniz'in üstünden güler yüzlü bulutlar göz kırpar balıkçı teknelerine. (III) Akdeniz kıyıları, cıllanmış bir taşı andıran, dümdüz killi topraklarla kaplıdır. (IV) Killi kıyılardan hemen sonra, Çukurova'nın sık çalıları, kamışlar, böğürtlenlerle kaplı uçsuz bucaksız düzlükleri başlar. (V) Bu ova pamuk tarlalarıyla, pek çok insanın geçim kaynağını oluşturmaktadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle, anlatıcının duygusal etkilenmesini yansıtmaktadır.
B) II. cümlede, kişileştirme yapılmıştır.
C) III. cümlede, benzetmeye başvurulmuştur.
D) IV. cümlede, betimleyici öğelere yer verilmiştir.
E) V. cümlede, sayısal verilerden yararlanılmıştır.

17. I. Romanlar incelendiğinde, yazarların roman kahramanlarına kişiliklerinden izler kattıkları görülür.
II. Romancı, yapıtındaki kahramanları gerçek yaşamdaki kişilere yaklaştırdıkça başarılı olur.
III. Romancılar, yapıtlarındaki kahramanlar aracılığıyla kendilerini çeşitli biçimlerde anlatırlar.
IV. Başarılı bir romanda roman kahramanlarının yazardan bağımsız kişilikler kazandığını görürüz.

Yukarıda numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirine en yakındır?

- A) I. ve II. B) I. ve III. C) II. ve III.
D) II. ve IV. E) III. ve IV.

18. Kimi yazarlar, okurun anlayıp anlamamasını hiç umursamadan, açıklıktan uzak bir anlatımla, kendi bildikleri gibi yazıyorlar. Sonra okur o yapıtlardan uzak durunca da okurları suçluyorlar. Okurdan bir şifre uzmanı olmalarını bekleyen bu yazarlar, yapıtlarının anlaşılmasında asıl suçun, kendilerinde olduğunu hiç kabul etmiyorlar.

Bu parçada geçen "okurun şifre uzmanı olmasını beklemek" sözüyle, sözü edilen yazarlarla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Her okurdan, yapıtı kendince tamamlamasını beledikleri
B) Okurun beklentilerini dikkate almadan yapıt veremeye devam ettikleri
C) Okurun, kapalı anlatımla oluşturulan yapıtları ustalıkla çözmesini istedikleri
D) Yapıtlara ilgi gösterilmemesi konusunda okuru suçladıkları
E) Bütün okurları, iyi eğitim almış sanatseverler olarak gördükleri

19. Ozanların, şiirlerini küçük defterlere yazdığı zamanlarda dostluk ne değerli şeymiş! Şiirin büyü ve sesinin ılıklığı tutkunlarını bir araya getirir, unutulmaz arkadaşlıklar ve vazgeçilmez dostluklar meydana getirmiş. Bilirmiş ki ozan, bir dosta dayanmayan yüreğin yarısı eksiktir. Yalnız şairler mi? Bütün söz ustaları, müzisyenler, gönül dostları... Birbirini arayıp sorma, birbirini görmeden duramama ve hayatın büyük küçük sıkıntıları karşısında hep birbirine tutunma gayreti içindedir. Bu yüzden o zamanların şiirinde ---.

Bu parça düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisiyle sürdürülebilir?

- A) okurun dünya görüşüne yön verilmeye çalışılır
B) içten ve duygu yüklü bir söyleyiş hâkimdir
C) yazın dünyasında kalıcı olma amaçlanmıştır
D) toplumsal problemlere çözümler ileri sürülür
E) düşünceler ön plana çıkarılmıştır

20. Dili öğrenmede ilk öğreticimiz annelerimizdir. Giderek genişleyen bir çerçeve içinde öteki öğreticiler ailedir, sokaktır, mahalledir ve okuldur. Bu aşamada dilin, kurallarını aile ve çevre ortamında öğrenemeyiz. Dilin kuralları okullarda öğretilir. İşte asıl yanlışlık da burada başlar. Dil, kültürden, değer yargılarından, yaşama tarzından asla soyutlanamaz. Dolayısıyla dili ek, kök, tür, öge gibi kavramlar çerçevesine hapsedmek; dili yaşayan bir varlık olmaktan çıkarmak, tuğlaları incelemek için binayı yıkmak anlamına gelmektedir.

Bu parçada asıl atılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dilin ancak aile ortamında öğrenilebileceği
B) Dilin kurallarının okulda kavratılması gerektiği
C) Dil öğreniminin ailede başlayıp okulda tamamlandığı
D) Çocukların dil yeteneğinin küçük yaşlarda geliştiği
E) Dil kurallarının kültürden ayrı tutularak öğretilmesinin yanlış olduğu

21. Yaş, hiçbir zaman edebiyat dünyasında bir ölçü olmamıştır. Yaşlılığından dolayı bir yazarı köhne sayan bir anlayış ile genç yaştaki bir edebiyatçının yetkin yapıt veremeyeceğini düşünen anlayış, aynı yanlışın parçalarıdır. Edebiyat tarihi, başyapıtlarını gençlikte verdikten sonra, zamanla değerini kaybetmiş yazarlar kadar; en yetkin eserlerini, yaşlılık dönemlerinde vermiş olanları da yan yana sıralar.

Bu parçanın bütününde asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sadece belli bir yaşın üzerindeki yazarların nitelikli yapıtlar oluşturabileceği
B) Yazın hayatında yaşın bir ölçüt sayılamayacağı
C) Genç yazarların başarılı olamayacaklarını düşünenin yanlış olduğu
D) Bir yapıt başyapıt kılan belirli ölçütlerin bulunmadığı
E) Sanat yapıtının, coşkunluk ve deneyimin bir ürünü olarak ortaya çıktığı

22. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Ünlü yönetmen, bu filmiyle festivale katılacak.
- B) Satıcıya, armutun kilosu ne kadar, diye sordu.
- C) Ülkemizde pek çok kişi yerli ürünleri tercih ediyor.
- D) Önümüzdeki hafta eski arkadaşlarla ODTÜ'de buluşacağız.
- E) Trafik polisleri, hatalı sollama yapan birçok taşıta ceza yazmıştı.

23. Ad tamlamalarında tamlayanla tamlanan arasına sıfat girebilir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bunu örneklendiren bir kullanım yoktur?

- A) Kasabamızın şirin evlerine herkes hayran oluyordu.
- B) Yapıtta şehir yaşamının zorlukları anlatılıyordu.
- C) Komşusunun sevimli kedisiyle oynamayı çok se-verdi.
- D) Her fırsatta annesinin lezzetli yemeklerinden söz açardı.
- E) Evin eskiyen eşyalarını yenilemeyi düşünüyorlar.

24. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Toplumsal gerçekleri göz önüne seren bu yapıt, on beş yıllık süren titiz bir çalışmanın ürünüydü.
- B) Yapıtlarımın çoğunda çocukluğumdan izler bulabilirsiniz.
- C) Bu şairin edebiyatımıza katkıları üzerine bir yazı yazacağım.
- D) Bazı genç şairler, kendi şiirlerine dergilerde yer verilmediğinden yakınıyor.
- E) Birkaç yönetmen, son yapıtımı sahnelemek istediğini bana söylemişti.

25. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünlü daralması vardır?

- A) Canım sıkılınca sahil boyunca geziyorum.
- B) Öğretmenimiz sınıftaki öğrencileri çok iyi tanıyordu.
- C) Bu olayda onun da parmağı olduğunu biliyorum.
- D) Küçük yaşlardan beri bu ağır okul çantalarını taşıyoruz.
- E) Ben sınavlarda, soruları çözmeye sondan başlıyorum.

26. Her adımda bir eşik geçilir (I) her eşikte yeni bir tül kal-kar. Görmeyi bilen gözler için katmer katmer açılan güllerin seyrine dönüşür Doğu kentleri (II) yaylaları ve geleneksel bakırcılar çarşısıyla Antep (III) taklacı gü-vercinleri ve sıra gecelerinde göğe yükselen şen nağ-meleriyle Urfa (IV) taşın kanaviçe gibi işlendiği mimarisiyle Mardin (V) her burcu bir efsane söyleyen muhteşem surlarıyla Diyarbakır...

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine ötekilerden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

27. Bir eleştirmenin, birden çok yazınsal türde başarılı ürünler veren bir sanatçıyı sadece romanlarıyla ön plana çıkarması, —.

Bu cümlelerin sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmez?

- A) sanatçının başarısını bütünüyle ortaya koyamamak demektir
- B) eleştirinin genel kurallarıyla bağdaşmaz
- C) sanatçının, bütün yönleriyle tanınmasını engeller
- D) okurun, ayrıntıya boğulmadan sanatçıyı tanımmasını sağlar
- E) okurların sanatçı hakkında eksik bilgilenmesine yol açar

28. —. Örneğin, acı çeken bir yazar, yağmurun yağışını, gökyüzünün ağlaması şeklinde yorumlayabilir. Mutlu bir yazar ise aynı olayı, yakında her yer yemyeşil olacak, çiçekler açacak, doğa canlanacak şeklinde yorumlar.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) Bazı yazarlar, hayata aynı pencereden bakar
- B) Yazınsal yapıtlar, yaşamın hem iyi hem kötü yönlerini yansıtır
- C) Yazın adamları, yapıtlarını oluştururken yaşamdan kopuk olamazlar
- D) Yazarın, yapıtını oluşturduğu andaki iç dünyası, yazdıklarına doğrudan etki eder
- E) Yaşamı konu edinen yapıtlar okuyucuyu derinden etkiler

29. Okuma sevdalılarına bu romanı özellikle tavsiye ediyorum. Çünkü romanın dili sağlam, üslubu gayet tatlı. Okurken sıkılmıyor, bıkmıyorsunuz. Sayfalar birbiri ardınca çevriliyor. Uzun olmayan cümlelerle özlü bir biçim yakalanmış. Birçok sayfasında bir öykünün içtenliğini yakalıyorsunuz. Ayrıca şiirleriyle tanınan yazarın romanını okurken ondan şiir okuyormuşçasına doyumsuz bir tat alıyorsunuz. Kitabın çoğu cümlesi, birer dize olacak nitelikte. Yazarın, şiirine verdiği emeği romanına da verdiğini, hatta şiirini romanına aktardığını görüyorsunuz.

Bu parçada, sözü edilen romanla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anlatımı yönüyle yer yer öyküyü andırdığı
- B) Akıcı bir söyleyişe sahip olduğu
- C) Olayları gerçekçi bir bakış açısıyla verdiği
- D) Yoğun bir anlatımının olduğu
- E) Şiirsel söyleyişler içerdiği

30. (I) Montaigne, tek yapıtı olan "Denemeler"i yirmi yıl gibi uzun bir sürede yazmıştır. (II) O, bu yapıtında birey ve toplumla ilgili sıradışı birçok konuyu farklı açılardan ele almıştır. (III) O kadar farklıdır ki, o devirde hiç kimse tarafından tartışılmayan düşünce ve inanç kalıplarını korkusuzca değerlendirmiştir. (IV) Çağdaş edebiyatın önemli türlerinden olan deneme gerçek kimliğini Montaigne ile bulmuştur. (V) Ele aldığı bu konular üzerinde yeni baştan düşünmeye koyulmuş; doğaya, hayata, akla uymayan alışkanlıkları ve kalıplaşmış boş inançları yıkmaya çalışmıştır. (VI) Bu yönüyle, yazın alanına yeni bir tür kazandırmanın yanında, devrinin düşünce dünyasını da etkilemiştir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

31. Toroslar'da gündüz, ne kadar sıcak ve kavurucuysa gece de alabildiğine soğuk oluyor. İçimize işleyen soğuk, bedenimizi bıçak gibi kesiyor. Güneşin doğuşunu beklerken dağların doruklarındaki bulutların gittikçe büyümeye başladığını görüyoruz. Kaç gündür berrak bir gökyüzünün ardından gelen bulutlar bana Karadeniz üzerinden gelen seveda yüklü bulutların Kaçkarlar'la buluşmasını ve dansını hatırlatıyor. Toprağın doğal halısı olan yapraklar ve yumuşacık çimenler üzerinde bu duygularla yürüyoruz.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Benzetmeye başvurma
- B) İşitsel öğelerden yararlanma
- C) Karşıt durumlara yer verme
- D) İnsana özgü nitelikleri doğaya aktarma
- E) Betimleyici öğelerden yararlanma

32. (I) Sanatçının öykü ve romanlarındaki kahramanlar, çok renkli bir karakter dünyası oluşturur. (II) Farklı coğrafyalardan ve kültürlerden gelen bu karakterlerin canlılığı, her edebiyat okurunun aklına kazınan hayat arkadaşları gibidir. (III) Yaşadıkları dünyanın gerçekliği kadar bütün insani yönleriyle bu kişiler oldukça tanınmış ve yakın dururlar okuyucuya. (IV) Hiç kuşkusuz onun yapıtlarındaki bu gerçeklik, okurlara aynı zamanda o dönemdeki toplumsal yaşama dair birçok şeyi anlatır. (V) Çukurova, İstanbul gibi kentlerin, kimsenin anlatmadığı yoksul kesimin ve dünyaların yazarıdır o.

Bir sanatçımızın anlatıldığı bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, yapıtlarındaki karakter kadrosunun bir zenginlik taşıdığından söz ediliyor.
B) II. cümlede, karakterlerin okur dünyasında edindiği yer bir benzetmeyle anlatılıyor.
C) III. cümlede, bir saptama yapıyor.
D) IV. cümlede, yapıtlarının toplumsal yaşama dair bir eleştiri niteliği taşıdığı anlatılıyor.
E) V. cümlede, yapıtlarının içeriği hakkında bilgiler veriliyor.

33. Gerçeğe varmaya, gerçeğin kabuğunu kırıp ardında yatan nedenleri yansıtmaya yönelik röportaj. Bu yansıtmaların açık seçik ve içten olması gerekir. Yani boş lafa yer yoktur röportajda. Öte yandan üzerinde durulan, irdelenmeye çalışılan konunun değişik boyutlarıyla ele alınması gerekir. Bunun için de çok yönlü bir çalışma düzeni içine girer röportajcı. Salt izlenimleriyle, gözlemleriyle yetinmez. Üzerinde çalıştığı konuyla ilgili, kendinden önce kimler, ne söylemişler; onu bulur, okur, notlar alır. Fotoğraflar çeker, teyplerden yararlanır, ses alır. Amaç, gerçeği çarpıtmadan, konuyu düş gücüyle renklendirmeden vermektir.

Bu parçadan, röportajla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine varılamaz?

- A) Özgün bir anlatımının olması gerektiğine
B) Konuyu çeşitli yönlerden incelemesi gerektiğine
C) Başkalarının çalışmalarından da yararlanılarak oluşturulması gerektiğine
D) Düşsel öğelere yer vermemesi gerektiğine
E) Gerçekleri sözü dolaştırmadan aktarması gerektiğine

34. Sımsıcak, güleç yüzlü insanları, buram buram tarih kokan sokakları ve çam ormanlarıyla bu unutulmuş kasaba, insanlar tarafından keşfedilmeyi bekliyor.

Bu cümle ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Zincirleme ad tamlamasına yer verilmiştir.
B) Değişik türde eylemsiler vardır.
C) Pekştirmeli niteleme sıfatı vardır.
D) İkileme belirteç görevinde kullanılmıştır.
E) Yüklem, haber kiplerinden biriyle çekimlenmiştir.

35. (I) Dillerin sözcük dağarcığıyla o dili konuşan toplumların yaşamı arasında bir bağlantı vardır. (II) Toplumsal yapıdaki değişimler, oluşumlar o topluma ait dilin sözcük hazinesinde de etkisini gösterir. (III) Bu sayede yeni yeni söz değerleri, söz öbekleri çıkar ortaya. (IV) Bir yandan bu yeni değerler dilin örgüsü içinde yerini alırken bir yandan da kimi sözcükler kullanımdan düşer. (V) Kimi sözcüklerin de anlam alanı genişler, zenginleşir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangileri anlamca birbirine en yakındır?

- A) I. ve II. B) II. ve III. C) II. ve IV.
D) III. ve V. E) IV. ve V.

36. Aşağıdakilerin hangisinde verilen cümle, karşısındaki deyimın anlamını icermemektedir?

- A) İşini çok seviyor, verilen görevi eksiksiz yapıyordu. – Dört elle sarılmak
B) Misafirlğe gittiğimizde, taşkın hareketler yapar. – Ele avuca sığmamak
C) Arkadaşına çok kızmış, hızla yanından uzaklaşmıştı. – Küplere binmek
D) Çok yetenekli biriydi, söylenen şeyi hemen yerine getirirdi. – İpe un sermek
E) Şehrin gürültüsünden kaçıp huzurlu bir gün geçirdik. – Başını dinlemek

37. Edebiyat onun hareketsiz hayatında her şey demekti, ölüncüye kadar da öyle kaldı. Gelişigüzel sayfalar doldurmak, onun harcı değildi. Hiçbir yazısı yoktur ki, tekrar tekrar okunup düzeltilmeden basılmaya verilmiş olsun. Okurların karşısına çıkmaya ne zaman sıra gelse, derlenip toparlanan, ceketini ilikleyen efendi bir yazardı o. Bitirdiği bir yazıyı, birkaç kişinin fikrini almadan yayımladığı olmamıştır. Yapıtlarına her ne kadar güvenmişse de, onların kusursuzluğuna güveni o derece az olmuştur.

Bu parçada sözü edilen yazarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Okurlarına karşı saygılı olmaya özen göstermiştir.
B) Edebiyat sevgisi, yaşamının her anına sinmiştir.
C) Yapıtlarını yayımlamadan önce etrafındaki kişilerin görüşlerini almayı ihmal etmemiştir.
D) Yapıtlarını oluştururken her zaman titiz davranmıştır.
E) Yapıtlarının her yönüyle mükemmelliğine olan güveni tamdır.

38. Konfüçyüs'e sormuşlar: "Bir ülkeyi yönetmeye çağrılı saydınız yapacağınız ilk iş ne olurdu?" Büyük filozof, hiç şüphesiz dili gözden geçirmekle işe başlarım, demiş ve şöyle devam etmiş. Dil kusurlu olursa sözcükler düşünceyi iyi anlatamaz. Düşünce iyi anlatılmazsa toplumda yapılması gereken şeyler doğru yapılamaz. Ödevler gereği gibi yapılmazsa töre ve kültür bozulur, adalet yanlış yola sapar. Adalet yoldan çıkarsa şaşkınlık içine düşen toplum ne yapacağını, işin nereye varacağını bilemez. İşte bunun içindir ki, hiçbir şey dil kadar önemli değildir. Çünkü —.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) bütün toplumsal değerlerin temelinde dil vardır
B) toplumun kültürel varlığı diline yansır
C) dil, toplumsal yaşamı bütünüyle yansıtamaz
D) dil, gelecek kuşaklara bırakılacak en değerli mirastır
E) dil, toplum içinde yaşayan bir varlıktır

39. İnsan zihni çok katmanlı bir anlam ve duyarlıklar merkezidir. Bu yönüyle bir görüntü, bir ses veya bir olay insan zihninde bir anda onlarca çağrışım oluşturur. Ne var ki bu çağrışımların çoğu, kontrolsüzdür ve gelip geçer. Sanatçı ise, günlük yaşamdaki bu çağrışımlardan işine yarayanları iyi tespit edip hemen harekete geçer. Bir iç değerlendirme yaparak bu çağrışımlardan "neyi, niçin alacağını ve ondan nasıl faydalanacağını" belirler. Hepimizin bildiği, gördüğü bir olaydan o, sanat yapıtı ortaya çıkarır.

Bu parçada asıl vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanatçının, yaşamı algılayış yönüyle öteki insanlardan bir farkı yoktur.
B) Başarılı sanat yapıtı gerçekleri olduğu gibi yansıtır.
C) Sanatçı, yaşamdaki çağrışımları doğru değerlendirerek bundan bir yapıt oluşturabilen kişidir.
D) Belirli bir amaç için yazan sanatçı, zihnindeki anlık çağrışımlardan etkilenmemelidir.
E) Başarılı sanatçı, sıradan olayları düş dünyasında şekillendirebilir.

40. Bu şairimiz, son yıllarda düz yazıya ağırlık vermesiyle şöhret buldu. Bunun yanında şiiriyle de göz kamaştırıyor. Bunu halk şiiri kalıplarına, söyleyişlerine bir yakınlığı olmasına değil, şiirlerini bambaşka bir söyleyişle yazmasına borçludur. Şiirini gereksiz öğelerden arındırırken şaşırtıcı bir yalınlığa ulaşıyor. Yunus'un, Karacaoğlan'ın bir özelliği olan bu yalınlığı, yine halk şiirimizde görülen ince bir yergiyle süslemeyi başarıyor. Döneminde geçerli olan edebi akımlara kapılmayıp kendi şiir anlayışına bağlı kalarak şiirler yazmaya devam ediyor.

Bu parçada sözü edilen şairle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yazın yaşamını bağımsız olarak sürdürdüğü
B) Şiirlerinde sade bir anlatımı tercih ettiği
C) Şiirlerinde eleştirel bir tavrın bulunduğu
D) Şiirlerinin, düz yazı türünün özelliklerini taşıdığı
E) Özgün bir üslupla şiirler yazdığı

1. Romana gösterilen aşırı ilgi genç kalemleri tanınmış
I
olma tutkusuyla bu alana yönlendiriyor. Ancak gerçek
sanat ürünleri okunmazken kurgusu başarısız, yazın-
II
sal düzeyi düşük romanlar, en çok okunan ve satılan
III
yapıt sıralamasında hep zirvede yer alıyor.
IV V

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. sözcükte ad aktarması yapılmıştır.
B) II. sözcük, terim anlamlıdır.
C) III. sözcük, mecaz anlamlıdır.
D) IV. sözcük, gerçek anlamlıdır.
E) V. sözcükte dolaylama yapılmıştır.

3. Uzun ve yorucu bir yolculuğun ardından Akdeniz'de masmavi bir yerleşim yeri olan Didim'i keşfe çıkıyoruz. Renk renk şemsiyelerle bezenmiş bir sahil çıkıyor karşımıza. Sahil boyunca uzanmış ışıltılı caddede Didim'in kalp atışlarını duyuyoruz. Denizden esen ılık meltem bizi başka dünyalara götürüyor. Burada ister denize girin ister açlığını yatıştırın; isterseniz çeşit çeşit ürünle dolu dükkanlardan alışveriş yapın, tercih sizin.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Yinelemelere yer verme
B) Birden çok duyuya seslenme
C) Anlatıcının beğenilerine yer verme
D) Değişik yapıtlı cümleler kullanma
E) Alıntı yaparak düşünceleri pekiştirme

2. Bu, çok ilginç bir gelişme ama bir yandan da ürkütüyor beni. Kitap denilen, elle tutulan, koklanan nesneden uzaklaşmaktan korkuyorum. Diğer yandan teknolojiden uzak durmak, gelişmeleri izlememek olası değil. Şu anda Türkiye'de çok kısa vadede elektronik kitabın çok popüler olacağını düşünüyorum. Çünkü interneti genelde mesaj, sohbet ve tanışma için kullanıyoruz. Öte yandan böyle bir kitabınız varsa dünyanın her yerinde okunabilir.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Yazın dünyasındaki teknolojik gelişmeleri nasıl buluyorsunuz?
B) Elektronik kitap yayıncılığı hakkında görüşleriniz nelerdir?
C) Kitap yayımlamanın kolaylaşmasının edebiyat okuru için önemi nedir?
D) Kitapların internette satışa sunulmasını nasıl buluyorsunuz?
E) İnternet kullanımının yaygınlaşması kitap okumayı nasıl etkiler?

4. Şair, dünya şiirini, dünya şiirinin büyük ozanlarını gerçek anlamda tanımalı, incelemelidir. Yazdığı şiirin evrensel şiir içindeki yerini ancak böyle ölçer, şiirine o doğrultuda yön verir. Fakat ----. Dünya şiiri içinde ancak böyle yer alabilir. Kendi geleneksel kaynağından doğmak şartıyla şair, bir ırmak gibi yabancı topraklara kol salabilir ve bütün insanlığı kucaklayabilir.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşünceyi akışına göre, aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) birçok şiir geleneksel kültürümüzden beslenirken hiçbir zaman dış etkilere açık olmamıştır
B) bazı şairlerimiz kolay yolu seçip Batı'ya öykünmüştür
C) şair, ulusal nitelikte şiir yazdıktan sonra evrensel nitelikli şiire yönelmelidir
D) kimi şairler, daha önce işlenmiş konuları yepyeni biçimlerle şiirlerinde dile getirir
E) bir şairin yaşadığı çevreyi anlatması, onun sadece belirli bir çevrede tanınmasını sağlar

5. Aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtı, bir "gereke" çermemektedir?

- A) – Şiirlerinizde en çok, hangi konuları işlersiniz?
– Yaşadıklarımı okurlarımla paylaşmak istediğim için bireysel konuları işlerim.
- B) – Şiirlerinizi oluşturmadan önce neler yaptınız?
– Güzel şiirler yazmak istediğimden önce şiirimin en yetkin örneklerini inceledim.
- C) – Şiirinizde sözcük seçimine önem verir misiniz?
– Ahengi yakalamak için sözcük seçimini önemsiyorum.
- D) – Şiirsevenlere neler önerirsiniz?
– Şiirin göreceli bir sanat dalı olduğunu düşündüğümünden dolayı kimseye bir şey öneremem.
- E) – Şairlikte duygusallığın önemi nedir?
– Bence bir şair için duygusallık, yetenekten daha önemlidir.

7. Roman okuyan bir çocuğun, gözünün başka bir şeyi görmemesine sayfalarda yitip gitmesi, romanın özelliğindendir. Sözgelimi zavallı Robenson'u adadan kurtarmak için günlerce kafa yorması, romanın doğasından gelen bir durumdur. Bir filme dalıp gitmiş bir yetişkinin, odaya başka birinin girmesiyle birden irkilmesi, gerçek dünyaya, ancak birkaç saniye durakladıktan sonra uyum sağlayabilmesi tıpkı buna benzer. Romanın kurmaca dünyası, gerçek dünyadan çekip uzaklaştırmıştır okuru.

Bu parçanın bütününde romanın hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Anlatımının yalınlığı
B) Anlatılanların sürükleyiciliği
C) Üslubunun özgünlüğü
D) Konusunun sıra dışılığı
E) Anlatımının yoğunluğu

6. Bu yazarımız, yerel gerçeklerden hareketle toplumcu düşüncüyü öne çıkarıyor. Onun öykülerinde salt bu gerçekleri değil, öykünün kendine özgü dinamiklerini doğallaştıran bir anlayış buluruz. Yazar olayın geçtiği mekânlara, yaşamın bütün renklerini kullanarak tam bir canlılık kazandırır. Ayrıca yazar, öykülerinde, içinde bulunduğu toplumun problemlerine eleştirel bir yaklaşımla çözümler sunar, bu düşüncelerine felsefi derinlik de katar.

Bu parçada sözü edilen sanatçı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Öykülerinde bireysellikten uzak bir anlayış sergiler.
B) Konularını seçerken, gerçeklerden yola çıkmıştır.
C) Öykülerini şiirsel bir dille oluşturur.
D) Gerçekçi betimlemeler yapmıştır.
E) Öyküye özgü öğeleri yapmacıksız bir biçimde kullanır.

8. Bir dönem şiir eleştirileri de yazan ozanlar vardı edebiyatımızda. Bu eleştirmen ozanlar, şiir bilgisi yönünden çok güçlüydüler. Dünya ve Türk şiirini böyle geniş bir çerçeve içinde görebilen ve değerlendirebilen bir düzeye ulaşmışlardı. Onların yazdıkları eleştiriler, öteki eleştirmenlerin eleştirilerden oldukça farklı nitelikteydi. Onlar ne kendi şiirlerinin propagandasını yaptı ne de kendi şiirlerini açıkladılar. Dünya edebiyatında geçerliliği olan bir yaklaşım içinde şairlere yol gösteren eleştiriler yazdılar.

Bu parçada sözü edilen ozanlarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Şiirle ilgili birikimlerinin yeterli seviyede olduğu
B) Eleştirilerini evrensel ölçütlerle ortaya koydıkları
C) Kendi şiir anlayışlarının tanıtımını yapmadıkları
D) Şiir eleştirisine farklı bir boyut kazandırdıkları
E) Eleştirilerinde okurları yönlendirmeyi amaçladıkları

9. Karşılaştığı zorlukları, kendi sanat düzeyini yükseltmek için bir fırsat bilen sanatçı, gerçek sanatçıdır.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümleye anlamca en yakındır?

- A) Her sanat dalının kendine göre zorlukları vardır.
B) Sanat yaşamında ortaya çıkan olumsuzluklar, gerçek sanatçının yapıt vermesini engellemez.
C) Sanat yaşamında hep kolay kaçan sanatçılar, kalıcılığı yakalayamaz.
D) Gerçek sanatçı, sanat hayatı boyunca birçok güçlükle karşılaşır ve bunların üstesinden gelir.
E) Gerçek sanatçı, karşısına çıkan engellerden faydalanarak sanat yönünü geliştirir.

10. Vapurlar, İstanbul'un günlük yaşamına 1830'larda girdi. Galata Köprüsü'ndeki iskeleden Anadolu ve Rumeli yakasını yıllarca onlar birleştirdi. Günümüzde şehir içi taşımacılığının vazgeçilmezleri arasındaki yerini alan İstanbul vapurlarının bugün en yaşlısı elli yedi en genci ise yirmi yaşında.

Bu parçada numaralanmış bölümlerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

11. (I) Ozanlarla tanışmamış bir dünya düşünelim. (II) Hiçbir anlamı kalmaz böyle bir dünyada yaşamının. (III) Yaşama anlam katmada ve insanların duygu evrenini genişletmede en etkin kişidir ozan. (IV) Yaşanabilir bir dünya ancak sevgiyi öne çıkarmak, birlik ve beraberliği sağlamla oluşturulabilir. (V) Bu yüzden ne ozansız ne de şiirsiz bir dünya düşünülebilir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, varsayımda bulunuluyor.
B) II. cümlede, I. cümlede belirtilenin sonucu açıklanıyor.
C) III. cümlede, karşılaştırma yapılıyor.
D) IV. cümle koşul anlamı içeriyor.
E) V. cümlede bir tahminde bulunuluyor.

12. Karadeniz'den sonra en çok yağış alan ikinci bölge olan Gökçeada'da yağmurlar, öğleden sonra şiddetleniyor.

Bu cümlelerin öğeleri, aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla, doğru olarak verilmiştir?

- A) Özne - yüklem
B) Dolaylı tümleş - zarf tümleci - özne - yüklem
C) Zarf tümleci - özne - yüklem
D) Dolaylı tümleş - özne - zarf tümleci - yüklem
E) Nesne - zarf tümleci - yüklem

13. (I) Sadece kendisi için günlük tutan bir sanatçı, günlükünü yayımlarsa kendini ele vermektan başka ne yapmış olur? (II) Günlükler, insanın içinin fotoğraflarıdır. (III) Kimseye açılmayan duygular, bir defterin "emin" sayfalarına dökülür. (IV) İtiraf, düş kırıklıkları, günah çıkarmalar, sevinçler... (V) Günlük ile anı arasındaki en önemli fark, günlükün günü gününe kaleme alınmasıdır. (VI) Bir de günlük yazarı sadece kendisini ya da kendisini merkeze alarak yakın çevresindekileri anlattığı halde; anı yazarları başkalarını da anlatabilir.

Bu parça ikiye ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerden hangisiyle başlar?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

14. (I) Dünya coğrafyası, gizemlerle dolu güzelliklere sahip bir hazinedir. (II) Gezginciler de yeni yerler keşfetmek için yüzyıllardır bu coğrafyayı dolaşmaktadır. (III) Çoğu kez kendinden öncekileri tekrardan öteye geçmez yaptıkları bu geziler. (IV) Oysa tenhalarda kalmış, ıssızlığın rengine bürünmüş daha ne güzel yerler vardır. (V) Ne aşılmamış dağlar, ne gülü koklanmamış bahçeler vardır bu uçsuz bucaksız coğrafyada.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle iki öğeli bir cümledir.
B) II. cümle kurallı, birleşik bir cümledir.
C) III. cümlede dönüşlülük adılı kullanılmıştır.
D) IV. cümle sıralı bir cümledir.
E) V. cümle devrik bir isim cümlesidir.

15. Edebiyatın toplumsal görevi, yazarların, olayların önünden gitmesini gerektirir. Toplumu aydınlatan yazar, edebiyatın bu önemli görevini yerine getirmiş olur. Ancak bazı yazarlarımız —. Bu yüzden bu yazarların toplumu aydınlatması, onlara bir şeyler kazandırması mümkün değildir.

Bu parçada boş bırakılan yere düşünceyi akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) toplumun böyle bir bilince ulaşmasını önemsememişlerdir
B) bu bilince ulaşamadıkları için olayların ardında kalmışlardır
C) görevini hakkıyla yerine getirmiş, yazdıklarıyla topluma ışık tutmuştur
D) toplum tarafından ne yazık ki haksızca dışlanmış
E) yapıtlarında bireysel duyarlılıkları göz ardı etmişlerdir

17. (I) Çanakkale Boğazı'na sahip olabilmek için bugüne kadar birçok uygarlık savaşmıştır. (II) Boğaz'ın kıyılarına konurulmuş hisarlar, bu savaşlarda kilit rol üstlenmiştir. (III) Osmanlılar, kontrolü ele geçirince Boğaz'ın iki yakasına inciler gibi yeni hisarlar dizmiş; bunlar sayesinde de düşman gemileri başkent İstanbul'a hiç yaklaşamamıştır. (IV) Yüzyıllar boyunca bu savaşları seyreden Çanakkale Boğazı şimdilerde sakin akıyor. (V) Ancak eski savaşların izleri, Boğaz'ın kıyılarında yükselen hisarların duvarlarında hâlâ saklıdır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle, bileşik bir eylem cümlesidir.
B) II. cümlede yan cümle, özne görevindedir.
C) III. cümle, sıralı bir cümledir.
D) IV. cümlede ünsüz yumuşaması vardır.
E) V. cümle basit bir ad cümlesidir.

16. — Çünkü eski uygarlıklara ait sanat yapıtları dahil, bütün yapıtlar, sanatseverlerde karşılık buldukları için var olmuştur. Böyle bir durum olmasaydı, Montaigne bir söz kalabalığı, Bach kuru bir gürültü, Picasso'nun dünyası ölçsüz çizgiler ve renkler dünyası olurdu. Karanlık bir odadaki güzelliklerin, ışıkla ortaya çıkması gibi sanatsal yapının farkına varacak insanların varlığı da sanatın ortaya çıkmasındaki temel etken olmuştur.

Bu parçanın başına düşünceyi akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Geçmişin birikimi, geleceği daha güzel kılma çabasındaki sanata çok şey kazandırmıştır.
B) Sanatsal beğenisi olan kişilerin var olmadığı bir yerde sanattan söz edilemez.
C) Bütün sanat yapıtları insanları daha iyi bir dünya özlemiyle doldurur.
D) Büyük sanat yapıtları yerleşik beğeni ölçütleriyle değerlendirilemez.
E) Usta sanatçıların ortak özelliği, sanat birikiminden en verimli şekilde yararlanmış olmalarıdır.

18. Bu, yapıta bakış açımıza göre değişir. Yazınımızda, sanatçının yaşamından ve diğer yapıtlarından yola çıkarak, yapının yazıldığı dönemi tanıyarak yapıta yaklaşmak, yaygın bir eleştiri anlayışıdır. Bunun yanında metni, salt üzerimizde bıraktığı izlenime göre eleştirmek de mümkündür. Bizim amacımız, okuduğumuz metinden bir tat almak, sadece onun bize çağrıştırdıklarından ya da bizde bıraktığı izlenimlerden söz etmekse onun yazıldığı dönemin özelliklerini bilmeye ya da yapıt üzerine yazılan eleştirileri okumaya ihtiyaç duymayız.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Eleştiride amaç, sanat yapıtı hakkında okura bilgi vermek midir?
B) Günümüz yapıt eleştirisi hakkında ne düşünüyorsunuz?
C) Eleştiri yapmak için yazarın yaşamını ya da yapıtın yazıldığı çağın özelliklerini bilmek gerekir mi?
D) Okurların temel amacı yazınsal yapıtlardan sanatsal haz almak mıdır?
E) Eleştiriye öznal ölçütlere göre yapmak yapıtın değerini düşürür mü?

19. Günümüz yazın dünyasında bir kolaycılık, öykünme, tekdüzellik aldı başını gidiyor. Özellikle yeni şairlerin yapıtlarında dil bakımından hiçbir yenilik göremiyoruz. Yaşayan dil yerine, Divan şiirinden, Halk şiirinden aldıkları ifadeleri yeni anlamlar yüklemekten, yeni çağrışım ve imgeler oluşturmadan aktarıyorlar yapıtlarına. Hiçbir dilsel emeğin, çalışmanın ortaya konmadığı görülüyor bu yapıtlarda.

Bu parçada sözü edilen şairlerle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisinden yakınılmaktadır?

- A) Şiirlerinde hep aynı konuları işlemelerinden
B) Anlatım yönüyle özgünlükten yoksun olmalarından
C) Okurun beklentilerini karşılayamamalarından
D) Çağın sorunlarına duyarsız kalmalarından
E) Şiirlerinin konularını yalnızca kendi yaşamlarından almalarından

20. Sanatçıların birbirlerine yazdığı mektuplar, samimi ve akıcı bir anlatıma sahiptir. Bu mektuplarda sanatçı, nasihat etmeden içini döker, sere serpe anlatır düşüncelerini. Üslubunun rahatlığı ve doğallığı sizi kendine bağlayabilir. Mektup; biraz anı, biraz günlük, biraz da deneme kokusu taşısa da eninde sonunda karşıdakiyle bir konuşmadır aslında. Okuyanı bunca etkileyişi, kendini sevdireşi de bundandır.

Bu parçadan mektupla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Sanatçının, düşüncelerini rahat bir biçimde anlatmasına elverişli olduğu
B) Sohbet havasında yazıldığı için okuru etkilediği
C) Her sanatçının mektup türünde başarılı olamayacağı
D) Farklı yazınsal türlerle benzer yönlerinin olduğu
E) İçten bir söyleyişle kaleme alındığı

21. Çağımızda roman bir sanat ürünü olmaktan çıkmış; basın-yayın pazarının ticari aracı haline gelmiştir. Romanın geniş kitlelere seslenmesiyle birlikte bir arz-talep ilişkisi kurulmuş, bu arz-talep ilişkisi romanın kalitesini, baskı sayısını ve okunma oranını belirlemiştir. Bu konuda çalışmalar yapan Iwan Watt'a göre roman, günümüzde daha çok satılması için halk yığınlarının istek ve arzularına göre gelişen bir edebiyat türü olmaya başlamıştır.

Bu parçada günümüz romanıyla ilgili asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eskiye göre daha çok alıcı bulduğu
B) Diğer türlere oranla daha çok ilgi gördüğü
C) Yazınsal özelliklerinden çok, ekonomik boyutlarıyla öne çıktığı
D) Okurların beklentileri dikkate alınmadan yazıldığı
E) Güncel konularda yazılmasının okunurluğunu artırdığı

22. Bütün yapıtlarında toplumu, sanat anlayışının izlerini rahatça görebildiğimiz bu sanatçımız, her yıl birkaç çeviri yapıt, şiir ve öyküye imza atmıştır. Bütün bunların yanında edebiyat dergilerine de makaleler hazırlamış, dergilerdeki yazılarıyla yazın dünyasında henüz emekleme devresinde olan gençlere nasıl yazmaları gerektiğiyle ilgili önerilerde bulunmuştur. Romanın alışlagelmiş tekniğinde yaptığı biçimsel ve kurgusal değişikliklerle bu türe yepyeni bir görünüm kazandıran sanatçının yapıtları, birçok eleştirmence değerlendirilmiştir.

Bu parçada sözü edilen sanatçı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Daha çok, roman türündeki yapıtlarıyla tanınmıştır.
B) Yapıtlarında topluma duyarsız kalmamıştır.
C) Yazarlığa yeni başlayanlara yol göstermiştir.
D) Farklı yazınsal türlerde yapıtlar ortaya koymuştur.
E) Romanlarını geleneksel kuralların dışında oluşturmuştur.

23. Söyleyecek bir sözü olan sanat adamı, düşüncelerini satırlarının içinde eriterek ortaya koymazsa kalıcılığı yakalayamaz.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi bu cümleyle anlamca aynı doğrultudadır?

- A) Bir sanatçı, düşünceleriyle yaşadığı topluma yararlı olabildiği sürece okurunu asla kaybetmez.
B) Sanatçı, yapıtıyla okurun, çevresini farklı bir gözle algılamasını sağlamalıdır.
C) Yarınlara kalmak isteyen bir sanatçı, yapıtlarını oluştururken duygularının etkisinde kalmamalıdır.
D) Okura vereceği mesajı yapının bütününe sindirebilen yazarlar ölümsüzlüğe ulaşırlar.
E) Yazınsal bir yapının kalıcılığını içeriği değil, söyleyiş özellikleri sağlar.

24. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük, adlanmış sıfattır?

- A) Yaylanın yükseklerine yapılan evlere ulaşmamız iki saat sürdü.
B) Durakta bekleyen adamın sıkıntılı bir hali vardı.
C) İki arkadaş arasında gereksiz yere bir kırıklık yaşanmıştı.
D) Çok aceleci davranınca bu işinde de hata yaptı.
E) Bu konuda bilgisi olan kimse ona danışalım.

25. (I) Memleket Hikâyeleri, Refik Halit'in en önemli yapıtlarındandır. (II) Bu yapıt, hikâyeciliğimiz bakımından bir dönüm noktası sayılır. (III) Konulan ve çevreleri yönüyle Anadolu'da geçen ilk hikâyelerimizdir. (IV) Refik Halit, hikâyelerinin yanında çok sayıda roman da yazmıştır. (V) Bu hikâyeler, Maupassant tarzında, realist hikâyelerdir. (VI) Üslupları yeni, olayları çekici ve çevre betimlemeleri çok başarılı olan bu hikâyelerde yazarın olayları öyküleyiş tekniği çok kuvvetlidir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

26. Herkesin ağızda bir dil kirliliği söylemi var. Bugünkü dil neye göre kirlilmiştir () dil kirliliği nedir () Bu soruların cevaplarını doğru bulmak ve ona göre konuşmak gerekiyor () Bence dildeki yozlaşmayı iki yönden ele almalıyız () Teknik terimlerin kullanımı ve modaya göre şekillenen ifadeler ()

Bu parçada ayraçlarla belirtilen yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi getirilmelidir?

- A) (.) (?) (?) (:) (.) B) (.) (?) (.) (:) (.)
C) (.) (.) (!) (.) (...) D) (?) (?) (.) (:) (...)
E) (.) (.) (?) (.) (.)

27. (I) Haftalardır hasret kaldığımız göğün parlak mavisi yağmurların dinmesiyle ortaya çıkıverdi. (II) Artık her yer cıvı cıvıldı. (III) Çevredeki her şey, yerine yeni konmuş gibi ışıltılıydı. (IV) Günlerdir dinmeyen yağmurun ıslaklığı omuzumuza o kadar binmişti ki bizi hemen kendine alıştırmıştı. (V) Toprağın içi ıslak olsa da üstü, piknik yapmaya elverişli bir haldeydi.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

28. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Bu kentte çevre bilincinden yoksun fabrikaların hava kirliliğine olan katkısı göz ardı edilemez.
B) Annem memleketten gelen konuklara çay ve pasta ikram etti.
C) Bu gazetenin kültür sayfasında sanatla ilgili son haberleri bulabilirsiniz.
D) Bu tiyatro dergisi bundan sonra haftada bir yayımlanacaktır.
E) Bugün dalgın olduğu için söylenenleri anlamakta zorlanıyordu.

29. Ünlü sanatçı, gücünü gözlem, mizah ve yergiden alan öyküleriyle tanındı. Bu öykülerle, büyük kentin tipik ve kenar mahalle insanlarını anlattı. Öyküleri, konu zenginliği kadar, mizah ve toplumsal eleştirinin iç içe oluşu ile ilgi çeker. Öykü kahramanları kimi zaman yazarın sözcüsü durumundadır. Sanatçı, öykülerinde çağdaş öykünün teknik özelliklerini kullandığı gibi ona yaptığı katkılarda da farklı yöntemlerle karşımıza çıkar.

Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Öykülerinin konusunu gerçek yaşamdan aldığı
B) Öykülerinde güldürü öğelerine yer verdiği
C) Toplumsal sorunlara çözümler getirdiği
D) Bazı öykülerinde, düşüncelerini kahramanlar aracılığıyla dile getirdiği
E) Öykü anlayışında yenilikler yaptığı

30. Her yazarın temel uğraşı, dil iledir. Ancak yeni sözcükler, yeni deyişler bulmak isteyen yazarların, dilin, bir labirenti andıran el değmemiş bölgelerini bulmaları gerekir. Gerçek yazarlar, herkesin çıkmayı başaramadığı bu dil labirentinden her seferinde yüzünün aklıyla çıkabilen kişilerdir.

Bu parçada geçen "dil labirentinden her seferinde yüzünün aklıyla çıkabilmek" sözüyle, gerçek yazarlarla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sözcüklerin sessel uyumunu gözeterek yapıtlarını oluşturdukları
B) Yapıtlarını özgün bir üslupla oluşturdukları
C) Dilde bulunması zor olan yeni kullarımları keşfedip ustaca kullandıkları
D) Yapıtlarının, gücünü dilin kullanıma biçiminden aldığı
E) Sanat birikiminden yararlanmadan kendi başlarına yapıt oluşturdukları

31. (I) Şehir merkezinden çıkılı henüz yarım saat bile geçmeden teleferik hattının son durağı Sarıalan'a ulaşmıştık. (II) Burada yükseklik, bin beş yüz metrenin üzerindediydi. (III) Geniş bir yaylanın kenarına kurulmuş teleferik istasyonu; dükkânları, restoran ve kafeteryaları ile oldukça kalabalık bir mekândı. (IV) Aşağıdaki engin vadiyi yeşile boyayan köknar ormanını kuş bakışı görebileceğim bir köşeye kuruldu hemencecik. (V) Bodur ardıklar, yabangülleri ve geyikdikenlerinin aralarına kurulmuş kamp çadırları buradan çok güzel görölüyordu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede ünsüz türemesine örnek vardır.
B) II. cümlede yüklem ek eylem almıştır.
C) III. cümlede ilgece ve bağlaca yer verilmiştir.
D) IV. cümlede sıfatlaştıran -ki ve sıfat-fiil vardır.
E) V. cümlede yüklemi dönüşlü bir eylemdir.

32. Bence böyle bir sınıflandırma, ancak yapıtlar için yapılabilir; yazarlar için değil. Benim bir yapıtım "tarihi roman" olarak nitelendirilebilir; ama bu beni tarihi roman yazarı yapmaz. Belki bir sonraki yapıtımda çok farklı alanlarda gezinirim. Dolayısıyla böyle bir ayrıma gitmek, sanatçıyı bir alanla sınırlandırma demektir.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Yazarların kategorik yaklaşımlarla ele alınması hakkında ne düşünüyorsunuz?
B) Yapıtların içerikleri, onların sınıflandırılması için yeterli olabilir mi?
C) Bir yapıtın türünü belirlemede işlenen konunun önemi var mıdır?
D) Bir türe ilgi duyan okurun, farklı türlerden haz alamayacağı görüşüne katılıyor musunuz?
E) Yapıtların, tür ayrımı yapılmaksızın değerlendirilmesi sizce doğru bir tutum mudur?

33. Sözcüklerin de insanlar gibi ömürleri vardır. Bir sözcüğün günlük kullanımdan çıkıp çıkmayacağına ancak dil karar verebilir. Sözcük yaşamaya devam ediyorsa onu yok saymak ya da ortadan kaldırmaya çalışmak dilin akıcılığını bozar. En kötüsü de kuşaklar arası süreklilik kalmaz ve insanlar birbirlerinin dilini anlamaz. Ayrıca, bir sözcük kullanımdan düşmüşse onu diriltmeye yönelik yapay çabalar da sonuçsuzdur; çünkü dilde önemli olan akıcılık ve sürekliliktir. Özetle söylemek gerekirse, —.

Bu parçanın sonuna, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) sözcük sayısı, dilin anlatım olanağının sınırlarını gösterir
B) diğer dillerden gelen sözcükler, dilin doğal öğeleri kabul edilmelidir
C) dil canlı bir varlık olduğundan dışarıdan yapılan müdahaleler olumsuz sonuçlar doğurur
D) sözcüklerin farklı anlam incelikleri taşıması bir gereksinimin sonucudur
E) dil bilinci, kuşaklara küçük yaştan başlanarak kazandırılmalıdır

34. Romancı, sanatçıların en yalnızıdır. (I) Başka hiçbir sanat dalı bu kadar yoğun, derin ve uzun süreli bir yalnızlığı talep etmez. (II) Yaşamında romana büyük bir yer açmayan yazarlar, bu türde başarılı olamazlar. (III) Romancı yapıtını yazarken oluşturduğu hayali karakterleri, yaşadaki gerçek insanlara tercih ederek yalnızlık içinde yazmak zorundadır. (IV) Ünlü yazar, kendini bu yalnızlığın içine bırakmasa bu kadar gerçekçi romanlar yazamayabilirdi. (V) Zaten o hep savunduğu sanatsal düşüncenin etkisiyle, yaşama realist bir pencereden bakmıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Balzac bunu gerçekleştirdiği, yapıtlarındaki kurgu karakterleri gerçek dost gibi gördüğü ve bu kişiler ölünce yas tuttuğu için ölümsüz romanlar yazabilmiştir." cümlesi getirilebilir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

35. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde boş bırakılan yere, ayraç içinde verilen sözcüğün getirilmesi anlamca uygun olmaz?

- A) Sözcüklerin günlük kullanımlarını yeğleyen bir şairin şiirlerinin — söyleyişe sahip olması bir zorunluluktur. (sanatlı)
B) Sözcükler; sözlü ve yazılı anlatımın — oluşturur; bu yüzden şiirde etkili bir söyleyiş için sözcüklerin özenle seçilmesi önemlidir. (temelini)
C) Bir şiir, — dilinin söz değerleriyle oluşturulmazsa o şiirin geniş bir okur kitlesine seslenmesi mümkün değildir. (konuşma)
D) Sözcüklerin — gücünden yararlanmayan bir şairin şiirleri, anlamsal derinlikten yoksundur. (çağırışım)
E) Şiirlerinde — imgeler kullanan sanatçıların, kendilerini tekrar ederek özgünlüklerini kaybetmeleri kaçınılmazdır. (basmakalıp)

36. Acıklı içeriğiyle insana gözyaşı döktüren kitaplar ilgi görünce birçok yazar bu içli konularda kalem oynatmaya başladı. Halbuki sanat gemisinin yelkenine duygu rüzgârı dolduran geminin alacağı mesafe çok kısa olacaktır.

Bu parçada altı çizili sözlerle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okuru duygulandıracak konulardan uzak durulması
B) Anlatımdaki başarısızlığın seçilen konuyla kapatılmaya çalışılması
C) Salt duyguya yaslanan yapıtın kalıcılıktan uzak olması
D) Yazarla okur arasında duygu birliğinin oluşması
E) Duygusal yazarların yapıtlarının ilgi görmesi

37. Aşağıdaki açıklamalardan hangisi ayraç içindeki özellikle uyuşmamaktadır?

- A) Yazarın son romanının üslubundaki acıcılık ve canlılık okuru peşinden sürüklüyor. (etkileyicilik)
B) Sanatçı, bu yapıtında yaşama ayna tutarak her şeyi olduğu gibi anlatıyor. (gerçekçilik)
C) O, kısacık şiirlerine sığdırdığı kocaman düş ve düşünce dünyasıyla, okuyucularına yeni bakış açıları kazandırır. (yoğunluk)
D) Sanatçının bütün yapıtlarının anlatımında şiirsel bir tat bulabiliyorsunuz. (açıklık)
E) Eleştirilerimde, ön yargılarının ve kişisel dostluklarımin etkisi yoktur. (objektiflik)

38. Edebiyat yapıtında temel amaç, bir düşünceyi okura iletmek değildir. Yine de edebiyat bir düşüncenin aktarılmasında araç olabilir. Yazar, hayal gücünün ve duygu dünyasının elverdiği ölçüde düşüncelerini yapıtına yansıtabilir. Ancak yapıtta düşünce, bardaktaki suyun içinde erimiş buz parçası gibi olmalı, içeni etkilemeli; ancak görünmemelidir.

Bu parçaya göre, bir yazarın asıl yapması gereken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yapıtlarında, sadece düşünceyi öne çıkarmak
B) Yapaylıktan uzak bir anlatımı tercih etmek
C) Yapıtlarını okuyucunun düzeyini göz önünde bulundurarak kaleme almak
D) Düşüncelerini soyut kavramlardan uzaklaştırılıp gerçeklere dayandırmak
E) Düşüncelerini, yapıtın içinde belli olmayacak şekilde vermek

39. Bir şair, başkalarının şiirlerinde geçen konuları, temaları kullanabilir; yeter ki o, —.

Bu cümlelerin sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse ötekilerden farklı bir düşünce ileri sürülmüş olur?

- A) bunları kullanırken başkalarından ayrılabilsin
B) başkalarından aldıklarına kendi kişiliğinin damgasını vurabilsin
C) bunlara ayrı bir görüş, biçim ve yöntemle yaklaşabilsin
D) sürekli olarak kendini aşma çabası içinde olsun
E) şiirinde kendi sesini yakalasın

40. Edebiyatımızın son yetmiş yıllık gelişimine baktığınızda, çok keskin bir şekilde geçmiş kaynaklarla ilgisini kesmiş olduğunu görürsünüz. Tanzimat'tan sonra yepyeni ve Avrupalı bir edebiyat oluştu. Fakat bu yeniliğin yararlı olduğunu söylemek çok zor. Çünkü bir edebiyat, ancak kendi geleneği içinde yetişebilir. Dış etkiler, geleneğin üzerine aşılandığında edebiyatı zenginleştirir, genişletir, eksiklerini tamamlar.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

- A) Edebiyatımız, kendi kaynaklarından beslendiğinde gelişme gösterebilir.
B) Edebiyatımızın evrensele ulaşabilmesi, dünya edebiyatından yararlanmasına bağlıdır.
C) Edebiyatımızda son zamanlarda bir durgunluk göze çarpmaktadır.
D) Her toplumun kendine özgü bir edebiyat anlayışı vardır.
E) Edebiyatımız, geleneksel sanat anlayışından uzak durmalıdır.

1. Ölüm kavramını şiirlerinde işleyen Yahya Kemal endişeli gönüllere (I) "Ölüm, âsude bahar ülkesidir bir rinde!" diyerek su serpiyor (II) Aynı türde bir söylemi Mevlana Celaleddin Rumi (III) ölüm anını adlandırarak kendince dile getiriyor (IV) Düşün Gecesi. O zaman insan bu üstatların niye bu kadar okunduğunu daha iyi anlıyor (V)

Bu parçada ayraçla belirtilen yerlere sırasıyla aşağıda verilen noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (:) (.) (:) (.) (...) B) (.) (.) (.) (:) (.)
C) (:) (:) (:) (...) (.) D) (.) (:) (.) (.) (.)
E) (:) (.) (.) (.) (.)

2. (I) Kasabanın yaşlıları gözlerini kısarak kurşun renkli bulutları seyrediyordu. (II) Vakit, öğleyi biraz geçmiş olmasına rağmen akşamı aratmayan bir loşluk vardı. (III) Rüzgâr şiddetini artırmış, tozu toprağa katıyordu. (IV) Kuşlar ağaçların kuytu köşelerine sinmiş, havanın öfkesinin geçmesini bekliyordu. (V) Bacalardan yayılan kozalak dumanı ortalığı kaplamıştı.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümledeki "yaşlıları" sözcüğü adlaşmış sıfattır.
B) II. cümledeki "rağmen" sözcüğü ilgeçtir.
C) III. cümledeki "katıyordu" sözcüğü bileşik çekimli bir eylemdir.
D) IV. cümledeki "bekliyordu" sözcüğünde ünlü darılması vardır.
E) V. cümledeki "yayılan" sözcüğü kökü bakımından isim soyludur.

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?**

- A) Bu caddede karşıya geçerken üst geçidi kullanmanız gerekiyor.
B) Dil bilincinin, okul sıralarında kazandırılmasının önemini bir yazar olarak çok önemli buluyorum.
C) Evde ne zaman canım sıkılsa terasa hava almak için çıkarım.
D) Tarihsel olayları günümüzün koşullarına göre değerlendirmek yanlıştır.
E) İnsanların senin hakkında ne düşündüğünü bu denli önemsememelisin.

4. Şiir eleştirisi yazdıklarını sanan öyle eleştirmenler var ki bunların şiirden söz etmelerinin tek nedeninin, geniş hacimli romanları okumayı göze alamamaları olduğunu sanıyorum.

Bu cümlede anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şiir eleştirisi roman eleştirisinden kolay olduğu için daha çok gelişmiştir.
B) Roman okumanın zorluğu, bazı eleştirmenleri şiir eleştirisine yöneltmiştir.
C) Eleştirinin ne olduğunu tam bilmeyenler eleştiri yazıları yazmaktadır.
D) Eleştirmenlerin yapıtla ilgili değerlendirme yapabilmesi, iyi bir okuyucu olmalarına bağlıdır.
E) Şiirin sevilen bir tür olması, eleştirmenleri bu türe yönlendirmiştir.

5. Fethiye kıyıları, yaz aylarında insan akınına uğrar. Büyük kentlerden kopup gelen tatilciler tatil köylerine, kıyı kasabalarına, beyaz boyalı evlerin gölgesine atarlar kendilerini. Kızgın güneşin ter içinde bıraktığı bedenlerini denize bırakmakla geçirirler günlerini. Oysa, yaz sıcağında insanı bunaltan Fethiye, bahar aylarında bir düş kadar güzeldir. Özellikle yağmur sonralarında havada uçuşan, ama gözle görülmeyen küçücük su damlaları, güneş ışığını bir pırıltı sağanağına dönüştürür.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Birinci kişili anlatımla oluşturulma
B) Anlatıcının duygusal etkilenmesini yansıtmak
C) Karşılaştırmaya yer verme
D) Benzetme yapma
E) Anlatımda tekdüzeliği kırmak için devrik cümleler kullanma

6. Dilin kullanımdan düşmüş söyleyişlerini ancak yetkin bir şair bulup çıkarabilir. Çünkü gerçek bir şair, şiiri yüzyıllar sonra bile okunur kılan özelliğin, o şiirin dilin karanlıkta kalmış canlı katmanlarını gözler önüne sermesine bağlı olduğunu bilir.

Bu cümledeki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dilde varlığını sürdüren ancak kullanılmayan söyleyişlere işlerlik kazandırmak
B) Daha önce denenmemiş anlatım biçimlerini kullanmak
C) Şiirlerindeki dilin, yazıldığı dönemin dil özelliklerinden farklı olmasını sağlamak
D) Sözcükleri gündelik kullanımının dışında kullanmak
E) Okuru şaşırtan canlı ve farklı bir söyleyiş yakalamak

7. (I) Bu öykü, sinema-edebiyat işbirliğinin başarılı bir örneğini oluşturuyor. (II) Kısa öykünün, sinema için ne kadar uygun bir edebi form olduğunu gösteren mükemmel bir örnektir. (III) Edebiyat uyarlaması dendiği zaman, özellikle bizdeki sinemacılar, popülerliğinden dolayı romanları mercak altına alırlar. (IV) Bu yaklaşımın yetersiz olduğu, edebiyat uyarlamaları için kısa öykünün çok daha elverişli bir tür olduğunun kanıtı gibi bu yapıt. (V) Özellikle de şiirsel anlatımı, sinemaya uyarlanmasını önemli ölçüde kolaylaştırıyor.

Bir yapıtın ele alındığı bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede öznel değerlendirme yer alıyor.
B) II. cümle kanıtlanabilir bir nitelik taşımaktadır.
C) III. cümlede yargı, gerekçesiyle verilmiştir.
D) IV. cümlede bir karşılaştırma yapılıyor.
E) V. cümlede biçimiyle ilgili bir eleştiri yapılıyor.

8. Isparta, dağların, kanyonların, yaylaların, göllerin buluşma yeridir. Doğanın dört bir yanına cömertçe serpiştirilmiş burada güzellikler. Isparta; patikaları, kayak pistleri, mağaraları, göl kıyıları, tabiat parkları, zengin ekosistemi, yamaç paraşütü uçuş noktaları, rafting ve trekking parkurları ile gezmeyi seven herkes için yeni yollar oluşturuyor. Kimini sulara sokuyor, kimini dağa çıkarıyor, kimini gökyüzünde uçuruyor.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Ad cümlesi
B) Bileşik cümle
C) Eylem cümlesi
D) Eksilteli cümle
E) Devrik cümle

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kişinin kendisine yönelik eleştirisi daha ağır basmaktadır?

- A) Çocukluğumda bu dik yokuşu çıkmak istemez, anemin, beni kucağına almasını beklerdim.
B) Lise yıllarımda, öğrenciler arasında yapılan yarışmalara katılmak istemezdim.
C) Havanın soğuğuna aldırış etmeden okulumuzun futbol takımını desteklemek için gider, var gücümle tezahüratta bulunurdum.
D) Şimdi giymekten hoşlanmadığım takım elbiseleri o günlerde zevkle giyerdim.
E) Huysuz bir çocuk olduğum için kendime göre bir arkadaş çevresi edinmemiş, yalnız bir yaşam sürmüştüm.

10. (I) Edebiyatımızın yüzlerce yıllık geçmişine baktığımızda, şiirin hep en önemli tür olduğunu görürüz. (II) Bu sadece bizim edebiyatımızda değil, dünya edebiyatında da böyledir. (III) Çünkü şiir, insanın, yaratılışından gelen müzik beğenisine hitap eder. (IV) Bu da şiirin, insanlar tarafından düz yazıya göre daha çok sevilmesini sağlamıştır. (V) Günümüzde düz yazı, şiirin tahtını sallasa da şiir, yazınsal türler içindeki birinciliğini korumaktadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde karşılaştırma yapılmamıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

11. Söner zannetme gidişinle aşkın içimde bir derya Sessizim, umudumu çoğaltıyorum ayrılık acısıyla

Bu dizelerde birden çok örneği olan ses olayı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Ünsüz benzeşmesi
B) Ünsüz türemesi
C) Ünlü daralması
D) Ünsüz düşmesi
E) Ünsüz yumuşaması

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Uzmanlar, tüm dünyayı sarsan ekonomik krizin az da olsa ülkemizi etkilediğini söylüyor.
B) Bu kurumda staj gören öğrenciler iş bulma konusunda avantaj kazanıyor.
C) İş hayatında kendi prensiplerinden asla ödün vermezdi.
D) Sportif etkinliklere elinden geldiğince katılmaya çalışıyordu.
E) Bugün okulda, matematik dersinde piramit konusunu işledik.

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, çoğul eki almadığı halde birden çok varlığı karşılayan bir sözcük yoktur?

- A) Başkan, toplanan paralarla okulumuzun yaza doğru boyanacağını söyledi.
B) Şiir yarışmasında görev alacak jüriyi okul müdürümüz belirleyecek.
C) Sitemizin yöneticisi, birkaç gün sonra toplantı yapılacağını söyledi.
D) Bu dergi, genç yazarlardan oluşan bir komisyon tarafından hazırlanmış.
E) Bu heyet, bayram boyunca trafiğin aksamaması için alınacak tedbirleri görüşecek.

14. Öyle okurlar vardır ki okudukları yapıtlarla dünyalarının şeklini değiştireceklerine o yapıtların şeklini alırlar; oysa —.

Bu cümlelerin sonuna, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) okumak, yeni bilgiler edinmenin en kolay yoludur
B) her yapıtta, keşfedilecek ayrı bir dünya gizlidir
C) bir yapıtın, okuru koşullandırmaması beklenemez
D) iyi bir okur, yapıtın yönlendirmelerine kulak asmaz
E) hiçbir okur, yapıtta anlatılmak istenene kayıtsız kalamaz

15. Roman, kurmacasal bir çabanın ürünüdür. Doğal olarak yaşamı değil, yazarın düş dünyasını yansıtır. Okuyucuda "O kadar gerçekçi ki inandırıcılığı yok." izlenimi uyandırmamalıdır roman.

Bu parçada tırnak içinde verilen sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okurların sanat yönü zayıf yapıtları beğenmeleri imkansızdır.
B) Romancılar, gerçekçiliğin dozajını ayarlayamazsa yapıtlarının inandırıcılığına gölge düşürürler.
C) Romanlarda anlatılan yaşamlar, gerçek yaşamda asla görülmez.
D) Toplumla iç içe olmak, romanlarda yaşamı anlatmak için yeterli olmaz.
E) Roman yazarının gerçekçi olma kaygısı taşıması yanlış bir tutumdur.

16. Yaza daha yeni alışmaya başlamıştık ki hiç beklemediğimiz bir anda geliverdi sonbahar. Hazırlıksız yakaladı bizi. Şimdilerde doğada tatlı bir telaş... Ufka doğru uzanan dağların benzi solmakta. Rüzgâr keskin, soğuk, sert... Deniz kokuları getirmekte Boğaz'dan. Gözlerimiz o rengârenk çiçekleri aramaya başladı bile. Her gün eskittiğimiz sokaklarda erguvanlara hasretimiz arttı. O ruhumuzu okşayan, bize hüznü fısıldayan güz güllerine...

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bitirilmemiş cümlelere yer verilmiştir.
B) Kişileştirmeye yer verilmiştir.
C) Anlatıma duygular katılmıştır.
D) Niteleyici sözcüklere yer verilmiştir.
E) Yinelemelere yer verilmiştir.

17. (I) Yazarın en büyük aşkı sözcüklerdir. (II) Bütün olanakları kullanarak öyle bir yere varır ki artık mevcut sözcükleri yeterli bulmaz. (III) Yeni mecazlar bulur, dilin temel dokusuna zarar vermeden yeni sözcükler üretir, alışılmamış tamlamalar kurar, ilk bakışta yadırganan ifadeler icat eder. (IV) Ama bunlar gereklidir, çünkü yazar, sınıra dayanmıştır ve bir çıkış yolu bulmalıdır. (V) Zaten diller de bu şekilde zenginleşip çeşitlenir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede tamlayanı ile tamlananı arasına sözcük girmiş ad takımı vardır.
B) II. cümlede dilek kipleriyle çekimlenmiş eylemler kullanılmıştır.
C) III. cümlede farklı türde eylemsiler kullanılmıştır.
D) IV. cümlede türemiş sözcükler vardır.
E) V. cümlede işaret sıfatı kullanılmıştır.

18. Okuma tutkusunu ve coşkusunu taşımayan bir yazarın okurları doyurması mümkün değildir. Okuma bildiklerimizin sağlam bir temele dayanmasını sağlar, anlattıklarımızda tutarsızlığa düşmemize engel olur. Ancak günümüzde bazı yazarlar bellek havuzunu doldurmaksızın yapıtlarını gün yüzüne çıkarıyorlar, böyle olunca da yapıtlarındaki tutarsızlık okurları onlardan soğutuyor.

Bu parçada "bellek havuzunu doldurmaksızın yapıtlarını gün yüzüne çıkarmak" sözüyle, sözü edilen yazarlarla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anlatım yönünden bir yetkinliğe ulaşamadıkları
B) Yapıtlarını oluştururken okurların isteklerini dikkate almadıkları
C) İyi bir birikim edinmeden yapıtlarını oluşturdukları
D) Yapıtlarında gerçek yaşamı göz ardı ettikleri
E) Yapıtlarını yayımlamada aceleci davrandıkları

19. Caddeden sokaklara doğru sesler gelirdi Pencere kaplanır, kapılar sürgülenirdi Bir kömür dumanıyla tütsülenirdi akşamlar, Gurbete düşmüşlerin içine çökerdi acılar

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) "tütsülenirdi" sözcüğü, türemiş bir eylemdir.
B) "Gurbete" sözcüğü durum eki almıştır.
C) "çökerdi" sözcüğü bileşik zamanlı bir eylemdir.
D) "düşmüşlerin" sözcüğü isim-fiildir.
E) "pencere" sözcüğü basit bir addir.

20. Çanakkale (I) dünyaya bir kere daha tek yürek olduğumuzu (II) vatanımızın bir parçasını bile düşmana bırakmayacağımızı kanıtladığımız yerdir. Tarihimizin en şanlı zaferlerinden birini kazandığımız (III) binlerce şehit verdiğimiz yer... Üzerinden yüzyıllar geçse de (IV) asla unutmayacağımız (V) her göreni derinden etkileyen bir yer...

Bu parçada numaralanmış yerlerin hangisine noktalama işareti konmasına gerek yoktur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

21. (I) Deneme, düşüncelerin aktarıldığı öteki yazınsal türlerden farklılıklar gösterir. (II) Örneğin; makale, fıkra ve sohbetten daha özgür bir türdür. (III) Olmazsa olmaz ölçüleri, kesin kuralları yoktur. (IV) Gazete ve dergilerde kendine yer bulması, geniş bir okur kitlesince okunmasına olanak sağlamıştır. (V) Deneme yazarı; anlatımda, konu seçiminde serbesttir. (VI) İsteddiği konuyu, istediği şekilde geliştirip yazıya aktarabilir.

Bu parçada numaralandırılmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

22. (I) Yayımlanmayacağı düşünülerek yazılan günlüklerin saflığını, başka bir metinde bulmak neredeyse imkânsızdır. (II) Kişinin; kendisi ile dertleştiği, kendisini aynada aksettirdiği satırlardır bunlar. (III) Tabii ki bu şekilde yazılan ama sonra yayımlanmasına karar verilen günlüklerde ufak tefek değişiklikler yapabilir yazarlar. (IV) Yine de yazarların biyografisini yazacak araştırmacılar için günlükler, başvurulacak en önemli kaynaklardır. (V) Biyografi türünün fazla gelişmemiş olması, belki de bizde yazılan günlük sayısının az olmasından ileri geliyor.

Günlükten söz edilen bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, yayımlanmayacağı düşünülenlerin daha doğal bir anlatımının olduğu belirtilmiştir.
B) II. cümlede, yazarların iç dünyasının ayrıntılarının yer aldığı anlatılmıştır.
C) III. cümlede, günlükleri olduğu gibi yayımlamanın sakıncaları dile getirilmiştir.
D) IV. cümlede, yazarların yaşamlarını tanıtan yapıtların oluşturulmasında yararlanılacak bir kaynak olduğu söylenmiştir.
E) V. cümlede, biyografi türünü olumsuz yönde etkilediğiyle ilgili bir yorumda bulunulmuştur.

23. Biçimin fazlasıyla önemsenmesi sonucu Türk şiirinin içinin boşaltıldığı görüşü son zamanlarda sıklıkla gündemde. Bu durumun izlerini öykümüzde de görmek mümkün. Bazı yazarlarımız, "Ne anlatacağım?" sorusunu hiç sormuyor kendine, "Nasıl anlatacağım?" derinde yalnızca. Böyle yazarları keyifle okursunuz. Ama şu soruyu sormaktan da kendinizi alamazsınız: "Güzel anlatıyor da ne anlatıyor bu yazar?"

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden yakınılmaktadır?

- A) Öykülerin içeriğinin göz ardı edilmesinden
B) Öykücülerin şairlerden etkilenmesinden
C) Genç öykücülerin, ustaları örnek almamasından
D) Öykülerin anlatımında doğallığın kaybolmasından
E) Öykülerin bir plan yapılmadan yazılmasından

24. Geleneksel şiirimizi iliklerine kadar özümsemiş bir sanatçıdır. Yerel kaynaklardan devşirdiği çeşnileri yepyeni ambalajlarla okura sunmayı başarmıştır. Ancak yine de okurun, nitelikli anlatımının içinden süzülen derin anlamla yüklü özü keşfedebilmesi için ciddi bir emek sarf etmesi gerekiyor.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi sözü edilen sanatçının bir özelliği değildir?

- A) Özgün bir bakış açısına sahip olma
B) Şiirlerinde günlük yaşamın ayrıntılarına yer verme
C) Anlamca yoğun dizeler oluşturma
D) Geçmiş şiir birikiminden beslenme
E) Yetkin bir söyleyişe sahip olma

25. I. Sanatçıların, mektuplarında dile getirdikleri kimi düşünceleri diğer yapıtlarına yansımaz.
II. Mektuplarda, yazarlar, içlerinden geçenleri bütün samimiyetleriyle ortaya koyarlar.
III. Mektubun yazınsal değeri, onu kaleme alanın, duygularını içtenlikle ortaya koymasına bağlıdır.
IV. Mektup, içeriği ve üslubundaki samimiyet ile öteki yazınsal türlerden ayrılır.
V. Ancak yazarının bütün içtenliğini yansıtan mektuplar sanatsal bir niteliğe kavuşur.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangileri anlamca birbirine en yakındır?

- A) I. ve II. B) II. ve III. C) III. ve IV.
D) III. ve V. E) IV. ve V.

26. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim açıklamasıyla birlikte verilmiştir?

- A) Herkes aynı konu üzerinde duruyor, konuyla ilgili bilgileri birbirleriyle paylaşıyordu.
B) Bu sözleri duyunca çok şaşırmış, doğruluğundan şüphe duymuş, kulaklarıma inanmamıştım.
C) Yaşamda başarılı olmak istiyorsak karşılaştığımız zorlukların üstesinden gelmesini bilmeliyiz.
D) Bu sınavı kazanmak için uzun süre çalışmış, elinden geleni yapmıştı.
E) Konuşmasını can kulağıyla dinlemiş, yine de söylediklerden bir şey anlamamıştım.

27. Masallardaki imgeleri, ritmik bir söyleyişle başarılı bir biçimde bütünleştirerek masalımsı şiirler yazıyor sanatçı. O, bu yolla masal ve şiir arasında görülmemiş bir diyalogun kurucusu olmuştur. Masalın şiirle birleşmesi, çocuklara yönelik samimi bir yazınsal duyarlığın yansımasıdır aslında. Yazar, masalın anlatıcısı değil sezdiricisi olmayı başarmış, kısa masallar içine sayfalar dolusu eğiticiyi sığdırabilmiştir.

Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yapıtlarında içten bir söyleyişe yer vermiştir.
B) Sanatta bir yeniliğe öncülük etmiştir.
C) Özlü ve öğretici yapıtlar kaleme almıştır.
D) Ahenk öğelerini başarıyla kullanmıştır.
E) Kendinden sonraki sanatçıları etkilemiştir.

28. Yazarın, doğa ve eşya betimlemesiyle insan arasında bir bütünlük oluşturması gerekir. Karakterlerin gerçeklik kazanması da bu bütünlüğün kurulmasına bağlıdır. Anlatılan çevreye ve eşyaya ters düşen karakterler romanın gerçekliğini gölgeler. Gerçekçi romanda insanla dış dünya birbirinden soyutlanmadan, bir bütün olarak verilir. Gerçekçi romanın öncülerinden sayılan Balzac da dış dünyayla karakterleri birbirine uygun olarak betimlemiştir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşamını bütünüyle yapıtlarına yansıtan yazarların romanlarının okurlarca daha çok beğenildiği
B) Romanın gerçekçi olabilmesi için çevre ile kahramanların birbiriyle uyum içinde olması gerektiği
C) Yazarın, anlattığı çevreyi ve insanları çok iyi tanıması gerektiği
D) Gerçekleri olduğu gibi anlatan romanların kalıcılığı yakalayabildiği
E) Gerçekçi roman yazmak için gereksiz betimlemelerden ve ayrıntılardan kaçınmak gerektiği

29. (I) Klasik eğitimimiz, bize tarihi sevdirmek için yeterince uğraşmıyor. (II) Okul çağlarında olup da tarihten hoşlanan kişi sayısı oldukça azdır. (III) Ancak insan belirli bir yaşa gelince tarihe ilgi duymaya başlıyor, bu da genellikle okuldan sonra oluyor. (IV) Tarih, bize dünyanın ve insanın hem değişmediğini hem de nasıl ve ne gibi değişimlere uğradığını anlatır. (V) Bugüne dek olup bitenleri okuduğumuzda bundan sonra olacaklarla ilgili fikir yürütmemizi sağlar. (VI) Çevremizde gelişen olaylara daha geniş açıdan ve soğukkanlı bakabilmeyi öğretir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

30. Halkın içinden gelip onun tercümanı olan âşıklar, halkın ümidini, sevincini, derdini dile getirmişlerdir. Dünya görüşlerinde farklılıklar olabilen âşıklar şiirlerini herkesin rahatlıkla anlayabileceği bir şekilde saz eşliğinde ortaya koymuşlardır. Halk edebiyatını yayma ve yaşatma rolünü üstlenen bu sanatçılar İslamiyet öncesi edebiyatımızın devamı sayılabilecek ürünler vermişlerdir. Mısraları arasında geçmişin izlerine rastlanabilecek bu ürünler, iyice incelendiğinde birer tarihi belge niteliği de taşır.

Bu parçada sözü edilen âşıklar ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Günümüzde de sevilerek okundukları
B) Değişik edebiyat dönemleri arasında köprü görevini üstlendikleri
C) Yapıtlarını müzik eşliğinde sade bir dille ortaya koydukları
D) Yapıtlarının tarihe kaynaklık edebileceği
E) Yaşamı birbirlerinden farklı bir biçimde algılayabildikleri

31. Uzun yıllar düşüncelerimi, yaşadıklarımı ve gördüklerimi düz yazıyla anlatmaya çalıştım. Anladım ki düz yazı benim işim değilmiş. Şimdi şiirlerle anlatıyorum bütün anlatacaklarımı. Bunu hiç zorlanmadan yapıyorum. Nasıl yazıyorsam öyle de kolay okunuyor. Dolayısıyla şiirlerim yaşamın peşinden gidince benim için yazmak daha da anlam kazandı.

Bu parçada yazar, aşağıdakilerin hangisinden söz etmektedir?

- A) Düz yazıyı bir türlü sevmeyişinden
B) Şiir türünü düz yazıya niçin tercih ettiğinden
C) Şiirlerinde yeni konular işlediğinden
D) Yazılarında hayatın güzelliklerine yer verdiğinden
E) Duygularını zorlamadan yazıya aktarabildiğinden

32. Şiir duygulardan, imgelerden, düşlerden, özlerelemlerden oluşmuş bir yaşantı birikiminin ürünüdür. Ozanın okuyucusu için oluşturduğu, okuyucunun paylaşacağı yeni bir yaşantı... Bunun için şiire daha çok ilgi duyar insanlar. Örneğin, kışın yağın karı seyrederiz pencereden. Kar nedir, nasıl yağar, diye merak etmiyoruz. Fakat yağın karın etkisiyle Cenap Şahabettin'in "Elhan-ı Şita" şiirinin kimi dizelerini veya A. Muhip Dıranas'ın "Kar yağıyor üstümüze inceden" dizesini mırıldanıyoruz. Demek ki şiir, dış dünyayı bize yepyeni bir gözle yaşattığı için daha sıcak geliyor.

Bu parçada şiirle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Yaşamın gerçeklerini hiç değiştirmeden anlattığı
B) Yaşamı farklı bir biçimde duyumsatarak zenginleştirdiği
C) Düşlerle gerçekleri bir arada verdiği
D) Yalın bir dille oluşturulmasının doğru olmadığı
E) Yaşamın sadece güzelliklerini dile getirdiği

33. — Hatta Ahmet Haşim'in aruzun ahengini yansıtan şiirlerini yanlış okuyanı anlayacak kadar, Yusuf Ziya Ortaç'ın şiirindeki aruz yanlışlarını düzeltecek kadar bu işin ustası olmuştur. Ama şiirlerinde aruzla ahenkli, kusesursuz dizeler kurmaya çalışmadı hiç. Sadece serbest ölçüyle yazdığı şiirlerinde sözcüklerin birbiriyle uyumundan meydana gelen ahengi önemsemi.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) Hece ölçüsüyle şiirler yazmaması, heceyi sevmemesinden kaynaklanıyordu.
B) Şiirlerinde, sözcüklerin gizli dünyasına girmeye çalışmış; ama başarılı olamamıştı.
C) Aruz ölçüsünü bütün yönleriyle iyi biliyordu.
D) Şiirde değişik anlatım biçimleri denemenin gerekliliğine inanırdı.
E) Şiirde içeriğe değil, biçime önem verirdi.

34. Türk şiirinin yenilikçilerinden sayılan bu şairimiz kendinden öncekilerden farklı olarak sözcükleri ölçüye uydurmak için bozmamıştır. Söz sanatlarına düşkünlüğü yüzünden yer yer yapmacıklığa düşen sanatçının şiirlerinde ilham ve coşkuluştan daha çok, usta bir söyleyiş göze çarpmaktadır. Mısra uyumunu sağlamada eşsiz yetenekleri olan bu yetkin şairimiz aşırı hayallere, soyut görüntülere yer vermez şiirinde. Bu tutumuyla okuyucuyu yorup yıldırmayan sanatçı son derece güçlü gözlem ve tasvirleriyle, sadece kendisine ait tatlı üslubuyla her çağda sempati kazanmıştır.

Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Türkçenin gelişmesi için çalışmalar yapmıştır.
B) Her dönemde okunurluğunu korumuştur.
C) Özgün bir anlatıma ulaşmıştır.
D) Gerçekçi bir şiir anlayışını benimsemiştir.
E) Şiirlerinde ahenkli bir söyleyişe ulaşmıştır.

35. — Bir şiirde her sözcüğün ve imgenin bir işlevi vardır, bu öğeler metin içinde mutlaka bir bağ oluşturur. Romanla şiir arasındaki en önemli fark da budur. Romanla olay dışı pek çok öğeye yer verebilirsiniz, ancak şiir çok sıkı bir üslup denetimi ister. Kullanılan fazla bir sözcük veya imge şiirin sanat değerini alır götürür.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Şiirde gereksiz ayrıntıya ve söyleyişlere yer vermek şiirin başarısını gölgeler.
B) Şiirin söyleyiş özellikleri, ele aldığı konuya göre farklılık gösterir.
C) Şiir ve romanda biçim ile içeriğin uyumlu olması gerekir.
D) Şiir, romana göre daha çok çalışma gerektiren bir yazınsal türdür.
E) Şiirde söyleyiş daima anlatılanların önüne geçer.

36. Ünlü romancımız, romanlarında, Batı edebiyatından aldığı teknikle, Türk insanının psikolojik ve sosyolojik durumunu anlatmıştır. Romanlarında olaylar, yer olarak sınırlı bir alanda değil, bütün Türkiye coğrafyasında geçmiştir. İnsanlara duyduğu sevgi ve hoşgörü, olayların eleştirisi gerektiren yönlerini bile yumuşak bir üslupla yansıtmayı sağlamıştır. Görevi gereği Anadolu'yu gezmesi onu halka yaklaştırmıştır. Böylece herkesin anlayabileceği bir dille oluşturmuştur romanlarını. Bu da onun, her kesimden birçok okur bulmasına olanak sağlamıştır.

Bu parçada sözü edilen romancı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Geniş bir okur kitlesinin olduğuna
B) Olumsuzlukları kırıcı olmayacak biçimde dile getirdiğine
C) Romanlarını, özgün anlatım yöntemleriyle oluşturduğuna
D) Anlaşılır bir dille roman yazdığına
E) Romanlarını, mekân bakımından dar bir çerçeveye hapsetmediğine

37. Çağdaş şiirin ustalarından biri olarak tanınan bu şairin "yazın dili" ya da "dil kuralları" gibi katılaşmış kurallara, yasalara aldırılmazlığını doğal kabul etmek gerekir. Çünkü her şair, kendi dilini kendisi oluşturur. Bu yüzden de ne kadar özgün şair varsa o sayıda dil vardır şiir alanında. Bu durumda gerçek şiirsevere düşen şey, —.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) geçmişin şiir birikimine hâkim olabilmektir
B) şiiri, anlam derinliklerine inmeden okumaktır
C) şiirlerini okuduğu şairlerin dilini özümsemeye çalışmaktır
D) şiir konusunda seçici davranmaktır
E) alıştığı, bildiği şiirleri okumaya devam etmektir

38. Her büyük sanat yapıtının sahibi ile binlerce insan iş birliği içindedir. Çünkü büyük sanatçı toplumun içinde yaşar ve üstün gözlem gücüyle toplumun bütün özelliklerini yapıtlarına yansıtır. Bu bakımdan her büyük yapıt, yalnız bir kişinin değil, bütün bir ulusun dehasının ürünüdür. Böyle yapıtlar, bu yönüyle bir ulusun ülkülerinin, fiziksel ve ruhsal durumunun, dünya görüşünün eksiksiz bir fotoğrafıdır.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılabılır?

- A) Sanatçılar, nitelikli yapıtlar ortaya koymak için toplumsal konulara ağırlık vermelidir.
B) Gerçek bir sanat yapıtı, ait olduğu ulusun değerlerini her yönüyle ortaya koyar.
C) Bir sanatçı, okur kitlesini ne kadar geniş tutarsa yetkinliği o ölçüde yakalar.
D) Bir sanat yapıtının kalıcı olabilmesi, ulusal değerleri evrensel bir bakış açısıyla işlemesine bağlıdır.
E) İçerik, bir sanat yapıtının başarılı olmasında anlamımdan daha önemlidir.

39. Bildiklerini öğretme adına heyecan ve prensipleri olan biriydi öğretmenimiz. Bir tarih öğretmeni olmanın ötesinde, kitaplarda olan bilgileri kendi hayatında da pratiğe dökmektedir. Yaptığı her işi büyük bir tutkuyla yapmaktadır. Buna öğretmenliği en iyi örnektir. Derslerini takip eden her öğrencisini, eski dönemlerde yaşayan bir tarihi kahraman olarak görmektedir. Öğrenciler ise, bu farklı stilden oldukça memnun, tarihsel rollerini çoktan üstlenmişlerdir bile.

Bu parçada sözü edilen öğretmenle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Sınıf içinde disipline çok önem verdiği
B) Öğrencilerine bir şeyler verme isteğiyle dolu olduğu
C) Mesleğini çok severek yaptığı
D) Teorik bilgileri günlük hayatında uyguladığı
E) Tarihi olayları, öğrencilere yaşatarak aktardığı

40. Şiir, her türlü yoruma açık bir yapıda olduğu için böyle bir durumu birçok meslektaşım gibi ben de doğal karşılıyorum tabii ki. Şiirde biçim, içerik ve beğeni arayışlarının zamanla bildirilerle ortaya konuluşu, şairlerin tartışmalara yol açacak sanatsal görüşlerini rahatlıkla ifade edebilmesi, şiir alanında eleştiri türüne her zaman geniş bir alan kazandırmıştır. Yazınımızda olağandışı bir gelişme olmazsa bu durumun hızını kaybetmeden devam edeceğini düşünüyorum.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Eleştirinin, günümüzde sanatsal niteliğini yitirdiği düşüncesine katılıyor musunuz?
B) Şiirlerinizin beğenilmemesi daha sonra yazacağınız şiirlerinizi etkiler mi?
C) Günümüzdeki eleştiri yazılarının şiir üzerine yoğunlaşmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?
D) Eleştirinin, yazınsal işlevini yeterince yerine getirdiğini söyleyebilir misiniz?
E) Eleştirmenlerimizin, edebiyatımızın geleceği açısından ümit verici olduğunu düşünüyor musunuz?

1. Benim için anlatım da anlatmak istediğim konu da önemlidir. Hatta konu, yapıtlarımda estetiği sağladığı için, anlatımdan bir adım daha öndedir. Dikkat çekici bir biçimin boş bir içeriği kurtarmaya yetmediğini düşünürüm, abartılı söyleyişi, yapmacıklığı sevmem; dolayısıyla da ses getirecek bir biçim için, içeriğimden ödün vermek istemem. Bu görüşümle sanatçı arkadaşlarımdan farklı bir tutum sergiliyor olabilirim; ama sanatta önemli olan da bu farklılıklar değil midir zaten?

Kendisinden böyle söz eden bir sanatçı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sanatta özgünlüğe önem verdiği
- B) Çağdaşı sanatçılardan ayrılan yönlerinin olduğu
- C) Anlatımda doğrallıktan yana olduğu
- D) Yapıtlarında sıradan olayları ele aldığı
- E) Yapıtlarında sanatsallığı konuyla sağladığı

2. Yıllar önce sanat dünyasına katılır katılmaz farkına vardım ki, şairlerin büyük bir kısmı tembelliğin kışkacına kaptırmış kendini. Bu kadar çok bilgi isteyen bir işin içerisinde olacaksın ve okumaya, araştırmaya üşeneceksin; bunu anlamam mümkün değil. Bundan dolayı bir eleştirmen olarak ben ---. Kendi dalında veya merak ettiği herhangi bir dalda yeteri kadar mücadelecilik ve araştırmacı olan şairlere takdirlerimi belirtiyorum.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) şair adaylarından, yaptığı işle yeteri kadar ilgilenmeyenleri sürekli uyarıyorum
- B) günümüz şiirini anlayabilmek için Türk şiirinin geleceğini çok iyi bilmek gerektiğine inanıyorum
- C) Türk şiirinin, bulunması gereken düzeyi bir türlü yakalayamadığını düşünüyorum
- D) genç şairlerimizin, yeni sanatçıların olduğu kadar eskilerin de yapıtlarını okumaları gerektiği kanısındayım
- E) şiirin, duygularla değil, sözcüklerle oluşturulan bir yazınsal tür olduğu sürekli hatırlatıyorum

3. Bu müzisyenimiz, geleneksel enstrüman kullanan bir sanatçı olarak, hedefinin geniş kitleler değil; düşünce derinliği olan bireyler olduğunu ısrarla vurguluyor. Böyle olunca da hiçbir zaman ticari bir kaygısının olmadığını belirtiyor. Yaptığı müziğin belli bir felsefesinin olduğunu söylüyor. Bu da onu kendi dinleyici kitlesi içinde popüler yapıyor. En büyük hedefinin ise kulaklara müzik yüklemenin ötesinde, enstrüman eğitimine gönül vermiş gençlere yeni yollar açmak olduğunu söylüyor.

Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Belli bir kitlenin onu beğenerek dinlediği
- B) Yaptığı müzikten maddi bir beklentisinin olmadığı
- C) Müziğinin belli bir düşünsel derinlik içerdiği
- D) Müziğiyle herkese ulaşmayı hedeflediği
- E) Asıl amacının genç müzikseverlere yol göstermek olduğu

4. Aşağıdakilerin hangisinde, şaire ilişkin açıklamayla ayraç içinde verilen nitelik birbiriyle uyuşmaktadır?

- A) İşlek ve ısıtılı bir kaleme sahip olan sanatçı, çarpıcı anlatımıyla okurları peşinden sürüklüyor. (Anlatımsal etkileyicilik)
- B) Günlük dildeki sözcüklere yeni anlamlar yükleyerek okurların zihninde özgün görüntüler oluşturmayı başarıyor. (Sözcüklerin anlam evrenini genişletme)
- C) Şiirlerinde ortaya koyduğu insancıl düşüncelerle zamanın akışına kapılmayan şair, uzun soluklu olmayı başarıyor. (Kalıcılığa ulaşma)
- D) Sese ve müziğe yaslanan şiirlerinde müzikal değeri olmayan hiçbir sözcüğe yer vermiyor. (Ahengi ve ritmi önemseme)
- E) Şiirlerinde, kendi düş dünyasında oluşturduğu hayali kişileri ve bu kişilere beslediği sevgiyi söyleyişten ödün vermeden anlatıyor. (Ayrıntıları işlevsel olarak kullanma)

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde aynı düşünce değişik sözlerle yinelenmiştir?

- A) O, unutulmuş romanları gün ışığına çıkarmayı, bunların yeniden okunup bilinmesini amaçlamıştı.
B) Sanatçının yüz elli sayfa kadar yazıp yarım bıraktığı romanını, henüz herhangi bir yayınevi yayımlamamıştı.
C) Türkçenin özgün kaleminden biri olan sanatçının, yayımlanmadığı yapıtlarının olduğunu biliyoruz.
D) Bu yazarın, öykülerindeki kişileri tarifsiz bir sevgiyle anlamaya çalıştığını ve hoşgörüsüyle anlattığını fark ederiz.
E) Bu sanatçı yapıtlarında, en çok, yoksul köylüleri anlatır; onların değinmedik hiçbir yönünü bırakmaz.

6. Aynı kitabı okuyanlar, aynı ülkede yaşayıp, aynı şeye sevinip, aynı şeyden üzüntü duyan insanlar gibidir; çünkü bir kitap —.

Bu cümlelerin sonuna, aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) her okurun beklentisini karşılamak zorunda değildir
B) okuyucularına ortak duygular kazandırır
C) anlatımıyla ve içeriğiyle yeni olduğunu hissettirir
D) okurunun, yaşamı algılama biçimine uymayabilir
E) yalın bir anlatımla yazılırsa geniş kitlelere ulaşır

7. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde "Bir konuyla sonuç alınamayacak bir biçimde uğraşıp durmak" anlamında bir deyim kullanılmıştır?

- A) Bu yaz kampa gideceğimiz için tatilin gelmesiniiple çekiyorduk.
B) Söylediklerinin yanlış olduğunu anlayınca renkten renge girdi.
C) Ona düşüncelerini asla kabul ettiremezsin, havanda su dövmeyi bırak artık.
D) Onun hakkında ileri geri konuşmanız doğru değil.
E) Adam istediğimiz belgeleri bir türlü vermiyor, işi yokuşa sürüyordu.

8. Bir yazın adamının söyleyişte özgünlüğe ulaşması, herkesin kullandığı sözcüklere yeni çağrışımlar kazandırma ve yerleşmiş kalıplardan uzaklaşma ustalığıyla gerçekleşir.

Aşağıdakilerden hangisi, bu cümlede anlatılmak istenen düşünceye anlamca en yakındır?

- A) Sanatçının farklılığı güncel konuları anlatmasına bağlıdır.
B) Yoğun bir söyleyişe sahip olmayan yapıtlar okuru etkileyemez.
C) Yalın ve açık bir anlatımı yeğleyen sanatçılar, her dönemde okur bulur.
D) Bir yapıt, günlük konuşma diline yeni bir boyut getirdiği ölçüde farklılığı yakalamış olur.
E) Bir sanatçı hiç kimsenin anlatmadığı konulara değinirse kalıcılığı yakalar.

9. (I) Türk tiyatrosunun çınarlarından biriyle tanışma fırsatım oldu. (II) O, hâlâ oyuncululuğuyla gençlere taş çıkartacak bir performans sergiliyor. (III) Sanat yaşamına küçük bir sahnede oyunculukla başlayan bu sanatçı, zaman içinde kendi adına bir tiyatronun sahibi olur. (IV) Hayat arkadaşı da bir tiyatro oyuncusudur. (V) Yaşamlarının büyük bir kısmı o oyundan bu oyuna koşmakla geçerken, tiyatro bu ailenin her şeyi olur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede zincirleme ad takımı vardır.
B) II. cümlede adil ve ilgeç kullanılmıştır.
C) III. cümlede "yaşamına" sözcüğü, kökü isim olan, türemiş bir sözcüktür.
D) IV. cümledeki sözcüklerin tümü yapıcı basittir.
E) V. cümlede birden fazla belirtme sıfatı kullanılmıştır.

10. Ben, bu şairi sert bir kayayı çatlatmadan yontmaya çalışan bir heykeltıraşa benzetiyorum. Neden mi? Çünkü onun şiir yazma serüvenini biliyorum. O, kaleminin ucuna nasıl gelirse öyle yazmaz şiirini. Uzun uzadıya düşünür; hangi sözcüğü kullanayım, bu sözcüğü nereye koyayım diye. Bu sıkıntılı süreçten sonra kalemi alır eline, yazar şiirini.

Bu parçada "sert bir kayayı çatlatmadan yontmaya çalışmak" sözüyle, sözü edilen şairin hangi özelliği anlatılmaktadır?

- A) Şiirlerini yazarken dili özenerek ve dikkatli kullandığı
B) Şiirde biçimi her şeyden çok önemseydiği
C) Şiirlerini uzun zamanda oluşturduğu
D) Şiirlerini başkasının etkisinde kalmadan yazdığı
E) Şiirlerinde, başkalarını rahatsız edecek düşüncelelere yer vermediği

11. — Fakat bunun sadece genç şairlerin üzerine yıkılması kabul edilebilecek bir durum değil. Onları eleştirenler, kendi genç şairlik dönemlerinde ne yaptıklarına bakmıyor. Bugün şiirin tükenme noktasına gelmesini, sadece onların tembelliğine ve hazırcılığına bağlayanlar önce kendilerini sorgulamalıdır. Ödülünü alıp kitabını çıkarmanın köşesine çekildiği, özellikle taşrada çırpınan genç şairlerin görmezden gelindiği bir dönemde, şiir yazılması bile büyük bir yeniliktir.

Bu parçada boş bırakılan yere getirilebilecek en uygun cümle aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Günümüz şiirinin yerinde saydığı, umut vermediği, herkesin kabul ettiği bir gerçektir.
B) Usta sanatçıların kendilerini tekrar etmeleri, genç sanatçıların yetişmesini engelliyor.
C) Şiirimizin bir sıkıntı yaşadığını söyleyenler, şiirimizi düzlüğe çıkarmak adına neler yapılması gerektiğini söylemiyor.
D) Şiirdeki sıkıntıların sebebi olarak, geleneğin reddedilmesi gösteriliyor.
E) Eleştirmenler, şiirdeki durgunluğu şairlerin bir edebi topluluğuna bağlı olmamasıyla açıklıyor.

12. (I) Yazınımızda, üzerinde en az konuşulan, en az düşünce üretilen tür, hiç kuşkusuz öyküdür. (II) Bunu sadece öykünün genç bir yazınsal tür olmasına bağlamak geçerli bir neden olamaz. (III) Batı'da çok eski bir tarihi geçmişe sahip olan öykünün bizde Batı'daki kadar yaygın olduğu söylenemez. (IV) Asıl neden öykü üzerine konuşmanın, daha fazla çaba, sabır ve birikim istemesidir. (V) Bu yüzden kimse öykü üzerine konuşmaya, yazmaya yanaşmıyor. (VI) Bunun sonucunda yazınımızda öykünün sorunlarına, kuramsal temellerine ilişkin araştırmalar oldukça sığ kalıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

13. Bir yazarın sanat ve düşüncenin temelini oluşturan dile önem vermemesini anlayamıyorum. Dilini işleyen yazar, düşüncesini de işlemiyor demektir. Bir yazarın, düşündüklerini başkalarına iletmek için elinde dilden başka bir araç mı vardır? Çalgısını düzenlemeyen çalmaya kalkan çalgıcı neyse, dilini düzenlemeyen yazmaya kalkan yazar da odur. Bunların sözleri dinlenmez, söyledikleri karmakarışık bir gürültü olmaktan ileri gidemez. Çünkü gelişigüzel yazan birisi, gelişigüzel düşünüyordur demektir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir yazarın, düşüncelerini doğru ve eksiksiz anlatması, anlatacağı konuyu çok iyi bilmesine bağlıdır.
B) Başarılı bir dille oluşturulmuş yapıtlar, okuyucunun düşünce dünyasını geliştirir.
C) Dili etkili bir biçimde kullanan yazar, geniş bir okur kitlesine ulaşabilir.
D) Bir yapıtta anlatılanların değer kazanabilmesi için, o yapıtın anlatımının titizlikle oluşturulması gerekir.
E) Sıradan bir konuyu ilginç kılmak, sadece yetkin yazarlardan beklenebilir.

14. Yazarın son romanı, uzun yıllara dayanan bir birikimden damıtılmış, üzerinde titizlikle çalışılmış bir yapıt. Yazar, ortaya koyduğu kurgusal yaşamla acıların, yalnızlıkların, sevinçlerin, mutlulukların; zamanları ve mekânları aşan bir olgu olduğu gerçeğinin altını çiziyor. Böylece insanın eski ve yeni durumlarını yan yana getirerek, değişmez resme ulaşmaya çalışıyor.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yapıtta anlatımdan çok içeriği öne çıkarmak
B) İçerik yönüyle özgünlüğü yakalamak
C) Belli konularla ilgili bir dizi çalışma yapmak
D) Toplumlara etkileyen kişilerin yaşamlarını anlatmak
E) İnsanın, her dönem var olan evrensel yönünü ortaya koymak

16. Sanatçının öykü birikimine bakıldığında az yazmanın, onun bilinçli bir seçimi olduğu saptaması yapılabilir. Yazarın, öykü evrenini zenginleştirmeyen çoğaltmacılığa, tekrarlara uzak durması, alkışlanacak bir yazarlık tavrı. Yazar öykü evrenini acele etmeden tuğla tuğla örerken hiçbir çürük tuğlayı koymuyor öykünün yapısına.

Bu parçada altı çizili sözle, sözü edilen yazarla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şiirsel ve akıcı bir anlatıma sahip olduğu
B) Öykülerinde anlattığı konuların bir bütünlük taşıdığı
C) Öykü türüne katkı sağlayacak bir sanatçılığı benimsemiş olduğu
D) Öykülerini yavaş ama nitelsiz hiçbir öğeye yer vermeden oluşturduğu
E) Sanatlı ve süslü bir anlatımı tercih ettiği

15. Edebiyatın coğrafyası geniş hatta sınırsızdır. Edebiyatın kanatlarında bir yazarın anlatamayacağı hemen hiçbir konu yoktur. Okur da bu geniş edebiyat coğrafyasında nice yeni kavramlarla, duygu ve düşüncelerle tanışır. Eski ya da yeni yaklaşımları öğrenir, bunlarla beslenir, gelişir, değişir. Edebiyatın işlevi de budur zaten: Değiştirmek, dönüştürmek ve geliştirmek.

Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yazınsal yapıtlar farklı coğrafyalardaki yaşamlara tanıklık eder.
B) Okurlar, edebiyatın kuşatıcı atmosferi sayesinde kendilerini yeniler.
C) Edebiyat ürünleri ortaya çıktıkları coğrafyaya göre çeşitlilik gösterir.
D) Değişen toplumla birlikte o toplumun ürettiği edebiyat ürünleri de değişir.
E) Zihin ve gönül coğrafyası geniş olmayan toplumların zengin edebiyatları olmaz.

17. İlk şiirlerinden itibaren şiirlerinde görülen dili en güzel biçimde kullanma çabası, söyledikleri kadar söyleyiş biçimine verdiği önemden kaynaklanır. Hece ölçüsünün şiir geleneğimiz boyunca geçirdiği değişimleri incelemiş, ona göre bir şiir ölçüsü kullanır olmuştur. Onun şiirlerinde en sıradan sözcüklerde bile söylenişinden yazılışına kadar özenli bir çaba görülür. Şiirlerinin anlaşılabilirliği, onların basit değil, yalın bir söyleyişle oluşturulmasındandır. Söylemesi kolay ancak yazması bir o kadar zor şiirleri, onun şiir anlayışının bir bakıma özetidir.

Bu parçada sözü edilen şairle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Şiirlerini sade bir dille kaleme aldığı
B) Yapıtlarını oluştururken titiz davrandığı
C) Şiirlerinde hece ölçüsünü kullandığı
D) İçerik kadar anlatıma da önem verdiği
E) Daha önce işlenmemiş konulara yer verdiği

18. Genç sanatçılar, yüzyıllarca unutulmak istemiyorlarsa geniş bir okur kitesine seslenmeyi hedeflemelidirler.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) "istemiyorlarsa" sözcüğü, şimdiki zamanın şartı biçiminde çekimlenmiş bir eylemdir.
B) Belgisiz sıfat kullanılmıştır.
C) Yönelme durumu eki almış bir sözcük vardır.
D) "geniş" sözcüğü bir ad takımını nitelemektedir.
E) Yükleme, edilgen bir eylemdir.

19. Eleştirmenler, günümüzde ortaya konan yapıt sayısının yeterli olmadığı düşüncesindedir.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki değişikliklerden hangisiyle giderilebilir?

- A) "günümüzde" sözcüğü cümleden çıkarılarak
B) "ortaya konan" sözünün yerine "yazılan" getirilerek
C) "yapıt" sözcüğünün yerine "yapıtların" getirilerek
D) Yükleme, üçüncü tekil kişiyle çekimlenerek
E) "yeterli olmadığı" sözünün yerine "yetersiz olduğu" getirilerek

20. Amasya'nın girişindeki Ferhat Ve Şirin hikâyesine konu olan su kanallarını ^I ^{II} görerek şehir merkezine ^{III} ^{IV} varıyoruz. İlk önce, ^V iki kat olarak düzenlenen müzeyi geziyoruz.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımında bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

21.

I. Grup	II. Grup
I. Ünlü düşmesi	Eski günleri <u>unutamıyor.</u>
II. Ünsüz yumuşaması	<u>Kalbinin</u> sesini dinlemelisin.
III. Ünlü daralması	<u>Şehrin</u> gürültüsünden bıkmış.
IV. Ünsüz benzeşmesi	Başarınızın <u>sırrı</u> nedir?
V. Ünsüz türemesi	

Yukarıda I. grupta verilen ses olaylarından hangisi, II. grupta verilen altı çizili sözcüklerden biriyle ilişkilendirilemez?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

22. Tren garları () sevinç ve hüznün birlikte yaşandığı yerlerin başında gelir. Raylar da birbirinden asla kopmayanları () kavuşma ümidi taşıyanları temsil eder. Gidilecek yere varıncaya kadar yolcularına () "Emin ellerdesiniz." der demir raylar. Vagonlardaki yolcular () anlatılan ilginç hikâyelere tanıklık eder () keyifli bir yolculuk yapmanın tadını çıkarırlar.

Bu parçada ayraçlarla belirtilen yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi getirilmelidir?

- A) (,) (,) (,) (,) (,) B) (,) (,) (,) (,) (,) C) (,) (,) (...), (,) (,) D) (,) (,) (,) (,) (...), E) (,) (,) (,) (,) (,)

23. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük birden fazla çekim eki almıştır?

- A) Kendisinden yardım isteyenlere yardım ederdi.
B) Bahçedeki çiçekleri haftada bir suluyor.
C) Kitapta ilginç bir şiir bulamadım.
D) Çocuklar onlara aldığım kitapları beğendi.
E) Kasiyer, kendine verilen parayı bozdurmuş.

24. Köprüçay'a uçurumlarla kardeş bir yoldan varıyoruz. Kapadokya'da görmeye alıştığımız peribacaları burada, karstik siyah taşların üzerinde yer alıyor. Kırmızı gövdeli sandal ağaçları, Akdeniz servileri, yükseklerin bekçisi ardıçlar, av arayan kartallar dolaşırken bize eşlik ediyor. Altinkaya Köyü'ne vardığımızda bir sürprizle karşılaşırız. 7000 kişilik bir antik tiyatro, köyün kurulduğu Bozburun Dağı'nın altında öylece bize bakıyor ve bir zamanlar burada ne denli büyük bir kent olduğu düşüncesini güçlendiriyor.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Öznelliğe yer verme
- B) Betimleyici öğelerden yararlanma
- C) Tahmin anlamı içeren cümleye yer verme
- D) Varlıklara, insana özgü nitelikler yükleme
- E) Farklı duyulardan yararlanma

25. Yazdığı her romanın dilini yeniden kuran, farklı anlatımıyla kendini farklı kılmayı bilen yazar, yapıtlarında genelde 17. yüzyıl Osmanlı döneminin İstanbul'unu anlatır. Edebiyat geleneğimizde çok sık rastladığımız bir anlatı değildir sanatçının. Bazen geleneksel öykülerin izlerini, bazen de günümüzün bilinen yaşam izlerini bulur okur onun satırlarında. Anlaşılmak uğruna seviyesini asla düşürmeyen yazar, romanlarında felsefe metinlerinden geniş alıntılara da yer verir.

Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Yapıtlarının özgün özellikler gösterdiğine
- B) Kimi romanlarında geçmişini değiştirerek anlattığına
- C) Yapıtlarında gelenekle günceli harmanladığına
- D) Yapıtlarının yazınsal düzeyini koruduğuna
- E) Yapıtlarını birbirinden farklı bir anlatımla oluşturduğuna

26. (I) Edebiyatın bize, belki de ömrümüz boyunca gitme olanağı bulamayacağımız öteki diyarlara yolculuk şansı verdiğini düşünürüm hep. (II) Tabii bu turistik bir gezi değildir; kimi zaman hiç tanışamayacağımız duygularla, insanlarla karşılaştırır bizi edebiyat. (III) Bilmediğimiz o insanların ruhuna girer, keşfetmenin hazzını duyarız. (IV) Kimi zaman da kendi içimize dönük bir yolculuk vaat eder kitaplar. (V) Dünyanın bir başka noktasında, bir başka insanın ruhudur yazılan, ama bizi bize anlatabilir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümledeki "olanağı" sözcüğü sıfat-fiildir.
- B) II. cümledeki "kimi" sözcüğü belirtme sıfatıdır.
- C) III. cümlede ünsüz türemesi ve ünlü düşmesi vardır.
- D) IV. cümlede yardımcı eylem kullanılmıştır.
- E) V. cümlede kuralı birleşik fiil vardır.

27. Şiir okumak, yazmak iyidir, hoştur da yazdıklarını başarılı birer yapıt sayarak ortaya çıkmak hoş değildir. Şairlik heveslilerinin en başta yapacakları, kendilerinden önce neler yazılmış, nasıl yazılmış, hangi gerekçelerle, sürüklenmelerle, duygulanmalarla yazılmış bunları bilmek, özümsemek incelemektir. Kaç kişi bunu yapar? Kendi beğenisini şaşmaz ölçüt sayan kişi hemencecik toplar dizelerini bir kitapta, getirir sunar, "eleştirilerinizi bekliyorum" diyerek. Nesini eleştireceksiniz, ne diyeceksiniz; şaşırıp kalırsınız.

Bu parçada genç şairlerle ilgili asıl yakınılan durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Usta şairleri aynen taklit etmelerinden
- B) Şiirlerinde yalnız bireysel konuları işlemelerinden
- C) Şiirlerine yönelik yazılan eleştirileri dikkate almamalarından
- D) Kendilerinden önce ortaya konan ürünleri incelemelerinden
- E) Bir an önce ünlü olmaya çalışmalarından

28. Bu şiir topluluğuna bağlı şairler, şiirlerinde yalnızca karmaşık bir iç dünyası olan kentli bireyi ele almışlardır. Biçim ve özce önemli yenilikler ortaya koymuşlardır. Kendilerinden önceki şiirin birtakım verileri üzerine yeni bir şiir kurmuşlar ve geçmişin şiir serüveninden yararlanmayı ihmal etmemişlerdir. Şiirleri, içerik ve dil bakımından bazı aşırılıklar taşısa da 1960 sonrası şiirimize geniş biçim açılımları sağlamışlardır. Bugünkü şairlerimizin çoğunu etkilemiş ve şiirimize önemli bir renklilik getirmişlerdir.

Bu parçada sözü edilen edebiyat topluluğuyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Şiirlerinde belli bir kesimden insanları anlattıkları
- B) Şiirlerinde toplumsal sorunlara yer verdikleri
- C) Şiire yeni anlatım olanakları kazandırdıkları
- D) Şiirleriyle yazınımıza zenginlik kattıkları
- E) Kendilerinden önceki şiir birikiminden yararlandıkları

29. Otobiyografiler, bir kişinin kendi yaşamını kaleme alması şeklinde tanımlansa da olayların geçtiği dönemin ve toplumun izlenmesi, değerlendirilmesi açısından önemli kaynaklardır aynı zamanda. Yaşama ayna tutma olarak da değerlendirilebilecek olan bu yapıtları yazmaktan edebiyatçıların yanı sıra siyasetçiler, gazeteciler ve çeşitli sanat dallarında yapıt verenler de uzak durmamışlardır. Önemli ayrıntılarla bezenmiş yapıtlar olarak ortaya çıkan otobiyografiler, okura önemli deneyimlere tanık olma, kendi yaşamında da bunlardan yararlanma olanağı sunar.

Bu parçada otobiyografilerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Anlatılan dönemle ilgili bilgi edinmek isteyenlerin başvurabileceği yapıtlar olduğuna
- B) Değişik alanlardaki insanların da bu türde yapıt verdiğine
- C) Okura, başkalarının tecrübelerinden yararlanma fırsatı verdiğine
- D) Yazarının yaşamına ve yaşadığı döneme ışık tuttuğuna
- E) Ancak yazma yeteneğine sahip kişilerce yazılabileceğine

30. (I) Palandöken'de kayak merkezlerinin bulunduğu yere çıkıyoruz. (II) Burası, oldukça yüksek bir yer. (III) Dağın doruklarını bembeyaz bir örtüyle kaplayan kar çok güzel bir görüntü oluşturuyor. (IV) Öğleye doğru, güneş dağın üzerinde kendini göstermeye başlıyor yavaş yavaş. (V) Gözümüzü yavaş yavaş alıştırmaya çalışıyoruz parlak güneşe.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde sıfat-fiille kurulmuş bir yan cümlecik, temel cümlelerin dolaylı tümlecii görevindedir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

31. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözlerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Memleket özlemi Türk şiirinin belli başlı konularından biridir.
- B) Çocuğun iki de bir sözümü kesmesinden rahatsız olmuştum.
- C) Onunla bu sorunu yüz yüze görüşmeniz gerektiğini düşünüyorum.
- D) İşe girebilmek için bu formu doldurunuz ve yetkililere teslim ediniz.
- E) Okulda düzenlenen seminere aşağı yukarı yüz elli öğrenci katılmıştı.

32. (I) Bazı şiirlere yönelik her yeni yorumun o şiiri yenilediği, tazelediği bir gerçektir. (II) Ancak her şiir, bu türden nitelikli yorumları hak edecek güçte ya da derinlikte değildir. (III) Bu yüzden pek çok yapıt zamanın yıpratıcılığı altında eriyip gider. (IV) Bazı şiirler ise okura yorum zenginliği sunan imgelerle yazılmıştır. (V) Bu tür şiirler, her dönem okurların duygularına seslenebilmeyi sürdürürler.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir şiirin, kalıcı olabilmesini sağlayan özelliğinden söz edilmiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

33. Şubat ayının son günleriydi. Sabahın erken bir saatinde aceleyle evden çıktım. Dışarda kar öncesi esen sert rüzgâr, yüzümün sinirlerini adeta germiştii. Havada kar taneleri uçuşmaya başlamıştı. Sokakta benden başka kimsecikler yoktu. Karşık evin penceresinin kenarında, birbirine iki ihtiyar gibi sokulmuş iki kumru vardı. Kumruların bu durumu soğuk havayı adeta ılık hale getirmişti, yüzümdeki gerginlik ise tebessüme dönüşmüştü.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İkilemelerle ahenk sağlanmıştır.
B) Haber cümleleri kullanılmıştır.
C) Betimleyici öğelere yer verilmiştir.
D) Günün belli bir anındaki olay anlatılmıştır.
E) Benzetme yapılmıştır.

34. Çizgi romanın, anlatım olanaklarını önemli ölçüde genişleten kendine özgü bir büyüü var. Bu açıdan bakılınca, Sefiller, Suç ve Ceza, Romeo ve Jüliet gibi klasik edebiyat yapıtlarının çizgi romanlarının yapılması hem olumlu hem riskli. Olumlu yönü, farklı okumalara imkân veren bu anlatıların çizerin düş evreninde yeniden inşa edilmesi ve okura farklı bir okuma imkanıyla sunulmasıdır. Riskli yönü ise, çok okunmuş, binlerce insanı derinden etkilemiş olan bu 'ünlü' metinlerin bir çizgiye sığıştırılması, dilsel ve yazınsal özelliklerinin ikinci planda kalmasıdır.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Gerçek sanat yapıtlarını çizgi romanlardan ayıran özellikler sizce nelerdir?
B) Çizgi romanların geniş bir okur kitlesine seslenebilmesinin nedenleri nelerdir?
C) Romanların, çizgi roman şeklinde uyarlanması nasıl karşılıyorsunuz?
D) Çizgi romanlar çocukların düş dünyalarını geliştirmeleri açısından ne gibi faydalar sağlar?
E) Günümüzde çizgi romanın geldiği noktayı edebiyatımız açısından nasıl değerlendirirsiniz?

35. Edebiyatımızda roman, Tanzimat edebiyatı döneminde başlayan çevirilerle tanınmaya başlamıştır. Çevirilerin hepsi de Fransız romantiklerin yazdığı duygu yüklü ve gözde yapıtlardır. Bizde olmayan roman türünü okura sevdirmek için bu romanlar tercih edilmiştir. Bu tercihin yapılmasında satış rakamlarını yüksek tutmayı ve para kazanmayı amaçlamak da etkili olmuştur. Bu ilk çeviriler, daha sonraki dönemler için seçkin okuyucular hazırlama görevini de üstlenmiştir.

Bu parçaya göre edebiyatımızdaki çeviri romanlarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Daha çok, belli bir akıma bağlı yapıtların çevrildiği
B) Okurlara beğendirilmesinin amaçlandığı
C) İlk çeviri örneklerinde ticari kaygıların etkili olduğu
D) Kimi çevirilerde sanatsal eksikliklerin var olduğu
E) Zamanla nitelikli bir okur kitlesini oluşturduğu

36. (I) Polisiye romanlar, bir suçu aydınlatmak, onu işleyen veya işleyenleri bulup ortaya koymak üzerine kurgulanmış yapıtlardır. (II) 19. yüzyılın ortalarına doğru yaygın bir roman türü niteliği kazanmış ve geniş kitlelere ulaşmıştır. (III) Polisiye roman denilince akla ilk gelen, Sherlock Holmes gibi kişilerin konu edinildiği dedektif romanlarıdır. (IV) Bu kahramanlar, bir bakıma sanatçının yapıtında okurlara gönderdiği elçiler gibidir. (V) Ayrıca bu romanlar, karışık olan kurgusunu biraz rahatlatmak için günlük konuşma diline yaslanan bir anlatım ve olabildiğince kısa cümleler içerir.

Polisiye romanlardan söz edilen bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, konusuna yönelik bir açıklama yapılmaktadır.
B) II. cümlede, bir saptama yapılmaktadır.
C) III. cümle tahmin niteliği taşımaktadır.
D) IV. cümlede, kahramanlarıyla ilgili bir benzetme yapılmaktadır.
E) V. cümlede, biçiminden söz edilmektedir.

37. Bazı şeyleri daha kısa anlatabilirsiniz; ama bazen de o kısalık yetmiyor size, uzun anlatmak gerekiyor. İşte o zaman yazılan metin romana dönüşüyor. Belki kaçınılmaz olarak yazar malzemesinin bir öyküye sığmayacağını anladığında geçiyor romana. Böyle olunca da: "Öyküden romana geçmiş, öykü bir sıçrama tahtası mı?" gibi sorular çıkıyor ortaya; ama bunun kısmen zorunluluktan doğduğuna inanıyorum ben.

Bu parçaya göre yazarların romana yönelmesinin asıl nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öykünün, hacim bakımından anlatılacaklar için yeterli olmaması
B) Öykü türünde yeterince deneyim kazanması
C) Anlatacağı olayı daha ilgi çekici yönleriyle ele almak istemesi
D) Öyküye diğer yazın türlerinden az değer verilmesi
E) Okurun, yazarlardan öykü türü dışında yapıtlar beklemesi

38. Bir yönetmen, yazınsal yapıtları filmleştirmeyi iki sebepten tercih eder. İlk sebep, o kitap çok okunmuştur, çok büyük ilgi görmüştür. Belli bir beklentiye cevap vermek için de o kitabın filmi yapılır. Yani amaç tamamen ticaridir. Bir diğer seçim nedeni ise, o yapıtı yazan kişiyle yönetmenin duygu ve düşüncesinin örtüşmesidir. Bu örtüşme, yönetmeni, o yapıtı görsel ve işitsel alana uyarlamaya iter.

Bu parçanın bütününde aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Sinema ve edebiyatın birbirine olan katkısından
B) Yazılı metinlerin sinemaya uyarlanırken özünü kaybetmesinden
C) Yönetmenin, bir yazın yapıtını filme çekme nedenlerinden
D) Çok okunan yapıtların görsel alandaki başarısından
E) Dili sinemaya uygun yapıtların sinemaya uyarlanması gerektiğinden

39. — Çünkü bir şair, bir başka şairin kendi dilinde kurduğu şiirsel yapının bütün inceliklerini, ustalıklarını, şiirin duygu yükünü herhangi bir kimseden daha iyi görebilir. Bunları kendi şiir diline en yakın bir biçimde aktarabilir. Böylece, yalnız kendi dilinin olanaklarıyla sınırlı kalmaktan kurtulduğu gibi, kendi diline yeni şiirsel zenginlikler de katmış olur.

Bu parçanın başına, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) Bir şiiri en iyi biçimde ancak başka bir şair çevirebilir.
B) Yapısal yönden birbirine yakın diller arasında şiir çevirileri yapılabilir.
C) Ancak ortak duyguları dile getiren şiirlerin çevirisi yapılabilir.
D) Şiir, yazıldığı dilden başka bir dile çevrilemez.
E) Kimi şiirlerin yapısı çevrilmeye daha uygundur.

40. Bir ozanın yapıtları yeniden basılıyor ve okunuyorsa bu bir üstünlük demektir. Bizde pek çok şiir kitabı basılır, ama pek azı okunur. İkinci baskıyı bulan yapıtlar ise parmakla gösterilecek kadar azdır. Oysa bu ozanımızın birçok yapıtı üçüncü, dördüncü baskısında. Neden? Çünkü ozanın ele aldığı konuyu işleyişi inceliklerle ve güzelliklerle süslü. Bundan dolayı —.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) ozanımızın başarısı, yapıtlarının çok satılmasıyla birre bir ilgilidir
B) onun yapıtlarının çok beğenilmesi, ozanın seçtiği konularla açıklanabilir
C) ozanımızın çok okunmasında üslubunun belirleyici olduğu bir gerçektir
D) şiir yapıtları, genelde az satıldığından fazla basılmaz
E) ozan, biçim ve içeriği yapıtına dengeli biçimde yerleştirmelidir

1. Yaşamın içinde yaşanan olayların mantığa uygun olup olmadığını pek sorgulamayız. Olmuşsa olmuştur, gözüyle bakarız yaşananlara. Ama iş bunları kaleme dökmeye gelince durum farklılaşır. Sanatçı, okuru sözlerine inandırmakla yükümlüdür. Bu yüzden sanat ürünü daha ölçülü olmak, gerçeğin ardından koşmak, gerçeğin bir kez olanından çok, her zaman ve her yerde yinelenen olanını bulmak zorundadır.

Bu parçada savunulan düşünceyle aşağıdakilerden hangisi anlamca çelişir?

- A) Yazarlar, yapıtlarında konu edindiği olayların mantıklı bir çerçevede gelişmesini sağlamalıdır.
B) Sanatçı, yapıtında birtakım olayları anlatırken dış dünyanın gerçekleriyle çatışmaya girmemelidir.
C) Sanatçı, yapıtlarında yaşam gerçeklerinden uzaklaşmalı, okura, kendi kurduğu dünyaların kapılarını aralamalıdır.
D) Sanat yapıtlarında, gerçek yaşamda her zaman rastlanabilecek olaylara yer verilmelidir.
E) Okurda yaşanmışlık duygusu uyandırabilen yapıtlar başarıyı yakalamış demektir.

2. Bir sanatçının yazınsal gücünü istenilen kıvama getirebilmesi, değişik çiçeklerden özler toplamasına bağlıdır. I
Bunu yaparken düş evreninin sınırlarını genişletmeli, II
olabildiğince kendini, yapıtın dışında tutmalıdır. Sanat- III
çının, sanat dünyasında kesilmeyecek bir ses olarak IV
kalması bunları başarabildiği sürece mümkün olabilir. V

Bu parçada numaralanmış sözlerle ilgili aşağıdaki açıklamalardan hangisi yanlıştır?

- A) I. söz: Yetkinliğe ulaşmak
B) II. söz: Farklı kaynaklardan beslenmek
C) III. söz: Yaşamsal gerçeklerden hareket etmek
D) IV. söz: Yapıtlarında kişiliğini gizlemek
E) V. söz: Kalıcılığa ulaşmak

3. Bir şairin gerçek yaşamda, şiirlerinde çizdiği portrenin tam tersi bir kişiliğe sahip olduğunu öğrenince hayal kırıklığı yaşarız. Bu, sanatçıya olan bakışımızın yanlışlığındandır. Çünkü, okurken, dinlerken, seyrederken karşımızda yalnızca yapıt vardır, kalıcı olan tek şey de o olacaktır. Yapıt gerçekten değerliyse, yadsıyamayacağımız bir sanatsal özelliği içinde taşıyorsa, onun taşıdığı güzelliği bozacak her şeyi kafamızdan silmemiz gerekecektir. Bunu yapmamak, nice güzel şiirden, romandan, öyküden kendimizi yoksun bırakmak anlamına gelecektir.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okur, bir yapıta değer biçerken sanatçının kişiliğini göz önüne almamalıdır.
B) Nitelikli bir yapıt, daha ilk sayfalarda kendini belli eder.
C) Yaşam gerçekleri sanat yapıtında tüm çıplaklığıyla yansıtılamaz.
D) Kimi sanatçılar, kişiliklerini yapıtlarına yansıtımdan kaçınır.
E) Yapıtta önemli olan ne anlatıldığı değil, nasıl anlatıldığıdır.

4. Aşağıdakilerin hangisinde, sanatçının romanlarına ilişkin açıklamayla ayraç içinde verilen nitelik birbiriyle **uyuşmamaktadır?**

- A) Kurguyu mükemmel bir biçimde oluşturan sanatçı gereksiz hiçbir ayrıntıya yer vermiyor. (Duru bir söyleyişe sahip olma)
B) Kullandığı sözcükler her kesimden insanın kolayca anlayabileceği bir niteliğe sahiptir. (Yalın bir dil kullanma)
C) Okurların beğenilerine sırt çevirmeyen sanatçı hem nitelikli hem de popüler olmayı başarıyor. (Eleştirileri önemsememe)
D) Yaşamdan yola çıkan sanatçı adeta sokağın nabzını tutuyor. (Gerçekçi bir anlatım yolu kullanma)
E) Bütün insanları ilgilendiren ortak konuları öne çıkarması, sanatçının tüm dünyada ilgiyle takip edilmesini sağlıyor. (Evrenselliğe ulaşma)

5. Edebiyatımızda gözle görülür bir farklılaşma yaşanıyor. Çevresindeki farklı kaynaklardan beslenip yeniden şekillenerek yeni yatağında akıp gidiyor edebiyatımız. — Örneğin, Mevlana ritimleri büyük kentlerde caz tınlarına karışıyor. Bakıyorsunuz, bir meddah anlatısının izleri modern bir romanda karşımıza çıkıyor. Klasik edebiyat sınıflandırmalarının, günümüz sanatçılarının yeni sentezleriyle geçerliliğini yitirdiği görülüyor.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) Sanat alanında bir karışıklık ortaya çıkıyor.
B) Geleneksel sanatın dışına çıkılmadığı görülüyor.
C) Çok sesli ve çok renkli bir bir şekle bürünüyor.
D) Yapıtlarda geleneğin baskısı altında kaldığı görülüyor.
E) Böylece daha çok sanatsevere seslenebilme olanağı buluyor.

6. O, duygu yüklü ve heyecan dolu şiirler yazan bir ozandır. Şiirlerinde coşkun söyleyişinin ardında hep acılar, ayrılıklar saklıdır. Yaşadığı bu acıları, onları yaşarkenki duygu ve düşüncelerini üstü örtülü bir biçimde anlatmamıştır. O, bu acı ve sıkıntıların içinde boğulup kaybolmak yerine çevresinde, dünyada olup bitenlere duyarlı olmayı, sanatçı olmanın bir gereği saymıştır. Yaşamdaki olumsuzlukları, karamsarlığa karşı bir ışık olacak biçimde dile getirmiştir. Sanatçı duyarlılığını yansıttığı şiirlerinin yanında mizahi bir dille yazdığı denemeleriyle de geniş bir okur kitlesine seslenebilmiştir. Gazetelerde yazdığı bu yazılar, onun daha geniş bir kitle tarafından tanınmasını sağlamıştır.

Bu parçada sözü edilen ozanla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Lirik nitelikler taşıyan şiirler yazdığı
B) Yaşadıklarını kapalı bir anlatımla dile getirdiği
C) Şiirlerinde insanlara ümit verdiği
D) Çevresine kayıtsız kalmadığı
E) Yazın alanında çeşitli ürünleri olduğu

7. (I) Karadeniz’de, doğanın güzelliği karşısında hayranlığını gizleyemez insan. (II) Her karışı yeşille bezeli, çimen ve çiçeklerle süslü bu coğrafyada kendinizden geçersiniz. (III) Ağaçlar gövdelerindeki sarmaşıklerle bir bütündür, göğe uzattıkları kollarıyla masmavi gökyüzünü kucaklarlar adeta. (IV) Yemyeşil ormanlarda daldan dala seken kuşların cıvıltıları, çağılayanların sınıltılarına karışır. (V) Burada binlerce yıldır, doğa kendi bestesini kendi yapar.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle, anlatıcının duygusal etkilenmesini yansıtmaktadır.
B) II. cümlede, betimleyici öğelere yer verilmiştir.
C) III. cümlede, kişileştirme yapılmıştır.
D) IV. cümlede, birden çok duyuya ilgili ayrıntıya yer verilmiştir.
E) V. cümlede, bir varsayım yer almaktadır.

8. Ben öykülerimde olayı, kişileri diyeceklerime yardımcı olarak kullanırım. İzlenimlerim de öykücülüğüme yardımcı olur hep. Ancak hiçbir olayı baştan sona izlemem. Bir ucundan yakalarım. Sonrası kendi kendine gelir. Bana ilginç gelen bir adam görürüm, kuralım onun öyküsünü. Bir söz duyarım, anahtar olur öyküme. Söyleyenin yüzünü görmeye gereksinim bile duymam. Okuyucularıma düşünme payı bırakırım öykülerimde. Bunu ağır bir dil kullanarak değil, öykülerimi kesin bir sonuca bağlamayarak yaparım.

Bu parçada öykü anlayışını dile getiren yazar, kendisiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinmemiştir?

- A) Gördüklerini düş gücüyle geliştirip öyküsüne yansıttığına
B) Öykünün çeşitli unsurlarını kullanarak mesajını iletmesine
C) Birçok öyküsünü yarım bıraktığına
D) Öykülerini anlaşılır bir dille yazdığına
E) Öykülerinde yoruma açık bir taraf bulunduğuna

9. (I) Günümüzde edebiyat eleştirisinin yerini kitap tanıtım yazılarının alması nedeniyle kitaplar artık neredeyse sadece satış rakamlarıyla tartışılır oldu. (II) Üstelik kimi zaman bir kitabın çok satması, neredeyse edebiyata karşı işlenmiş bir suç gibi ele alınıyor ki, bu da birçok yazar için açık bir haksızlık oluşturuyor. (III) Oysa satış, ister çok ister az olsun, yapıtın yazın değerine ilişkin bir ipucu değildir. (IV) Edebiyat eleştirisini farklı pencerelemlerden sürdürecektir eleştirmenler çoğalmadığı sürece, bu niteliksiz eleştiriler yazılmaya devam edecektir. (V) Kısacası, üretimin çok, eleştirinin az olduğu bir ortamda geliyor Türk romanı ve edebiyatı.

Günümüzde yazılan eleştirilerle ilgili bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, yapıtların salt ticari yanlarıyla değerlendirildiğinden söz ediliyor.
B) II. cümlede, yapıtların çok satılmasının, bir olumsuzluk olarak algılanabildiğinden söz ediliyor.
C) III. cümlede, yapıtların çok satılmasının, niteliğini belirleyen bir ölçüt olamayacağından bahsediliyor.
D) IV. cümlede, eleştirilerin nesnel ölçütlerle ortaya konması gerektiği belirtiliyor.
E) V. cümlede, eleştiri yazılarının sayıca yetersiz olduğu belirtiliyor.

10. İnsanın kendisini keşfetmesinin pek çok yolu vardır. Yazı yazmak, bu yollardan biridir. Çünkü “Küp, içindekini sızdırır.” misali, insan, kendi kalbindekileri aktarır yazılarına. —

Bu parçanın sonuna, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) Bu yüzden, insanın kendisini tanıması için yazı yazması gerekir.
B) Dolayısıyla yazılanları okumak, onları yazan insanları tanımak demektir.
C) Düşünülen, hissedilen her şeyin yazıyla dile getirilmesi mümkün değildir.
D) Bu yüzden duygusal yazılar daha çok ilgi görür.
E) İçinden geçenleri yazıya geçirirken değiştiren sanatçı sayısı az değildir.

11. Uyumadan önce çocuğuna masal anlatanlarımız hemen bilecektir. Konuşurken bir an durduğunuzda veya masalın devamını unutup bir şeyler uydurmak için yutkunduğunuzda sizi pür dikkat dinleyen çocuğunuz, kapıldığı düş denizinden bir an için sıyrılarak soruverir: “Eee, sonra ne olmuş?” —. Bazı yazarlar bu durgun anın büyüsunü keşfetmiştir. Ve onlar bunu yapıtın sonuna değin belli aralıklarla yapıtlarında okurlarda merak uyandıracak şekilde kullanırlar. Ana konudan küçük ayrıntılarla okurların ilgisini kamçılar ve adeta onları yapıtlarına çivilerler.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) Herkesin anlayacağı bir anlatım, yapıtları daha ilgi çekici kılar
B) İşte bu anlar, masalı daha da heyecanlı hale getiren küçük zaman dilimleridir
C) Bence bir yapıtın en can alıcı yeri giriş bölümü olmalıdır
D) Bu yüzden, çocuklarda merak duygusu büyüklerden daha gelişkindir
E) Her çocuktan aynı ilgiyi beklemek asla doğru olmaz

12. (I) Dostoyevski’nin, Rus edebiyatının başyapıtlarından olan “Suç ve Ceza” adlı romanının, dünya klasikleri arasında önemli bir yeri vardır. (II) Roman kahramanı Raskolnikov, toplumsal çelişkiler yaşayan bir gençtir. (III) Yaşadığı bu çelişkiler, onu sonunda ahlaki bir sorgulama yapacağı bir cinayete iter. (IV) İşlediği cinayetten sonraki yaşamı mücadeleler ve vicdan azabıyla doludur. (V) Yaşamı, gerçek sevginin ne olduğunu bulduğu zaman tamamen değişir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle kurallı bir isim cümlesidir.
B) II. cümlede ekeylem kullanılmıştır.
C) III. cümlede birden çok eylemsiye yer verilmiştir.
D) IV. cümlede “ki” ilgi adılı olarak kullanılmıştır.
E) V. cümle bileşik bir eylem cümlesidir.

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylemler, farklı kişiler tarafından yapılmıştır?

- A) Bu hafta sonu okuduğu romanı bitirdi, okuması için arkadaşına verdi.
B) Bugün öğretmenimiz derste trafik kurallarını anlattı, bize bazı fotoğraflar gösterdi.
C) Hava açınca parkta biraz dolaştı, sonra hastaneye geri döndü.
D) O, bazı yazılarını kitabından çıkardı, kitabını yayınevine o şekilde teslim etti.
E) Bir hafta içinde testleri çözdü, öğretmeni çözdüğü testleri sınavdan önce kontrol etti.

14. Mecnun'un Leyla'ya tutkusu gibi bağılım şiire. Dünyada bir tek okuyucum kalmasa da, hiçbir eleştirmen adımlarını anmasa da yazmaya devam edeceğim. Biliyorum, gerçek şiir bir gün benim de kalemimden dökülecek ve ben sanatın o doyumsuz tadına varmış olacağım.

Böyle diyen bir sanatçı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sanat zevkine ulaşmak için yazdığı
B) Şiirde gerçekçiliğe önem verdiği
C) Şiirlerini yetkin bulmadığı
D) Şiir yazmayı çok sevdiği
E) Şiirini geliştirmede kararlı olduğu

15. (I) Yaşanmış bir olaydan yola çıkılarak oluşturulan bu kitap geçen hafta okurla buluştu. (II) Yapıt, daha önce işlenmemiş ilginç bir konuyla okurda heyecan uyandırıyor. (III) Ustaca kurgulanmış olaylarla okuru nefes nefese bırakıyor adeta. (IV) Yapıtta sürükleyici bir dil, yoğun bir anlatım göze çarpıyor. (V) Büyük bir özenle hazırlanmış olan bu yapıt, yazınımızda kendine önemli bir yer edineceğe benziyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde öznel bir değerlendirme söz konusu değildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

16. (I) Biyografiler, anlatılan kişiler hakkında okura ayna tutan yapıtlardır. (II) Bu yapıtlar sayesinde belki de anlatılan kişiye karşı olan düşüncelerimiz olumlu veya olumsuz yönde değişebilir. (III) Hele biyografi, o kişinin güncel ve siyasi yaşamına da değiniyorsa düşüncelerin değişmesi kaçınılmaz olur. (IV) Biyografinin okuyucuya sunulmuş biçimi bu yönüyle çok büyük önem taşımaktadır. (V) Bu nedenle biyografi yazarları, ele aldığı kişileri her yönüyle anlatmaya çalışırken okurları o kişiden soğutacak bölümlere yer vermekten kaçınmalıdır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde biyografi yazarlarından bir beklenti dile getirilmiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

17. İzbe sokaklardayım her akşamüstü
Kuru dudaklarımda bir garip ılık
Ve alıp verdiğim soğuk nefesler gibi
İçimde yer etti yalnızlık

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) İlgeç ve bağlaç kullanılmıştır.
B) Bileşik çekimli eylem vardır.
C) "soğuk" sözcüğü yapıcı türemiştir.
D) Niteleme sıfatları kullanılmıştır.
E) "içimde" sözcüğü iyelik eki almıştır.

18. Manavgat Çayı (I) yüzyıllardır pamuk (II) susam (III) yer fıstığı tarlalarını (IV) narenciye ve sebze bahçelerini besler. Geçerken uğradığı (V) topraklara, köy ve kasabalara hayat verir.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine noktalama işareti getirilemez?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

19. Sanatçı, söyleşi sırasında yöneltilen soruların hepsini dikkatlice dinledi, içtenlikle cevap verdi.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gereksiz sözcük kullanılması
B) Söz dizimi yanlışlığı
C) Bir sözcüğün anlamca yanlış kullanılması
D) Dolaylı tümleç eksikliği
E) Özne-yüklem uyumsuzluğu

20. Sanatçı; öykücülüğün dik basamaklarından, öykünün geçmişini bilip ona yeni bir şeyler katarak çıkarsa kalıcı yakalayabilir.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümleye anlamca en yakındır?

- A) Öykücülükte, ancak yepyeni konular işleyen sanatçılar adlarından uzun yıllar söz ettirir.
B) Öykücü, kendinden önce ortaya konan ürünlere öykünmeden kendine özgü bir yol çizmelidir.
C) Öykücü kalıcı yapıtlar vermek istiyorsa gelenekten kopmadan çalışmalıdır.
D) Öykünün zorluğunu kendinden önceki örnekleri iyi irdelerek ve yeni şeyler deneyerek aşanlar her zaman adından söz ettirir.
E) Öykü, hem içinde bulunulan zamanı hem de geleceği bütüncül bir şekilde yansıtabilmelidir.

21. Avrupalıların on altı savaş gemisinden oluşan büyük donanması, 18 Mart 1915'te Çanakkale boğazından içeri girdi. Boğaz'ın 12 kilometre kadar içerisinden, güneydeki Dardanos Tabyası'na top mermisi yağdırdı.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

22. Gediz'in etrafındaki uçsuz bucaksız topraklarda yol alırken, birden denizin kokusunu duyarsınız. Yolun hemen sağında bir Roma köprüsünü ve yanı başında Anıtkule'yi görürsünüz. Yeşil yeşil tepeleri aşınca da kendinizi mavi mi mavi bir denizin kenarında bulursunuz. Gözünüz Ege'nin mavisine, deniz fenerlerine takılır. Bu doyumsuz manzarayı izlerken içinizden balıkçıların ağlarına, deniz fenerinin ışığına dokunuvermek gelir. Akşamları da rüzgârın ve akan derelerin sesi eşsiz bir müzik ziyafeti sunar sizlere.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Birden fazla duyudan yararlanılmıştır.
B) İkilemelere yer verilmiştir.
C) Kişisel duygular belirtilmiştir.
D) Üçüncü kişili anlatımla oluşturulmuştur.
E) Düşünceler kanıtlanmaya çalışılmıştır.

23. Yer ve gök türkü çiçeğidir burada
Açıktır gönlüm yeni sevdalara

Bu dizelerde altı çizili sözcüklerde görülen ses olayları aşağıdaki dizelerin hangisinde vardır?

- A) Dünyaya gözünü yumarsan yine
Bir avuç toprakta seni görürüm
B) Bir avuç ışıktı incecik yüzü
Gözleri geceler gibi derindi
C) Şekilden kesildi ruhun nasibi
Karıştı vücudum karanlıklara
D) Bahçemde süzülür giderdi bahar
Sabahının fecri vururken cama
E) Kıymetini bil çiçek açmış bademin
Güneşli odanın, çamurlu sokağın

24. Duygularını okuyucuyla paylaşmak isteyenler için bir iletişim aracıdır şiir. Bu konuda asıl sorun, yayımlan-
III
mış ama okuyucuya yeterince ulaştırılmamış şiirle-
IV V
rin şiirserverlerle buluşturulmaya çalışılmasıdır.
VI VII

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangileri fiilimsi (eylemsi) değildir?

- A) I. ve II. B) II. ve III. C) III. ve IV.
D) IV. ve V. E) VI. ve VII.

25. Kimi yapıtlar, edebiyattaki güncel eğilimlerin, yöneliş-
lerin takip edilmesiyle yazılır. Bu, yapıta ve yazara an-
lık bir ün getirir. Ama hiçbir klasik yapıt yazarı, yapıtla-
rını yarınsız parıltılarla doldurarak kaleme almamıştır.

Bu parçada geçen "yapıtlarını yarınsız parıltılarla dol-
durmak" sözünü anlatılmak istenen aşağıdakiler-
den hangisidir?

- A) Yapıtını kalıcılığı sağlamayan nitelikte oluşturmak
B) Yapıtını her dönemden insanın anlayabileceği bir
dille yazmak
C) Yapıtlarında yeni anlatım biçimlerine yer vermek
D) Kendi kuşağıyla sonraki kuşaklar arasında yapıtı-
yla köprü kurmak
E) Etkileyici olaylara yer vererek yapıtını süslemek

26. İnsanlara gülümsemekle elde edilebilecek saygınlığı
yüz ekşiterek kaybetmek akıllıca bir iş değildir.

Bu cümleyle öğeleri ve öğelerinin sıralanışı yönün-
den özdeş olan cümle aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tomurcuklanmaya yüz tutmuş ağaçlara kuşlar yu-
va yapmıştı.
B) Ada'nın gençleri, yaz akşamları sahilde toplanıp
değişik şarkılar söylüyor.
C) Dağcılardan zirveye ilk ulaşan kişiler, üniversite
öğrencisi iki gençti.
D) Kayığın tahtalarını, kör bir bıçakla yosunlardan te-
mizledi.
E) Yeni bir şeyler öğrenebileceği bir kursa yazılmak
istediğini söylemişti.

27. Günümüzde edebiyatın gündemini eleştirmenlerin dü-
şünceleri belirliyor. Onların bir sanatçı hakkında övü-
cü yazı yazmaları onun ünlü olmasına yetiyor. Sanat-
çılar da elleri kolları bağlanmışçasına bu yönlendirmeye
boyun eğiyor, eleştirmenlerin her söylediklerini ün-
lü olmak adına yerine getiriyorlar. Böyle olunca da sa-
natçılar dizginleri eleştirmenlerin eline veriyor, kendi
düşünsel kimlikleriyle sanat dünyasında var olmayı
başaramıyorlar.

Bu parçada geçen "dizginleri eleştirmenlerin eline
vermek" sözünü, sözü edilen sanatçılarla ilgili an-
latılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yapıtlarında hep aynı konuları işledikleri
B) Eleştirmenlerin uyarılarını dikkate almadıkları
C) Yazın dünyasında üne kavuşmak için sabırsız dav-
randıkları
D) Özgünlüğü yakalayacak çalışma yapmadıkları
E) Yapıtlarını eleştirmenlerin yönlendirmeleri doğrultu-
sunda oluşturdukları

28. Şiir yazmak, okuru bir gece yolculuğuna çağırmaya
benzer. Şair, bu yolculukta vol boyunca yerleştirdiği
işaretlerle okurun yanlış yollara sapmamasını sağla-
maya çalışır. Okur da bu işaretlerden yararlanarak şai-
rin anlatmak istediğini doğru bir biçimde anlamış olur.

Bu parçada geçen altı çizili sözle anlatılmak iste-
nen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şiirleriyle okurların düşüncelerini değiştirmeye ça-
lışmak
B) Şiirlerini kapalı bir anlatımla oluşturmak
C) Şiirde, yalın bir dil kullanarak geniş kitlelere ulaş-
mayı amaçlamak
D) Şiirde konuya değil, söyleyiş güzelliğine önem ver-
mek
E) Şiirlerinde, okurların, şiiri anlamada yararlanacağı
ipuçları vermek

29. Zaman zaman eski denemelerimi okuyup oradaki bil-
gi yığını karşısında şaşırıyorum. Gerçekte, denemele-
rimi birtakım olaylara dayandırarak yazarım. Deneme-
lerim bu olayların gerisinde kalmış birçok bilgiye ışık
tutar. Başka bir ifadeyle olayları ve bilgileri konuşturu-
rum. Elimden geldiğince düşüncelerimle okuru belli
bir dünya görüşüne yönlendirmekten kaçınırım. Ama
diyeceklerimi de en iyi biçimde söylediğime inanırım.
Kesin yargılara varmanın karşısındayım. Her şey, do-
laylı olarak daha iyi anlaşılır.

Bu parçada kendisinden böyle söz eden yazar için
aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Okuru yönlendirmemeye özen göstermektedir.
B) Denemelerinde kesin sonuçlara ulaşmaktan kaçın-
maktadır.
C) Denemelerinde bilgiye yer vermektedir.
D) Çağdaş yazarların düşüncelerinden etkilenmektedir.
E) Düşüncelerini yetkin bir şekilde dile getirdiğini dü-
şünmektedir.

30. Nasreddin Hoca, sadece yaşadığı dönemin değil, bü-
tün zamanların en büyük güldürü ustasıdır. Anadolu
halkının yaşama biçimlerini, olaylar karşısındaki tavrını;
odağına sevgi, yergi, övgü öğelerini yerleştirerek yan-
sıtır. Bunu yaparken de kimi zaman bilgin, atılgan, ki-
mi zaman cahil, vurdumduymaz bir halde çıkar
karşımıza. Fıkralarında, bütün insanları ilgilendiren
mesajlar bulunduğu için ünlü sadece Anadolu ile sınır-
lı kalmamış, birçok millet onu sahiplenmiştir.

Bu parçadan Nasreddin Hoca ile ilgili olarak aşağı-
dakilerin hangisi çıkarılamaz?

- A) Fıkralarında, farklı kişiliklerde karşımıza çıktığı
B) Ününün yurt dışına ulaştığı
C) Fıkralarında, evrensel değerlere yer verdiği
D) İnsanları düşündürmeyi amaçladığı
E) Fıkralarında, toplumsal yaşamla ilgili bilgilerin bu-
lunduğu

31. Victor Hugo'nun resim yapmaya başlamasıyla, birden
fazla sanat dalyyla uğraşmanın, sanatçılar arasında yay-
gınlaştığı söylenir. Halbuki insan ömrü, bir sanat dalında
bile yetkinliği yakalamak adına kısa sayılır. Örneğin, ba-
şarılı bir romancı olmak için; müzik, resim, şiir gibi sa-
nat dallarıyla hiç ilgilenilmemelidir. Yoksa ileride şu tür
sözleri çok duyacağız: "Ben resim yüzünden edebiyat-
çılığımı yitirdim, ressamlığımı da edebiyat yüzünden."

Bu parçada vurgulanmak istenen aşağıdakilerden
hangisidir?

- A) Her sanatçının birden fazla sanat dalında başarılı
olabileceği
B) Gerçek bir sanatçının, sanatını her şeyden üstün
tutması gerektiği
C) Başka sanat dallarıyla da ilgilenmenin, sanatçının
asıl sanat dalında ustalaşmasını engellediği
D) Birden fazla sanat dalında başarı göstermenin, ba-
zı özelliklere sahip olmayı gerektirdiği
E) Başarılı bir sanatçı olmanın yolunun evrensel bir
duyarlığa sahip olmaktan geçtiği

32. Dünyada güzel sanatlarla ilgisi olmayan yığınla insan
vardır. Günümüzde yaşamın hızlı akışı içerisinde za-
manının çoğunu geçimi için harcayan insan, sanata
vakit ayıramamaktadır. Sanata ilgi duyanlar da aynı
sebepten sanatsal etkinlikleri yeterince takip edeme-
mektedir. Bu akışla birlikte gelen iletişim olanaklarının
artması, okur beklentilerinin değişmesi sanatı etkile-
mektedir. Bunlara ayak uydurmak isteyen sanatçı,
güncelliğini hızla yitiren ürünün yerine yenisini hızla
ortaya koyma çabası içine giriyor. Böyle olunca da
sanatçı, ister istemez bir kısım estetik değerlerden ta-
viz vermek zorunda kalıyor.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

- A) Birçok kişinin güzel sanatlara duyarsız kaldığı
B) Sanata ilgisi olanların ona ayıracak vakit bulamadığı
C) Sanat yapıtlarının gündemde kısa süre kaldığı
D) Sanat eğitiminin küçük yaşlarda başlaması gerektiği
E) Değişimdeki hızın sanatı nitelikçe olumsuz etkilediği

33. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde boş bırakılan yere, ayraç içinde verilen sözcüğün getirilmesi anlamca uygun olmaz?

- A) Şiirlerinde insanın değişmeyen duygularını ve tepkilerini üstün bir anlatımla ortaya koyan sanatçı — ulaşmıştır. (klasikliğe)
- B) Sözcükleri etkili bir biçimde kullanan ünlü sanatçımız — gücü yüksek bir anlatımla geçmişteki pek çok olaya vurgu yapıyor. (çağırışım)
- C) Şiirlerinin —, müzikal değeri yüksek sözcükleri yan yana getirerek sağlayan şair, musiki derinliği olan şiirler yazıyor. (ahengini)
- D) Şiirlerinde anlam — savunan şair, kullandığı sembollerle anlaşılması oldukça çaba gerektiren bir şiir evreni kurmayı başarıyor. (açıklığını)
- E) Günlük konuşma dilinden uzak, yeni söyleyişlere yaslanan anlatımıyla çağdaşlarından ayrılan şair — bir şiir biçimi kurmayı başarıyor. (benzersiz)

34. (I) Eriyen buzullar, yükselen deniz suyu seviyeleri, erken çiçek açan ağaçlar, küresel ısınmanın bize verdiği sinyallerdir. (II) Son yıllarda meydana gelen iklim değişiklikleri, canlı türlerini de tehdit ediyor. (III) Onlarca yıldır büyük bir özenle gerçekleştirilen gözlemler bu olumsuzlukları gözler önüne seriyor. (IV) Canlı türlerinde görülen kitlesel yok oluşların daha büyük boyutlara ulaşacağı bilim adamları tarafından ifade ediliyor. (V) Küresel ısınmanın olumsuz etkilerini anlatabilmek amacıyla gelişmiş ülkeler, her yıl binlerce konferans düzenliyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle olumlu, bileşik bir ad cümlesidir.
- B) II. cümle özne, nesne ve yüklemden oluşmuştur.
- C) III. cümlede özne, bir söz öbeğidir.
- D) IV. cümlede üstünlük belirteci kullanılmıştır.
- E) V. cümle yüklemi şimdiki zamanla çekimlenmiş, basit bir cümledir.

35. (I) Onun tiyatrolarında olaylar genellikle Osmanlı'nın çöküş döneminin başladığı 17 ve 18. yüzyılda geçer. (II) Oyunları; o dönemin düşünüş biçimini, törelerini resmettiğinden üzerinde durulmaya değer özellikler gösterir. (III) Güldürme öğelerine bağlı kalarak bilgili-bilgisiz, erdemli-erdemli kişiler arasındaki çelişkileri başarılı ve yalın bir söyleyişle ortaya koyar. (IV) Kurumların, dolayısıyla da toplumun aksayan yönlerinin hicvine yönelir. (V) Mizah anlayışı geleneksel mizah anlayışımızla benzerlikler taşıdığından yapıtlarını halk da aydınlar da beğenir ve ilgiyle okur.

Bir sanatçının ele alındığı bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede yapıtlarının konusuna yönelik bir değerlendirmeye yer alıyor.
- B) II. cümlede yapıtlarının niçin önemli olduğuna değiniliyor.
- C) III. cümlede yapıtlarının biçimine yönelik bir bilgi veriliyor.
- D) IV. cümlede oyunlarında sosyal eleştiriyi yer verdiğinden söz ediliyor.
- E) V. cümlede yapıtlarının toplumun her kesimince rahatça anlaşılmadığına değiniliyor.

36. Toplum tarafından beğenilme kaygısı sanatçıları, yazınsal kimliklerinin dışında davranmaya ve yalnızca toplumun isteklerine göre yapıt oluşturmaya zorlar, bu durum sanatçıların, —.

Bu cümle, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisiyle sürdürülemez?

- A) düşündüğüyle söylediğinin farklı olmasına yol açar
- B) tekdüzelikten uzak, özgün yapıtlar ortaya koymasına yardımcı olur.
- C) ortaya koyduklarıyla tasarladıklarının birbirini tutmamasına neden olur
- D) yapıtlarının doğallıktan yoksun olması gibi bir tehlikeye doğurur
- E) düşünsel kimliklerini olduğu gibi yansıtma çabalarını engeller

37. Herkes, şiirde ilhamın kendiliğinden ortaya çıktığını zanneder. Aslında bu durum böyle değildir. Bir şair, bazen konu bakımından, bazen de şekil bakımından bir arayış dönemine girer. Daha önce karaladığı bir iki dizenin bir bütün haline gelebilmesi için neler yapması gerektiğini düşünür, araştırır. Çalışıp yeni şeyler bulur, yazar, siler. Denemelere devam eder. Bunlardan bir sonuç alamayacağını düşününce bilinçli çalışmayı bırakır. Bu defa şairin bilinçaltı harekete geçer. Orada şiir, mantıksal bir düşünce zinciri halinde oluşur. Derken, zincirin son halkası da tamamlanınca şiir, bilinçaltından çıkıverir gün yüzüne. İşte, şiirde ilham, budur.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nitelikli bir şiir yazmak çok çalışmayı gerektirir.
- B) Şair, yazmayı düşündüğü her şiiri tamamlama fırsatı bulamayabilir.
- C) Şair, önce bir ilhamla işe başlar, sonra çalışarak onu geliştirip şiirini yazar.
- D) Hep yenilik peşinde koşan şairler, kalıcı ve herkes tarafından sevilen şiirler yazabilir.
- E) Şiirde ilham denen şey, bilinçli ve sürekli bir çalışmanın ürünüdür.

38. (I) Tarihi roman deyince bizde hemen, herkesçe bilinen, çarpıcı bir tarihi olayı anlatan roman akla geliyor. (II) Bir tarihi olayı, gerçeğe sadık kalarak bütün yönleriyle anlatması bekleniyor romandan. (III) Tarihi roman, bütün dönemlerde okurların ilgisini çekmiştir hep. (IV) Halbuki romancı, hangi konuyu ele alırsa alsın, her şeyden önce bir sanatçı, romanı da sanat yapıtıdır. (V) Sanat da, ele alınan konu gerçek bile olsa, onda birtakım seçmeler yapmayı gerektirir. (VI) Ayrıntıların kimi öne çıkarılır, kimi arkada bırakılır; yetmedi, sanatçı gerçeğe kendinden bir şeyler katar.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

39. Okura belli bir mesaj verme amacını önceleyen, yapıtlarını, kişisel veya toplumsal herhangi bir soruna parmak basmak, çözüm üretmek için yazan sanatçılar var. Bu sanatçıların yaptıklarına ben slogancı sanat diyorum. Bu slogancı sanat anlayışı, zaman ve yer koşullarıyla sınırlıdır. Ulaşılması amaçlanan hedefe varıldığında geçerliliğini, etkisini yitirir. Dolayısıyla yeni yapıtlar gerektirir. Slogancı sanat anlayışına uygun olarak oluşturulan yapıtların, sadece belli bir dönemde geçerli olmasının nedeni de budur.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir düşüncüyü savunmak için ortaya çıkan sanatçıların yapıtları kalıcılığı yakalayamaz.
- B) Her sanat yapıtında sanatçı, dolaylı da olsa belli bir düşüncüyü savunur.
- C) Belli bir dönemi ele alan yapıtlar, o dönemin toplumsal şartlarını da yansıtmalıdır.
- D) Yapıtını, belirli bir amaçla yazan sanatçılar, daha dar bir okur kitlesine seslenir.
- E) Kalıcılık iddiasındaki her sanat yapıtı, edebiyat dünyasına bir yenilik getirmelidir.

40. (I) Sözlü halk edebiyatı ürünleri, bütün dünyada çocuk edebiyatının başlangıcı olarak kabul edilir. (II) Bununla birlikte Batı dünyasında çocuklara yönelik yapıtların ortaya konması, ilk olarak 17. yüzyılda karşımıza çıkmaktadır. (III) Fransa'da Fenelon'un soylu çocukların eğitiminde kullanılması için yazdığı Telemak, La Fontaine'in fablları, Perrault'un derlediği masallar ilk yapıtlardır. (IV) Türk edebiyatında çocuk edebiyatı ürünleri çok eskiye dayanmamaktadır. (V) Bizde çocuk edebiyatı konusu ancak Meşrutiyet'ten sonra kendini duyurmuştur. (VI) Öğretmen okullarına Batılı eğitim anlayışının girmesi buna ön ayak olmuştur.

Bu parça iki paragrafa ayrılacak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerden hangisiyle başlar?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

1. (I) Haber değeri taşıyan her şeyin, halka ulaştırılmasında kullanılan bir araçtır gazete. (II) Gazeteleri önemli kılan, ele aldığı bir olayın çevresinde bir kamuoyu oluşturmaktadır. (III) Gazetelerin bu özelliği sayesinde, edebiyat olaylarının gazetelerde yer alması, edebiyata ciddi anlamda katkı sağlar. (IV) Ancak ülkemizde gazeteler, son yirmi yıldır, edebiyata uzak duruyor. (V) Oysa Tanzimat'tan bu yana gazeteler, edebiyatçıların desteğiyle kimliklerini bulmuştur.

Bir sanatçının düşüncelerinin anlatıldığı bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle, açıklayıcı bir nitelik taşıyor.
B) II. cümlede, gazetelerin öneminin nereden kaynaklandığı belirtiliyor.
C) III. cümlede, gazetenin edebiyata yarar sağlayabileceğinden söz ediliyor.
D) IV. cümlede, bir saptama yapılıyor.
E) V. cümle, tanımsal bir nitelik taşımaktadır.

3. İletişim ne kadar hızlanırsa hızlansın, edebiyata olan ihtiyaç azalmıyor. Çünkü o, gelip geçici heveslerin değil; iç dünyanın yapısından kaynaklanan ihtiyaçların karşılığı olarak ortaya çıkar. Romanlar, öyküler, şiirler yüzyıllardır bu yüzden var. İnsanın nitelikli bir yaşam isteği, bu yapıtların üretilmesini sürekli ve zorunlu hale getirmiştir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İletişim olanaklarının hızla gelişmesinin edebiyatı olumsuz etkilediği
B) Edebiyat dünyasının gündemini, insanların manevi ihtiyaçlarının belirlediği
C) Kalıcılığı yakalamış yazınsal yapıtların, nitelikli bir anlatıma sahip olduğu
D) Geçici duygular üstüne kurulan yapıtların okurlarca beğenilmediği
E) İnsanın ruhsal gereksinim ve iyi bir yaşam arzusunun edebiyatı gerekli kıldığı

2. Bir zamanlar, İyonya'nın on iki önemli merkezinden birisi olan Foça, bugün İzmir'in ilçelerinden biri olarak hâlâ varlığını sürdürüyor. Ama daha çok, şirin bir tatil ve balıkçı kasabası görünümünde. Kurucuları dünyaya şehirciliği öğretmiş o görkemli kent, emekliliğe ayrılmış kendi halinde küçük bir yerleşim yeridir artık, ama hâlâ efsunlu, hâlâ güzeldir. Metropolün hay huyundan uzak ve sakin mekân arayanlar için ideal bir köşedir. Eski dokusu kaybolursa da bir bakıma yüzyılın olumlu olumsuz birçok getirisinden mahrum olması, onu diğer yerleşmelere göre daha el değmemiş kılıyor.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Karşılaştırma yapma
B) Birinci kişili anlatımla oluşturulma
C) Betimleyici öğelerden yararlanma
D) Haber cümlelerine yer verme
E) Varlıklara, insana özgü nitelikler yükleme

4. (I) Edebiyatımızda özellikle son yıllarda deneme türünde yazılan yapıtların çoğaldığı, bir gerçektir. (II) Çeşitli yazınsal türlerde yapıt veren birçok şair ve yazarımız bazı düşüncelerini deneme biçiminde anlatmaya çalışmışlardır. (III) Düz yazımızın gelişmesine de büyük ölçüde hizmet eden bu yazıların önemli bir bölümü kitap haline getirilmiştir. (IV) Böylece okurların bu yazılara kolayca ulaşmaları sağlanmıştır. (V) Ayrıca deneme türü bu yolla kalıcı bir nitelik de kazanmıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede ek eylemli yükleme yer verilmiştir.
B) II. cümlede isim-fiil ve sıfat-fiile yer verilmiştir.
C) III. cümlede belirtili ad tamlaması vardır.
D) IV. cümlede yüklemi türemiş bir sözcüktür.
E) V. cümledeki "kalıcı bir nitelik" sözü zarf tümlecisi görevinde kullanılmıştır.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Yarıyıl tatilinde okul arkadaşlarımla Dolmabahçe Sarayı'nı gezdik.
B) Hafta sonu yapılacak bilgi yarışmasına sınıfımızdan iki kişi seçildi.
C) Tarih öğretmenimiz, iki gün sürecek Çanakkale gezimize rehberlik edecek.
D) Cevabını yanlış çözdüğüm soruları dersten sonra öğretmenime soracağım.
E) Okulumuzun mezunları, her yıl düzenlenen etkinliklerle bir araya geliyor.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Mademki bu programa katılacaksın, hazırlıklarını bir an önce bitir.
B) Modern Türk şiirinin ilk izlerini bu dizelerde görebilirsiniz.
C) Bu yıl ilk defa uygulanacak olan YGS'ye başvurular önümüzdeki hafta bitiyor.
D) 12 Haziranda gösterime girecek bu sinema filimini çok merak ediyorum.
E) Beykoz ilçesinde yapılacak olan şenliklere bazı sanatçılar da katılacak.

7. Beyazıt'ın arka sokaklarından Şehzadebaşı'na indim geçenlerde. Çocukluğumun sokağını, daha doğrusu doğduğum evi aradım ama göremedim. Arayıp da bulamadığım başka şeyler de vardı: Gül fidanları diktığımız bahçe, türlü oyunlar oynadığımız park, büyük dalına salıncak kurduğumuz ceviz ağacı!

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisinde bir noktalama yanlışı yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. İmgesel anlatımda sanatçı günlük yaşamda kullandığımız sözcükleri bambaşka anlamlarda, bambaşka görüntülerde karşımıza çıkarır. İmgesel anlatım, bu yönüyle dilin özgürce kullanıldığı, kişiselliğin doruğa çıktığı bir anlatım özelliği gösterir.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi bu parçada anlatılanlara örnek oluşturmaz?

- A) Bu küçük koy, sonbaharda sığınılan bir gönül limanıdır adeta; dalgaların haykıran sesi beyninizi yıkar, temizler ve içinizdeki fırtınaları sakinleştirir.
B) Zambaklar, vefalı sonbaharı kumsalda selamlar, kum zambakları, soğanlarını açıp başını gökyüzüne kaldırdığında karşısında ağırbaşlı denizi bulur.
C) Sonbahar, insafsız teknelerin hırçın ağlarını suyun bağrına bıraktığı günleri başlatır, umutsuz balıkların kısa ömrü böylece son bulur.
D) Kıştan önce gelen, yaprakların sararıp döküldüğü yağmurun ve rüzgârın eksik olmadığı bir mevsimdir sonbahar.
E) Sonbaharın doğayı hapsedip tahtına kurulduğu günlerde, sahildeki çay bahçesine oturup doğanın acılı inleyişini dinliyerek kendinden geçer insanlar.

9. (I) Yazınımızda olay öyküsü denilince aklımıza gelen ilk isim Ömer Seyfettin'dir. (II) O, öykülerinde daha çok, kıssadan hisse bağlamında değerlendirilebilecek özlü yaşam deneyimleri anlatır. (III) Çarpıcı, okurun merakını kamçılayan anlatımıyla da okuru kolayca metne bağlar. (IV) Onun öykülerinde son çok önemlidir. (V) Öykü boyunca mantık örgüleri birbirine eklenir ve çarpıcı bir sona ulaşılır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle olumlu bir ad cümlesidir.
B) II. cümlede "daha" sözcüğü üstünlük belirtecidir.
C) III. cümle, yan cümlesi sıfat-fiille kurulan, kurallı bir eylem cümlesidir.
D) IV. cümlede işaret adılı kullanılmıştır.
E) V. cümle bağlı bir cümledir.

10. Kültür ve düşünce zenginliği üzerine temellendirilmeyen hiçbir dilin gelişme göstermesi mümkün değildir.

Bu cümle, aşağıdaki yargılardan hangisi ile aynı doğrultudadır?

- A) Dil, bir ulusun kültür değerlerinin yapıtlara yansmasıyla zenginleşir.
B) Bir dilin gelişmesi, o dili konuşan insanların kültürel birikimlerinden çok, yaşam tecrübeleriyle ilgilidir.
C) Dil ve kültür bakımından güçlü uluslar, başka uluslardan etkilenmez.
D) Bir dilin belli bir düzeye ulaşması, o dili kullananların eğitim düzeyiyle ilgilidir.
E) Bir dilin olgunlaşma yoluna girmesi için, engin bir düşünce ve kültür dünyasından beslenmesi şarttır.

11. Hırçındır Kaçkarlar, nazlıdır () sisten peçesini yüzüne çekiverdi mi günlerce saklanır. Sabredene usul usul açar o muhteşem güzelliğini () Yaşamak ne güzel bu dağlarda () Buraların havasını, kokusunu, sevdasını iliklerine kadar hissetmek ()

Bu parçada ayraçlarla belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (,)(...)(,)(!) B) (,)(...)(;)(...) C) (,)(,)(;)(,)
D) (;)(,)(,)(!) E) (;)(,)(!)(...)

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde belirteç, ötekilerden farklı bir sorunun yanıtıdır?

- A) Öğrencilerini ayırmaz, hepsine içten davranırdı.
B) Bu eski fotoğraftaki sanatçımızı şimdi tanıdım.
C) Amcam, çocukluğumda bu fabrikada çalışıyordu.
D) Herkesi ilgilendiren bu konuyu yarı konuşacağız.
E) Dergideki arkadaşlarla haftaya toplanacağız.

13. Birçok genç edebiyatsever, şiirler yazıyor, bunları dergilere gönderiyor. Ama bu genç şair adayları; şiiri, edebiyatı ne kadar biliyor? Eğer geçici bir heves değilse onların şairliği, kendilerinden önceki şairleri, ülkelerinin şiirini bilmemeleri bağışlanmaz bir suçtur. İşlerini ciddiye almamalarının kesin bir kanıtıdır. Halbuki bir Orhan Veli, yadsıdığı, karşı çıktığı şiiri çok iyi bildiği için o kadar güçlü oldu onun çıkışı. Türk şiirinin akış yatağını değiştirdi. Yahya Kemal, divan şiirini özümlediği için 19. yüzyıl şiirinden 20. yüzyıl şiirine bir köprü kurabildi.

Bu parçada yazar, düşüncesini inandırıcı kılmak için aşağıdakilerden hangisine başvurmuştur?

- A) Karşılaştırmaya
B) Tanık göstermeye
C) Benzerlik kurmaya
D) Örneklendirmeye
E) Alıntı yapmaya

14. Romanda yüzyıllardan beri, içerik bakımından bir değişme olmamıştır. İçerik; genel olarak insandır. Romanlarda hep ya toplumun ya da toplum içindeki insanların serüveni anlatılır. İnsanın yaşantısı, bununla birlikte toplumun gelişmesi, kaynaşması ya da olduğu yerde durması anlatılır. Romanın gelişim sürecinde, serüven romanları, polisiye romanlar, tarihsel romanlar gibi ayrı ayrı görünen romanlar ortaya çıksa da içerik aynı kalmış ama biçim değişmiştir. Öyleyse bir romanı yeni yapan şeyin içerik olmadığını söyleyebiliriz.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Roman zamanla gelişerek kendi içinde türlere ayrılmıştır.
B) Romanlarda genellikle sıradan insanların yaşamları anlatılmıştır.
C) Romanda yenilik, ancak yeni bir anlatım biçimi bulmakla mümkün olur.
D) Romancı, insanı değişen koşullara uygun kılarak anlatırsa kalıcı bir yapıt ortaya koyar.
E) Her romancı, yapıtlarında insanı farklı yönlerden ele almıştır.

15. Yazarın bu kitabı, dönemsel eğilimlere teslim olmaksızın biçimce bir özgünlük arayışını yansıtıyor. Sıcak, içten anlatımıyla okura hemen kendisini kabul ettiriyor. Kısaca bu kitap, onun yazarlık ırmağının, kuşağındaki yazarlara göre farklı bir kanaldan aktığını gösteriyor.

Bu parçadaki altı çizili bölümle, sözü edilen yazarla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şiirsel ve yoğun bir söyleyiş oluşturabilmek için değişik anlatım yollarına başvurduğu
B) Yerel konulardan yola çıkarak evrensel konulara ulaşmaya çalıştığı
C) Her yapıtında bir önceki yapıtından farklı bir anlatım yolunu tercih ettiği
D) Birden çok kaynaktan beslenerek yapıtlarında yashamı yansıttığı
E) Dönemindeki yazarların sanatsal çizgisinden ayrı bir anlayışla yapıtlarını oluşturduğu

16. O, diplomasını halk mektebinden almış bir ozandır. Ne intak sanatının kişileştirmeden farklı olduğu fısıldanmıştır onun kulağına; ne de uyak böyle olur, denmiştir. Kısacası, dış dünyayı gözleriyle değil, yüreğiyle okuyabilmesi, halkın binlerce yıllık ozan geiineği sayesinde gerçekleşmiştir.

Bu parçada geçen "dış dünyayı gözleriyle değil, yüreğiyle okuyabilmesi" sözüyle, sözü edilen ozanla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bütünyle esine bağlı kalarak şiir yazması
B) Yaşamı görerek değil, iç dünyasının zenginliğiyle algılaması
C) Çevresine ve insanlara sevgi ve saygı çerçevesinde yaklaşması
D) Karamsar bir bakış açısına hiçbir zaman sahip olmaması
E) Duygularını herkesten farklı bir duyarlılıkla şiirlerinde yansıtmaması

17. Eski mahallemizdeki, her fırtınada biraz daha eğilip bükülen bu tarihi evlerin yanından korkarak geçirdim.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Belirtili ad tamlaması vardır.
B) Belirtme sıfatları kullanılmıştır.
C) Yüklem geniş zamanın rivayeti biçimindedir.
D) Farklı türden eylemsiler vardır.
E) Bileşik sözcük kullanılmıştır.

18. 15 Aralık 1957'de Yurttan Sesler korosunu kuran
I II
ünlü müzisyenin 145'ten fazla derlemesinin yanı sıra
III IV

"Memleket Türküleri" adlı bir de kitabı bulunuyor.
V

Bu parçada numaralanmış sözlerin hangisinde bir yazım yanlış vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

19. Dostları olmalı herkesin, vefalı dostları... Gemiye bekleyen limanları andıran dostlar... Taşımdan yorulduğunuzda yükünüzü boşaltabileceğiniz, tufan bitinceye kadar yanına sığınabileceğiniz, açık denizlere yol göründüğünde döneceğiniz günü umutla, sabırla, aşkla ve heyecanla bekleyen dostlar...

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Anlatıcının duygularını yansıtmaması
B) Benzetmeye yer verme
C) Bitmemiş cümlelere yer verme
D) Eleştirel bir tutum izleme
E) Sessiz yinelenmelerden yararlanma

20. — Düz yazı türlerinde duygular öyküleyici bir dokuya aktararak ayrıntılı bir biçimde ortaya konur. Şiirde ise duygusal bir yoğunlaşma içinde ve imgesel bir anlatımla ortaya konur. Bu yüzden bir şairle düz yazı türünde yapıt ortaya koyan yazar, aynı şeyi hissetseler de aynı biçimde bunları yazınsal yapıta çeviremezler.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Düz yazı türlerinin ve şiirin yapısı, duyguları dile getirmede birbirinden farklı özellikler gösterir.
B) Duyguların anlatımında şiir, düz yazı türlerine oranla daha ön plandadır.
C) Sanatçılar belli dönemlerde duygularını şiirle, belli dönemlerde de düz yazıyla ifade etmişlerdir.
D) Her yazınsal yapıt, okura hiç hissetmediği duyguları yaşatmak amacıyla yazılır.
E) Yazınsal türler çağlar boyunca insanın duygu ve düşüncelerini anlatmak için bir araç olmuştur.

21. Bu kitapta yazımızın ne olduğuna değil, tersine ne olacağına ilişkin değerlendirmeler var. Yazar, son yıllarda yazımızda var olan durgunluk üzerinde fazla durmadan bu noktada etkili önerilerde bulunuyor. Kendi değerlerimize yönelmeliyiz, başkalarına özenerek yazdıklarımızı bir kenara bırakalım, görüşünü savunuyor. Kimi örnekler vererek savını somutluyor. Sorunu tanımlayan, birden çok çözümü arka arkaya sıralayan yazarın bu yapıtı yazın dünyamızda çok ses getirecek gibi görünüyor.

Bu parçada sözü edilen yapıtla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Adından söz ettirecek bir niteliğe sahip olduğuna
B) Yazımızın geleceğiyle ilgili tespitler içerdiğine
C) Yazınsal sorunlarla ilgili çözümler sunduğuna
D) Yazımızda özümüze dönmemiz gerektiğini savunduğuna
E) Yazımızla ilgilenen araştırmacıların azlığına dikkat çektiğine

22. Sis etkisini artırdıkça ne arkadan gelenler beni ne de ben önümde ilerleyenleri görebiliyordum.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yüklem eksikliği
B) Tamlama yanlışlığı
C) Gereksiz sözcük kullanılması
D) Yanlış bağlaç kullanılması
E) Bir sözcüğün yanlış yerde kullanılması

23. Son ışıklar iner uyuyan şehre
I II
Ufku heceler mavi akşamlar
III
Kimsesiz çöllerin yorgun gezgini
IV
Şimdi boş sahili gurbetle bekler
V

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerden hangisi yalnızca çekim eki almıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

24. Yaşama ilişkin deneyimlerimiz arttıkça bir sanat yapıtından alacağımız tat da artar.

Aşağıdakilerden hangisi, bu cümlede anlamca en yakındır?

- A) Okur, bir yazınsal yapıtan, yaşamla ilgili tecrübe-
lerinin zenginliği ölçüsünde haz duyar.
B) Kimi yazınsal yapıtlar kendi yaşamımızdan kesitler
sunduğu için ilgi çekicidir.
C) Sanat yapıtında bulduğumuz zenginlikler, aslında
yazarın iç dünyasının zenginliğidir.
D) Toplumsal yaşamı konu edinen yapıtlar, okurların
beğenisini daha çok kazanır.
E) Yazar, yaptığı işten kendi tecrübelerini okura aktarabildiği kadar tat alır.

25. Günlükler, anılarla karşılaştırıldığında, çok daha az sayıdadır. Fakat anılarla kıyaslandığında sıcaklığı, sıcaklığına, günü gününe, hatta saati saatine yazıldıkları için, zamanla değişme olasılığı yoktur. Bu bakımdan gerçeğe yakın olma ihtimalleri daha fazladır. Bu yüzden özellikle tarih için bir kaynak olarak günlüklerin önemine değinmek gerekir. Tabii, sıcaklığı sıcaklığına yazıldığı için kişiseliliğin de fazla olduğunu göz ardı etmemek gerek günlükte.

Bu parçada günlükle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anlatılanlarda öznel değerlendirmeler de yer alır.
- B) Sayıca anılardan azdır.
- C) Tarihsel bir belge olarak değerlendirilebilir.
- D) Anlatılanlar, anılara göre daha doğrudur.
- E) Yazarının hayal dünyasını açık verir.

26. (I) Öykü, biçimsel arayışlara yatkın yapısı, söyleyişte yazarına tanıdığı geniş özgürlük alanıyla günümüzde en çok tercih edilen türlerin başında gelmektedir. (II) Farklı konularda, farklı biçimlerde, farklı coğrafyalarda, giderek zenginleşmekte ve kendini yenilemektedir. (III) Günümüzde öykü, artık bir "ara tür" algısını çoktan geride bırakmış, işlevsel bir tür olarak edebiyattaki saygın yerini almıştır. (IV) Yapı, biçim ve sese önem veren yazarların sayesinde son dönemde zengin anlatım olanakları kazanmayı başarmıştır. (V) Öykü türü dikkate alınmadan bir edebiyat tarihi yazılamayacağı artık herkesçe kabul edilmektedir.

Öyküden söz edilen bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, günümüzde çokça yazılmasının, yazarı sunduğu anlatım özgürlüğünden kaynaklandığı anlatılıyor.
- B) II. cümlede, günümüzde daha çok evrensel konularda öyküler kaleme alındığından söz ediliyor.
- C) III. cümlede, başlı başına bir yazınsal tür durumuna geldiğinden bahsediliyor.
- D) IV. cümlede, yapısal özelliklere önem veren yazarlarca anlatım yönüyle geliştirildiğinden söz ediliyor.
- E) V. cümlede, göz ardı edilemeyecek bir tür niteliği kazandığı belirtiliyor.

27. Bu kente üç defa, üçünde de farklı yollardan gittim. Bu yolculukların birincisinde çocuk denecek yaşıydim. Balkan Harbi'nin sonuydu ve babamın memurluk yaptığı bir kentten dönüyorduk. On bir gün, belki daha fazla süren bu yolculukta geceleri çadırdaki kalırdık. Böcek seslerini, dere uğultularını dinler, çoban köpeklerinin sesleriyle ürperirdik. Büyükanememin anlattığı masallarla büyülediğim bu geceleri hiç unutamam.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Geçmişle ilgili bir beğeniyi dile getirme
- B) Birinci kişili anlatımla oluşturulma
- C) Öyküleyici bir anlatım yolu benimseme
- D) Devrik cümlelerle anlatıma canlılık kazandırma
- E) Farklı duyulardan yararlanma

28. Yazıp çizdiklerimiz, yaptığımız konuşmalar, görüşmeler, bazen okuduğumuz bir mektup... Bunlar yazdıklarımıza yansımaz sanırsınız. Oysa hepsi bir yerlerden sızar. Kim bilir ne zamandı, değerli bir yazar arkadaşım: "Bir yazı üzerine çalışırken, o süreçte okuduğumuz kitapları keşke belirtsek." demişti. Önce pek kavrayamamıştım, okuduklarımızın yazdıklarımıza etkilerini, yansiyişlerini. Farkında olalım olmayalım, yazış serüvenini kavramak açısından, arkadaşımın ne kadar önemli bir şey söylediğini sonraları anladım.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yazar okuduklarına, yapıtında bilinçli ya da bilinçsiz olarak mutlaka yer verir.
- B) Yazar, yapıtını oluştururken gerçeklerden yola çıkar.
- C) Yazar, çok geniş bir kaynaktan beslenirse nitelikli yapıtlar oluşturabilir.
- D) Bir yazarın yapıtını oluşturma sürecini tam olarak anlamak kolay değildir.
- E) Yazın dünyasında her yönüyle özgün yapıt yoktur.

29. Ozanlığın, yazarlığın bilincine varmış hiçbir yazar sözcüklerin var olan anlamlarıyla yetinmez. Sözcüklere yüklenmiş her anlam yeni bir sözcük ortaya koymuşçasına dile zenginlik kazandırır. İngilizlerin ünlü şairi Shakespeare'in, İngilizceye binlerce sözcük kazandırdığından söz edilir. Shakespeare'i büyük yapan, yeni sözcükler türetmesi değil, sözcüklerin art alanlarında dolaşarak anlatımına yoğunluk, özlülük kazandırmasıdır.

Bu parçanın bütününden aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

- A) Anlatıma canlılık katmak, kullanımdan düşmüş sözcüklere işlev kazandırmaya bağlıdır.
- B) Bir sanatçıyı önemli kılan, dildeki sözcükleri yeni anlamlara gelecek şekilde kullanmasıdır.
- C) Dillerin zengin ya da yoksul oluşu o dilde yapıt ortaya koyan yazarları önemli ölçüde etkiler.
- D) Bir dile yeni sözcükler kazandırmak ancak sanatçıların başarabileceği zor bir iştir.
- E) Herkesçe tanınmak isteyen bir sanatçı yapıtlarını halkın söz değerleriyle oluşturmalıdır.

30. Yaşam, insanoğlunun şekil vererek oluşturabileceği büyük bir malzeme deposudur. Resim mi yapmak istiyorsunuz? Dünyada renkten ve boyadan çok ne var? Gerçek ressam konu bakımından da bir sıkıntı çekmez. Çevremiz ve yaşantılar işlenecek konu ile doludur. Önemli olan herhangi bir konu etrafında bir renk uyumu meydana getirebilmektir. Demek ki sanatçının ortaya koyduğu şey, var olanın sanatçı tarafından düzenlenmesinden başka bir şey değildir.

Bu parçada yazarın vurgulamak istediği düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşamla uyum içinde olan sanat yapıtları, kalıcılığı yakalayabilir.
- B) Sanat yapıtında, yaşamdan alınanlar, yeni bir bakış açısıyla işlenerek oluşturulur.
- C) Sanat yapıtlarında, sanatçıların ortak konuları işlemesi doğaldır.
- D) Sanat yapıtlarının nitelikli olmasında sanatçının gözlem gücünün etkisi büyüktür.
- E) Sanatçıların konu seçiminde kendilerini sınırlandırmaları düşünülemez.

31. Bir atasözünün ilk şekli kuşkusuz, bir kişiye aittir, ama zamanla birçok kimse onun üzerinde oynamalar, eklemeler ve değiştirmeler yapmıştır. Ona sonunda halkın benimsediği biçim verilmiştir. İlk taslak son biçimiyle atasözünün bütün niteliklerini kazanmış, —. Toplumun bütün katmanlarınca benimsenmiş ve tek kişinin duygu ve düşünceleri topluma mal olmuştur.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) bireysel duygu ve düşünceleri anlatan bir söz kimliğine ulaşmıştır
- B) topluma yön veren sanatsal bir niteliğe kavuşmuştur
- C) toplumun yaşayışındaki bazı değişikliklere yol açmıştır
- D) zamanla, toplumun yaşam deneyimlerini yansıtan bir kimliğe bürünmüştür
- E) toplumsal ilişkileri düzenlemede yardımcı olmuştur

32. Divan şiiri, olduğu ve geliştiği çağların sanat anlayışını yansıtan özellikleri yanında, yalnızca aruz ölçüsü, uyak kuralları açısından bile üzerinde durulması gereken kapsamlı bir alandır. Ayrıca, divan şiirinin iç yapısının ayrılmaz bir bütünleyicisi olan söz sanatlarının, Türk şiirinin her döneminde önemli bir yeri ve işlevi olmuştur. Divan şiirinde, sözcükler arasında söz sanatlarıyla kurulmuş olan derin anlam örgüsünü çözmeden bu şiiri gereğince duyabilmek ve şiirin güzelliğinin tadına varmak mümkün değildir.

Bu parçaya göre divan şiirindeki güzelliğin tadına varmanın yolu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Söz sanatlarıyla oluşturulan yoğun anlamı açığa çıkarmak
- B) Aruz ölçüsünü, uyak kurallarını bir bütün olarak ele almak
- C) Söz sanatlarının oluşumunda etkili olan olayları incelemek
- D) Türk şiirinin bütün dönemlerinde işlevini sürdüren edebi sanatları incelemek
- E) Oluşturduğu çağlardaki sanat yapıtlarını iyi incelemek

33. (I) Türk öyküsüne konuşma dilini getirip Batılı ölçülerde hikâyeyi derli toplu dramatize eden kişi Ömer Seyfettin'dir. (II) O; yüzünü halka, dile, sosyal gerçeklere döndürmüş olmasıyla da öykücülüğümüzde bir öncüdür. (III) Öykülerini deneyimlerine, tarihsel olaylara dayandıran yazar, yapıtlarında günlük konuşma dilini başarıyla kullanmıştır. (IV) Bireyin psikolojik dünyasına girerek modern öykünün temellerini atan başka yazarlarımız da vardır. (V) Öykülerini canlı ve etkileyici bir anlatımla oluşturmuştur. (VI) Olayları anlatırken yergiyeye, polemiğe, komik durumlara ve toplumsal yorumlara da yer vermiştir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

34. O, seçkin edebiyat anlayışının dışında, sokağa inen, çok okunan bir edebiyatın peşinde olmuştur. Sanatını, gruplaşmanın, grup dayanışmalarının dışında tutmak ister. Batı özentili gruplaşmalar olarak nitelediği edebi toplulukları eleştirir. Yazar, modern öykünün geldiği yeri, imkânlarını iyi bilmesine karşın, eskiden gelen kabul görmüş öykü söyleyişine sıkı sıkıya bağlıdır. Ne biçimsel anlamda yenilikler, arayışlar içerisinde ne de dilde bir gerilim, şiirsellik peşindedir. Çoğunlukla düz, sade bir anlatımı yeğler.

Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Belli bir kitle için öykü yazmadığı
B) Geleneksel öykü anlayışından kopmadığı
C) Süsten uzak, anlaşılır bir anlatımı tercih ettiği
D) Sanat topluluklarını özgün olmadığı gerekçesiyle eleştirdiği
E) Geçmiş birikimle çağdaş anlayışları kaynaştırmaya çalıştığı

35. Bir kitap, bir düşünceyi tamamlamak için gereken bilgileri bulmak amacıyla okunduğunda bu okuma, sanatsal okumanın dışına çıkar, çünkü —.

Bu cümle, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanmalıdır?

- A) sanatsal bir okuma, okurun beklentilerini karşılamalıdır
B) her okurun yaşamında sanat adına yaptığı bir uğraş vardır
C) sanatsal okumada, kitap bir şeyler öğrenmek için değil, sanat zevki almak için okunur
D) yazarlarımız yapıtlarını her okurun anlayacağı şekilde yazmamaktadır
E) okurların, yapıtları beğenmesinde yazarların dünya görüşlerinin bir önemi yoktur

36. (I) Yazarın bu öyküsü, karşılaşılan durumu aktarmaktan ibaret olan kısa öykülerin genel özelliğine uygun bir durum öyküsüdür. (II) Öyküde geçen olaylar, anlatıcının dışındaki bir çevreyle ilgilidir. (III) Okuyucu bu çevreyi, anlatıcının bakış açısından görür ve eleştirir. (IV) Bu noktadan yaklaşıldığında öykünün heyecan verici bir zirvesi yoktur ve öyküde düzyazı gerçekçiliği egemendir. (V) Betimleyici anlatımı yer yer aşırı bir biçimde ön plana çıkaran yazar, olayların geçtiği yerleri gerçekçilikten uzak bir tarzda resmetmektedir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede karşılaştırma yapılmıştır.
B) II. cümlede bir saptama yapılmıştır.
C) III. cümlede okura öneride bulunulmuştur.
D) IV. cümlede öznel bir değerlendirme yapılmaktadır.
E) V. cümlede olumsuz bir eleştiride bulunulmaktadır.

37. Bir eleştirmen: "Hiçbir yazar yoktur ki yapıtlarının perde arkasında, yaşadıkları olmasın." diyor.

Aşağıdakilerden hangisi, eleştirmenin bu sözünü anlamca aynı doğrultudadır?

- A) Sanatçı, yapıtlarını çağdaş sanat anlayışlarından bağımsız olarak oluşturamaz.
B) Bir yazarın yaşama bakış açısı yapıtlarını ister istemez etkiler.
C) Sanatçının düş dünyasını şekillendiren en önemli güç, okuduğu yetkin yapıtlardır.
D) Yazın dünyasında, yazarının yaşamını yansıtmayan bir yapıt bulmak mümkün değildir.
E) Yaşam deneyimi kazanmak isteyen bir okurun, yazınsal yapıtların dünyasına girmesi gerekir.

38. Çok yönlü bir kişiliğe sahip olan bu sanatçı; romancı, öykücü, şair, deneme yazarı, edebiyat tarihçisi ve eleştirmen olarak da tanınır. Altmış bir yıllık ömrüne birçok çalışma sığdıran sanatçı, daima en güzelin peşinde olmuş, kılı kırk yaran bir sanatçı olma kimliğini korumuştur. Birçok sanatçı gibi o da devrinde tam anlaşılamamış, bundan rahatsız ve şikâyetçi olmuştur. O, başarıyı hak ettiğini söyleyerek başarılarının görmezlikten gelinmesine isyan etmiştir. Ne var ki aradığı ilgi ve şöhrete ölümünden sonra kavuşmuştur.

Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Farklı türlerde yapıtlar vermiştir.
B) Yapıtlarını titizlikle oluşturmuştur.
C) Okurların ilgisizliğini önemsememiştir.
D) Yapıtlarının başarısına her zaman inanmıştır.
E) Yaşadığı dönemde, beklediği ilgiyi görmemiştir.

39. Nitelikli bir öykü, öyküyle ilgili gelenekselleşmiş kuralları ve algılama biçimlerini, okurun ve eleştirmenin öyküden beklentilerini, düşüncelerini değiştirir; onlara, yaşama farklı açılardan bakılabileceğini gösterir.

Bu cümleden aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

- A) Okurların ve eleştirmenlerin öyküden bazı beklentileri vardır.
B) Geleceğe seslenmek isteyen bir öykü yazarı, kendine özgü bir biçimle öykülerini oluşturur.
C) Öykü, okurunun kanılarını değiştirebilmelidir.
D) Gerçek bir öykü yazarı, öykünün yapısal niteliklerini değiştirme yoluna gider.
E) Başarılı öyküler, okuyana, yaşamı değişik yönlerden algılama yetisi kazandırır.

40. Bir yazarın kendi yapıtındaki gizleri çözmesi riskli bir iş II
tir. Ayrıca metnin bağımsızlığı açısından bazı tehlikeleri II
beraberinde getirebilir. Benim yeni yayımlanmış romanım üzerine böyle bir çalışma yapmaktaki amacım eleştirmenlerin yapıtında kullandığım dilin, okurlarımla yapıtım arasına perde çektiği III
şeklindeki suçlamalarına cevap vermektir. Bu çalışmamla romanımda anlattıklarımın düşünsel arka planını IV
gözler önüne sermenin yanı sıra okuyucularımın gönlünde taht kurmayı V
da amaçladığımı söyleyebilirim.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerle ilgili olarak aşağıda verilen açıklamalardan hangisi yanlıştır?

- A) I. söz, açıklayıp anlaşılır hale getirmesi
B) II. söz, sakıncalı durumları
C) III. söz, anlaşılmayı engellediği
D) IV. söz, kurgusundaki hataları
E) V. söz, sevgisini kazanmayı

1. Bu kadar yürekten çağırma beni
Bir gece ansızın gelebilirim
Beni bekliyorsan, uyumamışsan
Sevinçten kapında ölebilirim
Kalbim duruverir ayaklarında
Ya da unuturum kim olduğumu

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) "yürekten" sözcüğü uzaklaşma durumu eki almış bir belirteçtir.
B) Yüklemlerin hepsi birleşik fiildir.
C) "kapında" sözcüğü bir varlığın neye ait olduğunu belirten bir ek almıştır.
D) Basit ve bileşik çekimli eylemler kullanılmıştır.
E) Hem ilgece hem bağlaca yer verilmiştir.

2. (I) Özellikle şiir üzerine yoğunlaşan edebiyat dergilerinde nicedir düzyazı sıkıntısı çekiliyor. (II) Dergi yöneticileri, ellerinde birkaç sayıya yetecek şiir olmasına karşın önlerindeki ilk dergide yayımlanacak düzyazı bulamadıklarını söylüyor. (III) Demek ki, düzyazıdan çok, şiir yazılıyor bugün. (IV) Yeni yetişmekte olan kuşak içinde şiir yazarların sayısı binlerle ifade ediliyor. (V) Bu şairler, en azından kendi şiirlerinin seyrini izlemek için birkaç dergi alsa, edebiyat dergilerinin okur bulma diye bir sorunu kalmayacak.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, bir saptama yapılıyor.
B) II. cümlede, düzyazının azlığıyla ilgili bir yakınma dile getiriliyor.
C) III. cümlede, bir çıkarım yapılıyor.
D) IV. cümlede, şairlerle ilgili kesin bir sayı verilmektedir.
E) V. cümlede, edebiyat dergilerinin yaşaması için bir öneride bulunuluyor.

3. Aşağıdakilerden hangisinde, bir öneri, gerekçesiyle birlikte verilmiştir?

- A) Yazmak, kişiyi günlük yaşamın sıkıntılarından kurtarır bu yüzden yazmaktan vazgeçmeyin.
B) İyi bir şair olmak, sözcükleri günlük kullanımlarının dışına çıkarmaya bağlıdır.
C) Sanatçının yapıtlarında sürekli olarak toplumsal konularda yazması kısa sürede popüler olmasını sağladı.
D) Yalın bir dille günlük yaşamı konu edinen yapıtlar her zaman çok okur bulur.
E) Kalıcı yapıtlar ortaya koymak, herkesin başarabileceği bir iş değildir.

4. Sınıfımızdaki bazı öğrenciler, suçsuz oldukları halde iftiraya uğramış, suçsuz olduklarına müdürü ikna edememişlerdi.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerin hangisiyle giderilebilir?

- A) "Sınıfımızdaki" sözcüğü cümleden çıkarılarak
B) "suçsuz" yerine "suçlu" sözcüğü getirilerek
C) "bazı" yerine "birtakım" sözcüğü getirilerek
D) "suçsuz oldukları halde" sözü cümleden çıkarılarak
E) "edememişlerdi" yerine "yapamamışlardı" sözcüğü getirilerek

5. Pek çok türde yapıt ortaya koyan sanatçı en çok şiir-
I II
leriyle edebiyatseverlerin ilgisini çekiyor. Şiirlerindeki
III IV
canlılık, yaşamla icice oluş ve etkili söyleyiş sanatçının
V
özgün kılıyor.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinde bir yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "kabul etmek" sözü "varsaymak" anlamında kullanılmıştır?

- A) Geçmiş yıllara göre bu işi maalesef bugün hakkıyla yapamadığımızı kabul edelim.
B) Artık bu güçlü rakibi yenemeyeceğimizi kabul edelim.
C) Son derece iyi yetişmiş bu elemanın başvurusunu kabul edelim.
D) Bir an için bu çocukların büyüüp üniversite çağına geldiklerini kabul edelim.
E) Müteahhidin arsa için verdiği parayı kabul edelim.

7. Bu romanda, çocukluğundan beri ayaklarından rahatsız olan ve kimseyi dinlemeyen birisinin, hayallerinin peşinde koşarken başından geçen olaylar anlatılıyor.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) "kimse" sözcüğü belgisiz sıfattır.
B) "Bu romanda" sözü dolaylı tümleçtir.
C) "ayaklarından" sözcüğünde birden çok çekim eki kullanılmıştır.
D) Edat ve bağlaç kullanılmıştır.
E) "anlatılıyor" sözcüğü, şimdiki zaman kipiyle çekimlenmiş, türemiş bir fiildir.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde öğelere ayırmada yanlışlık yapılmıştır?

- A) Sahildeki banklar / bahar güneşinden yararlanmak için / buraya gelmiş ihtiyarlarla / dolmuştu.
B) Evimizin yakınındaki büyük parkta / çocuklarımla / ağaçların ve çiçeklerin arasında / koşturuyoruz.
C) İnsan / baharın o güzelim günlerine kavuşunca / yaşama / daha iyimser / bakıyor.
D) Yazın insan kalabalığının eksik olmadığı bu sahilde / şu sıralar / kimsecikler / yoktu.
E) Baharla birlikte canlanan doğa / bizi / yemyeşil ormanların güzelliğine / çağırıyor.

9. Çocukluğumuzun ne zaman, nerede başladığını bilmek güçtür! Acaba hangileriydi ilk izlenimlerimiz ve ilk anılarımız? Şöyle bir yol izler anılar kafamızda: Önce-
ler I soluk resimler halindeki anılar, belli bir yaşa gelip-
hatırlanmaya başlanınca iyice netleşir, hazzı artar, tat-
lanır; böylece unutulmuş bir zaman diliminde yaşanan-
lar V hatırlanır.

Bu parçada numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlış yapılmıştır?

- A) Pikniğe bu kez de beni götürseniz ne kaybederseniz ki?
B) Yazar, dünkü yazısında mutlu olmanın sırlarını bir bir açıklıyordu.
C) Yiyeceklerdeki her vitaminin vücudumuz için ayrı bir işlevi vardır.
D) Sizleri de bu konferansa çağırmayı düşünmedim değil.
E) Arabaların gürültüsünden dolayı onun bana ne dediğini anlayamamıştım.

11. Gel benim ömrümün hikâyesi gel
Şiirim, biriciğim, gerçeğim, zorum
Göklerle yerin birleştiği kavşakta
Seni bulup bulup kaybediyorum

Bu dizelerde aşağıda verilen ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünlü düşmesi
B) Ünlü türemesi
C) Ünsüz yumuşaması
D) Ünlü daralması
E) Ünsüz benzeşmesi

12. (I) Toprağın verimliliği ve bitki üretimi üzerinde önemli etkiye sahip toprak solucanları biyolojik tarımın üzerinde durulması gereken unsurlarından biridir. (II) Solucanlar, bitki kök gelişimini desteklerken, kök hastalıklarının oranını da önemli ölçüde düşürüyor. (III) Toprak solucanları bu faaliyetleriyle yıllık üretim miktarını ve özellikle tahıl üretiminde kaliteyi artırıcı bir etki yapıyor. (IV) Araştırmalar, solucanların açtıkları galerilerle eğimli çayırda yüzey suyu akışını yarı yarıya azalttığını, böylece toprak kaybını önlediğini gösteriyor. (V) Bu yararlı hayvanların Türkiye'de yaklaşık 75 türü bulunuyor ve bunlardan 22'si ise, dünya üzerinde sadece Anadolu'da yaşıyor.

Solucandan söz edilen bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, tarımda önemli bir yerinin olduğu belirtiliyor.
B) II. cümlede, önceki cümlede söylenenler açıklanmaya başlanıyor.
C) III. cümlede, bazı tarım ürünlerinde beklenen etkiyi yapmadığı anlatılıyor.
D) IV. cümlede, erozyonun önlenmesinde yararlarının olduğu söyleniyor.
E) V. cümlede, ülkemize özgü türlerinin olduğu belirtiliyor.

13. Usta şairin bu kitabında biçimce manileri andıran, günlük dille yazılmış şiirler bulunuyor. Ama bu bir basitlik olarak anlaşılmamasın. Bu şiirlerinde o, bir iki dizede koca bir dünya çiziyor size. Bunu yaparken şiirleri tamamlamıyor. Hemen her şiir, sanki yarım kalmış da sizin tamamlamanızı bekliyor. Görüyoruz ki o, altından imzası olmadan tanınabilecek şiirler yazıyor artık.

Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Şiirlerinin yoğun anlamlı olduğu
B) Kısacık şiirler yazdığı
C) Şiirlerinin özgün bir nitelik taşıdığı
D) Herkesçe anlaşılacak bir dille şiir yazdığı
E) Şiirlerinde günlük hayatı dile getirdiği

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim tamlaması yoktur?

- A) İşçiler, tuğlaların hepsini depoya taşıdılar.
B) Mağazanın üst katını dolaştıktan sonra dışarı çıktı.
C) Onun dergilerdeki yazıları, beğenilerek okunuyor.
D) Son konuşmacıyı beklemeden panelden ayrıldı.
E) Ünlü yazarın son romanını alıp okuyacakmış.

15. Sanatçı, her şeyi açık biçimde anlatmıyor, bazı sözlerle bilinçli olarak okuru düşünce ambarının içine götürmeye çalışıyor.

Bu cümlede, "düşünce ambarının içine götürmek" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Farklı düşünceleri benimsetmek
B) Yoğun bir düşünce ortamına çekmek
C) Bilinçli düşünmeyi öğretmek
D) Düşüncelerin yanlışlığını göstermek
E) Düşüncelerini açıklamaktan kaçınmak

16. Bir şairin ilk kitabı çıkar çıkmaz etrafı tozpembe gören sözlere her zaman gülüp geçiyorum. Hele söyleşilerde insan sarrafı kesilen şairle karşılaşmak küplere binmem için yetiyor. Böyle kendini dev aynasında gören yeni şairlere söyleyecek bir söz bulamıyorum.

Bu parçada numaralanmış deyimlerden hangisinin açıklaması aşağıda yanlış verilmiştir?

- A) I. de "her şeye mutluluk verici bir gözle bakmak"
B) II. de "bir durumu gülünç bulup önemsememek"
C) III. de "insanların karakterini çabuk anlayacak duruma gelmek"
D) IV. de "çok öfkelenip ateş püskürtmek"
E) V. de "kendisini ilgilendirmeyen işlere karışmak"

17. Batı'da birçok üniversitede çizgi roman kürsüleri kurulmuş. Bu alanda bölümler açılmış, öğrenciler yetiştirilmiş. Hatta son yıllarda çizgi romanın sekizinci sanat alanı olarak kabul edildiğini görüyoruz. Bizde ise hep bir alt sanat ürünü olarak görüldü çizgi roman. Bu alanda verilen yapıtlara ikinci sınıf yapıt gözüyle bakıldı ve ne yazık ki bizde şimdiye kadar üniversitelerde böyle bir yapılanma düşünülmüdü bile.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Batı'da çizgi roman konusunda akademik eğitim yapıldığına
B) Batı'da çizgi romanın bir sanat türü sayıldığına
C) Çizgi roman türündeki yapıtların ülkemizde küçümsendiğine
D) Ülkemizde çizgi romanın Batı'daki kadar gelişme gösteremediğine
E) Çizgi romanın edebiyatımızda yeni gelişmekte olan bir tür olduğuna

19. Yazın dünyamızda, her geçen gün pek çok yapıt okuyucuyla buluşuyor. Eleştirmenler, bu yapıtları bir süzgeçten geçirerek okurun, niteliksiz yapıtlarla zamanını boşa geçirmesini engelliyor. Bu açıdan, eleştirmeni, şoförlerin varmak istedikleri yere daha kısa sürede gitmeleri için yol kenarlarına yerleştirilmiş trafik işaretlerine benzetebiliriz.

Bu parçanın son cümlesinde yapılan benzetmeyle, eleştirmenlerle ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okurların kimi yapıtlarla ilgili ön yargılarını yıktıkları
B) Yapıtların olumlu yönleriyle birlikte olumsuz yönlerini de ortaya koydukları
C) Okurların yapıtların güzel yönlerini fark etmesini sağladıkları
D) Yapıtların anlamca kapalı bölümlerinin anlaşılmasına yardımcı oldukları
E) Bazı yapıtları gereksiz yere okuyup vakit kaybetmemeleri için okurları uyardıkları

18. Dış dünyayı, dış gerçekliği duyularımız aracılığıyla algılarız. Bunun için de gerçeği olduğu gibi kavrama, anlatma olanağından yoksunuz. Çünkü —. Dış dünyadan aldıklarımız, dış gerçekliğin kendisi değil, onlarla ilgili bir takım izlenimlerdir. Bu da kişiden kişiye değişen bir olgudur.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) dış dünyayı, duyularımız bize ulaştırırken değiştirir
B) gerçeklik algısı kişiden kişiye değişmemektedir
C) herkes aynı değer yargılarına sahip değildir
D) gerçekler, ancak o gerçekliği yaşayanlar tarafından aktarılabilir
E) her gerçek olay, sanat yapıtına aktarılmaya elverişli değildir

20. Bahçe sevgisi ve tutkusu, ille de bahçıvan olmayı gerektirmez. Farklı meslekten olup da bahçeciliğe sevdalanmış kişi de toprakla, tohumla, iklim koşullarıyla boy ölçüşür; engeller karşısında yılmaz, sonuç alana kadar her yolu dener. Okuma uğraşına kendini kapırmış kişinin durumu hiç farklı değildir. O da kitapların peşine düşer, metnin labirentlerine dalar, ilerler bazen geri döner; bir öteki kitaba gider, orada dolaşır. Kısacası karmaşık bir ilişkiler zinciridir her okuma deneyimi; zaman, sabır ve emek ister.

Bu parçada yazar, savını inandırıcı kılmak için aşağıdakilerden hangisine başvurmuştur?

- A) Örneklendirmeye
B) Kişileştirmeye
C) Benzetmeye
D) Tanımlamaya
E) Tanık göstermeye

21. Her sanatçı, yapıtlarında okurlarıyla bütün zamanların sesi olarak buluşmak ve konuşmak ister, ne var ki bu sesin, belli bir dönemin insanları dışında duyulmadığı da olur.

Bu cümledeki altı çizili bölümlerle anlatılmak istenenler aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Evrensel temaları işlemek - ulusal özellikler taşımak
B) Özgünlüğü yakalamak - sıradan olmak
C) Yoğun bir anlatıma sahip olmak - konuya yüzeysel yaklaşmak
D) Kalıcılığı yakalamak - unutulup gitmek
E) Yetkin bir ürün olmak - yazınsal nitelikten yoksun olmak

22. Yazınsal olanı gerçekten ayırmak; dahası, yazınsal bir gerçeklik olduğunu ileri sürmek, ülkemizde yadırganan bir tutum. Bunun temelinde yazın dünyamızda egemen olan yansımacılık anlayışı var. Bu anlayışa göre, gerçeklik, yaşamın yapıta aynen yansımasıdır. Halbuki, sanat, yaşamı olduğu gibi yansıtmak olsaydı bunu herkes yapardı, yapıyor da zaten. Ama usta sanatçı, gerçek üzerinde eklemeler çıkarmalar yaparak, kimi ayrıntıyı öne çıkarıp kimini geride bırakarak o gerçeği en doğru biçimde vermeyi amaçlar.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yazında gerçekçilik, olayları olduğu gibi yapıta aktarmak değildir.
B) Gerçeğin yapıta nasıl aktarılacağı, yazardan yazara değişir.
C) Her yazınsal yapıt, gerçek bir olay üzerine temellendirilmek zorundadır.
D) Gerçekçiliği çıkış noktası yapmayan yapıtlar, kalıcılığı yakalayamaz.
E) Yazınsal yapıt ortaya koymak isteyen bir sanatçı, sağlam bir gözlem yeteneğine sahip olmalıdır.

23. Eleştirmen, sanatçının öğretmeni olmak yerine, onun yapıtının öğrencisi olmalıdır.

Bu cümleyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yapıtın sanatsal yetkinliği ancak eleştiri ile gün yüzüne çıkar.
B) Eleştirmenin sorumluluğu onun, yapıt-okur ilişkisini kurmasına yardımcı olur.
C) Bir yapıtın gerçek değeri ancak eleştirmenler tarafından ortaya konabilir.
D) Eleştirmenler, yazara yol gösterme yerine, yapıt anlamaya çabası içinde olmalıdır.
E) Bir yapıtın sanatçısından bağımsız değerlendirilmesi mümkün değildir.

24. Her şeyin çabucak eskidiği, yenileştiği, değer yargılarının kökünden değiştiği ilginç bir çağda yaşıyoruz. Koşulların daha eskimeye fırsat bulamadan, daha kendimizi onlara uydurmadan değiştiğini, arkadan hızla gelen bir başka koşul tarafından bir kenara atıldığını görüyoruz. Elli yıl öncesine kadar çağlar almış olan değişikliklerin, yeniliklerin, buluşların sayıca ve nitelikçe çok daha büyüklerinin insan ömrünün on on beş yılına sığdığına tanık oluyoruz. Tarihin hızının alabildiğine artmış olduğu çağımızda bu hızın bilincine varamamış olanlar, onun, alabildiğine etkisinde kalıyor; sürüklenip gidiyor bu fırtınanın önünde.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisi çıkarılamaz?

- A) Günümüzde hızlı bir değişim süreci yaşanmaktadır.
B) Gelişmelere ayak uyduramayanlar, bundan olumsuz etkilenmektedir.
C) Zaman, eskiye göre daha çabuk ilerlemektedir.
D) Kimi yenilikler eskimeye fırsat bulamadan yok olmaktadır.
E) Teknolojik gelişmeler insanların yaşamını kolaylaştırmaktadır.

25. (I) Kitap okuma merakı, bende çocukluğumda başladı. (II) İlk kitaplığım, bulduğum küçük bir ayakkabı kutusuydu. (III) Elime geçen kitaplardan okuduklarımı onun içinde sakladım. (IV) Sonraki kitaplığım ise saklambaç oynarken içine saklanabileceğim kadar büyüktü. (V) Kitapların sayısı arttıkça kitaplığımın yerlerini eklemek zorunda kalıyordum.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümledeki "okuma" sözcüğü isim-fiildir.
B) II. cümledeki "bulduğum" sözcüğü bağ-fiildir.
C) III. cümlede adlaşmış sıfat-fiil vardır.
D) IV. cümledeki "saklambaç oynarken" sözü bağ-fiil grubudur.
E) V. cümlede farklı türden fiilimsiler bir arada kullanılmıştır.

26. Kuzeyinde Madra Dağı, güneyinde Yunt Dağı ile çevrili Bakırçay Havzası'nda kurulmuş olan Bergama, Yunan bir tarihçinin ifadesiyle, "Küçük Asya'nın en ünlü ve en muhteşem şehri" olarak adlandırılır. Kral saraylarını barındıran akropol, müzikle hasta tedavisinin ilk merkezlerinden olan asklepion, binlerce kızıl tuğladan yapıldığından "Kızılavlu" da denen Serapis Tapınağı... Ya da akropol içinde bulunan fakat sökülüp götürülen Zeus Sunağı... Kısacası mermer, mabet ve saraydır Bergama.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Betimleyici öğelere yer verilmiştir.
B) Öznellik ağır basmaktadır.
C) Eksiltili cümlelere yer verilmiştir.
D) Alıntıya yer verilmiştir.
E) Birinci kişili anlatımla oluşturulmuştur.

27. I. Yetkin sanatçılar, hangi düşünceyi ne şekilde sunacaklarını iyi bilir.
II. Başarılı sanatçıları diğerlerinden ayıran en önemli özellik anlatımlarındaki farklılıktır.
III. Ancak konuyla üslubu kaynaştırabilen sanatçılar, geleceğe kalacak yapıtlar verir.
IV. Anlatılacak konuya uygun biçimler bulmak usta yazarlar için zor değildir.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangilerinde aynı düşünce farklı biçimlerde dile getirilmiştir?

- A) I. ve II. B) I. ve III. C) I. ve IV.
D) II. ve IV. E) III. ve IV.

28. Deneme türünün, yazarına sunduğu sınırsız olanaklar vardır. Denemecinin, denemeyi yeğleyişi buna da bağlanabilir, onun kişilik özelliklerine de. Çünkü dertleşme, söyleşme sanki varlık sebebidir onun. Günlerin, olayların, durumların, kısacası yaşadıklarının yüreğinde bıraktıklarını uzun süre taşıyamaz; açmak, dışa vurmak ister denemeci. Birilerine anlatma gereksinimi duyar. Onun bu gereksinimini de yapısı, dokusu yönünden en iyi karşılayacak tür, elbette ki denemedir.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisinin karşılığı olabilir?

- A) Deneme yazmak için hangi yazınsal donanımlara sahip olmak gerekir?
B) Denemeciler, denemelerinde hangi konulardan söz etmiştir?
C) Bir sanatçının, sadece bir yazınsal türde yapıtlar vermesini nasıl karşılıyorsunuz?
D) Deneme türünü diğer yazınsal türlerden ayıran özellikler nelerdir?
E) Denemecinin deneme yazmaya yönelişini hangi nedenlere bağlıyorsunuz?

29. İkinci Yeni; yanlış kuramlar, gereksiz tartışmalarla bir saman alevi gibi parlayıp sönmüş olan bir şiir akımıdır. Bu akımın önde gelen sanatçıları, şiire getirmek istedikleri yenilikleri iyi anlatamamışlardır. Buna rağmen bu akım, edebiyatımıza birçok usta şair kazandırmıştır. Bu akıma bağlı şairlerin, belki bir süre anlama sırt çevirip sadece şiirin biçimsel özellikleriyle ilgilenmeleri, coşturucu sözlerle şiiri yakalama yoluna sapmaları, şiir işçiliğine önem vermeleri onları başarıya ulaştırmıştır. Bu yüzden İkinci Yeni şiiri, yeni biçimlerle doludur.

Bu parçada İkinci Yeni'yle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Etkisinin kısa süreli olduğuna
B) Anlamdan çok şekle önem verildiğine
C) Edebiyat dünyamıza başarılı şairler kazandırdığına
D) Temsilcilerinin, ne yapmak istediklerini tam ifade edemediğine
E) Bazı akımların etkisinden kurtulamadığına

30. Kuşkusuz her sanatçının yapıtı, değişik ölçülerde de olsa kendi kişiliğine bağlıdır. Yapıtların odağı, sanatçının kendisi olduğuna göre bu bağlılık kaçınılmaz bir olgudur. O kadar ki yapıtını açıklamak ya da çözümllemek, bir bakıma o sanatçının kendisini açıklamak olur. Bu yüzden bir yapıt, sanatçısını tanıtır ve onu kuşatan bir ülke kurar.

Bu parçanın bütününde aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Sanatçıların, yapıtlarında kendi yaşamlarının dışına çıkamadıklarından
B) Her sanat ürününün, sanatçısının kişiliğini yansıttığından
C) Sanatçının kişiliğinin oluşmasında, yaşadığı çevrenin etkisinin bulunduğundan
D) Sanat yapıtının çözümlenebilmesi için, oluşturulduğu şartların bilinmesi gerektiğinden
E) Sanatçının kişiliğini en iyi yansıtan yapıtların ilk yapıtları olduğundan

31. İstanbul dışında yayımlanan edebiyat dergileri kan kaybediyor. Sayıları gittikçe azalan bu dergiler gündem belirleme işini tamamen İstanbul dergilerine bırakmış durumda. Edebiyat dünyasında bu dergilerin yokluğunu duyumsamayan yoktur. Bu dergilerin yeni imzalara yazılarını yayımlama olanağı sunmasının yanı sıra, farklı yazınsal duyarlıkların ayakta tutulmasında önemli bir rolü vardır. Bu da edebiyatın zenginleşmesine katkıda bulunuyor. Şu anda gündemin İstanbul eksenli belirlenmesi, yapıcı tartışmaların ortaya çıkmasını engelliyor. Böyle olunca edebiyat dünyasında önemli bir tartışma konusu bulup ona değinmek gittikçe zorlaşıyor.

Bu parçada, sözü edilen dergilerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Edebiyat dünyasına yön verme gücünü yitirdiği
B) Yeni edebiyatçılara sayfalarında yer verdiği
C) Edebiyat ortamını farklı görüşlerle canlı tuttuğu
D) Nitelikli bir okur kitlesinin bulunduğu
E) Edebiyat dünyasına çeşitlilik getirdiği

32. Onu yazınla uğraşan herkes tanır. Mahcup gülümseyişi, ak saçlarına kadar sinmiş nezaketiyle, hem bir bilgeyi hem de bir çocuğu andırır. Belki de bu çocuksu yönü yüzünden, bilgeliğin yüklediği ağır sorumluluk söndürememiş gözlerindeki yaşama sevincini. Yılların yıpratmasına aldırmadan ilk yazısını kaleme aldığı günlerdekine benzer taze bir heyecanla dergilere, gazetelere denemeler yazar. Yetmiş yıla yaklaşan yazın yolculuğunda Fransızca, İngilizce ve İtalyancadan elliye yakın kitabın çevirisini gerçekleştiren sanatçının deneme ve eleştiri kitapları da vardır.

Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine varılamaz?

- A) Bazı yazılarının gazete ve dergilerde yayımlandığına
B) Geçimini yazarlık kazandığına
C) Farklı türlerde yapıtlar verdiğine
D) Edebiyat dünyasında uzun bir geçmişinin olduğuna
E) Yazılarını coşkuyla kaleme aldığına

33. (I) Yüzyıllar boyu süren göçler ve ticaret, sanat ve zanaatın Tire'de fazlasıyla gelişmesini sağlar. (II) Keçeciler, urgancılar, saraçlar, kalaycılar, semerciler ve nalıncılar Tire'nin çarşısındaki sıra sıra dükkânlarda hâlâ geleneksel yöntemlerle üretime devam etmektedir. (III) Bu el sanatları, Tire'de yıllarca süren kültürel harmanlanmanın izlerini taşır. (IV) Çivit mavisiyle güneş sarısı, vişne rengiyle doğanın yeşili Tire evlerinin cep-helerinde uyum içinde yan yana gelir. (V) Bu küçük evleri her yıl özenle boyar Tireliler. (VI) Kentin sokaklarında dolaşırken mutlaka evini boyayan birilerine rastlarsınız.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

35. (I) Ahşap, mimarlık sanatının başlangıcından bugüne insanoğlunun kullandığı ana yapı gereçlerinden biri olmuştur. (II) Türklerin ahşabı kullanmaları ise daha çok Anadolu'ya yerleşmelerinden sonra yaygınlık kazanmıştır. (III) Türk mimarlığında Batı etkisinin başladığı 18. yüzyıl sonuyla 19. yüzyılda İstanbul ve çevresinde, kimi büyük kentlerde ahşap yapılarda artış gözlenmiştir. (IV) Ahşaptan önce Türk mimarisinde taş işçiliği, önemli bir yer tutmaktaydı. (V) Batı etkisiyle birlikte ahşap kullanımı daha sanatsal bir kimliğe bürünmüştür. (VI) Özellikle İstanbul Boğaziçi'ndeki yalılar ve köşkler, Safranbolu evleri bu sanatsal yapıların en önemli örneklerini oluşturmaktadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

34. Ses veya işaret yani harfler toplamı olarak ortaya çıkan söyleniş, sözcüğün madde tarafıdır. O sözcüğe yüklediğimiz anlam ise onun mana tarafını, yani ruhunu oluşturur. Sözcüğün söyleniş ile anlamı arasında bir ilişki vardır. Öyleyse —. Bunu, bilmediğimiz bir yabancı dildeki bir şiirin, vurgularına dikkat edilerek okunmasıyla daha iyi anlarız. Anlatılanları anlamasak bile şiirde dile getirilen duyguları hissedebiliriz.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) her sözcüğün şiirde kendine yer bulamayacağını söyleyebiliriz
B) anlamını bilmediğimiz bir sözcüğün söyleniş biçimi bile bizi şu ya da bu şekilde etkiler
C) bir sanatçı, gerek düzyazıda gerek şiirde hangi sözcüğü, nerede kullanacağını bilmelidir
D) yazma işiyle uğraşmak isteyen kişinin geniş bir sözcük dağarcığı olmalıdır
E) her ulusun kendine özgü bir edebiyat anlayışı vardır

36. —. Kendimden örnek verecek olursam, yıllar önce Stendhal'in ünlü romanı "Kızıl ile Kara"yı ilk kez elime aldığımda, yirmi otuz sayfadan öteye geçemediğimi, birkaç ay sonra ise bir solukta, coşkuyla okuduğumu anımsıyorum. Demek ki kendimizi, kimi zaman bir yapıtı okumaya hazır ve istekli hissederiz, kimi zaman da iyice uzaklaşmış olabiliriz o yapıttan.

Bu parçanın başına, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) Klasik yapıtlar, bir çırpıda okunamaz
B) Bir romandan, farklı yaşlarda farklı hazlar alınabilir
C) Yazınsal yapıtlarda anlatılanların anlaşılabilmesi için, yazarın yaşamının iyi bilinmesi gerekir
D) Bir yapıtın okunurluğu, okuyanın o anki ruhsal durumuna göre değişiklik gösterir
E) Her okurdan, bir yapıtı aynı biçimde anlaması beklenemez

37. Bu yazarımız, etkileyici üslubu, yenilikçi düşünceleriyle adından çok söz ettiriyor. Ancak konuşmacı sıfatıyla katıldığı toplantılarda yapıtlarında görmeye alışık olduğumuz güçlü anlatıcının tam tersi bir portre çıkıyor karşımıza. Anlatmak istediği konuyla ilgili düşünce zincirini tam kuramadığından ne demek istediğini tam anlatmıyor. Dolayısıyla herkesin kendine uygun düşün anlamı çıkardığı bir yamalı bohça çıkıyor karşımıza. Böylece, yazar, okurlarının beklentisini boşa çıkarıyor.

Bu parçadan çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Konuşmaları, dinleyicilerin kültür birikimi göz önüne alınarak yapılmalıdır.
B) Düşünceler, ancak yazılarak en yetkin biçimde anlatılabilir.
C) Güzel yazan bir kişiden aynı biçimde konuşması beklenemez.
D) Yapıtlarında dile getirdiklerini aynen anlatan sanatçıların konuşmaları ilgi çekici olamaz.
E) İyi konuşma, geniş bir araştırma ve yoğun bir çalışma gerektirir.

38. Aşağıdaki cümlelerden hangisi, ayrıca içinde verilen kavramla ilgili değildir?

- A) Lisede şiirler yazarken, bir gün ödülleri kazanan bir şair olacağım aklıma bile gelmezdi. (öz eleştiri)
B) Kitabımla, edebiyatımızın, üzerinde hiç çalışılmamış bir dönemini aydınlatmak istedim. (amaç)
C) Bu genç şairin dergilerde yayımlanan şiirlerinde, hem yaşlılarından hem kendinden önceki şairlerden farklı özellikler görüyoruz. (özgünlük)
D) Yazarın bu yazısında birbiriyle çelişen düşünceler göze çarpıyor. (tutarsızlık)
E) Sanatçının son dönem şiirleri, önekilere göre daha yalın bir dile sahip. (karşılaştırma)

39. Yazınsal yapıtlar, yazarının dil özellikleriyle bir değer ifade eder. Dolayısıyla, amacı ne olursa olsun yapıtta sadeleştirme adına yapılan değişiklikler onun gerçek kimliğini kaybetmesine neden olur. Bunun yerine, metni anlamaya yarayan küçük açıklamalar konulabilir yapıta. Batı'da eski yapıtlar bu şekilde günümüz okurlarıyla buluşturulmaktadır. Bizdeki sadeleştirme çabaları ise tarihi yapıtları restore ederken yıkıp yeniden yapmaya benzeyen çarpık bir anlayışın ürünüdür.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden yakınılmaktadır?

- A) Eski yapıtların yetkin olmayan kişiler tarafından sadeleştirilmesinden
B) Eski yapıtlarda anlaşılmayan sözcük sayısının oldukça fazla olmasından
C) Yazınsal yapıtlara gençler tarafından yeterince ilgi gösterilmemesinden
D) Yazınsal yapıtların söyleyiş özellikleri gözetilmeden sadeleştirilmesinden
E) Sadeleştirilmiş yapıtların daha çok ilgi görmesinden

40. (I) Edebiyatla yakından ilgilenenler bile, onun, yaşamlarının her alanına girdiğini fark edemezler. (II) Gerçekten de edebiyat; mecazlı kullanımlar, şiirsel ifadeler, kafiye sözler gibi unsurlarıyla her kesimden insanın yaşamında yer etmiştir. (III) Bir gün bütün bunların, yani edebiyatın, yaşamdan çekildiğini düşünelim. (IV) İşte o zaman, konuşmaların ne kadar tatsız tuzsuz olduğunu görürüz. (V) Farkında olmadan yaşamımızı renklendiren edebiyatın önemini anlarız.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde varsayım söz konusudur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

1. Ateşe su dedim göz göre göre
Aklım zavallıydı duyguma göre
Bahtına şükretti Mecnun bin kere
Ağlarsın düştüğüm çölleri bilsen

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Ünlü düşmesi
B) Ünsüz türemesi
C) Sert ünsüz yumuşaması
D) Kaynaştırma ünsüzü
E) Ünsüz benzeşmesi

2. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi nesne-yüklem ilişkisine göre ötekilerden farklıdır?

- A) Her gönülde bir aslan yatar.
B) Rüzgâr eken fırtına biçer.
C) Ölmüş eşek kurttan korkmaz.
D) Yazın başı pişenin kışın aşı pişer.
E) Kimsenin ahı kimsede kalmaz.

3. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin cevabı nesne değildir?

- A) Çantadan ne çıkardı?
– Kitap.
B) Dün fuarda kimi gördün?
– Özge'yi.
C) Arabada neyi unuttun?
– Gözlüğümü.
D) Kardeşimi arayan kimmiş?
– Arkadaşı.
E) Doğum gününde ne aldın ona?
– Kol düğmesi.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Dershanenizin hafta sonu yapacağı sınava ben de üye olmak istiyorum.
B) Midesi çok hassas olduğu için her şeyi rahatlıkla yemiyordu.
C) Pazar akşamları yakın arkadaşlarını evine çaya davet ederdi.
D) Daha aydınlık olsun diye evin bütün pencerelerini büyük yaptırık.
E) Bana inanmanız için, gezdiğim yerlerde çektiğim fotoğrafları getirdim.

5. Bazı insanlar vardır, sır saklamayı pek beceremezler. Duydukları herhangi bir sözü hemen başkalarına yetiştirirler. Bu yüzden bu tip insanlarla konuşurken daha dikkatli davranılmalıdır.

Kendilerinden böyle söz edilen kişiler aşağıdaki deyimlerden hangisiyle nitelendirilebilir?

- A) Ağız kalabalığı eden
B) Ağızına geleni söyleyen
C) Ağızının tadını bilen
D) Ağızını kiraya veren
E) Ağızında bakla ıslanmayan

6. Dünyaca tanınmış ressamın ülkemizdeki ilk sergisinden
I II
neredeyse kimsenin haberi yok. Tanıtım eksikliğinden
III
midir, insanların resme ilgisinin azlığından mı bilmiyorum. Fakat bir daha kolay kolay ele geçmeyecek böyle
IV
le bir fırsat için geç kalmadınız. Şu anda bile hâlâ de-
V
vam etmekte olan sergiye mutlaka gitmelisiniz.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisi çıkarılırsa anlamda bir daralma olmaz?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

7. (I) Bu öykü, iç içe geçmiş, beş gün içinde meydana gelen olaylardan oluşuyor. (II) Öykünün ilk bölümü; bir kadın başkahramanın tren yolculuğunda hastalanmasıyla başlar. (III) Kadıncağz, trenden indirilip bir kasaba hastanesine götürülür. (IV) Kocasının iç konuşmalarına yer verilen ikinci bölüm ise "pişmanlık" kavramı üzerine temellendirilmiş. (V) Yazar, bunları diyalog ve geriye dönüş tekniklerini kullanarak başarıyla anlatmış.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde, sözü edilen yapının içeriğiyle ilgili bilgi verilmemiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. (I) Vadinin iki yanında nar fidanları, defneler... adını bilmediğim daha birçok ağaç sıralanıyor. (II) Vadi ya- tağı derinleştikçe insan kendini doğa cennetine giden bir yolda hissediyor. (III) Havası binlerce canlının solu- ğuyla dolu, ıssızlığı anlamlı, büyüleyici bir yer burası. (IV) Koyu gölgelerin muhteşem dansını hayretle sey- rediyorum. (V) Biraz daha ilerleyince bambaşka bir âlem uyanıyor çevremde.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazar, anlatıma duygularını katmamıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

9. Şiirin gerçek anlamda ne olduğunu belki şairler söyleyebilir fakat onlar da söylediklerinin kişisel olduğunu ve kendilerini bağladığını bilirler. Çünkü şiirin sınırlarını belirlemek mümkün değildir. Eleştirmenler de şiirin nasıl olması gerektiğini söyleyebilir ama şiiri onların söyledikleriyle de elbette sınırlayamayız. Şairlerin de eleştirmenlerin de akıllarına gelmeyen şiir yapıları mut- laka vardır. Bunda, şiirin büyüğü bir söyleyişinin olma- sının etkisi büyüktür.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Şairlerin şiirle ilgili görüşlerinin öznel olduğu
B) Şiirin belli bir tanımının yapılamayacağı
C) Eleştirmenlerin önerilerine göre şiir yazılması ge- rektiği
D) Eleştirmenlerin şiirle ilgili söylediklerinin eksik olduğu
E) Şiirin etkileyici bir anlatımının olduğu

10. Yazınımızda, "çok satılanlar" listelerine göz attığınızda üst sıralarda çoğu kez romanların yer aldığını görürsünüz. Artık günümüzde, şiir, oyun, hikâye ya da dene- melere kayıtsız kalabilen nice okur, roman okuyor. Ya- yınlarının de ticari kaygılar güdüp okurların ilgi gös- terdiği bu türü ön planda tuttuğunu görüyoruz. Roman türünün başka avantajları da var şüphesiz: Romanlar oyunlaştırılabilir ya da senaryoya dönüştürülebilir. Özel televizyon kanallarının da bu türe dayalı dizi çalış- malarına yönelmeleri, edebiyat dünyamızda romanın giderek popülerleşmesini sağlamıştır.

Bu parçada romanla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Birçok yazarın ilk ürünleri arasında yer aldığına
B) Okurların ilgisinin yayınevlerini romana yönlendir- diğine
C) Görsel ürünlere dönüştürülebildiği
D) Diğer yazın türlerine göre daha çok satıldığına
E) Televizyondaki dizi çalışmalarının herkesçe tanın- masına ortam hazırladığına

11. İnsanoğlu, binlerce yıl birlikte tarih yazdığı atı, moto- run bulunmasından sonra bir kalemde terk etmiştir. Yüzlerce yıl, ticaret kervanlarına konaklık eden ker- vansaraylar da değişen ulaşım yolları ve ticaret anlayı- şı sonucunda ne yazık ki bir anda dağların başında yalnız kalmıştır. Kâğıt da bilgisayar çağında aynı son- la karşılaşmak üzeredir.

Bu parçadaki örnekler, aşağıdaki düşüncelerden hangisini kanıtlamak için verilmiş olabilir?

- A) Teknolojinin her zaman insanın yararına kullanılma- sı gerektiğini
B) İnsanların ilgilerinin zamanla değiştiğini
C) Teknolojiye ayak uydurmanın güç olduğunu
D) Tarihi birikimlerin yeni buluşların ortaya çıkmasını sağladığını
E) Yaşamın farklılaşması ve buluşların; yaşamdaki araç ve gereçleri değiştirdiğini

12. Yıllar boyu izlediğiniz bir yazarın, şairin kafanızda can- landırdığınız portresi, ilk karşılaştığınız anda ya yerli yerine oturur ya da birden altüst olur. Fotoğraflarını daha önce görmüş olmanız pek fazla değiştirmez bu- nu; çünkü kafanızda çizdiğiniz portre, zaten sizin port- renizdir, sizden bir şeyler mutlaka katılmıştır ona. Do- layısıyla —. Oysa yazar da ürünleri de eskisi gibi öy- lece duruyordur.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uy- gundur?

- A) bir yazarı tanımak, onun yapıtlarını tanımak anlamı- na gelmez
B) yazarı tanımamanın yazınsal açıdan okura bir faydası yoktur
C) bir yazarın bütün yönleriyle tanımak mümkün değildir
D) yerli yerine oturan da yıkılan da sizin çizdiğiniz port- redir
E) yazara daha yakın hissedersiniz kendinizi

13. Bugün yazınımızda eleştiriye özenen birçok insan var. Bunların kendilerince bir değer taşıdıkları da söylene- bilir. Ancak yapıtı, sanatçının kişiliğinden ayrı bir este- tik düzeyde ele alabileni çok azdır. Eleştirmen görü- nenlerin bir bölümü, dostluğu ve kıskançlığı eleştiriye soka, eleştiriye hiç anlamamış kitap tanıtıcılarıdır. Ya- pıtları bile doğru dürüst anlayamayan, onların belirgin özelliklerini bulup öne çıkaramayan bu yazarlara "eleştirmen" değil, olsa olsa "tanıtıcı" demek gerekir. Bu da bir iştir; ama eleştiri bu değildir.

Bu parçada yazar, aşağıdakilerin hangisinden ya- kınmaktadır?

- A) Eleştirmen olmak isteyenlerin sayısının artmasından
B) Eleştirilerin çoğunun sanat dünyasında olumsuz etkiler bırakmasından
C) Kimi eleştirmenlerin, eleştiri niteliklerinden uzak ya- zılar kaleme almalarından
D) Eleştiriye özgü ilkelerin belirgin olmayışından
E) Yapıtların eleştirilerinin, yazarların dikkate alınma- dan yapılmasından

14. Bu yazar dünyamızda öteden beri süregelen cümle örgüsünü kırdı. Devrik, kısa, eksiltili cümleleri anlatı- mın dokusuna yerleştirdi. Cümleyi fiilin baskısından, egemenliğinden kurtardı, özgürleştirdi bir bakıma. Bundan da öte düşüncenin soluğunu tıkayan tantana- lı sözcüklere, söz oyunlarına anlatımın kapısını kapa- dı. Bunların yerine konuşma dilinin suyuyla arınmış, o dilin söz değerlerine yaslanan, açık, aydınlık bir biçem oluşturdu. Oluşturduğu biçemin odağına da her şey- den önce "kendi beni"ni koydu. Hayata, olaylara, her türlü kavrama ben gözlüğüyle bakmayı başardı.

Bu parçada sözü edilen yazarla ilgili olarak aşağı- dakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Yaşamı kişisel bir bakış açısıyla gözlemlediğine
B) Yeni ve alışılmamış bir cümle kurgusunun olduğu- na
C) Gündelik dilin anlatıma hâkim olmasını sağladığına
D) Anlattığı olayların kendi yaşamından izler taşıdığına
E) Anlatılanları gölgeleyen süslü anlatımlardan uzak durduğuna

15. Son dönem Türk edebiyatı, toplumsal gerçekliğin açık bir sözcüsü olmaktan uzaklaşarak insana ve onun iç dünyasına yönelmiştir. Ancak bu durum, ede- biyatımızı gerçeklerden uzak, soyut bir alana sürükle- memiş, yaşamdaki oluşumların insan ruhunda mey- dana getirdiği yansımaları gün ışığına çıkarmıştır. Ya- ni son dönem edebiyatımız, toplumsal konuların ve ideolojilerin güdümünden açıkça uzaklaşırken birey- selliğin tuzağına düşmemiştir. "İnsan sosyal bir varlık- tır." düşüncesinden hareketle insan gerçeğinde top- lum gerçeği, toplum gerçeğinde insan gerçeği göste- rilmeye çalışılmıştır.

Bu parçadan son dönem edebiyatımızla ilgili ola- rak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Toplumsallıktan bütünüyle uzaklaşmadığı
B) Sosyal olguların; kişilerin iç dünyasında yaptığı de- ğişikliklerin anlatıldığı
C) İnsan olgusunun tek başına ele alınmadığı
D) İnsanın iç dünyasını şekillendirmenin amaçlandığı
E) Bir düşüncüyü kabul ettirmek gibi bir amaç güdül- mediği

16. Bir zamanlar İstanbul'un birçok seyir yeri vardı () Baharda Kağıthane, Aynalıkavak, İhlamur ve Karaağaç () yazın ise Beykoz Çayırı, Kalender, Sultaniye, Çamlıca, Fenerbahçe ve Göksu () Buralar, eskiden göz alabilirdiğine uzanan ve yeşilliğini hiçbir mevsimde kaybetmeyen ne güzel yerlerdi ()

Bu parçada ayraçlarla () belirtilen yerlere aşağıdakilerden hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (.) (.) (:) (!) B) (:) (.) (...) (...)
C) (.) (:) (.) (!) D) (.) (.) (:) (.)
E) (:) (:) (.) (!)

17. Yaşamda olup bitenler, bütün sanat yapıtları için bir pınar gibidir.

Aşağıdakilerden hangisi anlamca bu cümle ile aynı doğrultuda değildir?

- A) Sanatçının etrafındaki her şey, yazacağı yapıt için bir malzemedir.
B) Yaşama bakmasını bilen bir sanatçı konu sıkıntısı çekmez.
C) Sanatçı, yaşamdaki basit bir olayı bile yapıtına çıkış noktası yapabilir.
D) Yaşananlar, bir şekilde, sanat aynasında kendine yer bulur.
E) Sanatçı, yapıtlarını, geniş hayal dünyasından yararlanarak oluşturmalıdır.

18. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Otobüsten indinmi doğruca bizim yurda gel.
B) Senin neden böyle üzgün olduğunu anlamıyorum.
C) Sabahları erken uyanmak çok da zor değilmiş.
D) Oraya İzmit'ten geçerek gitmemiz gerekiyormuş.
E) Biz, sizi okulun karşısındaki durakta bekleyelim.

19. (I) İstanbul, beş farklı ekosistemin yaşam alanına sahip bir kenttir. (II) Topraklarında barındırdığı üç bine yakın bitki türünün on altısı, dünyanın başka hiçbir yerinde yetişmeyen türlerdendir. (III) Yarım yüzyıl önce yaşattığı bazı türlere artık ne yazık ki hayat hakkı tanımıyor İstanbul. (IV) Foklar da çoktan terk etti bu şehri. (V) Şimdilerde kimi türleri sadece sararmış kitap sayfalarında ya da fotoğraflarda görebiliyoruz.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle, özne ve yüklemden oluşmuştur.
B) II. cümledeki "on altı" sözü, sayı grubudur.
C) III. cümlede ünsüz benzeşmesi, ünsüz yumuşaması, ünsüz türemesi ve ünlü daralması vardır.
D) IV. cümledeki "terk etti" sözü, yardımcı eylemle oluşturulmuş bileşik bir eylemdir.
E) V. cümle, bağlı bir cümledir.

20. (I) Çevresinde pek çok gezi yeri olan Bolu'yu konaklamak için merkez alıp buradan günübirlik gezilere çıkabilirsiniz. (II) Bolu'dan bir buçuk saatte ulaşılabilen Kartalkaya yolundaki Sarıalan'da on iki yayla bulunuyor. (III) Ahşap evlerle süslü yaylalar, çevrelerindeki ormanlarda ve dere kıyılarında yürüyüşe çıkmak için idealdir. (IV) Aynı şekilde Bolu'dan bir saatte ulaşılan Gölcük, adını köknar ormanları ile çevrili küçük bir orman gölünden alıyor. (V) Kurulan tesisler, burayı sert kış koşullarında bile rahatça gidilebilecek gezi yerlerinden biri haline getiriyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, yeterlik fiili kullanılmıştır.
B) II. cümlede sayı sıfatı kullanılmıştır.
C) III. cümlede "kıyılarındaki" sözcüğünde birden çok çekim eki kullanılmıştır.
D) IV. cümle yüklemi şimdiki zamanla çekimlenmiş olumlu bir cümledir.
E) V. cümlede işaret sıfatına yer verilmiştir.

21. (I) Ne kadar tecrübeli olursa olsun, bir yazarın yazarlık heyecanını yitirmemesi gerekir. (II) Çünkü heyecansız yazılan bir yapıt, okuru heyecanlandıramaz. (III) Daha ilk sayfalarda kendisine bir heyecan yaşatmayan yapıtı, okur hemen elinden bırakır. (IV) Yapıtlarında heyecan uyandıracak olaylara yer vermeyen yazar hemen yoktur. (V) Çünkü okur, her zaman bir yapıtta kendisini heyecanlandıracak olayları anlatmasını bekler yazardan. (VI) Bu beklentiye cevap vermesini bilen yazarların yapıtları ilgiyle karşılanır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

22. Çocuklara yönelik yazınsal yapıtlarda ders verme, öğütme, bir kuralı ya da değer yargısını öğretme amacı güdüldür. Böylece, okumanın "tek yönlü bir iletişim" olduğu yanlışı pekiştirilir. Sanatın özellikle de edebiyatın insanlara ders verme, onları bilgilendirme, nasıl davranacaklarını, nelere gülüp nelere ağlayacaklarını bildirme işlevi olduğu kazınır kafalara. Oysa okuma, kişinin özgürleşmesini sağlayacak tek etkinliktir ve okumanın bu yanının göz ardı edilmesi özgüveni olmayan kişiler yetişmesine yol açar.

Bu parçadan çıkarılabilecek en genel yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kitap okuma, çocukluk döneminde kazandırılacak bir özelliktir.
B) Çocukların okuma alışkanlıkları aile bireylerinin bu işleve etkin katılımıyla pekişir.
C) Yazınsal yapıtlar, insanı yönlendirme ve belli kalıplara göre yetiştirme çabasında olmamalıdır.
D) Edebiyat eğitimi öğrencilerin seviye ve yetenekleri göz önünde bulundurularak düzenlenmelidir.
E) Çocuklar için hazırlanan yapıtların onların anlayabileceği biçimde oluşturulması gerekir.

23. Yapıtlar, edebiyat bahçesinin çiçekleridir. Bu çiçeklerin en güzelleri de size her defasında yeni renklerle görünüp yeni kokular sunabilenlerdir.

Bu parçada "yeni renklerle görünüp yeni kokular sunabilmek" sözüyle, yapıtlarla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çok sayıda okurun beğenisini kazanabilmek
B) Okurların farklı duygularını dile getirmek
C) Her okuyuşta okura farklı lezzetler tattırabilmek
D) Farklı anlamlara gelebilecek sözcüklerle oluşturulmak
E) Bilinen anlatım biçimlerinin dışında bir üslupla yazılmak

24. Romancının ve romandaki karakterlerin doğa ve eşya bakışının nasıl olması gerektiği, günümüz romancısının başlıca sorunudur. Günümüz romancıları, insanın doğayı ve eşyayı bütünüyle kavrayamayacağını söyleyerek, romanlarında bunları bütün ayrıntılarıyla anlatmaya çalışan romancıların karşısında yer almıştır. Onlara göre romancı, ---.

Bu parçanın sonuna, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) roman kahramanının doğa içindeki yerini önemsemez
B) ancak kendi gözüyle görebildiği kadarıyla doğayı ve eşyayı anlatabilir
C) roman kişilerinin, gerçeğe yakın özelliklerini ortaya çıkarır
D) doğa ve eşyayı düşsel öğelerle besleyerek anlatmamalıdır
E) insanın doğayla ilişkisini eksiksiz anlatmaya çalışmalıdır

25. Gece bitiyor ve serin bir yaz şafağı söküyor usulca. Birazdan, güneş bir sihirbaz gibi yenileyecek koca şehri. Güne yeniden başlamanın sevinci kaplayacak her yeri. Yeni bir günün ilk ışıklarıyla canlanacak her şey. Önce kuşlar yuvalarını terk edecek, ilk çocuk ağlayacak, ilk pencere açılacak, bir fırının tezgâhına ilk ekmekler düşecek. Çarşılar yine taze ekmek kokusuyla başlayacak güne. Sokaktan sesler geliyor ve taze ekmek kokusu sarıyorsa etrafı, her şeye rağmen hayat devam ediyordur.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Günün belli bir anı betimlenmiştir.
B) Birden fazla duyudan yararlanılmıştır.
C) Tanık göstermeye başvurulmuştur.
D) Anlatıma duygular katılmıştır.
E) Benzetmeye başvurulmuştur.

27. (I) İki üç günden beri sert bir kış rüzgârı esiyor durmadan. (II) İnsanlar kalın kalın giyinmiş, hava kararmadan sokaklar tenhalaşıyor. (III) Akşam karanlığında sokak ışıkları kışa özgü parıltılarını gösterirken evler erkenden doluyor. (IV) İnsanları bir araya getirerek aile sıcaklığını hatırlatan bir mevsim kış. (V) Özellikle geniş ailelerde tatlı bir karmaşa, heyecanlı bir yemek telaşı başlıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede belirtisiz ad takımı vardır.
B) II. cümledeki "kalın kalın" ikilemesi belirteç görevindedir.
C) III. cümlede birden fazla zarf tümlecisi vardır.
D) IV. cümlede sıfat-fiil ve bağ-fiil kullanılmıştır.
E) V. cümlede "-lar, -ler" eki eklendiği sözcüğe abartma anlamı katmıştır.

26. (I) Katherine Mansfield öykülerinde, hayatta seçeneksiz kalmış, acılı, yalnız, yoksul insanların dünyasına eğilir. (II) Hiçbir duygu abartısına gitmeden tam da hayatın içinden bir fotoğraf çekerek okura yaşanan acıyı iletir. (III) Tıpkı Çehov'da olduğu gibi onda da her şey hayatta olduğu gibi yalındır. (IV) Öykülerindeki Çehov etkisine karşın, anlatım biçimi yenidir ve Çehov'dan farklıdır. (V) Öykülerinde büyük sürprizlere yer vermez, gündelik hayatın sıradan olayları yer alır.

Katherine Mansfield'in öykülerinin ele alındığı bu parçayla ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, konularına yönelik bir açıklama yapıyor.
B) II. cümlede, gerçekçi bir niteliğe sahip olduğu anlatılıyor.
C) III. cümlede bir karşılaştırma yapılıyor.
D) IV. cümlede, özgün özelliklere sahip olduğu belirtiliyor.
E) V. cümlede, anlatımıyla okuru şaşırtma amacı taşıdığı söyleniyor.

28. Her öyküde, romanda insanların günlük hayatta sevecek dinlediği dedikodulardan farklı bir şey anlatılmaz. Bu yüzden, her insanda okumaya az ya da çok ilgi vardır. Ama okur neden her kitaptan aynı biçimde etkilenmez? Neden, kimi kitabı elinden bırakamazken kimini de birkaç sayfa okuduktan sonra atar? Demek ki başarılı yazar, anlatımıyla bir kıvılcımı ateşe çeviren kitaplar yazan kişidir.

Bu parçada "anlatımıyla bir kıvılcımı ateşe çevirmek" sözüyle, sözü edilen sanatçılarla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yapıtını okuru etkileyecek bir içerikle oluşturmak
B) Yapıtında günlük yaşamdan alınan konulara yer vermek
C) Yapıtını insanların okuma ilgisini artıracak bir söyleyişle oluşturmak
D) Yapıtında okurun anlayacağı bir dil kullanmak
E) Yapıtında, daha önce işlenmemiş bir konuyu ele almak

29. Şair, şiirlerinde herkesçe fark edilmeyen kimi durumları dile getiriyor. İnsanların dikkatini bu unutulmuş ya da önemsenmeyen konulara çekmek istiyor. Ne var ki şiirlerindeki söz yığını anlamı boğuyor, şairin düşüncelerinin önüne geçiyor.

Bu parçada "söz yığınının, anlamı boğarak şairin düşüncelerinin önüne geçmesi" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Söyleyişten çok, anlamın öne çıkması
B) Gereksiz sözcüklerin anlatılmak isteneni gölgelemesi
C) Günlük yaşama dair şiirlerin ilgi görmesi
D) Ortaya konan ürünlerin farklı bir bakış açısıyla oluşturulması
E) Yazılan şiirlerin belli bir mesaj kaygısı taşıması

30. Bu sanatçımız, kendini yineleyen değil, yenileyen bir yazar. Öykülerinin kumaşını hep aynı tezgâhta, aynı motiflerle ve aynı yöntemle dokumaktan kaçınan bir yazar o. Onun bu yönünü, son kitabında kurgu, biçim, ses ve söylem açısından ulaştığı yeni noktalara baktığımızda da görüyoruz. Bu son yapıtında da kendi öykü çizgisini genişletmeye, aşmaya yönelik arayışlarını, denemelerini sürdürüyor. Düşsel öğelerle gerçek yaşam öğelerini birbiri içinde eriterek verme, kimi durumları ve olguları alaysamalı bir yaklaşımla algılama, okurları düşünmeye ve sorgulamaya iten değişik durumlar tasarlama, bu kitabındaki öykülerde de yerlerini büyük ölçüde koruyor.

Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Öykülerini uzun ve yorucu bir uğraş sonucu yazdığı
B) Okurların ilgisini çekmek için alışılmış öykü kalıplarının dışına çıktığı
C) Öykülerinin biçim ve içerik yönünden bir bütünlük taşımasına özen gösterdiği
D) Sürekli olarak kendisini yenileme ve geliştirme çabası içinde olduğu
E) Önceki öykülerin deneyimlerinden yararlanarak nitelikli öyküler yazmak istediği

31. Sözcükler; tek başına, tek boyutlu bir görüntü sunar okura. Bu yüzden sözcükler —. Çünkü hiçbir sözcük tek başına, bir cümlenin ya da dizinin oluşturduğu çarpıcı anlatım güzelliğine sahip değildir. Şairlerin, yazarların sözcüklere bilinen anlamları dışında yeni ve değişik anlamlar yükleyebilmesi, sözcükleri titizlikle kullanmalarını gerektirir.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) uygun bir biçimde bir araya getirilirse çok yönlü bir boyut kazanır
B) okurların anlayabileceği nitelikte olmalıdır
C) salt günlük konuşma dilinden seçilmelidir
D) zaman içinde değişik anlamlar kazanarak insanların dil zevki kazanmasına katkıda bulunur
E) sözlük anlamlarının dışında kullanılmamalıdır

32. Öykülerinde bir konu ya da olaydan çok, küçük bir yaşantı parçasını, bir kişilik özelliğini ya da bir durumun şiirsel etkilerini çıkış noktası olarak aldı. Bu seçimi ona benzersiz anlatım zenginliği sağladı. Kapalı mekânların değil; dış dünyanın, doğanın ve özgür yaşantıların öyküsü oldu anlattıkları. Sıradan insanların iç dünyalarını, yaşantılarındaki gizli kalmış zenginliklerini, denizi, Burgazada'yı, balıkçıları, kırları, hayvanları, kent yaşamının ayrıntılarını, hümanizmin ışığında dile getirdi. Ayrıca anlatımıyla kendinden öncekilere benzemediği gibi, kendinden sonraki öykücülerce de ortaya konması zor bir öykü biçimi kurdu.

Bu parçada tanıtılan yazarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Öykülerinde bütün bir olay yerine, yaşamın bir anını anlattığı
B) Yapıtlarının dil ve anlatım yönünden oldukça zengin olduğu
C) Derin bir insan sevgisi içinde çevresini ve dış dünyayı anlattığı
D) Özgün öykülerinin taklit edilmesinin güç olduğu
E) Öykülerinde anlatımı zenginleştirmek için yer yer şiirlerden alıntılar yaptığı

33. Sanatçı, "Yapıtlarımda, toplumcu anlayışı bilinçli bir biçimde savunuyorum, çünkü insanlara anlatacağım bir şeyler var." diyor.

Böyle düşünen bir kişinin, aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenemez?

- A) Sanatçı yapıtlarında sosyal mesajlar vererek toplumu eğitmelidir.
B) Topluma yönelik bir ileti taşımayan sanat yapının bir değeri yoktur.
C) Bir yazar yaşadığı dönemden ve çevreden kendini soyutlayamaz.
D) Tümyle bireysel duyarlıktan beslenen sanatçı topluma hiçbir şey veremez.
E) Salt toplumsallığı öne çıkaran bir sanatçının yapıtları bildiriden öteye geçemez.

35. Yazmak istediğim yaşamı, elimle tutacak derecede tanımlamak isterim. Bugünkü yazarın görevi doğru yazmaktır, doğru bilgi vermektir, doğruyu dosdoğru göstermektir. Son dönemlerde belgesel kitaplara gösterilen ilginin nedeni budur. Okur doğru bilgi istiyor. Bundan dolayı uzaktan baktığım, karşıdan seyrettiğim, elimle yakalayamadığım durumları yazamam, buna cesaret edemem.

Bu parçada sanatçının kendisiyle ilgili olarak anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yapıtlarında kendi yaşamını anlattığı
B) Yazdıklarını tümüyle gerçeğe dayandırdığı
C) Toplumsal sorunlara çözümler ürettiği
D) Yapıtlarında yalnız düşsel öğelere yer verdiği
E) Yapıtlarında geleceğe yönelik tahminlerde bulunduğu

34. (I) Yazınsal türler ile sanatçıların kişilikleri arasında bir ilişki vardır. (II) Kimi sanatçıda şiir kişiliği ağır basarken, kiminde hikâyecî, kiminde de romancı kişiliği ağır basar. (III) Sanatçı da, kendinde hangi türe eğilim hissediyor ve kendini hangi türde daha yetkin ifade edebiliyorsa o türde yapıt ortaya koymak ister. (IV) Deneme benim kendimi en iyi anlatabildiğim, kendimi en özgür hissettiğim tür. (V) İçeriği yönüyle, benim yaşam biçimime, özgürlük anlayışıma denk düşer deneme. (VI) Bu yüzden de deneme yazmak bende bir tutku haline dönüşmüştür.

Bu parça iki paragrafa bölünmek istense, ikinci paragrafın numaralanmış cümlelerden hangisiyle başlaması uygun olur?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

36. Evet. Belki çoğumuz bu değişimin bilinçli bir şekilde farkına varmayız. Ancak sanatın bizi, insanı etkilediği hatta değiştirdiği ve dolayısıyla sanatın bir dönüştürme gücü olduğu yadsınamaz bir gerçektir. "Bu resim beni çok etkiledi." veya "Bu müzik parçası beni çok etkiliyor." deriz. Hatta "Bir roman okudum hayatım değişti." diyen insanlara çokça rastlarız.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine verilmiş bir cevap olabilir?

- A) Bir yapıtın sanatsal değer kazanması için en çok anlatımına mı önem verilmelidir?
B) Sanatın, insan yaşamını bütün gerçekliğiyle yansıtmayı mümkün müdür?
C) Sizce sanat yapıtları sanatçının yaşamından izler taşımalı mıdır?
D) Sanat ürünleri bizi ve dolayısıyla yaşantımızı değiştirebilir mi?
E) Sanatın, insanların evrensel yönlerini ortaya koyması gerektiği görüşüne katılıyor musunuz?

37. I. Şiir, uyum içindeki sözcüklerin yerli yerinde kullanılmasıyla güzellik kazanır.
II. Bir şiirde güzellik, onu gereksiz sözcüklerden arındırmakla sağlanır.
III. Yalnızca az sözle çok şey ifade eden şiirler, kalıcılığı yakalar.
IV. Şiirde ölümsüzlüğe, anlatılanın yanında anlatıma da önem verilerek ulaşılır.
V. Şiirin yaşarlığı, yoğun anlatımla oluşturulmasına bağlı değildir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangileri birbiriyle anlamca çelişir?

- A) I. ve II. B) I. ve III. C) II. ve IV.
D) III. ve V. E) IV. ve V.

38. Eleştiri anlayışında en belirgin yan, "bildiren" bir kişi olmaktan kaçınmamdır. Arayan, sorular ortaya atıp yanıtlarını bulmaya çalışan bir yaklaşımı her zaman üstün tuttum. Benim için tartışılmayacak konu yoktur. Yanılmaktan hiç korkmam, farklı dönemlerde farklı düşünceler ortaya koymaktan da... Her şeyi bilen, tepeden konuşanları sevmem diyemem, onların da ayrı bir tadı vardır, ama onlar gibi olmak da istemem. İlk deneme kitabımın adı "Düşünceye Saygı" idi. Otuz yıl sonra yine düşünceye saygı diyorum.

Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Herkesin fikrine saygı gösterdiği
B) Bazı konuların tartışılmaması gerektiğine inandığı
C) İnsanlara hoşgörüyü yaklaştığı
D) Hata yapmaktan çekinmediği
E) Düşüncelerinin değişkenlik gösterebildiği

39. Etnografya Müzesi'nde Türk Kumaşları, tombak, gümüş eşya, tespih gibi gündelik yaşamda kullanılan eşyalardan oluşan önemli eserlerin koleksiyonları yer almaktadır. Bunlardan en önemlisi 1950'lerde toplanmaya başlanan, Türk işleme sanatının tüm inceliklerini yansıtan 18. ve 19. yüzyıllarda Türkiye'deki küçük atölye ve fabrikalarda dokunan kumaş eserlerden oluşan beş yüz parçalık olanıdır.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

40. Ege'nin kuzeydeki ucu olan Saros Körfezi, kendini sürekli yenileyebilen cömert denizi, çam ağaçlarıyla süslü el değmemiş koylarıyla yaz aylarında ve hafta sonlarında özellikle İstanbulluların meskeni durumundadır. Kıyıları dik, tehditkar bakan uçurumlardan uzun kumsallara kadar değişik yer şekilleri ile kaplı olan körfez, gerek kumlu gerekse kayalık zeminlerde o çekici turkuvaz rengini sergiliyor. Körfezin çevresinde yer alan, ayçiçeği tarlaları ortasındaki misafirperver köyler de kalabalıklaşmış ve betonlaşmış tatil yörelerinden sıkılmış turistlere uygun alternatifler sunuyor.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Betimlemeyici öğelere yer verilmiştir.
B) Anlatıcının duygusal etkilenmesini yansıtmaktadır.
C) Devrik cümlelerle anlatıma canlılık kazandırılmıştır.
D) Kimi sözcükler gerçek anlamının dışında kullanılmıştır.
E) İnsan dışındaki varlıklara insanlara ait özellikler yüklenmiştir.

1. Yaşamı gözlemlememde, algılayıp yorumlamamda, sanat ürünü olarak yeniden oluşturmamda, gördüğüm eğitimin büyük katkısı oldu. Yazmaya başladığım yıllarda Türkiye bir köyler ülkesiydi; ama benim yapıtlarıma "köy" ve "köy insanı"nın gerçekleri girmemişti. Kırsal kesim yaşamını tanıımıyordum. Gecikmeli olarak tanıdığım köy yaşamı beni etkisi altına aldı. Böylece ben de köy insanının gerçeğine eğildim. Bu salt tanıklık değil, eleştirel gerçekçi bir yaklaşımdı.

Bu parçada yazar, kendisiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinmemiştir?

- A) Aldığı eğitimin, sanatı üzerinde etkisinin olduğuna
- B) İlk yapıtlarında köy yaşamını ele almadığına
- C) Köy gerçeklerini eleştirel bir gözle ele aldığına
- D) Köy yaşamını geç tanıdığına
- E) Kırsal kesim insanının sorunlarına çözümler önerdiğine

2. Yaşamımızdaki değişim ve gelişmelere paralel olarak beğenilerimiz, estetik bakış açımız, yaşamı algılayışımız da değişir. Önceden yapıtlarını zevk alarak okuduğumuz ve onu okumadan yapamayacağımızı düşündüğümüz yazarlar günü gelir yerini bir başkasına bırakır. Hatta bu durum, eskiden çok beğenerek okuduğumuz bir sanatçının yapıtlarına acımasız eleştiriler yöneltmemize kadar da varabilir. Yani, sanatçı ile okur arasındaki ilişki sonsuza değin aynı düzeyde sürmez.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Her sanat yapıtı belli bir okur kitlesine seslenir.
- B) Bir sanat yapıtının değerini belirlemede en şaşmaz ölçüt, herkesin ondan farklı tatlar alabilmesidir.
- C) Sanatçı çağına ayak uydurabilmeli, yenilikleri yapıtlarına yansıtabilmelidir.
- D) Okurun sanatçı ile olan ilişkisi zamanla değişir.
- E) Oluşturulduğu dönemin dil özelliklerini taşımayan yapıtlar kalıcılığı yakalayamaz.

3. Bu şairimiz, kimseden örnek almadan oluşturduğu, hem özgün hem de nitelikli bir şiiri sürekli geliştirdi. Benzersiz bir toplumcu şairdi. Çok onurlu bir sanatçıydı. Kimseye boyun eğmedi, kimseden yardım da istemedi. Ortalara çıkmadı. Reklamın hiçbir türüne başvurmadı. Ömrü boyunca, yalnızca şiirleriyle bilinmek istedi. Başka şairleri okuyarak edinilmiş bir şiir beğenisiyle ondaki güzellikleri fark etmek kolay değildir. Onun şiirleri, tekrar tekrar okundukça kapılarını size açar ve güzelliklerini sergiler.

Bu parçada tanıtılan şairle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Çağdaşı sanatçılarla iletişim kuramadığı
- B) Toplumsal çizgide şiirler yazdığı
- C) Kendini öne çıkarmak istemediği
- D) Şiirlerinin bir okuyuşta kendilerini ele vermediği
- E) Sadece, yapıtlarıyla tanınmak istediği

4. Kör şair Milton, en güzel aşk şiirlerinden birini çok sevdiği karısı öldükten sonra yazmış. Gördüğü bir düşü anlatıyor bu şiirinde şair: Karısı çıkıp gelir karanlıkların içinden. Bembeyaz, dahası; ermiş kadınlar gibi bir ışık halesiyle taçlanmış. Bu düş, aydınlık salar gözleri görmeyen Milton'un karanlık dünyasına. Şair, karısına uzanmak için yatağından tam doğrulur ki düş bitiverir. Güneş doğar, oysa şair için karanlık başlamıştır. İşte, Milton'un yaşam öyküsü bilinmedikçe bu şiir anlaşılabilir, açıklanamaz. Hadi, karısının öldüğü şiirden belli oluyor; ama Milton'un gözlerinin görmediği bilinmeden bu şiirle ilgili yapılan yorumlar yanlış ve eksik olacaktır.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Başarılı şairler, duygularını eksiksiz biçimde anlatabilir.
- B) Hayal gücüyle yazılan şiir, okuru daha çok etkiler.
- C) Şiir konusunda bir eğitimden geçmemiş okur, şiirden farklı anlamlar çıkaramaz.
- D) Bir şiiri bütün yönleriyle açıklamak mümkün değildir.
- E) Şiir, şairinin yaşamı bilinmeden tam ve doğru olarak açıklanamaz.

5. (I) Antakya'nın binlerce yıllık görkemli tarihinden bu güne, büyük bir miras kaldı. (II) Bu mirasın en önemli parçalarından biri de kentin son iki yüz yılına tanıklık eden evlerdir. (III) Dar sokaklarda karşılıklı dizilen evler genellikle iki katlıdır. (IV) Evler sokaklara göre şekillenegelmiştir. (V) Eski Antakya olarak tanımlanan mahallelerde koruma altına alınmış, tarihi değeri yüksek yüzlerce ev bulunuyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede tamlayanla tamlanan arasına sözcük girmiş bir ad takımı vardır.
B) II. cümlede yüklemi, tamlayanı sıfat-fiil grubu olan sıfat takımıdır.
C) III. cümle, bileşik bir ad cümlesidir.
D) IV. cümlede yüklemi, kurallı bileşik eylemdir.
E) V. cümle, ortak tümleçli, sıralı bir cümledir.

6. Küçük bir sahil kenti burası. Onlarca palmye ağacı deniz kıyısında yan yana dizilmiş apartmanların önünde sıralanmış. Her birinin bir dal iriliğindeki yaprakları, renk renk apartmanların balkonlarını bir şemsiye gibi gölgeliyor adeta. Yeşilin değişik tonlarında, uçuk mavi havanın içindeki iri yapraklar asırlık bir çeşmenin üstünde raks ediyor. Palmye ağaçlarının bitmeyen gölgesindeki asırlık Türk yapısı bu çeşme, su berraklığında ve canlılığında. Doğa harikası palmyeler de güzel, Türk yapısı çeşme de.

Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Betimleyici anlatıma başvurulmuştur.
B) Düşünce örneklerle zenginleştirilmiştir.
C) Yinelemeye yer verilmiştir.
D) Kişileştirmeye başvurulmuştur.
E) Anlatıma duygular katılmıştır.

7. (I) Bu sergi, Urartuların Asurlularla zorlu coğrafyalarda sürdürdüğü mücadeleye ve gelişmiş maden teknolojisiyle ortaya koydukları eşsiz sanat eserlerine odaklanıyor. (II) Sergi, sanatseverler tarafından üç ay boyunca gezilebilecek. (III) Sergide dört yüze yakın arkeolojik eserin yanı sıra, belgeseller ve fotoğraflar da yer alıyor. (IV) MÖ 9. ve 6. yüzyıllar arasında Van Gölü çevresinde yaşamış Urartu Krallığı ile ilgili ülkemizde açılan ilk sergi olma özelliğini de taşıyor. (V) Sergi, arkeolojik eserler dışında görsel ve işitsel birçok estetik malzemeyi de tüm yönleriyle yansıtmayı amaçlıyor. (VI) Madenleri işlemekteki estetiği yansıtmak gibi önemli sayılabilecek bir işlevi olan serginin bu yönüyle günümüz takı tasarımcılarına ilham kaynağı olacağını söyleyebiliriz.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde yargı, gerekçesiyle birlikte verilmiştir?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

8. Ben öyle kendine her şeyi biliyormuş havası veren, bilgece tavırlar takınarak önemli konu ve olayları anlatmaya çalışan yazarları sevmiyorum. İstiyorum ki yazar bana ders vermeye kalkmasın. Kendi ruhunu açsın, kendi trajedisini anlatsın bana. Lafı dilinde dolandırıp duracağına ne demek istiyorsa söyleyiversin. Bunu yapan, en azından yapmaya çalışan yazarlar, daha inandırıcıdır benim gözümde.

Bu parçada kendisinden böyle söz eden birisiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Öğüt veren yazarları sıkıcı bulmaktadır.
B) İçten davranan sanatçıları sevmektedir.
C) Düşüncelerin kısa ve açık cümlelerle dile getirilmesini istemektedir.
D) Yapıtlarında, yaşadıklarını anlatmayan sanatçıların kalıcı olacağına inanmaktadır.
E) Yazarların kendilerini üstün görmelerini hoş karşılamamaktadır.

9. Önlem almaya, hazırlıklı olmaya alışmış kimi tedbirli kimse, hemen her şeyde bir sonuca ulaşmak için sağlam bir yol arar. Dolayısıyla yapacağı işte biraz gecikebilir. Oysa gözü pek, atak ve yeterince düşünmeden karar veren kimse, tehlikeyi göze alıp işe girer ve sonuca daha çabuk ulaşır.

Bu parçayı en iyi özetleyen atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Akıllı hırsız, şaşkın ev sahibini bastırır.
B) Akıllı düşman, akılsız dosttan hayırlıdır.
C) Akılsız başın cezasını ayaklar çeker.
D) Aklına geleni işleme, her ağacı taşılama.
E) Akıllı köprü arayınca deki deli suyu geçer.

10. Henüz birkaç saat bile olmadı mavi yolculuktan döneli. Bakır tepsideki balıklar hâlâ dipdiri duruyor. Körfezin ılık rüzgârları sağlık taşıyor evimizin içine. Odalarda bir deniz, bir yosun kokusu... Akşam olmadan sofraları kuruyor, günbatımı eşliğinde leziz yemeklerimizi yiyoruz.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Sıralı cümle B) Bileşik cümle
C) Ad (isim) cümlesi D) Eksiltili cümle
E) Devrik cümle

11. Bu yazarımız insanların acılarını, sevinçlerini kısacası yaşamın kendisini anlatır. Bunu yaparken hem kendi duygularına yer verir hem de okurun yüreğinin telini titretir. Dili kullanmada kendine özgü bir yol keşfetmiştir. Onun hiçbir cümlesinde anlaşılmayan bir yön görülmez.

Bu parçada sözü edilen yazarın anlatımı aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilemez?

- A) Duygusal B) Gerçekçi C) Açık
D) Ulusal E) Özgün

12. (I) Günümüzde kitle iletişim araçlarındaki çok seslilik ve renklilik, sanata ve edebiyata dayalı gazete ve dergi yayıncılığını olumsuz yönde etkiledi. (II) Gazeteler daha çok satabilmek ve görüntülü medyanın baskısını azaltabilmek için magazin ve spora yönelirken kan kaybını buradan gidermeye çalışıyor. (III) Köşe yazarlığı kavramı ve dizi yazı (tefrika) önemini yitirdi artık. (IV) Tartışma programlarıyla köşe yazarlarını televizyonlar, kendi içine çekti ve popülerleşen yazarlar, aynı zamanda sıradanlaştılar ne yazık ki. (V) Dergiler ise sosyal yaşamdan elini eteğini çekerek daha çok, akademik yayınlara yer vermeye başladı.

Günümüzün gazete ve dergiciliğinin ele alındığı bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, yargı gerekçesiyle verilmiştir.
B) II. cümlede, içerik olarak bir değişim geçirdiğinden söz edilmiştir.
C) III. cümlede, bir saptama yapılmıştır.
D) IV. cümlede, bir yakınma dile getirilmiştir.
E) V. cümlede bir çıkarımda bulunulmuştur.

13. Bu sanatçımız, öncelikle zekâya, ince alaya dayanan yergi ağırlıklı şiirler yazdı. Şiir akımlarına mesafeli durmayı, akımları dışardan izlemeyi yeğledi. Yalın anlatımı, hoşgörülü konu seçimleri ve ince alaylı yaklaşımıyla, kendine özgü bir yerde bulundu her zaman. Asıl ününü 1970'lerde peş peşe yayımlanan denemeleriyle kazandı. Bu denemelerinde günlük konuşma dilinde pek az bilinen sözcük ve deyimlerden başka, kendi oluşturduğu ilginç deyişleri de sıkça kullandı.

Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Eleştirel şiirler yazdığı
B) Edebi akımlara uzak durduğu
C) Özgün özelliklere sahip olduğu
D) Anlaşılır bir dil kullandığı
E) Dilin var olan kalıplarıyla yetindiği

14. Elli yıldır şiir alanında yetkin yapıtlar ortaya koymuş bir şair olarak son yıllarda çok sayıda öykü ve roman yazdım. Bunları da bir değil, birkaç takma adla gazetelerde yayımladım. Bu alanlarda ünlü olmaya özenmediğim için kendi adımı kullanmadım. Eğer ünlü olmak isteseydim, hiç çekinmez, o yapıtlara imzamı atardım. Oysa ben, yapıtlarımın hepsine güveniyorum. Çünkü onları yazınsal deneyimlerim ve uzun süren uğraşlar sonucu ortaya koydum. Buna rağmen eleştirmenlerin pek çoğu yapıtlarımın yazınsal nitelikten yoksun olduğunu söylüyor. İnanıyorum ki onları kendi adımla yayımlasaydım, hepsi, yapıtlarım hakkında övgü dolu sözler söyleyecekti.

Bu parçada sözü edilen yazarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Düzyazı türündeki yapıtlarını şiirden çok sonra yazmıştır.
B) Roman ve öykülerine güvenmediği için onları kendi adıyla yayımlamamıştır.
C) Şiir türünde nitelikli yapıtlar kaleme almıştır.
D) Eleştirmenlerin, yapıtları, yazarlarını dikkate alarak değerlendirdiğini düşünmektedir.
E) Yapıtlarını yoğun bir çaba sonucu hazırlamaktadır.

15. Kimsenin bana bir kitabı nasıl okuyacağını öğretmesini istemem. Özellikle okumaya başladığım bir kitapla baş başa kalmak isterim. Zaten bir kitap, ancak böyle okunursa okuruna sırlarını açar. Ne var ki, bu kitabı okumaya başladığımda yazarın, yapıtının ön sözünü bir kullanma kılavuzu haline getirdiğini gördüm ve kitabı okumayı bıraktım.

Bu parçada altı çizili sözle, söz konusu kitabın yazarıyla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Düşünceleriyle, okuru yönlendirmeye çalıştığı
B) Yapıtta yer alan terimlerle ilgili bilgi verdiği
C) Yapıtın üslubu ile ilgili olarak okuru bilgilendirdiği
D) Yapıtın eksik yanlarını ön sözde yazılanlarla kapatmaya çalıştığı
E) Yapıtın nasıl okunması gerektiğini bildirdiği

16. (I) Biçimsel özelliklerin dışına çıkmayan sanatçı ilk şiirlerinde hece ölçüsünü kullanmıştır. (II) Bu şiirlerinde kimi zaman halk şairlerine öykünerek duraklara yer vermiştir. (III) Sonraları ölçüsüz ama uyaklı şiirler de kaleme almıştır. (IV) Kendi yaşamını yansıttığı öyküleri ve oyunlarıyla yazın dünyasında tanınmıştır. (V) Bu tavrını büyük tepkilere rağmen kararlılıkla devam ettirmiştir. (VI) Gelecek kuşaklarca da okunmasını sağlayan, bu kararlı duruşu olmuştur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi anlatımın akışını bozmaktadır?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

17. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Kentin güney sahili yüzmek için daha elverişliydi.
B) Komşumuz Erdal Bey çok yardımsever biridir.
C) Onca işini bırakıp da mı geleceksin?
D) Gelecek yıl yapılacak turnuvaya katılmayacakmış.
E) Erkenden balığa çıkmış ne var ki bir şey yakalayamamış.

18. Bir şeyler yazabilme hevesiyle toplanmış gençlerden her türlü yardımı esirgememişti.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerden hangisiyle giderilebilir?

- A) "hevesiyle" yerine "heyecanıyla" sözcüğü getirilerek
B) "her türlü" yerine "hiçbir" sözcüğü getirilerek
C) "yardımını" yerine "katkıyı" sözcüğü getirilerek
D) "gençlerden" sözcüğündeki durum eki atılarak
E) "toplanmış" sözcüğü "toplanan" yapılarak

19. Yalnızca ulusal kaynaklardan yararlanmanın evrensel olabilmek için yeterli olduğu kanısında değilim. Çünkü bir şairin yararlandığı sanat ve kültür mirası, belli sınır taşlarıyla sınırlanamaz. Doğu'dan Batı'ya bütün dillerdeki klasikler de çağ açmış yenilikler de şairin mirasıdır. Dolayısıyla bir şairin Yunus'tan, Şeyh Galip'ten beslenmesi ne kadar doğalsa; Baudelaire'den, Rimbaud'dan beslenmesi de o kadar doğaldır. Bu yüzden evrensel olmak isteyen her şair, bütün insanlarca ortaya konmuş değerlerden de yararlanabilir.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

- A) Şiirimizin dünya edebiyatında yetkin bir yer edinmesi için neler yapılmalıdır?
B) Ulusal kültürümüzü yansıtmayan şairlerin kalıcılığı yakalamaları mümkün müdür?
C) Şairlerin sadece kendi şiir miraslarından beslenerek evrenselliği yakalamaları mümkün müdür?
D) Özgün bir söyleyişe ulaşmak isteyen şairler ne tür bir çalışma yapmalıdır?
E) Şiirimizin gelişmesinde dünya edebiyatından yapılan şiir çevirilerinin rolü nedir?

20. Okuma uğraşı, bilinçli okurlar için yaşamın vazgeçilmez olan uğraşlardan biridir. Kitap okumayı yaşamının şah damarı olarak gören biri için her yapıtın okumaya değer bir yanı mutlaka vardır.

Bu parçada geçen "kitap okumayı yaşamının şah damarı olarak görmek" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okunabilecek nitelikli yapıtlar bulmak için uğraş vermek
B) Yapıtlardan daha çok tat almayı istemek
C) Okuma eylemini yaşamın en önemli ögesi haline getirmek
D) Okuyarak yaşamın güzel ve çarpıcı yönlerinin farkına varmak
E) Kitap okumayı zevkli hale getirmek için uygun yollar aramak

21. Bir yazarın, dili ustaca kullanması çok önemlidir. Böyle yazarların yapıtları, edebiyat dünyasında kalıcı bir değer taşır. Yazın dünyasında üstat diye anılanların bazı yapıtlarına yönelik "Burada anlatılan olay, ne kadar basit." gibi olumsuz değerlendirmeler bile bu kanıyı destekler. Çünkü o yapıtların sahiplerini üstat yapan, yapıtlarında anlattıkları olayların niteliği değil, kullandıkları dilin niteliğidir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kendi üslubunu oluşturmuş sanatçıların yapıtları, dönemlerinde çok okunur.
B) Okurların bir yapıtın her yönünü başarılı bulmaması doğaldır.
C) Yapıtları değerli kılan, yazarın, anlattıklarında gerçekçilikten ayrılmamasıdır.
D) Başarıyı yakalayan sanatçıların genel özelliği, sıradan konuları ele almalarıdır.
E) Bir yapıtın gerçek değerini, anlatımının yetkinliği belirler.

22. Şiir, yapay bir çiçek değil, gerçek bir çiçektir. Şiire sıkı sıkıya bağlı olan toplumlarda ve dillerde ozanın yaşam serüveniyle şiir serüveni birdir, özdeştir. Şairin yaşamını şiirden ayrı düşünmek olanaksızdır. Elem Çiçekleri'ni Baudelaire'den ayrı düşünebilir miyiz ya da Annabel Lee'yi Poe'dan. Bu şairlerin şiirlerinde yaşamlarının iz düşümü vardır.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

- A) Bir sanatçı şiirde dile hakim olduğu sürece başarılı olabilir.
B) Şairin yaşamını şiirden ayrı düşünmek mümkün değildir.
C) Düşsel güzellikleri anlatmak ozanın düş evreninin sınırlarını genişletir.
D) Bir şiir insanları derinden etkilediği sürece yaşarlığını devam ettirir.
E) Bir şiir, kişisellikten uzaklaştığı sürece toplumsal bir nitelik kazanabilir.

23. (I) Cahit Sıtkı Tarancı'nın şiirlerinde ölçü; bazen önemli, bazen önemsizdir. (II) Ölçüde bağnaz davranılmaması taraftandır. (III) Şiirin aruz ve hece ölçüsüyle yazılabildiği gibi, serbest bir biçimde de yazılabileceğine inanır. (IV) Serbest ölçüden başka ölçüyle şiir yazılamayacağı yolundaki düşünceye katılmamaktadır. (V) Ona göre ölçü, sözcüklerin istenen sesi çıkarabilmesi için şu ya da bu şekilde düzenlenmesinden başka bir şey değildir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde, Cahit Sıtkı Tarancı'nın karşı çıktığı düşünce dile getirilmektedir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

24. (I) Divan şairleri, uzun yıllar ağır, süslü bir dil kullandılar. (II) Divan şiiri sonraları, özellikle 18. yüzyılda Nedim'in şiirleriyle dilde bir yalınlığa yönelmiştir. (III) Fakat bu şiirin devrim niteliğinde yeni temalar ve buna bağlı olarak yeni biçimler kullanması Tanzimat'la birlikte olmuştur. (IV) Tanzimat şairlerinin, şiirimiz adına getirmek istedikleri birtakım yenilikler vardır. (V) Öncelikle, bu dönemin şairleri toplumsallığı ön planda tutmuşlardır. (VI) Özellikle Namık Kemal'in şiirlerinin içerdiği yeni kavramlar dikkat çekmiştir.

Bu parça iki paragrafa bölünmek istense, ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

25. Yaşamdaki her şey, yazınsal yapıtların içeriğini belirler, ancak —.

Bu cümlelerin sonuna, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) bu içeriği, başka yazarlardan farklı bir biçimde verebilmek gerekir
B) içerik, yazınsal değer taşıyan bir anlatımla verilme-lidir
C) yaşamdan alınan olayı olduğu gibi aktarmayıp sanatın gerektirdiği değişiklikleri yapmak gerekir
D) yaşamdan kopuk bir yapıtın varlığı düşünülemez
E) yazarlar, yaşamı yapıtlarına farklı bakış açılarıyla aktarır

26. Şimdi bütün ağırlar dindi

Oysa ne başında ne sonundayız yolun

Beklemenin buruk tadına hasretiz artık

Bir garip özlemi kaldı İstanbul'un

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerden hangileri görevce özdeştir?

- A) I. ve II. B) II. ve III. C) II. ve IV.
D) III. ve V. E) IV. ve V.

27. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözün yazımı yanlıştır?

- A) Kamyon sürücüsünün hatası faciaya sebep oldu.
B) Babası özel bir klinikte doktor olarak çalışıyormuş.
C) Size verilen fasiküldeki soruları iki gün içinde bitireceksiniz.
D) Kitabın fiyatını kasadan öğrenebilirsiniz.
E) Yetkililer, trafik sıkışıklığının nedenlerini araştırıyor.

28. (I) Yavaş yavaş yürüyerek yarım saatte kaleye çıkıyoruz. (II) Kalenin içi boş, ama oradaki manzara dünyanın sayılı manzaralarındandır herhalde. (III) Sağınızda Karadeniz yer alıyor; ta uzaklarda gemiler sıralanmış, Boğaz'a giriş yapıyor. (IV) Solunuzda bulunan İstanbul Boğazı, avucunuzun içinde kıvrıla kıvrıla uzuyor. (V) Bu etkileyici manzaradan hiç mümkün mü etkilenmemek ve kendini bu masmavi dinginliğin içine bırakmamak...

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde noktalama işaretlerinin kullanımı ile ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

29. (I) Kültürel ve sanatsal çalışmalar, sadece sanatçıların çabalarıyla sürdürülürse yaygınlık kazanamaz. (II) Yerel yönetimlerin de, kültür ve sanat alanında etkinlikler düzenlemesi gerekir. (III) Çünkü sanat da toplumun önemli gereksinimlerinden biridir. (IV) Yerel yönetimlerin sinema, tiyatro gibi sanatlara destek olması, insanların bu sanatlara ilgisini artıracaktır. (V) Böylece sanatla toplumun buluşması gerçekleşmiş olacaktır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlelerin yüklemi bileşik eylemdir.
B) II. cümlede birden fazla eylemsi vardır.
C) III. cümle özne ve yüklemden oluşmuştur.
D) IV. cümlelerin yüklemi türemiş eylemdir.
E) V. cümlede "ile" (-la, -le) bağlaç görevindedir.

30. Günümüzde edebiyat ve sanat alanında gözle görülen bir değişiklik söz konusu. Eleştirinin yerini basit tanıtım yazıları aldı. Artık şair ve yazarlar reklam yıldızı gibi kullanılıyor. Böylece sanatçı, yapıtının önüne geçmeye başladı. Falancanın kaleminden çıksa önemsenmeyecek bir yapıt, reklamlar sayesinde filanca yazdığı için geniş bir okuyucu kitlesi bulabiliyor. Genç şair ve yazar adayı da klasikleşmiş yazarları okuyup öğrenmek yerine, medyanın daha sonra bir kenara atmak üzere birkaç aylığına yıldızlaştırdığı şairleri ve yazarları okuyup onlara benzemeye çalışıyor. Böylece bir yazınsal kısır-döngü oluşuyor yazın dünyamızda.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

- A) Yazının kalıplaşmış anlatımlardan sıyrıldığı
B) Bir yapıtın geniş kitlelere ulaşmasında reklamın da etkili olabildiği
C) Genç sanatçıların, var olan sanat ortamından olumsuz etkilendiği
D) Yazınımızda eleştirinin gerektiği gibi yapılmadığı
E) Yapıtların, sanatçıların gölgesinde kaldığı

31. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ayraç içindeki sözün anlamını içeren bir söz yoktur?

- A) Romanın öyle akıcı bir anlatımı var ki bir solukta okunuyor. (anlam derinliklerine inerek)
B) O sizin söylediğiniz hiçbir şeyi dinlemiyor, buz üstüne yazı yazmayı bırakın artık. (etki yapmayan sözler söylemek)
C) Söylediklerinize inanmam için elle tutulur deliller göstermelisiniz. (somut olan)
D) Bu kurumda çalışmak öyle herkesin harcı değil, ayağını denk almalısın. (dikkatli olmak)
E) Bu köyde, kentin telaşından uzakta kafanızı dinleyebilirsiniz. (sessiz bir ortamda dinlenmek)

32. Bazen bir hikâye, bir roman okuduğumuzda birkaç yaş birden büyüdüğümüzü hissederiz. Yaşamımıza ilişkin birçok şeyi kendi deneyimlerimize gerek kalmadan edebiyat yoluyla öğreniriz. Edebiyat yapıtları, bizi gerçek yaşamdan daha önce bilgilendirir, her yönüyle donatır. Bize yaşam tecrübesi kazandırır ve bizi geleceğe hazırlar. Aynı zamanda kendi içimizle, kendi duygularımızla da tanışırır, istediğimiz düzeye getirir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Edebiyat, insana fark edemeyeceği güzellikleri gösterir.
B) Edebiyat yapıtları, okurun isteklerine cevap verdiği ölçüde beğeni kazanır.
C) Yaşamda olup biten her şey edebiyat yapıtlarına yansır.
D) Sanatçı, yapıtını oluştururken, insanlara faydalı olmayı amaçlamalıdır.
E) Edebiyat, insanı yaşamdan daha kısa sürede olgunlaştırır.

33. Eleştiri yazılarına bugünkü kadar ihtiyaç duyulan bir dönem yoktur, sanırım. Okurun bugünün yazın dünyasının ürünlerini okuyup anlayabilmesi için, en azından edebiyatımızın son çeyrek yüzyılda gösterdiği değişim ve gelişimleri iyi bilmesi gerekir. Çünkü —. Ancak okurların, tek başına, böyle bir birikime sahip olması çok zor olacağından eleştirinin gerekliliği hemen anlaşılacaktır.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) sanat eserleri kendilerinden bekleneni her dönem okuyucusuna tam olarak vermeyebilir
- B) okurun şiir, hikaye, roman gibi türleri anlayarak okuması, geçmişe dönük bir birikimle mümkündür
- C) yazınsal yapıtların zengin bir birikim sonucu oluşturulduğu yadsınamaz bir gerçektir
- D) eleştirmenler, sanatçıların sanat dışı ölçütlerden kurtulup nitelikli yapıtlar vermelerine yardımcı olur
- E) eleştirmenler, sanatçıdan çok, ortaya konan sanat yapıtına yönelik değerlendirmeler yapmalıdır

35. Bir ülkenin sanat ve edebiyatının gelişim evresinde nitelikli okurların dolaylı ya da dolaysız etkisinin varlığı gözlenir. İyi yetişmiş bir okuyucu, sanatçıyı, yeni ve özgün eserler vermeye zorlar. Sanatçının kendisini aşmasına yardımcı olur. Onun yerinde saymasına, yaptığını saksaklayarak yazmasına izin vermez. Okuduğunu değerlendirme yeteneğinden yoksun okurların ise sanatçının yetkin bir yapıt ortaya koyma çabasına katkıda bulunması beklenemez.

Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilinçli okurlar, sanatçıları nitelikli yapıtlar vermele-ri konusunda yönlendirir.
- B) Okuru göz ardı eden, kendi toplumu için yazmadı-ğını söyleyen sanatçı kendini geliştiremez.
- C) Okurların bir yapıt değerlendirme ölçütleri, yapıta bakış açıları farklılık gösterir.
- D) Her sanatçı, kendi okur kitlesinin beğenilerini göz önüne alarak yapıtını oluşturur.
- E) Anlatım ve içeriği yönüyle alışılmışın dışına çıkabi-len yapıtlar, okurlarca daha kolay benimsenir.

34. Sanatçı, şiirler, hikâyeler, romanlar yazdı, çeviriler yaptı. Asıl başarısını ve ününü öykü ve romanlarıyla kazandı. Anadolu insanına yaklaşımla edebiyata yeni bir boyut kazandırdı. Konularını toplumsal eşitsizliklerden aldı. Aydınların ve kentlilerin Anadolu insanına karşı takındıkları küçümseyici tavrı eleştirdi. Romanları gerçekçi Türk romanının en özgün örneklerinden biridir.

Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Başarıyı düzyazılarıyla kazandı
- B) Yapıtlarında sosyal konuları işledi
- C) Romanlarında gerçekçi bir tavır takındı
- D) Yazdıklarıyla geçmişe ışık tuttu
- E) Belli bir kesimi davranışlarından dolayı eleştirdi

36. Yerli bir anlayışla yetişmeyen yazarla o ülkenin okuru arasındaki doku uyumsuzluğu, yapıtın anlaşılmasını zorlaştırır.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümlede anlatılmak istenene anlamca en yakındır?

- A) Bir yazarın yapıtlarını anlayabilmek, o yazarın yaşamını iyi bilmeye bağlıdır.
- B) Okur, alışık olmadığı konularda ve üslupta yazan sanatçıların yapıtlarına ilgi duyar.
- C) Seslendiği okurla aynı kültürü paylaşmayan yazarın anlatmak istedikleri yeterince anlaşılabilir.
- D) Yazar, okurun beklentilerine göre hareket ederse sanatsallıktan uzaklaşır.
- E) Kültürel yönden kendini geliştiremeyen yazarların okurlar tarafından beğenilmesi düşünülemez.

37. Ne zaman dağları aşır Kastamonu'ya adımımı atsam, ağırbaşlı bir hava çöker üstüme. Soluğu yüzüme vurur
I
gün görmüş, devran geçirmiş bir kentin. Tahminim o ki
II
adım başında tarihi bir konakla karşılaşmamdır bunun
III
nedeni. Tarihe tanıklık etmiş sabırlı ve vakur bir kenttir
IV
Kastamonu. Dillere destan dokumalarını yapan kadın-
V
lar, pazarda bu kültürel dokuyu sergilerler adeta.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerin hangilerinde insana özgü nitelikler insan dışındaki varlıklara aktarılmamıştır?

- A) I. ve II. B) II. ve III. C) III. ve IV.
- D) III. ve V. E) IV. ve V.

38. Şiirde her sözcüğün, ister açık ister gizli bir anlamının olması, şiirin bir şey anlatması gerektiğine kendini inandırmış bir okura, şiirin bir anlam sanatı olmadığını nasıl anlatmalı? Her şeyde anlam arayan okurun, o kaçınılmaz "Neden bahsediyor bu şiir?" sorusunu nasıl cevaplandırmalı? Bu cevabı yine halkın o şaşmaz sağduyusu ile oluşturduğu dilimizde buldum ben: Halk, bir şiir dinlemiş ve onu beğenmişse, "Şair, ne güzel söylemiş!" diyor. Oysa bir öykü ya da roman okumuşsa "Yazar ne güzel şeyler anlatmış!" diyor. Demek ki şair, —.

Bu parçanın sonuna, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) şiirlerinin beğenilmesi için okurlara bir şeyler anlatmak zorunda değildir
- B) şiirini halk şiirinin biçimsel özelliklerinden yararlanarak oluşturmaktadır
- C) şiirlerinde daha önce hiç kimsenin işlemediği konulara yer vermelidir
- D) bir bakıma bilineni tekrar edip, değişmeyen beğenilerimize seslenir
- E) şiirlerinde halkın rahatça anlayabileceği, yalın bir dil kullanmalıdır

39. Yazar, bu öyküsünde söyleyişine özen gösteriyor. Gereksiz ayrıntılara yer vermiyor. Anlattıklarını yoğun bir biçimde vermesini biliyor. Kullanacağı sözcüğü belirlerken bilinçli bir titizlik gösteriyor. Aşınmış ve kalıplaşmış sözcükleri kullanmaktan kaçınıyor. Cümleler arasında sağlam bir denge kuruyor. Günlük dilin güzelliğini öyküye aktarıyor. Türkçeyi doğru ve temiz kullanışı da onu başarıya ulaştıran önemli etkenlerden biri olarak karşımıza çıkıyor.

Bu parçada sözü edilen yazarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Özlü bir anlatıma sahip olduğuna
- B) Sözcük seçimine özen gösterdiğine
- C) Konuşma dilini başarıyla yansıttığına
- D) Söz sanatlarından yararlandığına
- E) Klasik, sıradan söyleyişlere yer vermediğine

40. Bir yazar, düşüncelerini kâğıda dökmeye başladı mı o yapıt bağımsız bir yaşama başlamıştır. Olayların gelişimini, karakterlerin alın yazılarını yazınsal türün kendine özgü yasaları belirler artık. Olay ve kişiler, yazarı peşinden sürükler adeta. Aksine ortaya koyduğu karakterleri ya da olayları kendi istediği gibi yönlendirmeye çalışan bir yazarın kalıcılığı yakalaması düşünülemez. Çünkü her dönemde adından söz ettirecek sanat yapıtları, yazarın elinde tutsak kalmış bir gerçekliğin kopyası değil, başlı başına kendi gerçekliklerinin ürünüdür.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gerçek yaşamdan kopuk olmayan yapıtlar daha çok okura seslenir.
- B) Her yazar, yapıtlarında ele alacağı konu ve karakter seçiminde özgürdür.
- C) Gerçeklerden yola çıkılarak kaleme alınan yapıtlar okuyucuyu peşinden sürükler.
- D) Yapıtlarını kişisel isteklerinden kurtarıp özgür bırakan yazarlar kalıcı olabilirler.
- E) Sanat yapıtlarının amacı, okuyucuya yaşamın görünmeyen gerçeklerini göstermektir.

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geleceğe yönelik bir işten söz edilmiştir?

- A) Sabahtan beri anneme telefonla ulaşmak için uğraşıyorum.
- B) Yakında ana caddede bir kırtasiye dükkânında işe başlıyorum.
- C) Köylüler her yaz piknik yapmak için bu alanda toplanıyor.
- D) Yolcular, seferlerin iptalinden dolayı saatlerdir havaalanında bekliyor.
- E) Mahallenin çocukları bizim sokakta saklambaç oynuyor.

2. Orada başımıza gelen bunca güzel şeyi keşke bir deftere not etseydik.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki değişikliklerin hangisiyle giderilebilir?

- A) "başımıza gelen" sözü "yaşadığımız" yapılarak
- B) "bunca" sözcüğü "bu kadar" yapılarak
- C) "şeyi" sözcüğü "şeyleri" yapılarak
- D) "keşke" sözcüğü atılarak
- E) "not etseydik" sözü "yazsaydık" yapılarak

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim, açıklamasıyla birlikte kullanılmamıştır?

- A) Başarılı olmak için, bütün gücünü harcayarak, canını dişine takarak çalışıyordu.
- B) Çocuğun damarına basma, en duyarlı olduğu koldan söz edip onu kızdırıyorsun.
- C) Bu işte de dikiş tutturamamış, çalışmaya yeni başladığı fabrikadan kısa sürede ayrılmıştı.
- D) Başkalarının eline bakıyor, komşularının yardımıyla ancak geçinebiliyordu.
- E) Çünkü toplantıda göğsünü gere gere, yaptığı çalışmalarını yüksek sesle anlattı.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat tamlaması do- laylı tümlec görevindedir?

- A) Stat kapısının açılmasını, uzun süre bekledik.
- B) Yetkililer, küçük çocuğa evinin adresini sordu.
- C) Av sezonunda kayıklar balıkçı barınağında dururdu.
- D) Öğretmenimiz yağmur dinince, bizi dışarıya çıkardı.
- E) Dün gelen turist kafesi bizim otelde kalacak.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Sanatçının, tarihi belgelerden yararlanarak yazdığı bu kitap okurlarca ilgi gördü.
- B) Bu müzede 16. yüzyıldan kalma eşyalar sergileniyor.
- C) Çanakkale, birçok savaşa tanıklık etmiş bir kentimizdir.
- D) Efes'teki antik tiyatrolar, ülkemizin en çok turist çeken yerlerindendir.
- E) Bu gezi kitabında birçok tarihsel ve coğrafya terimi hakkında bilgi verilmiş.

6. Bu doğa harikası yer, kış gelince de kar altındaki uçsuz bucaksız ormanları, taş damlı yayla evleriyle bir masal âlemine dönüşüyor.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bileşik bir cümledir.
- B) Yükleme geçişsiz bir eylemdir.
- C) Birden çok isim tamlaması kullanılmıştır.
- D) "evleriyle" sözcüğü türemiş bir sözcüktür.
- E) İlgeç ve bağlaç kullanılmıştır.

7. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerin hangisinde bir ses olayı yoktur?

A) Bu resme bakınca sanatçının amacını anlıyorum.
 B) Yaşadığımız çağın iyi yanları da kötü yanları da var.
 C) Bu durağın yeri bence yanlış seçilmiş.
 D) Yağmurda sıkışan trafik birazcık daha ilerledi.
 E) Bu şehirden güzel bir yaz günü geçtik.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylemin, karşılıklı olarak yapılması söz konusudur?

A) Artık varacağımız yere iyice yaklaştık.
 B) Onunla dün sabah ofiste buluştuk.
 C) Bu haberi de duyunca aklım iyice karıştı.
 D) Böyle giderse havalar daha da güzelleşecek.
 E) Koltukta uyuyakalınca gömleğim kırırmış.

9. Sanat dünyasına şiirle adım atan sanatçı —.

Bu cümle aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa sözü edilen sanatçının özgün olduğu anlaşılır?

A) toplumsal temalardan asla vazgeçmiyor
 B) sözcükleri ustaca kullanarak okurlarını şaşırtıyor
 C) bu türde yetkin şairler gibi başarılı olamayacağını kısa sürede anlamıştı
 D) başkalarının izinden gitmeden kendince kuruyor şiir evrenini
 E) alışılmışın dışına çıkamayan, tekdüze bir şiir dili geliştiriyor

10. Bugün şiirle uğraşan gençlerin sayısı her zamankinden çok. Bu da şiir adına övünülecek bir şey. Üstelik genç şairlerin çoğunun şiirlerini inceleyince, belli kalitenin altına düşmedikleri görülüyor. Ayrıca araştırmacı bir tavırları var. Aralarına, her yıl yirmi otuz şair katılıyor. Kendi anlatımlarını bulmak için sürekli çalışıyorlar. Zaten bundan sonra sözü alanlar da onlar olacaklardır. Çünkü şiir, birkaç ustanın yanı sıra çok sayıda genç şairle soluk alır. Eğer bu genç şairlerin şiirine genel bir karakter çizilmek isteniyorsa, Türk ve dünya şiirinin deneyimlerini hesaba katarak kendi kişiliğini oluşturmak isteyen bir yönelimden söz edilebilir.

Bu parçada genç şairlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Sayılarının eskiye oranla arttığına
 B) Nitelikli şiirler yazdıklarına
 C) Özgün bir söyleyişe ulaşmak için çaba gösterdiklerine
 D) Ulusal ve evrensel şiir anlayışını dikkate aldıklarına
 E) Kısa sürede ünlü olmak istediklerine

11. Üniversitedeyken memleketteki babamdan para istemek için hiç sevmediğim halde şundan bundan söz eden uzun mektuplar yazıp bir yerde asıl derdimi anlatırdım. Bir arkadaşım, "Böyle yapacağına git, iki dakikada telgraf çek, paranı iste." dedi. İşte, ben yazın hayatımda bunu kendime kural edindim. Hangi türe el atarsam atayım, mektup gibi değil, telgraf gibi yazılar yazdım hep.

Bu parçada "mektup gibi değil, telgraf gibi yazılar" sözüyle, söz konusu yazılarla ilgili olarak anlatılmak istenen özellik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Anlatımıyla okuru etkileme
 B) Okurun ilgisini çekecek konuları ele alma
 C) İçten bir anlatımla oluşturulma
 D) Herkesçe anlaşılacak bir dille yazılma
 E) Anlatmak istediğini gereksiz sözlerden arındırarak verme

12. (I) Sanat özgür ortamlarda doğar, gelişir. (II) Çünkü sanat ortaya yeni bir şeyler koyma işidir. (III) Sanatçı, bu işi yaparken sanat kaygısını her şeyin üstünde tutmalıdır. (IV) Bir başka deyişle sanatçının, estetik zorunluluklar dışında boyun eğebileceği bir baskı mekanizmasından söz edilemez. (V) Ancak bu düşünceyle yapıt oluşturan sanatçılar kalıcılığı yakalar.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi tanımsal bir nitelik taşımaktadır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

13. Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

A) Baharda alerjik rahatsızlıklarda artış gözleniyor.
 B) Sergide birçok orijinal yağlıboya tablo vardı.
 C) Gıda ürünlerinde kâğıt ambalaj kullanılmalı.
 D) Kazada bir ihmali olmadığından vişdanı rahattı.
 E) Trajedi türünün ilk örnekleri Eski Yunanlara aittir.

14. (I) Öykülerinde balıklara, balıkçılara önemli bir yer ayırırdı bu sanatçı. (II) Bütün balık adlarını ve özelliklerini iyi bilirdi. (III) Ötesi, bunu yapıtlarında kullanmaktan büyük zevk alırdı. (IV) Balıkçıların yaşamını kendi hayat tarzına yakın bulduğundan olacak onlarla bir arada oturup vakit geçirirdi. (V) Öyle ki günlerce evine gitmez, onlarla balığa çıktığı olurdu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir tahminde bulunulmuştur?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

15. 1974 yılına baktığımızda, şairlerin daha önce varmış oldukları çizgiyi değiştirmeden sürdürdüklerini görüyoruz. Daha çok, toplumsal konularda yazan şairler, bunun getirdiği didaktiklikten kurtulamamışlar. Aynı amaçla yönelik şiirler yazma, aynı sözcüklerin hatta aynı imgelerin kullanılmasına yol açmış. Çeşitli sebeplerle daha önce sınırlı sayıda şiir kitabı yayımlanan yazın dünyasında ise bunun bu yıl tersine döndüğünü görüyoruz. Özellikle genç şairler, niteliği tartışmalı da olsa şiir kitabı yayımlamada daha cesur.

Bu parçaya göre 1974 yılı şiiri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Daha çok, öğretici nitelikte şiirler yayımlanmıştır.
 B) Şiirler anlatım yönüyle birbirine benzemektedir.
 C) Şiirde yeni bir atılım olmamıştır.
 D) Okur, daha çok, düzyazı türündeki yapıtlara yönelmiştir.
 E) Yeni şiir kitaplarının sayısı, önceki yıla göre artmıştır.

16. Bu sanatçımız, yayımlanan ilk şiir ve öyküsünden, oynanan ilk oyunundan ölümüne dek; şiir, tiyatro ve edebiyat ilkeleri üzerine düşünmeyi ve yazmayı sürdürdü. Bu yapıtlarında olduğu gibi, denemelerinde de yalın bir dili vardı. Bütün yapıtlarında kimseye kapalı gelmeyecek, aydınlık bir anlatımı tercih etti. Yazılarında, felsefecinin getirdiği akıl, mantık ve bilinçli arayışlarla sanatçıyanının getirdiği kıvamında bir duygusalılığı tam dozunda harmanlayan bir sanatçı oldu hep.

Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Herkesçe anlaşılabilir yapıtlar ortaya koymuştur.
 B) Yapıtlarında duygu ile düşünceyi ölçülü bir biçimde vermiştir.
 C) Yapıtları geniş kesimlerce ilgi görmüştür.
 D) Edebiyatla ilgili kuramsal yazılar yazmıştır.
 E) Farklı türde yapıtlar vermiştir.

17. Büyük şehirlerdeki gürültünün aksine, köylerde doğadan gelen seslerle başlar hayat. Güneş yükselir, öğle olur, hayat doğal ritminde akıp gider. Doğanın kendine özgü, iç sesleridir duyulan; ağaçların, dalların arasından süzülüp gelen rüzgârın uğultusu, kuşların cıvıltısı, ağustos böceklerinin ötüşü, sobada yanan odunların çıtırtısı... Günü sonunda taş, toprağa, ağaca alaca bir sessizlik çöker.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Betimleyici bir yol izlenmiştir.
B) Örneklerle düşünce pekiştirilmiştir.
C) Karşılaştırmaya yer verilmiştir.
D) Yansımadan türemiş sözcükler kullanılmıştır.
E) Farklı duylara ait özelliklerden yararlanılmıştır.

18. Bir şair arkadaşım, hazırladığım şiir yillığını yerden yere vuruyor. Belli bir düzeyi tutturmuş eski-yeni şairleri yılağa aldığını söylüyormuşum. Buradaki öznelliğe söyleyecek sözü olmamış. "Ama şunu da belirtmek istiyorum. Ben olsam o şiirlerden onlarcasını almazdım böyle bir çalışmaya." diye ekliyor. Elbette almazdı, çalışmayı o yapsa onun öznelliği söz konusu olurdu. Sorun orada değil, sorun o "onlarca şiir"i niçin almayacağında. En çok onu öğrenmek isterdim ben. Eleştirisinin o zaman bir değeri olurdu benim gözümde.

Bu parçada yazar, kendisini eleştiren şairle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisinden yakınmaktadır?

- A) Öznel bir anlayışla eleştiri yapmasından
B) Genç şairleri küçümsemesinden
C) Eleştirisinin gerekçelerini belirtmemesinden
D) Düşüncelerini kapalı biçimde dile getirmesinden
E) Saldırgan bir tutumla eleştiri yapmasından

19. Yazdığı yapıtla bize türlü anlamlar vermek isteyen sanatçı, okurların o yapıta, kendisinin hiç düşünmediği elbiseler giydiğini görecektir.

Bu cümlede "okurların, yapıta sanatçının hiç düşünmediği elbiseler giydirmesi" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okurların yapıttan, sanatçının anlatmak istediklerini anlamada zorlanması
B) Sanatçının, okurların beklentilerinin dışında yapıt vermesi
C) Okurların, yapıtta, sanatçının anlatmak istediklerinin dışında yeni anlamlar bulması
D) Okurların, yapıtı anlatımı yönüyle değil, konusu yönüyle beğenmesi
E) Yapıtın, ilgi görmemesi nedeniyle sanatçısına haval kırıklığı yaşatması

20. Şiirimizin son on yılında görülen belirgin nitelik, bu dönemde kişiliklerini gerçekleştirmeye çalışan genç ozanların kişisel şiirlerle avunmalarıdır. Bu avuntu, dergilerde sık sık gördüğümüz genç ozanların şiirlerinde bir yakınlığa, az da olsa ortak bir beğeniye ulaşma olanağı bulamamalarındandır.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şiir geleneğinden yararlanmayan genç ozanlar, özgün şiirler yazamaz.
B) Genç ozanlar, birbirlerini çekemediklerinden, farklı anlayışlarla şiirler yazmaktadır.
C) Kendi şiir birikimini yeterli gören genç şairler, kalıcı şiirler yazamaz.
D) Usta ozanlar yol göstermeyince genç şairler yeni bir akım oluşturamamıştır.
E) Gençler, ortak bir şiir anlayışı oluşturacak imkân bulamadıkları için bireysel şiirlerle yetinmişlerdir.

21. Fakir Baykurt, yazmaya şiirle başladı ve köy hayatı içerikli şiirler yazdı. Daha sonra gerçekçi bir öykü ve roman anlayışıyla yapıtlar vermeye yöneldi. Ona göre öykü, yazıldığı dönemin tarihsel, toplumsal renklerini, özelliklerini içermeli az da olsa belge işlevi yüklenmelidir. Romanlarında köylünün bilinçaltındaki istekleri, tepkileri, çelişkilerini mizahi bir dille yansıttı. 1950-1970 döneminde etkili olan "köy edebiyatı hareketi"nin önemli temsilcilerinden biri oldu.

Bu parçada Fakir Baykurt'la ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Edebiyatımızdaki köy hareketinin ilk temsilcisi olduğu
B) Öyküyü toplumsal yaşamın dışında tutmadığı
C) Edebiyata şiirle başladığı
D) Öykülerini gerçekçi bir anlayışla yazdığı
E) Şiirlerinde köy yaşamına dair ayrıntıların yer aldığı

23. Ünlü tiyatro yazarının, ilk oyunu "Büyük Şehir" 1942 yılında sahnelendi ve büyük ilgi gördü. Bu ilgi üzerine yazar çalışmalarını tiyatrodan yoğunlaştırdı. Hemen her yıl yeni oyunlar yazdı. Türkiye'de Cumhuriyet'ten sonra ortaya çıkan değişimleri mizah unsurlarını kullanarak anlattığı oyunları ona yaygın bir ün kazandırdı. Biçim denemelerine de giriştiği oyunlarında bütün toplum katlarından ve her çevreden insanı tiplere çalıştı. Dilin alışılmış kalıplarını zorlamadı, süregelen anlatım biçimlerinde karar kılan bir anlatımı benimsedi.

Bu parçada sözü edilen tiyatro yazarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Yapıtlarının ilgiyle karşılandığına
B) Toplumun her kesimini oyunlarında anlattığına
C) Oyunlarında toplumsal sorunlara çözümler ürettiğine
D) Dilde kullanılagelen söyleyiş biçimlerini yeğlediğine
E) Toplumsal değişimleri güldürü öğelerini kullanarak yansıttığına

22. Gerekli olup olmadığını bilmiyorum; ama romanda da öyküde de bundan kaçınmak zor. Yani düzyazı türlerinin tümü de bir çeşit "söz sanatı" olduğuna göre, sanat kuramcılarının sanatsallık bakımından en başa koydukları şiirin, düzyazıda da rüzgârını estirmeyeceğini düşünemiyorum.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

- A) Sizce düzyazıda şiirden yararlanmak gerekli midir?
B) Yazınsal yapıtlarda dili sanatlı bir şekilde kullanmak gerekli midir?
C) İyi bir yazar olmak için önce dili çok iyi öğrenmek mi gereklidir?
D) Yazınsal türler arasında bir ayırım yapmak gerekli midir?
E) Düzyazıda başarılı olmak için şiir de yazabilmek gerekli midir?

24. Her yazarlık alanının, kendine özgü bir dil ile oluşup geliştiği düşüncesi yaygın bir görüştür. Ne kadar inançla savunulsa da böylesi düşüncelerin pek tutarlı olmadığı kanısındayım. Çünkü hiçbir yazı, hiçbir konu, tek söyleyiş özelliğiyle çerçevelenemez. Dilin yapısı gereği bu imkânsızdır. Konuşmak gibi yazmak da böyle duran biçimde tasarlanamaz. Dil kalıplaşmaya zorlandığında ise insan birtakım çarpıklıklara takılır kalır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Öyküleme
B) Tanımlama
C) Örneklendirme
D) Tartışma
E) Betimleme

25. Sanatçı; mükemmeli arayan, okurlarına karşı sorumluluk hisseden bir fıkra yazarıydı. Toplumsal hayatta kökleşmiş yargıları kuşkunun filtresinden geçirmeyi, mizahi anlatımıyla okurunu güldürürken düşündürmeyi ilke edinmişti.

Bu parçada “kökleşmiş yargıları kuşkunun filtresinden geçirmek” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşamdaki her şeye şüpheyile bakmak
B) Toplumsal konuları gerçekçi bir biçimde anlatmak
C) Herkesçe doğru kabul edilen düşünceleri sorgulamak
D) Yaşamdaki sorunları derinlemesine işlemek
E) Okurun hem aklına hem de gönlüne seslenmek

27. Hiç kimse bir yaşantıyı, bir olayı olduğu gibi yazıya aktaramaz. Anlattıklarında mutlaka değişimler olur. Kaleme alınırken gerçek bir olay bambaşka bir biçim ve anlam kazanır. Dolayısıyla —.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) sanat gerçeği ile yaşam gerçeği bire bir örtüşmez
B) gözlemleri okura olduğu gibi iletme mümkün değildir
C) sanatçının anlattıklarına kendinden bir şeyler katması doğal karşılanmalıdır
D) bir yazar, gerçeğin hiç değiştirilmeden de anlatılabileceğini göstermelidir
E) sanat, gerçeği yeniden şekillendirmektir, diyebiliriz

26. Yazarın kaleme aldığı roman ve öykülerde hep doğup büyüdüğü Anadolu'dan izler görürsünüz. İstanbul'da kaldığı yıllarda bile bu toprakların havasını aramış, o güzel yılların özlemiyle yaşamıştır. Aştığı, yıllardır tanımaktan gelen güven duygusuyla bağlı olduğu bu çevrenin, Anadolu'nun, dışındaki dünyaya ısınamamıştır. Yazarlık yaşamının yirmi yılını geçirdiği İstanbul'un değil, gözünü topluma ilk açtığı yer olan Anadolu topraklarının, kenar mahalle semtlerinin, köylü ve yoksul insanların romancısı olarak kalmıştır hep.

Bu parçanın bütününde yazarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Yapıtlarında daha çok kendi yaşamından kesitlere yer verdiği
B) Edebiyatımızda köy romanının en başarılı örneklerine imza attığı
C) Yetiştirdiği coğrafyanın yapıtlarının içeriği üzerinde etkili olduğu
D) Büyük kentlere göç eden Anadolu insanının sıkıntılarını başarıyla dile getirdiği
E) Anadolu'yu yapıtlarında duygusal bir yaklaşımla işlediği

28. (I) Kitabım bir antoloji, yani güldeste ve içerisinde 52 değerli şairimizin “aşk” konulu şiirleri var. (II) Bu kitaba genelde yakın dönem şairlerimizi almaya gayret ettim. (III) Şiir seçimi noktasında belli bir ölçü gözetmedim ve kendimi şartlandırmadım. (IV) Beğendiğim, hoşuma giden şiirleri topladım ve okuyucuya “Ben bu şiirleri çok seviyorum, siz ne dersiniz?” yaklaşımıyla sundum. (V) Belki de bu yüzden kitabım okurlarca büyük bir ilgiyle karşılandı.

Bir sanatçının kendi yapıtından söz ettiği bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede yapıtın bir seçki niteliği taşıdığından söz ediyor.
B) II. cümlede geçmiş dönemlerdeki şairlere ilgi duyulmadığından bahsediyor.
C) III. cümle şiirleri seçerken bir kriter kullanmadığını anlatıyor.
D) IV. cümlede, şiirleri kendi beğenisine göre seçtiğini söylüyor.
E) V. cümlede kitabının okurlarca beğenildiğini belirtiyor.

29. Öteki roman türlerinde olduğu gibi, yaşam öyküsel romanı da kesin kurallara oturtamayız. İle de kural koymak gerekirse nesnel verilere dayanma, belge ve tanıklara yaslanmanın bu türün ayırtıcı özelliği olduğu söylenebilir. Ancak yaşam öyküsel romanın gerçeklik duygusu uyandırması ve gerçek bir roman olması, salt yaslandığı belgelerden, nesnel verilerden gelmez. Romanının bunları düzenleyişinden, romana özgü bir kurgu içinde eritmesinden, anlatım yöntemindeki doğrulugundan gelir. Yani, —.

Bu parçanın sonuna, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) yaşam öyküsel roman, özünde, araştırmacılığı ve yöntem sahibi olmayı gerektirir
B) belgeleri, nesnel verileri art arda yığmak, yaşamöyküsel roman yazmak demek değildir
C) yaşam öyküsel roman, bireyin kendini tanıma, böylelikle kendini diğer insanlara anlatma denemesidir
D) başkasının yaşamını anlatan romancı, bu yaşamı roman haline getirirken çok çalışmalıdır
E) yaşam öyküsel romanlar yazmak, öteki roman türlerine göre daha zordur

30. (I) Ahmet Muhip Dıranas'ın şiirlerinde sembolizmin etkisi vardır. (II) Bu akımın etkisiyle, şiirlerinde şekil ve ahenk bakımından mükemmeli yakalamaya çalışmıştır. (III) Oyunlarında geçmiş zamanla bugünü, hayal ile gerçeği bir arada vermiştir. (IV) Bu şiirlerde doğa, ölüm, aşk gibi konuları işlemiştir. (V) Şiirlerinin yanında oyunları da vardır. (VI) “Gölgeler” adlı oyunu ile bir piyes yarışmasında ikincilik ödülüne layık görülmüştür.

Bu parçanın anlam akışındaki bozukluğu gidermek için aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılmalıdır?

- A) II. cümleyle III. yer değiştirmeli
B) III. cümleyle IV. yer değiştirmeli
C) III. cümle V. den sonra gelmeli
D) IV. cümle VI. dan sonra gelmeli
E) V. cümle III. den önce gelmeli

31. Sanatçı, çağının tanığıdır, sözünün en çok geçerli olduğu alan sanıyorum romandır. Romancının tanıklığı öteki sanatçılarından çok daha belirgindir. İçinden çıktığı çevrenin ve toplumun nesnel görüntüsünü değil, estetik yönünü vermekle yükümlü gördüğümüz romancı, bunu hayali kahramanlarla ve gerçeklik duygusu verecek bir üslupla da ortaya koyabilir. Başarısını sağlayan en önemli unsur, gerçeğin, hayal gücünde aldığı biçimi ifade tarzıdır. Kişi ve olay seçimindeki isabetini, anlatımda göstereceği başarı ile birleştirebilirse, yapıtı yıllar sonra bile çağının parmakla gösterilir bir aynası olur.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

- A) Yazıldığı dönemi en iyi yansıtan tür romandır.
B) Romancı, toplumu yansıtırken kahramanlarını gerçek yaşamdan almayabilir.
C) Romancının kalıcılığı yakalamasında başarılı üslubun da payı vardır.
D) Romancı, yaşadığı ortamı olduğu gibi değil, ona kendinden bir şeyler katarak da anlatabilir.
E) Daha önce işlenmemiş bir konuyu ele alan bir romancının yapıtı, geniş kitlelere ulaşır.

32. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ayraç içindeki deyim anlamı çıkarılamaz?

- A) Yaşamda sıkıntı çekmek istemiyorsanız sonunu düşünmeden, rastgele konuşmaktan kaçınmalısınız. (dilini tutmak)
B) Bu kitapta araştırmama katkı sağlayacak önemli bir bilgi bulamadım. (dişe dokunur)
C) Şirketin sahibi ortaklarını devre dışı bırakarak bütün yetkileri elinde topladı. (dizgini ele almak)
D) Adam yıllardır işlettiği bu dükkanla artık ilgisini kesmiş, dükkânı başkasına devretmişti. (el koymak)
E) Kütüphanedeki kitapları sınıflandırmak istiyorum, ne var ki zamanım olmuyor. (fırsat bulamamak)

33. (I) Gördüğünü, bildiğini, düşündüğünü yazan sanatçı, bunu toplumsal bir fayda için yapar. (II) Ben güzelliği ya da çirkinlikleri insanlara duyurmak, anlatmak, yazmak için varım, diye düşünür sanatçı. (III) Bunu yaparsa insanların ve toplumların daha mutlu, daha uygar bir yaşama yükseleceği inancındadır o. (IV) Öyle olmasaydı popüler yapıtlar verip kısa sürede üne ve paraya kavuşmayı amaçlardı. (V) Ünü ve parayı reddettiğine göre toplumu ve değer yargılarını onlara yansıtmayı kendi yaşamından üstün tutuyor demektir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi, "Sanatçının, topluma bir mesaj verme görevi vardır." yargısı ile doğrudan ilgili değildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

34. Şair, sürekli bir arayış içinde sürekli salt şiiri yakalama peşindedir. O nedenle hep bir sanatçı tedirginliği içindedir. Zaman zaman, özellikle başlangıç dönemi şiirleri halk şiirlerinden izler taşısa da kendi kişiliğini ortaya koymayı başarmıştır. Geleneğe yaslanarak, halkın dağarcığından yeni kavramlar ve sözcükler üretmek çağdaş yapıtlar vermiştir. Dizelerini, halk kaynağından aldıklarını modernize ederek herkesin anlayacağı açıklıkta bir dille örmüştür.

Bu parçada sözü edilen şairle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Zaman içerisinde özgün bir üslubu yakalamıştır.
B) İlk şiirleri, halk şiirine benzer nitelikler taşımaktadır.
C) Yapıtlarıyla halkı bilinçlendirmeyi amaçlamaktadır.
D) Şiirlerini, yalın bir söyleyişle yazmıştır.
E) Sözcük seçiminde, halk dilinden yararlanmıştır.

35. Şairlerin dile getirdiği duygular sadece kendilerinin hissettiği duygular değildir, bu duyguları bize farklı gösteren, onların sanat diliyle dile getirilmeleridir.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümlede anlatılmak istenenle anlamca en yakındır?

- A) Her şair, sözcüklerin ilk anda akla gelmeyen anlamlarıyla düşüncelerini dile getirmeye çalışır.
B) Şairler, okurlarını duygu dünyalarının keşfedilmeyen bölümlerinde dolaştırmalıdır.
C) Hissettiklerini sanatsal biçimde sunarak ona özgünlük kazandıran şairler, kalıcılığı yakalar.
D) Şairler, şiirlerinde duygularını estetik bir biçimde aktardığından onların anlattıkları insanlara farklı gelir.
E) Yetkin şiirler, duyguların mantık süzgecinden geçirilmesiyle şekillenir.

36. (I) Evliya Çelebi'nin Seyahatnamesi, hem bir portre hem de dünya çapında bir gezi ve anı kitabıdır. (II) Hepimizin, hakkında az ya da çok bilgi sahibi olduğumuz bir yapıttır. (III) Üslubuyla okura verdiği yazınsal tat; onu başarılı bir yapıt kılan, önemli bir özelliğidir. (IV) Meraklıları için Evliya Çelebi'nin bu doyumsuz yapıtını günümüz Türkçesiyle de yazılan metinlerden okumak mümkündür. (V) Günümüz araştırmacılarının gösterdiği ilgi-den daha fazlasını hak eden Seyahatname, Türk kültür ve medeniyetinin kilometre taşlarındandır.

Evliya Çelebi'nin Seyahatnamesi'nin anlatıldığı bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede kitabın içeriğiyle ilgili bilgi veriliyor.
B) II. cümlede herkes tarafından tanınan bir yapıt olduğu söyleniyor.
C) III. cümlede öznel bir değerlendirme yapılmıştır.
D) IV. cümlede dilinin zenginliğinin korunmasına dikkat edilerek sadeleştirilmesi gerektiğinden söz ediliyor.
E) V. cümlede yapıtla ilgili yeterince araştırma yapılmadığından yakınıyor.

37. (I) Yüzölçümü en büyük ilimiz olan Konya, geniş bir düzlük üzerine kurulmuştur. (II) Bundan dolayı şehrin içinden geçen tramvay, en yaygın kullanılan ulaşım araçlarından biridir. (III) Bunun yanında motosiklet ve bisiklet kullananları da bol bol görebilirsiniz. (IV) Konya'ya gitmişken Kadınlar Pazarı'nı görmeden dönmek olmaz. (V) Geçmiş Selçuklulara dayanan Aziziye Camisi'nin yakınındaki bu pazarda, bağ bahçe sahibi hanımların ürettikleri sebze ve meyveler de satılıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede değişik yapıtlı sözcükler vardır.
B) II. cümlede üstünlük belirtici kullanılmıştır.
C) III. cümlede bağlama grubuna yer verilmiştir.
D) IV. cümlede farklı türden eylemlere yer verilmiştir.
E) V. cümlede yüklemi, etken çatılı bir eylemdir.

39. Dilimizde her varlığı, durumu karşılayan bir sözcüğün bulunduğunu biliriz, ancak bu sözcükler düşüncelerimizi, duygularımızı tam olarak yansıtmaz. Sözelimi "kapı" denildiğinde düşünmemiz gereken, kapının ne yin kapısı olduğudur? Sözcük grupları, işte bu belirsizliği ortadan kaldırır: bahçe kapısı, garaj kapısı...

Bu parçada numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

38. Yedigöller'de kayından oluşan geniş yapraklı orman içinde yedi adet doğal set gölü bulunuyor. Kışın donan her biri farklı karakterdeki bu göller, üzerlerini kaplayan buzların mavili grili renkleri, kıyılarındaki buzlarla kaplı ağaçlarıyla bir masal ülkesinden tablolar sunuyor. Bu mevsimde göl kıyısındaki konforlu ahşap kulübelere konaklamak, alternatif tatil tutkunu olanlar için eşsiz bir deneyimdir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Sıralı cümle B) Bileşik cümle
C) Eylem cümlesi D) İsim cümlesi
E) Olumlu cümle

40. (I) Çocukluğumun o en güzel günlerini geçirdiğim evimi aradım. (II) İki katlı, asmalı, tulumbasından soğuk sular akan evimizin bulunduğu sokağın başına geldim. (III) Ama sokaktan girer girmez kaçınıcı evdi bizimkisi, hatırlayamadım. (IV) Yıllar sonra köyüme döndüm. (V) Yaz gelince siyah üzümünü koparıp yediğim, tahtaları iyice kararmış evi görmedim. (VI) Köyün o eski evleri gibi bizimki de yıkılıp yerine betonarme evler yapılmıştı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangileri yer değiştirirse parça anlamlı bir bütün olur?

- A) I. ve II. B) I. ve IV. C) II. ve III.
D) III. ve V. E) IV. ve V.

1. (I) Sanatçı şiir ve öyküyle başladığı yazarlığı, romanla sürdürdü. (II) Geçimini yazarak sağladığı için yapıtlarının sanatsal yönüne zaman ayıramadı. (III) Sade dille herkesin kolayca anlayabileceği yapıtlar kaleme aldı. (IV) İlk yapıtlarında kendi yaşamını konu edindi, ancak zamanla toplumun bütün kesimlerine yapıtlarında yer ayırdı. (V) Romanları, kısa sürede geniş bir okur kitle-sinin beğenisini kazandı.

Bir sanatçının ele alındığı bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle nesnel bir nitelik taşıyor.
B) II. cümlede yargı gerekçesiyle verilmiştir.
C) III. cümlede üslubuyla ilgili bir bilgi veriliyor.
D) IV. cümlede yapıtlarının konularına yönelik bir açıklama yapılıyor.
E) V. cümlede romanlarında yenilikçi bir tutum sergilediğinden söz ediliyor.

2. Şiirde de, eleştiride de kılı kırk yaran bir tavır takındığını düşünüyorum. Bir şair veya şiir üzerine değerlendirmede bulunurken çok şey öğreniyor, sanatsal deneyim kazanıyorum. Yazacağım şiir de doğrudan veya dolaylı olarak bu çalışmalarımın bir kazanç elde ediyor. Hem şiir hem eleştiri yazan başka yazarlarımızda nasıldır bilmem, bende ikisi de uyum içinde gidiyor. Böylece Türkçeye olan hayranlığım ve bağlılığım da artıyor.

Kendisinden böyle söz eden bir sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Çalışmalarında titiz davrandığı
B) Şiirlerinin, eleştirmenliğinden beslendiği
C) Şairliği ve eleştirmenliği aynı anda yürütebildiği
D) Çalışmaları sayesinde Türkçeye ilgisinin arttığı
E) Yaşamdaki kimi ayrıntıları öne çıkardığı

3. Anadolu'nun ilk çağlarını anımsatan bir yeşil bahçenin içindedir, Anadolu Medeniyetleri Müzesi. Mavi çamlar ve bu çamlardaki kuş evleri tarihsel dekoru tamamlar. Bahçedeki sıralardan birine oturup tepelerden Ankara'ya bakarsınız. İçinde hâlâ bin bir gizi saklayan Anadolu toprağı soluk alıp verir gibidir. Çok derin soluklardır bunlar ve sizi de derinlere çeker. Müzede ise toprağın altından yeryüzüne çıkarılmış yüzlerce anı, binlerce yılın ötesinden, başka hayatlardan, başka dünyalardan öyküler anlatır ziyaretçilerine. Dilsiz, ağızsız, sessiz, ama efsanelerle yüklü ve sırlarla sarılı...

Bu parçayla ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Betimleyici öğelere yer verilmiştir.
B) Örneklerle düşünce inandırıcı hale getirilmiştir.
C) Benzetme yapılmıştır.
D) Anlatıcının duygusal etkilenmesini yansıtmaktadır.
E) Devrik cümlelerle anlatımda canlılık sağlanmıştır.

4. Bu dergi, yalnızca edebiyatseverlere değil, bugüne değin edebiyata ilgi duymamış kişilere de ulaşmayı başarıyor. Ulaştığı her okur tarafından sevilerek, ilgiyle takip ediliyor. Bu dergiyle, edebiyat okurları yeni tatlar yakalarken, okumaya yeni başlayanlar, okumanın bağımlılık yapan tadını keşfediyor. Ayrıca derginin yazarlığı adımını yeni atanlara fırsat vererek onları yüreklendirmesiyle edebiyatımıza sağladığı katkı da inkâr edilemez.

Bu parçadan sözü edilen edebiyat dergisiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Toplumsal eleştiriye yer verdiği
B) Okurlarca beğenilerek takip edildiği
C) Okumayı sevdiren bir niteliğe sahip olduğu
D) Edebiyatla ilgilenmemiş okurlara da seslendiği
E) Genç sanatçıların yazılarına da yer verdiği

5. Sıcak bir karasevda yüreğimizin başında Bağdaş kurup oturmuştu, acımsı, buruk Mühürlenmişti ağzımız bir sessizlik içinde Sessizliği içimizden atamıyorduk

Bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünsüz benzeşmesi
B) Ünsüz yumuşaması
C) Ünlü düşmesi
D) Ünlü daralması
E) Ünsüz türemesi

6. Ufkun sınırlarını burada dağlar belirler. İlk kez gören-
leri korkutur, etrafı çevreleyen dağların yüksekliği. Bu
dağlarda yaşamı kar renklendirir tek renk olmasına
karşın. Sessizlik, bir anıt gibi yükselir dağların arasın-
dan. Gelenler bu sessizliği dinler büyülenmiş biçimde.

Bu parçada numaralanmış yüklemlerden hangisi geçişsiz bir eylemdir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

7. Yeşil göknarlar, çamlar, turuncu giysilerine bürünen kayınlar ve titrek kavaklar kış aylarında doğal heykeller gibi duruyor.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Tamlananı kalma durumu eki almış ad takımı
B) Bağlama grubu
C) Zarf tümleci görevinde kullanılmış bir edat grubu
D) Adlaşmış sıfat
E) Tamlayanı sıfat-fiil grubu olan sıfat tamlaması

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün kullanımı gereksizdir?

- A) Aramızdaki bu kırılganlığın sebebinin neden kaynaklandığını bir türlü anlayamadım.
B) Yüzmeye yeni başladığım sıralarda denizden çok korkardım.
C) Burada hane her konuda yardımcı olacak birçok tanıdığım var.
D) Farklı yerlerde başlayan yangını söndürme çalışmaları gece yarısına kadar sürdü.
E) Çocuklar, teneffüste okulun bahçesinde saklambaç oynuyordu.

9. Yazacağınız yazıda son cümlelerinizi belirlediyseniz kaleme cesurca sarılıp duygu ve düşüncelerinizi yavaş yavaş kâğıda dökmeye başlayabilirsiniz.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) "yavaş yavaş" ikilemesi belirteç görevindedir.
B) "Son cümlelerinizi" sözü belirtisiz ad tamlamasıdır.
C) "düşüncelerinizi" sözcüğü birden çok çekim eki almıştır.
D) "belirlediyseniz" sözcüğü, görülen geçmiş zamanın şartı biçiminde çekimlenmiştir.
E) "başlayabilirsiniz" sözcüğü, yeterlik fiiliyle oluşturulmuş bileşik bir fiildir.

10. Türkiye'nin en esintili kıyı alanlarından birisi de Alaçatı.

Ancak 2005'te kıyı alanlarının kullanımında değişiklik yapan kararların ardından en çok tartışılan yerlerden biri haline geldi. Yine de kitleysel turizme ve betonlaşmaya henüz kurban gitmemiş bir yer burası.

Bu parçada numaralanmış bölümlerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "bakmak" sözcüğünün kullanımı ayraç içindeki anlamıyla uyuşmaktadır?

- A) Eski evimizdeki pencerelerden bazıları Boğaz'a bakıyordu. (Andırmak, benzetmek)
B) Üç çocuklu bir aileye bakıyordu. (Geçindirmek)
C) Yurt dışına çıkanların pasaport işlerine polis bakıyordu. (Bir işi yapmakla görevli olmak)
D) Üniversite sınavını kazanmanız, günlük beş saat çalışmanıza bakar. (Bir işin gerçekleşmesinin başka bir şeye bağlı olması)
E) Duvarda asılı duran birbirinden güzel tabloları baktım. (Bakışı bir şey üzerine çevirmek)

12. Her akşam bu sokakta günün renkliliği, hareketliliği, gecenin karanlığında yavaşça eriyip kaybolur. Bu terkedilmiş gibi duran sokağın heyecanlı bir gün geçirmiş olmasına inanmak zor. Ama, yarın bu sokakta yine aynı hareketliliğin ve renkliliğin yaşanacağını bilmek, keyif veriyor insana.

Bu parçada numaralanmış yerlerin hangisinde bir yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

11. Ünlü bir düşünür, dünyanın en zor dört şeyi şunlardır: Sır tutmak, kusur bağışlamak, boş zamanlarını değerlendirmek, sabırlı olmaktır, der.

Bu parçada numaralanmış virgüllerden hangileri, eş görevli sözcükleri ayırma görevinde kullanılmıştır?

- A) I. ve II. B) I. ve III. C) I. ve V.
D) II. ve III. E) III. ve IV.

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ayraçla belirtilen yere noktalama işareti konmasına gerek yoktur?

- A) Öykülerinizde anılarınızdan mı () izlenimlerinizden mi yararlanıyorsunuz?
B) Romancının en çok bilinen iki romanı () Suç ve Ceza ile Karamazov Kardeşler'dir.
C) Onun da bizimle kitap fuarına gelmemesi gerçekten çok üzücü () keşke o da gelebilseydi.
D) Yazın yaşamının ilk döneminde bireysel konuları () işleyen sanatçı ikinci döneminde de toplumsal konulara yönelmiş.
E) Roman, edebiyatımıza Tanzimat'ta girmiş () asıl gelişimini Cumhuriyet Döneminde göstermiştir.

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ad tamlaması da sıfat tamlaması da yoktur?

- A) Kırmızı ışıkta durmayan araca ceza yazıldı.
B) Araçların yol kenarına park etmesi yasaktır.
C) Böyle havalarda sürücüler daha dikkatli olmalıdır.
D) Tünele girerken farlarınızı yakmayı unutmayın.
E) Seni az ilerideki minibüsün yanında bekliyorum.

16. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kişinin kendisine yönelik eleştirisi daha ağır basmaktadır?

- A) Çocukluk yıllarımda yaşadığım o kötü olayı ne zaman hatırlasam tekrar içim daralır.
B) Eve dönüp de koltuğuma oturdum mu günün bütün yorgunluğu üzerimden gidiyor.
C) Bugün hoşlanmadığım serbest şiirleri lise yıllarımda severek okurdum.
D) Yapıtlarımda hayallerime yer vermemde o yıllarda okuduğum bilimkurgu romanlarının etkisi var.
E) Elimdeki fırsatları kaçırmamış olsaydım, iyi bir tiyatro oyuncusu olabilirdim.

17. (I) Son yıllarda, bazı yayınevleri "cep kitabı" adı verilen ve uygun bir fiyatla satılan kitaplar yayımlamaya başladı. (II) Büyük yatırımlar yaparak bu kitaplara yönelen yayınevleri, satış açısından başarılı oldular. (III) Bu kitaplar hediye edilmek için uygun olduklarından, reklamları da bolca yapıldı. (IV) Cep kitapları okuma alışkanlığı edinmede yeni okurlar için iyi bir başlangıç sayılır. (V) Her şeyden önce bitirme, sonuna gelme açısından tatmin duygusu hissettirir onlara. (VI) Ayrıca klasik yazarları tanımak için de güzel bir yol açar bu okurlara.

Bu parça iki paragrafa bölünmek istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerden hangisiyle başlar?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

18. Çocuk edebiyatı alanında kalem oynatan yazarlar güç bir işin altına girdiklerini unutmamalı. Anlatımı çocuksu olan bu yazarlık, çocukça bir iş değildir. Bu işin altından, çocuğa dıştan bakışla da kalkılamaz. Öncelikle anlatım problemini çözmek gerek. Çocukların düzeylerine uygun bir anlatımın nasıl olması gerektiği iyice düşünülmeli ve bu anlatım tercih edilmelidir. Ayrıca çocuğu içten kuşatan, çocuk dürbünü ile dünyaya açılabilen içsel bir deneyime de sahip olmak gerekir. Aksi halde yazar, anlatıcıdan öteye geçemez. Bu nedenle —.

Bu parçanın sonuna, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) çocuk edebiyatını içerik yönüyle yeniden ele almak gerekir
B) çocuk edebiyatı yazarlığı, uygun bir söyleyiş ve çevreyi çocuk gözüyle görebilmeyi gerektirir
C) yazarlar, nitelikli çocuk kitaplarını çok iyi incelemelidir
D) iyi bir çocuk kitabı yazabilmek için çok sağlam bir gözlem yeteneğine sahip olmak gerekir
E) yazarlar, çocukların okumayı sevecekleri konularda yapıtlar kaleme almalıdırlar

19. (I) Yazar, düşünmeyi, dolayısıyla eleştirmeyi, sorgulamayı seviyor. (II) Hem kendi kuşağına hem de kendinden önceki edebiyat kuşağına var gücüyle yöneltiyor eleştiri oklarını. (III) Ancak unutulmamalıdır ki eleştiri hiçbir zaman yazardan soyutlanamaz. (IV) Ama önyargılarla değerlendirmelerde bulunan bir eleştirmen yok karşınızda. (V) Aksine, edebiyat dünyasında gerçeği yakalayabilme adına verilen bir mücadeleyi gözlemliyoruz onun yazılarında. (VI) Her cümlesi sizi yeni düşünce ufuklarına doğru yolculuğa çıkarıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

20. — Okuru peşinden sürükleyen romancılar, sabah akşam masa başında çalışan kişilerdir çoğu zaman. En etkileyici aşk şiirlerini yazanlar yaşamı serüvenlerle dolu olanlar, ikide bir delice tutkulara yakalananlar değildir. Yaşadığı bir maceranın duygu seline kapılıp kendini yitirmek başka, evrensel bir duyguyu beyaz bir kağıda aktarmak başka...

Bu parçanın başına, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) Yaşamadığı duyguları anlatan sanatçıların yapıtları, okura inandırıcı gelmez.
B) Bir yapıt her okuru aynı biçimde etkilemez.
C) Güçlü ve yetkin ürünler yazmak için, romancının büyük maceralar yaşamaması gerekmez.
D) Yetkin bir sanatçı, yaşanan her olaydan bir sanat yapıtı ortaya çıkarmayı başarabilmelidir.
E) Günümüz okuru, daha çok, çeşitli maceraların anlatıldığı romanları tercih eder.

21. İngiliz romancı Charles Dickens, "Başarılı bir sanatçının eleştirinin öven ve yeren rüzgârlarından etkilenmesi mümkün değildir." diyor.

Bu cümlede anlatılmak istenenle aşağıdakilerden hangisi anlamca aynı doğrultudadır?

- A) Gerçek sanatçı toplumun sorunlarına kayıtsız kalmaz.
B) Eleştirmenlerin bir yapıt hakkındaki görüşleri sanatçı için önemli bir kılavuzdur.
C) Sanatçılar okurların beklentisi doğrultusunda yapıt oluştururlarsa başarıyı yakalarlar.
D) Sanatsal birikimi yetersiz bir sanatçının eleştirmenlerce beğenilmesi mümkün değildir.
E) Yetkin sanatçı beğenilmeyi ya da eleştirilmeyi dikate almadan yapıtını oluşturur.

22. Bu romancı, yapıtında her şeyi açıkça anlatmaz. Olayları bir zincirin halkaları gibi, birbirine bağlamaz. Böylece okura, zihnini çalıştıracak bir olanak sağlayıp onu yapıtına ortak eder. Tabii, bunu yaparken, verdiği ipuçlarıyla okurun, zincirin kopuk halkalarını tamamlamasını sağlayarak olayı bölük pörçük olmaktan kurtarır.

Bu parçada "zincirin kopuk halkalarını tamamlamak" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yapıttaki gereksiz ayrıntılar yerine asıl anlatılmak istenene odaklanmak
B) Gerçek hayattan alınan olayı hayal gücüyle zenginleştirmek
C) Yapıtı kapalı bir anlatımla oluşturmak
D) Yapıtta anlatılanları kendi yaşamıyla örtüştürmek
E) Verilenlerden yola çıkarak olayları zihninde bütünlemek

23. (I) Kış mevsimi gelince dağcılar, Kaçkar'a tırmanma planları yapmaya başlar. (II) Yaz aylarında birkaç saatte gittikleri yolu kış aylarında birkaç günde alabilirler ancak. (III) Yazın Türkiye'nin en kolay tırmanılan dağlarından biri olan Kaçkar, kışın kolay kolay geçit vermez. (IV) Vadileri dolduran metrelerce kar, dağcıların beline kadar batmasına neden olur. (V) Tırmanışa başlamak için öncelikle dağın dibinde olan köylerden birine ulaşmak gerekir ki, köye ulaşan yollar kapandığından bu genelde zor olur.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangilerinde karşılaştırma yapılmıştır?

- A) I. ve II. B) I. ve III. C) II. ve III.
D) III. ve IV. E) IV. ve V.

24. Her yazınsal yapıt, duyguların söze dönüşmüş şeklidir. Bunun en öz hali de şiirdir. Roman ve öykü yazarları da eğer ölümsüzlüğü yakalamak istiyorlarsa, öykü ve romanlarında şairliği yitirmeden sanat serüvenlerine devam etmeyi bilmelidirler.

Bu parçada geçen "öykü ve romanlarda ölümsüzlüğü yakalamak için şairliği yitirmemek" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şiirdeki duygu yoğunluğunu düzyazıya taşıyarak kalıcılığı yakalayabilmek
B) Geleceğe kalacak yapıtlar yazabilmek için başka sanatçıların deneyimlerinden yararlanmak
C) Şiirsel bir anlatımla okurların ilgisini çekmek
D) Şiirde anlatamadığı duyguları düzyazıyla vermek
E) Yakalanan duygu coşkunluğunu bütün yapıtlarda aynı düzeyde sürdürebilmek

25. (I) "Karamazov Kardeşler" romanının yazarı Dostoyevski, eserlerinde gerçek hayattan olabildiğince uzaklaşır. (II) Hasta ruhlu, ateşli ve sebepsiz yere acı çeken insanları yan yana getirir romanlarında. (III) Gerçeğe bu kadar aykırılık karşısında isyan edecek gibi olursunuz, ama edemezsiniz. (IV) Çünkü yapıtlarında insanlık macerasını size adeta elle tutacak kadar yakından duyurduğunu görürsünüz. (V) Realizm akımının birçok ünlü romanındaki kahramanlar, üzerinizde hiçbir iz bırakmadan silinip gitmişlerdir. (VI) Oysa, Dostoyevski'nin kişilerini, hayatınıza girmiş, maceraları bir zamanlar yüreğinizi derinden sızlatmış insanlar gibi hatırlarsınız.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangileri "Okur, bir yapıtı okurken anlatılanları yaşıyormuş gibi olmalı." yargısıyla ilgilidir?

- A) I. ve III. B) II. ve IV. C) III. ve V.
D) IV. ve VI. E) V. ve VI.

26. Bir şair, ıssız bir adaya ve dağ evine çekilip tek başına yaşayarak şiirini geliştiremez. Aslında bu toplumdan kaçıştır, şairin amacı ne olursa olsun. Şair ıssız adada dilediğince oturabilir, kalabilir, istediği meyveyi ağaçtan koparabilir. Yaşadığı çevrede yaptığı işlere engel olacak kimse olmaz, yoktur karışanı. Ancak şair, görünüşte rahat olsa da gün geçtikçe şiirlerinin kalitesi düşer; çünkü beslendiği şiir kaynağından yoksundur artık.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumsal baskıdan bunalan şairin, yeni arayışlar içine girmesi doğaldır.
B) Toplumdan kendini soyutlayan şairin şiirlerinde niteliksel bir düşüşün olması kaçınılmazdır.
C) Sanatını geliştirmek isteyen şair, toplum dışına çıkarak kendini yenilemek isteyebilir.
D) Şiirlerinin kalıcı olmasını isteyen şairler, şiir yazarken toplumun beklentilerini dikkate almalıdır.
E) Şairler, zaman zaman kendilerinden beklenmeyen davranışlar içine girebilir.

27. Aşağıdakilerin hangisinde şaire ilişkin açıklamayla **ayraç içinde verilen söz birbiriyle uyusmamaktadır?**

- A) Şiirlerinde fazlaca derinlik taşımayan sözcüklere ve anlam oyunlarına yer vermesi, şiirlerinin nitelikli olmasını engelliyor. (Akıcı bir anlatıma sahip olma)
B) Şair, okurlara şiirlerindeki sözcüklerden hareketle geniş bir tarih serüveni yaşıyor. (Sözcüklerin çağrışım gücünden yararlanma)
C) Şiirlerinde anlatmak istediklerini eksiksiz bir biçimde okurlara sunabilmek için sözcük seçimine büyük özen gösteriyor. (Titiz olma)
D) Sıradan sözcüklere yüklediği anlamlarla okurların belleğinde bambaşka görüntüler oluşturmayı başarmıştır. (İmgesel söyleyişe sahip olma)
E) Şiirlerinin konularını sıradan olaylardan ve günlük hayattan seçmesi, şiirlerinin yaşarlığını koruyamamasına neden oluyor. (Kalıcılığı yakalayamama)

28. Birçok okurum, roman ve öykülerimde anlattığım olayların kurgu mu, gerçek mi olduğunu birbirinden ayırmakta güçlük çektiğini dile getiriyor. Fakat yaşam da öyle değil mi, somut ve soyut kavramlarla donanmış bir dünyayı aynı anda yaşamıyor muyuz? Dolayısıyla bir yapıtta, neyin gerçek, neyin düş olduğunu anlamaya çalışmanın gereksiz olduğunu düşünüyorum.

Bu parçada yazar, sözleriyle aşağıdakilerden hangisini vurgulamaktadır?

- A) Gerçekleri hayal gücüyle yoğurarak yapıtlarını oluşturmalarının doğal olduğunu
B) Okurlarına vermek istediği iletilerin doğru anlaşılması için somut anlatımı seçtiğini
C) Kurgusal yapıtlarının, gerçekleri anlattığı yapıtlardan daha çok beğenildiğini
D) Düşsel anlatım tarzının, okurlardan olumsuz tepkiler aldığını
E) Yapıtına aldığı gerçekçi öğelerle okurlarının ilgisini çektiğini

29. Yazarın öykülerinin ilk sayfalarında, o öykünün nasıl bir kahramanla ilgili olacağına dair en ufak bir ipucu bulamıyorsunuz. Dahası, tam bir kahramanın peşine takılıp giderken o kahramanın öyküsünün kesildiğini başka bir öyküye geçildiğini görüyorsunuz. Bu da toparlayamayacağınız bir öyküyle karşı karşıyasınız hissi veriyor size. Bunun yanında önemsiz gibi görünen ayrıntıların, öykülerin sonunda öyle olmadığına ve anlatıcısının devamlı değiştiğine şahit oluyorsunuz. Bu da yazarı sıradanlıktan kurtarıyor. Yazar bütün bunlara rağmen öykülerinde bir bütünlük sağlamakta zorlanmıyor, bunu da kapalı olmayan bir anlatımla başarıyor.

Bu parçada sözü edilen sanatçının öyküleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kahramanlarını gerçek yaşamdan seçtiği
B) Dağınıkmış gibi bir görüntü verdiği
C) Tekdüze bir kurgusunun olmadığı
D) Açık bir söyleyişle oluşturulduğu
E) Yapıtın başında, kahramanlarla ilgili bir tahmin yapmanın mümkün olmadığı

30. Bugün şiirle uğraşan gençlerin sayısı her zamankinden çok. Bu durum, şiirin geleceği adına bizi umutlandırıyor. Üstelik, bu genç şairlerin çoğu, yapıtlarında belli bir düzeyin altına düşmüyor. Araştırmacı bir ruhla sanat dünyasına giren ve sanat bilgilerini artıran şairler, şiirde çığır açacak ve özgünlüğe giden yolda ustalarla boy ölçüşecek bir yeteneğe sahipler. Zaten bundan sonra, sözü alanlar da onlar olacaklardır. Çünkü, şiir, birkaç büyük ustanın yanı sıra çok sayıda genç şairle soluk alır.

Bu parçada sözü edilen genç şairlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sayılarının eskiye göre artış gösterdiği
B) Nitelikli yapıtlar ortaya koydukları
C) Şiirde yenilik yapacak yeterlilikte oldukları
D) Usta şairlerin sanat görüşlerinden etkilendikleri
E) Bildikleriyle yetinmeyip bilgilerini artırdıkları

31. Çizgi roman okumayı severim, ama edebiyat klasikleri çizgi roman haline getirildiğinde bunlar ilgimi çekmedi. Okumayan kalmasın şeklinde bir sloganın kullanıldığı bu yapıtlarda romanlar; roman dilinden, üslubundan, tasvir sanatından kopararak sadece birkaç sayfada özetlenebilecek bir öyküye indirgenmiş oldu. Bu durum belki hız çağına uygun ama okuma zevkini geliştirmek, o yazarları ve romanlarını tanımak, kavramak için bence geçerli bir anlayış değil.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden yakınılmaktadır?

- A) Çizgi romanların edebiyat klasiklerinden daha çok okunmasından
B) Okurların nitelikli yapıtlara gereken önemi vermesinden
C) Klasik romanların çizgi romana uyarlanmasının doğuracağı olumsuz sonuçlardan
D) Çizgi romanın yaşam gerçeklerini çarpıtarak anlatmasından
E) Çizgi roman yazarların sanatsal birikimlerinin yetersiz olmasından

32. Bana, sevdiğiniz bir şiiri okuyun, deseniz ona razı olma olasılığım, kendi şiirimi okumaktan daha yüksektir. Yıllar önce bir şiir dinletisinde Behçet Necatigil'in şiir okuyuşuna tanık olmuştum. Kendisi çok önemseyen, kendisinden çok şey öğrendiğim bir şairdir. Ama Behçet Necatigil, benim onun şiirlerini kendi kendimeyken okuduğum tadı verememişti. Bu bakımdan şairler kendi şiirlerine en büyük haksızlığı eden kişilerdir.

Bu parçaya dayanarak, aşağıdaki genellemelerden hangisine varılabilir?

- A) Şairler, kendi şiirlerini seslendirmekten kaçınılmazdır.
B) Şiiri sevdirmek için değişik etkinlikler düzenlemek gerekir.
C) Şairler, okurlarla yakın ilişkiler kurmalıdır.
D) Bir şiirden her okur farklı anlamlar çıkarabilir.
E) Sevilen şiirlerin ezberlenmesi daha kolaydır.

33. Rönesans hakkında bilgi veren kaynakları incelediğinizde, resim ve müzik alanındaki gelişmeler öne çıkarılırken edebiyata az değer verildiğini görürsünüz. Oysa rönesansın en önemli ürünü düzyazıdır. İlk Çağın üstün sanat yapıtlarının çevirisi, düzyazının önem kazanmasından sonra hızlanmıştır. Rönesanstan sonra aydınlanma dediğimiz gelişim süreci düzyazı aracılığıyla yaygınlaşmış, düşüncenin bir değer olduğuna inanılmaya bu sayede başlanmıştır.

Bu parçada Rönesans dönemiyle ilgili olarak vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarihi gelişimiyle ilgili bir çalışmanın yapılmadığı
- B) Güzel sanatlar alanında yeni bir çıkış açıldığı
- C) Ortaya konan yazınsal ürünlerle toplumsal sorunlara çözüm arandığı
- D) Düşünce alanındaki yeniliklerin düzyazı aracılığıyla yaygınlaştığı
- E) İlk Çağın nitelikli yapıtlarının bütünüyle çevrildiği

34. Kimi şairler bulundukları dönemde yeni düşünceler yeni söyleyişlerle geleceğe kalacaklarını iddia ederler. Halbuki onların hesaba katmadığı bir şey var: İnsanın sıcaklığını, insancıl duyarlılığı taşımayan ürünlerin ölümsüz olması, klasikliğe ulaşması mümkün değildir. İşte bu yüzden farklı bir renk taşıyan her ürünün yüz yıllara meydan okuması mümkün değildir.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir yapıtın etkileyicisi olması sosyal konuları işlemesine bağlıdır.
- B) Özgünlüğü sadece anlatıma bağlamak doğru değildir.
- C) Bir yapıtın uzun süre yaşaması için yalnızca özgün olması yetmez.
- D) Sanatçılar topluma düşünceleriyle kılavuzluk ettikleri ölçüde başarıyı yakalarlar.
- E) Bir yapıt ne kadar özgün olursa olsun, çok uzun süre yaşarlığını koruyamaz.

35. Çeviri yaparken sözcüklerin bire bir karşılığını bulmakla, tümcelerın anlamlarını değiştirmeden çevirmekle anlam, bütünüyle aktarılmış olmaz. Bunu gerçekleştirmek isteyen çevirmenler, sözcüklerin tam karşılığını vermeyip tümcelere eklemeler, çıkarmalar yapmalıdır.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine yanıt olarak söylenmiş olabilir?

- A) Edebiyatımızda çevirinin geldiği noktayı değerlendirir misiniz?
- B) Çeviride anlamı bütünüyle aktarmak için nasıl bir yöntem izlenmelidir?
- C) Bazı çeviri yapıtların, asıllarından daha çok beğenilmesini neye bağlıyorsunuz?
- D) Çeviri yapan kişinin yazınsal birikimi, çevirinin niteliğini belirleyen etkenlerden biri midir?
- E) Çeviri yapıtların sanat yapıtı olmadığı görüşüne katılıyor musunuz?

36. Beklediğim kitap fuarı nihayet başladı. Olanca telaşı ve yoğunluğuyla... Yılda bir defa kitapla ilgili herkesi bir araya getiren kıymetli bir zemin bu kitap fuarı. Geçen yılki fuarda edebiyat dışı incelemelerin ve tarih kitaplarının ağırlığı hissediliyordu. Bu yıl, toplumun talepleri değişmiş olması ki edebiyat biraz daha ön planda. Ayrıca yayınevlerinin dağıttığı, kitaplarıyla ilgili aydınlatıcı broşür ve kitapçıklar, okurların beğenisini kazanan öteki ayrıntılar.

Bu parçada sözü edilen kitap fuarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yazın dünyasından değişik kesimlerin buluşmasını sağladığı
- B) Halkın ilgisi sayesinde edebiyatla ilgili kitaplara ağırlık verildiği
- C) Bir yıl önceki fuarla bazı farklılıklarının bulunduğu
- D) Yayınevlerinin, çalışmaları hakkında tanıtıcı yayınlar hazırladığı
- E) Aranan her konuda kitabın bulunabildiği

37. Tarihsel romanlarda, tarihten sadece ilginç bir konu bulmak amacıyla yararlanıldığını görüyoruz. Dolayısıyla anlatılanlar, tarih dersinden bildiklerimizden farklı olabiliyor. Ancak, bu romanlarda olayların yaşandığı mekânların özel bir yeri olduğu için yazarlar, o tarihi mekânları sözcüklerle resmediyorlar adeta. Bunu yaparken, o dönemin havasını vermek için bugün kullanmadığımız sözcükleri de kullanıyorlar yapıtlarında. Tarihsel bir olayı anlatmanın çekiciliğine, anlatımdaki akıcılık da eklenince ortaya okurların roman türünde en çok rağbet ettiği yapıtlar çıkıyor.

Bu parçada tarihsel romanla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Kimi eski sözcüklere yer verildiği
- B) Yazmak için iyi bir tarih eğitimi almak gerektiği
- C) Tarihi olayların değiştirilerek anlatıldığı
- D) Öteki roman türlerine göre daha çok ilgi gördüğü
- E) Betimlemeye yer verildiği

38. (I) İzmit'in kuzeyinden Karadeniz'e doğru, doğaya ait düşleri içinde saklayan koca bir dağ uzanır. (II) Bu düşler, bulutlara kafa tutan dorukları, derin sularından ürttüğümüz vadileri ve uçsuz bucaksız ormanlarıyla, Kocadağ'da gerçekleşir. (III) Çam ve meşe ormanlarının içinde görenleri hayrette bırakan keşfedilmeyi bekleyen birçok gizli bahçe bulunur. (IV) Asya'dan Avrupa'ya mal götüren kervanların kullandığı bir yol da, bu dağın eteklerinde yer alır. (V) Kocadağ, Sevindikli beldesinden Ağva'ya kadar uzanır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlemin yüklemi geçişsiz eylemdir.
- B) II. cümlede sıfat tamlaması nesne görevindedir.
- C) III. cümlede birden çok yan cümlecik vardır.
- D) IV. cümle, yüklemi geniş zamanla çekimlenmiş kurallı cümledir.
- E) V. cümlede çıkma durumu eki almış sözcük vardır.

39. — Örneğin, bir okuyuşta anlamadığı bir şiiri atverir bir kenara. "Ben bundan bir şey anlamadım." der. Oysa aynı şiiri tekrar tekrar okuma dayanıklılığını gösterse zamanla onun kendisine bir şey verdiğini, gizlerini yavaş yavaş önüne serdiğini görecektir. Zamanla bir şiir okuma alışkanlığı kazandığını görecektir, şiirden tat almasını öğrenecektir.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Günümüzde, sanat yapıtlarını kolay kolay beğenmeyen bir okur kitlesi ortaya çıktı.
- B) Birçok okur şiirde anlatılanları kavrama konusunda sabırlı değildir.
- C) Bazı okurlar, kimi şiirleri bir okuyuşta anlamak istiyor.
- D) Bizim okurlarımız, şiir bilgisi yönünden oldukça zayıf bir durumdadır.
- E) Nitelikli şiir okuru her geçen gün azalmaktadır.

40. MÖ 8000'lere değin uzanan geçmişinde birçok uygarlığın yeşerip solduğu, farklı kültürleri içinde harmanlamış, yoğurmuş şiirsel bir kent Mardin. İsimler takılıp tanımlamalar yapılabilir Mardin üzerine; türküler yakılabilir, şiirler ve efsaneler söylenebilir. Yazılanların, söylenenlerin hepsi de az gelir bu şehre. Bu duyguyu tatmak için günler, hatta haftalar boyu Mardin'de yaşamak, Yukarı Mezopotamya'nın ılık havasını solumak, labirenti andıran sokaklarını arşınlamak, bazı zaman da kaybolmak gerekir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Birden çok duyuya ait özelliklere yer verilmiştir.
- B) Benzetme yapılmıştır.
- C) Beğeni dile getirilmiştir.
- D) Birinci kişili anlatımla oluşturulmuştur.
- E) Kimi sözcükler mecaz anlamıyla kullanılmıştır.

1. Aşağıdaki dizelerin hangisindeki altı çizili sözcük ek alırken bu sözcüğün ünsüzlerinden biri düşmüştür?

- A) Dolaşıyorum daracık sokaklarda
Aıyorum çocukluk günlerimi
- B) Ufacık bir çocuktur her hatıra
Büyür gel zaman git zaman
- C) Sana devrik cümlelerle dolu
Bir sürü mektup yazıyorum
- D) Vaktinden önce kalkmış bir gemiyim
Kimsesiz kalmışım okyanuslarda
- E) Kanayan bir yaradır şimdi aşk
Kalbimizin en gizli kuytusunda

2. Geçenlerde haber vermeden yayınevine bir yazar dostumu ziyarete gitmiştim. Bir cumartesi gününün öğleden sonrasıydı. Kapıyı yazar dostum açtı. İçeride ondan başka kimse yoktu. Etraf sessizlik içindeydi. Uzun bir koridordan sonra onun odasına ulaşılıyordu. Odasında çay ikram etti ve heyecanla çalışmalarından söz etti.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmıştır?

- A) Öyküleme - betimleme
- B) Öyküleme - karşılaştırma
- C) Açıklama - tartışma
- D) Betimleme - açıklama
- E) Açıklama - örneklendirme

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinin yüklemi çatısı yönüyle ötekilerden farklıdır?

- A) Çocuk şaşkın şaşkın etrafına bakındı.
- B) Annesini karşısında görünce çok sevindi.
- C) Arkadaşım söylediğim sözler alındı.
- D) Kardeşim başka bir mahalleye taşındı.
- E) Yere dağılan eşyalar görevlilerce toplandı.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde adılın çıkarılması anlatım bozukluğuna yol açmaz?

- A) Öğretmen, çocukları çok seviyor, her konuda onlara yol gösteriyordu.
- B) Masada dağınık duran kitapları toplayıp onları teker teker kitaplığa yerleştirdi.
- C) Çocukların eğitimine çok önem verir, onlara elinden geldiği kadar yardım ederdi.
- D) Çok sevdiği arkadaşını karşısında görünce ona hasretle sarıldı.
- E) Sergideki soyut resimler dikkatini çekmiş, onları yakından incelemişti.

5. Türk romanının önemli adlarından biri de Hüseyin Rahmi Gürpınar'dır. Hüseyin Rahmi, kolay ve rahat anlatımı, ilginç konuları ile her zaman çok okunan yazarların başında gelir. Şiipsevdi, Hüseyin Rahmi'nin en çok ilgi gören romanlarındandır. Sanatçı roman kahramanı Meftun Bey'in kişiliğinde Batı'nın bilim ve sanatına özenmeyi modernlik sayan kişileri ironik bir dille eleştirir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Olumsuz cümle
- B) Bileşik cümle
- C) Fiil cümlesi
- D) İsim cümlesi
- E) Basit cümle

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlış vardır?

- A) Bayramda, ODTÜ'deki ablasını ziyarete gitmiş.
- B) Fuara altmış beş yayınevi ve pek çok yazar katıldı.
- C) Bilgisayarın kullanma klavuzunu iyice okudu.
- D) Bu şiir akımını 1955'te bir grup şair başlatmış.
- E) Birçok öğrenci sınavda o soruyu da yanlış yapmış.

7. Günümüz gençlerinin yaşama bakışlarını beğenmiyorum. Henüz yaşama atılmadan enerjileri nereye gidiyor da böyle karamsarlığa düşüyorlar, anlamıyorum. Kendilerine sorsanız değişik mazeretler sayıp birçok olumsuzluğu art arda sıralarlar. —.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse konuşan kişinin bir öğüt verdiği anlaşılır?

- A) Ancak karamsarlığı hemen bırakarak yaşama var güçleriyle sarılmaları gerekiyor
B) Gençlerin, hayat yolunu yalnız başlarına yürüyeceklerini sanmıyorum
C) Gençler arasındaki düşünce farklılıkları derinleşiyor ve bu sorunu kimse görmek istemiyor
D) Bu yüzden gençlerin yaşam sorunlarını algılama yönü üzerinde durulmuyor
E) Ne yazık ki gençler yaşama yeni bir anlam yükleyerek bu yolda çalışmak istemiyorlar

8. (I) Ege Denizi ve Karadeniz arasında kalan ve bu yönüyle stratejik konuma sahip Troya, birçok yıkım ve savaşa tanıklık etti. (II) Kent, dokuz kez yıkıldı ve yeniden kuruldu. (III) Bunların en önemlisini konu edinen, Homeros'un "İlyada" ve "Odesseia" destanlarının anayurdu da Troya idi. (IV) Kentteki ilk kazıları Alman bir arkeolog yaptı ve yurt dışına kaçırdığı eserlerle de arkeoloji tarihinde hep konuşuldu. (V) Yaptığı kazılarla Troya kentini efsaneden gerçeğe dönüştüren isim ise Manfred Korfmann oldu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlenin yüklemi bileşik bir eylemdir.
B) II. cümlede sözde özne vardır.
C) III. cümlede birden fazla bağlaç kullanılmıştır.
D) IV. cümlenin yüklemi dönüştürücü fiildir.
E) V. cümledeki "kazılarla" sözcüğü, hem yapım hem çekim eki almıştır.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde boş bırakılan yere, **ayraç içinde verilen sözcüğün getirilmesi anlamca uygun olmaz?**

- A) Sanatçının — anlatımı, anlattıklarının herkesçe kolay bir biçimde anlaşılmasına olanak tanıyor. (yalın)
B) Sanatçının, okuyucunun ilgisini canlı tutan — anlatımı, romanlarının bir solukta okunmasını sağlıyor. (sürükleyici)
C) Yazar kendine özgü — anlatımıyla yazın dünyasında farklı bir yerde duruyor. (benzersiz)
D) Bu sanatçı, insanların ortak duyarlılığını yansıtan — çizgide romanlar kaleme alarak sınırlar ötesi bir üne kavuşuyor. (evrensel)
E) Her yapıtında yeni bir anlatım peşinde koşan sanatçı neredeyse bütün yapıtlarında — anlatım yolları kullanıyor. (sıradan)

10. (I) Halit Ziya Uşaklıgil'in anıları, hem yazınsal yetkinliği hem de tanık olduğu olayların genişliği ile edebiyatımızda farklı bir yerde duruyor. (II) Halit Ziya, zamanında gazetelerde yayımlanan anılarında çocukluğundan başlayarak yaşamını anlatıyor. (III) Sanatçının doyumsuz üslubu ve anlatım gücü ile yapıt bir edebiyat şölenine dönüşüyor. (IV) Gazete için yazıldığından kısa bölümler halinde olan yapıt, parça parça okumak da mümkün. (V) Büyük ustanın yaşamını, Osmanlı'nın son yıllarını ve o zamanki edebiyat ortamlarını bulabilirsiniz bu yapıtta.

Bu parçada Halit Ziya Uşaklıgil'in anı yapıtıyla ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, özgün özelliklere sahip olduğundan söz ediliyor.
B) II. cümlede, kaleme aldığı kitabın içeriği hakkında bilgi veriliyor.
C) III. cümle, biçimle ilgili bir yargıdır.
D) IV. cümlede, yargı, gerekçesiyle birlikte verilmiştir.
E) V. cümlede, bir tahminde bulunuluyor.

11. Bu yörenin pazarında pembeye çalan vişne zeytinini, siyah, koyu yeşil, açık yeşil renkte olan "çizik" ve "kıрма" zeytinleri bulabilirsiniz. Eğer pazara sabah erken bir saatte gittiyerseniz sadece "tadımlik"larla bile nefis bir kahvaltı yapabilirsiniz. Baharatların renkliliği ve çeşitliliğiyle adeta büyülenirsiniz. Kurutulmuş sebzelerin, patlıcanın, domatesin, bamyanın görüntüsü bir başka neşelidir. Özenle tezgâhlara yerleştirilmiş kehribar renginin bütün tonlarındaki bal kavanozları ise, size anların, bu yörenin misafirperver bir üyesi olduğunu hissettirir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anlatıcının duygusal etkilenmesi yansıtılmıştır.
B) Nitelik bildiren sözcüklere yer verilmiştir.
C) İnsana özgü nitelikler insan dışındaki varlıklara aktarılmıştır.
D) Anlatıma canlılık kazandırmak için devrik cümleler kullanılmıştır.
E) Betimleyici bir anlatım yolu izlenmiştir.

12. Kırk yılı aşkın süredir yazdığım bütün yazılar, sonunda kitaplaştı. Bu on altı kitap benim ne olduğumun, ne olmadığının kanıtıdır. Takdir edersiniz ki söz uçar, yazı kalır. İşte ben, bütün o kalanların hesabı görülsün diye yayımladım, on altı kitabı. "Arkadaşlar, ben bunları yazdım, bunları söyledim, başkalarının dediğine bakmayın." diyebilmek için. Biliyorsunuz, hiçbir yazar yazdıklarıyla tanımlanmıyor. Birileri bir şeyler söylüyor, o söylenenler kulaktan kulağa dolaşıyor. Yani söylentiler tanımlıyor yazarları.

Bu parçada yazar, aşağıdakilerden hangisine açıklık getirmektedir?

- A) Yapıtlarını niçin oluşturduğuna
B) Yapıtlarında yer verdiği konulara
C) Yapıtlarını kaç yılda tamamladığına
D) Niçin yazar olmayı tercih ettiğine
E) Yapıtlarında nasıl bir dil kullandığına

13. Yazdıklarımı yeniden ele almaya, üzerinde değişiklikler yapmaya kalkışmadım hiç. Dolayısıyla —. Bir hikâyeyi kağıda dökmekten önce onun zihnimde aylarca olgunlaşmasını beklerim. Yazmaya başlamadan önce, hemen hemen ilk cümlede ne diyeceğimi, hikâyenin sonunun nasıl biteceğini kafamda tasarlamışım.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) okuduklarınızı, yapıtlarımın ilk ve son halidir
B) hikâyelerimde yararlandığım çevreyi ve karakterleri özenle seçerim
C) yayımladığım her hikâye, içerik ve anlatım yönünden ötekilerden farklı olmalıdır
D) her yazarın yapıt oluşturma biçimi birbirinden farklıdır
E) bir yapıt ortaya koymak uzun uğraşlar gerektiren güç bir iştir

14. (I) Uzun kış günlerinde kimselerin uğramadığı Adalar, yazın gelişiyle şenlenir. (II) Denizle kucaklaşmak, yeşilin içinde yürümek, bisiklete binmek, piknik yapmak isteyenler ada vapurlarını doldurur. (III) Ada vapurları, yıllar boyu insanları adalara taşıırken nice anılara tanıklık etmiştir. (IV) Daha vapura biner binmez insanlar şehrin gürültüsünden kurtulup dinginliğe kavuştuklarını hissederek. (V) Ulaşımın fayton ve bisikletle sağlandığı Adalara ayak basanlar, vapurda kavuştukları dinginliğin daha da arttığını şaşkınlıkla görürler. (VI) Bu huzur dolu ortamda bir gün geçirecek olmanın düşüncesiyle mutlu olurlar.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

15. Çılgın Çoruh'un dağlara boyun eğdirdiği bir yamaçta salınan yemyeşil bir kent () Sadece geçit vermez dağlarıyla () sarp coğrafyasıyla değil () insanının çalışması () yürüyüşü, şakası, gülüşü ve horonuyla Karadeniz'in rengini yansıtır ()

Bu parçada ayraçlarla () gösterilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (...) (.) (:) (.) (.) B) (.) (.) (:) (.) (...)
C) (...) (!) (...) (:) (!) D) (!) (.) (:) (:) (...)
E) (!) (...) (:) (:) (.)

16. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde mecazlı söyleyiş yoktur?

- A) Bu şirin köyde Roma, Ceneviz ve Bizans döneminden kalma eski dönemlerden sanatsal esintiler sunan eserler var.
B) Geçtikleri yerleri doğaya ait renklere boyayan bu derelerin kucaklaşma anını zevkle izleyebilirsiniz.
C) Kenarında doğa yürüyüşleri için parkurlar bulunan bu gölde, yedi tür balık yaşıyor.
D) Bu cömert vadinin eteklerinde şimşir ve meşe ağaçları insanın ruhuna yaşama sevinci aşıyor.
E) Bu ormandaki şelale, güzelliğiyle uzun süre turistlerin gönül tahtında yer ediniyor.

17. Bu dağ, ilkbahardan itibaren doğaseverler tarafından adeta istila edilir (I) Yaylalar, kamp yerleri (II) buzul göllerinin kenarları civıl civıldır. Kimi fotoğraf çeker (III) kimi tırmanış yapar (IV) kimi ise orman içine kurduğu kamp-ta doğanın (V) sessizliği içinde kendini bulmaya çalışır.

Bu parçada ayraçlarla belirlenmiş yerlerin hangisine bir noktalama işareti getirilemez?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

18. (I) Hızlı okuma, düşünme yetisi ile doğrudan ilgilidir. (II) İnsan ne kadar hızlı düşünebiliyorsa o kadar hızlı okuyabilir. (III) Bu yetenek okuma pratiği yapılarak kazanılabilir. (IV) Çünkü okuma, temelde bir anlama ve okunanlardan sonuç çıkarma işidir. (V) İyi bir okuyucu, okuduklarını yorumlama gücüne sahiptir. (VI) Ayrıca o, okuduklarından edindiği bilgileri akıl süzgecinden geçirerek içselleştirir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerden hangisiyle başlar?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

19. Biterdi belki bir uykuyla
Her şey ve tadından ötürü
Gördünüz ki bundan ileri
Bir şey var çağırın tutkuyla

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Ekeylemli yüklem B) Sıfat-fiil
C) Dönüşlülük adlı D) Edat
E) Ünsüz yumuşaması

20. Günümüzde insanlar sinema karakterleriyle kendilerini özdeşleştiriyor, roman kahramanı gibi düşünüyor. Yani artık sanat, yaşamı yansıtmıyor, yaşam sanata uyduruyor kendini.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanatın insanların yaşamına yön verdiği
B) Günümüz sanat ürünlerinin güncel yaşamı yansıttığı
C) İnsanların eskisi kadar sanatla ilgilenmediği
D) Sanatçıların, yapıtlarıyla okura mesaj verdiği
E) Sanat yapıtlarının, okurları gündelik yaşamın sıkıntılarından uzaklaştırdığı

21. Gazetecilik, yayıncılık, dergi editörlüğü de yapan ünlü sanatçı; gelenekten beslenen, doğa, insan ve yurt sevgisini içeren bu şiirlerle tanındı ve şiirleriyle okurların gönlünde taht kurdu. Birçoğu onlarca kez basılan şiir kitaplarından bazıları değişik dillere de çevrildi. Dizelerinde duru bir Türkçe, renkli düşler ve samimi duygular yer aldı.

Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Şiir kitaplarının okurlarca ilgi gördüğü
B) İçten bir söyleyişe sahip olduğu
C) Geçmiş şiir birikiminden yararlandığı
D) Bütün şiirlerinin başanlı çevirilerinin yapıldığı
E) Şiir dışında değişik uğraşlarının da olduğu

22. (I) Yaz kış yemyeşil çam ve köknar ağaçlarından oluşan sık ormanlar arasında uzanan serin bir vadi ile vadinin içinde ve yamaçlarında öbek öbek noktacıklara benzeyen irili ufaklı evler... (II) Doyumsuz yeşilliklerin içinde çok çok yirmi hanelik köyler, İsviçre Alpler'ini çağrıştıran kartpostal görüntüleri sunuyor. (III) Vadinin en tepesinden bize neşeyle göz kırpan düzlükte ise Sinop'un Türkeli ilçesine bağlı olan Gökçealan Köyü yer alıyor. (IV) Yaklaşık yirmi haneden oluşan bu köyde, bol kar yağışlı kış aylarında yalnızca iki üç aile kalıyor. (V) Burada da eğimli araziye kurulu, yemyeşil bahçeli, etrafları tahta çitlerle çevrili ahşap evler, tipik Karadeniz evleridir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede ikilemelere yer verilmiştir.
B) II. cümlede benzetme yapılmıştır.
C) III. cümlede insana ait bir özellik, insan dışındaki bir varlığa aktarılmıştır.
D) IV. cümlede işitme duyusuna ait niteliklere yer verilmiştir.
E) V. cümlede varlıklar niteleyici özellikleriyle verilmiştir.

23. Yazıya gönül verenlerin çoğu, yazma işinin dilden geçtiğinin farkına varamıyor ilkin. Yazının başka yönleriyle uğraşıp duruyor. Dil evreninde zorlu yolculuklara çıkmadan, dilin en tenha köşelerine ulaşmadan yazının kulesine çıkılamayacağını anlamıyor.

Bu parçada "dilin en tenha köşelerine ulaşmak" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Günlük dilde yaygın olan sözcüklere yer vermek
B) Söz sanatlarını kullanarak okuru etkileyen bir anlatımı yakalamak
C) Dilin çok az görülen kullanımlarını ortaya çıkarmak
D) Farklı bir üslupla belli bir kesime seslenmeyi amaçlamak
E) Anlaşılır bir dille edebiyatı insanlara sevdirmek

24. Yeni sanatçıların niteliksizliğinden dolayı edebiyatın giderek ölmeye başladığına ilişkin düşünceler, aslında klasik bir tutumun izlerini taşımaktadır. Bütün dönemlerin klasik sanatçıların, üstelik hiç değiştirmeden yineledikleri savlardan biridir bu. Ortaya konan hoşnutsuzluk, bütün yetkin edebiyatçılar için anlaşılır bir tutumdur belki, ama bu onların haklı olduğunu göstermez. Araştırsanız bu yetkin edebiyatçıların da yazmaya başladıklarında o dönemin büyük sanatçıları tarafından beğenilmediğini görürsünüz.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğru olmasa da her dönemin ustaları, hep genç sanatçıların niteliksiz olduğundan şikâyet etmiştir.
B) Bütün edebiyatlarda sanatçıların birbirlerini beğenmemeleri sıkça rastlanan bir durumdur.
C) Her sanatçı kuşağının edebiyata katkısı farklı düzeyde olur.
D) Usta sanatçılar gençlere yol gösterdikçe edebiyat gelişimini sürdürecektir.
E) Genç sanatçılar eleştirilere aldırmandan yapıt vermeye devam etmelidir.

25. Öğrencilerimiz, ne şiir ne roman ne de öykü okuyor artık. Edebiyat öğretmenlerinin verdiği okuma ödevleri, internetten yapılıyor hiç uğraşmadan. Öğrencilerin vaktini televizyon ve bilgisayar alıyor günümüzde. Bu eksiklikten dolayı, okudukları herhangi bir metinde ne anlatıldığını bütünüyle çıkaramıyorlar. Bu eksiklik başkalarıyla iletişimlerinin de sağlıklı olmasını zorlaştırıyor.

Bu parçada öğrencilerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Birçok yazın türüne ilgisiz kaldıklarına
B) Ödev hazırlarken teknolojinin olanaklarına başvurduklarına
C) Okuduklarını tam olarak anlamadıklarına
D) Kitap okumada seçici davranmadıklarına
E) Kitap okumamanın, sosyal yaşamlarını olumsuz etkilediğine

26. Şiir yazabilmenin ilk koşulu, iyiyi kötünden ayırabilme yeteneğini edinmektir. Yazdıklarınıza bakıp "Oldu." ya da "Olmadı." diyebilmek... Bu yetenek ise doğuştan gelmiyor; başarılı şiirler okunarak, incelenerek ediniliyor. Bir iki şaire saplanıp kalarak da değil; değişik dönemlerin değişik şairlerini inceleyip neyi, nasıl yaptıklarını anlamaya çalışıp bunlardan yeni ve kendine özgü anlayışlar, teknikler geliştirerek, epeyce emek vererek, yer geldiğinde kendini eleştirerek yazılıyor iyi şiirler.

Bu parçaya göre, iyi şiir yazmak için aşağıdakilerden hangisi gerekli değildir?

- A) Yetkin şiirlerin okunması
B) Farklı şiir anlayışlarından bir sentez oluşturulması
C) Yeni ve özgün yöntemler keşfedilmesi
D) Öz eleştiri yapılması
E) Deneyimli edebiyatçıların görüşlerini tartışmasız kabul etmesi

27. (I) Güzeldere Şelalesi çevresindeki bundan yüz yıl öncesinde temizlenen ormanlık alana fındık ağaçları dikilmiş. (II) Çevre halkının en büyük geçim kaynağı da fındık üretimi. (III) Küçük, mis kokulu meyvelerinden reçel yapılan yaban çileği tarlaları da göze çarpıyor. (IV) Bir zamanlar bu zengin ormanlık alanda insan izi ne rastlanmazken zamanla artan nüfus yeni köy oluşumlarına neden olmuş. (V) Bu oluşumlar doğanın saflığını da bozmuş ne yazık ki.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede sıfatlaştıran -ki eki vardır.
B) II. cümlede üstünlük belirtecine yer verilmiştir.
C) III. cümlede yüklemi, bir söz öbeğidir.
D) IV. cümlede işaret adılına yer verilmiştir.
E) V. cümle, devrik bir cümledir.

28. İnsan sevgisi, küçük mutluluklarla yetinme, toplumun aksayan yönlerini ortaya koyma onun öykülerini belirleyen temel bir çizgidir. O, öykülerini; hiciv, ironi özellikle de mizah üzerine bina eder. Ama ilginçtir, bazı edebiyatçılarca zaman zaman görmezlikten gelinmesinin nedeni de budur. Çünkü mizah, yazın dünyasında peşinen çizgi dışına itilen bir anlayıştır. Bu yüzden o, sanat yaşamı boyunca bu seçiminin hem olumlu hem de olumsuz yansımalarını yaşamış; ancak sanat çizgisini değiştirmemiştir.

Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Öykülerinde gülmece unsurlarına yer verdiğine
B) Toplumsal sorunlara yapıtlarında değindiğine
C) Sanat anlayışının doğurduğu olumsuz sonuçlara boyun eğmediğine
D) Bazı yazın çevrelerinden ilgi görmediğine
E) Görüşleriyle insanları yönlendirdiğine

29. (I) Yaz aylarında Ege'nin sahil kasabalarına-özellikle de Bodrum'a -dünyanın dört bir yanından akın eden kalabalıkları bilirsiniz. (II) Farklı renklerin, dillerin birbirine karıştığı sıcak yaz günlerinin coşkusunu çok yakından duyarsınız Bodrum'da. (III) Burada sokakları, çay bahçelerini dolduran rengarenk giysili şen şakrak insanların coşkusu, mevsim sonbahardan kışa dönerken, yerini sessizliğe, belki de bir tür terk edilmişliğin hüznüne bırakır. (IV) Ancak bu sessizlik ve hüznün, Bodrum'un havasından bir şey götürmez. (V) Yani Bodrum'da ılık geçen kış aylarının da ayrı bir güzelliği vardır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir karşıtlık söz konusudur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

30. Şiirde kimi bölümlerin belirsiz kalması, bir yanlış ya da bir kusur olmak şöyle dursun; tersine, şiirin güzelliği bakımından çok gereklidir. Şiirde açıklık, okuyucunun imgelem gücüne yapacak hiçbir şey bırakmaz. O zaman sanatçı, en değerli yandaşı olan okuyucunun ruhundan gelecek yardımı kaybetmiş olur. Çünkü okuyucuyu sarıp sarmalayan şiirler, anlamlarına okuyucunun, ruhundan da bir şeyler katabildiği şiirlerdir.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şiir, düzyazıya çevrilmesi olanaksız bir yazınsal türdür.
B) Herkesin anlayabileceği tarzda ortaya konan şiirler kalıcılığı yakalayamaz.
C) Okuyucunun kendinden bir şeyler katabildiği şiirler daha etkileyicidir.
D) Sanatçı, okuyucunun beklentilerini dikkate aldığı sürece anlaşılır yapıtlar ortaya koyabilir.
E) Ancak yetkin okuyucular, güçlü sezgileriyle bir şiirin bütün anlamlarını kavrayabilir.

31. Yaşamı, düş evreninde yeniden şekillendirmeden yansıtan bir yazarın romanı, tutanaktan öteye geçmez.

Bu cümlede romanla ilgili anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Roman, ancak hayal gücünden yararlanılarak, yaşamın yeniden biçimlendirilmesiyle ortaya çıkar.
B) Romanda yetkin bir anlatım yakalamak için söz oyunlarına fazla yer verilmemelidir.
C) Romanda anlatım, gereksiz sözcüklerden arındırılmalıdır.
D) Nitelikli bir roman, ancak toplumun beğenileri dikkate alınarak yazılır.
E) Roman, yaşamın tüm yönleriyle ele alınarak gerçekçi bir biçimde anlatılmasıyla oluşabilir.

32. (I) Elinizdeki bu hikâye sanatçının en başarılı hikâyelerinden biridir. (II) Bazı eleştirmenler bu tür hikâyelere roman deseler de sanatçının halk hikâyesi geleneğiyle, yapıtına özgün bir hava verdiği bir gerçek. (III) Ayrıca bu hikâyeler, gezi yazısına ait nitelikler de barındırıyor. (IV) Daha doğrusu trenler, ıssız istasyonlar, bitip tükenmeyen yolculuklar, yapıt bir "yol filmi" gibi algılamamızı sağlıyor. (V) Sonunda, şöyle bir oturupta okunabilen, yalın ve akıcı bir yapıt ortaya konmuş. (VI) Yazarın dil işçiliği ve Türkçeyi kullanmadaki başarısı gözlerden hiç kaçmıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde yapıta yönelik eleştirinin olumlu ya da olumsuz olduğu açıkça belirtilmemiştir?

- A) I. ve II. B) II. ve III. C) III. ve IV.
D) IV. ve V. E) V. ve VI.

33. Solmaya yüz tutan bir gülün dalına bakın, toprağına dokunun. Yeni sürgünlerin izini, kımıldanışını hissedeceksiniz. Edebiyatımızda eleştirinin durumu da aynen böyle. Eleştiri şu an sessiz bir dönem geçiriyor olabilir; fakat sesinin gür çıkacağı günlere hazırlık yapıyor da ondan. Eleştiri, sağlıklı bir edebiyat ortamının ürünüdür. Varlığı, özellikle etkinliği bu ortama bağlıdır. Bugün uygun bir edebiyat ortamının var olmadığına bakarak kimse eleştirinin ortadan kalkacağı düşünce-sine kapılmasın.

Bu parça, aşağıdakilerden hangisine verilmiş bir yanıt olabilir?

- A) Eleştirmenlerimizin eleştiri alanında yeterli donanıma sahip olduğu görüşüne katılıyor musunuz?
- B) Edebiyatımızda eleştiri türünün gelişmemesinde, yetkin yapıtların az olmasının etkili olduğuna inanıyor musunuz?
- C) Edebiyatımızda eleştiri türünün yok olmaya başladığı sizce doğru mu?
- D) Başarılı yazarlar yetiştirebilmemiz için nasıl bir edebiyat ortamı olması gerekir?
- E) Eleştirmenlerimizin, değerlendirmelerinde nesnel davrandıkları görüşüne katılıyor musunuz?

35. Öykücüler romancılardan daha şanslı görüyorum. Çünkü öykücü, yapıtlarındaki kahramanların şöhreti altında ezilmez. Halbuki, romandaki kahramanlar kimi zaman yazarlarını bile unuttururlar. Örneğin, Madam Bovary adı, romanda öyle apar topar öldürülüşünün acısını Gustave Flaubert'den çıkarıncasına onun adının önüne geçmiştir. Ama öykü kahramanları bu kadar acımasız değildir. Kısacası, şu ya da bu karakterin ismiyle değil, yazarının ismiyle anılır hep öykü kahramanları. Memduh Şevket, Sait Faik öykücülüğü vardır; ama şu ya da bu karakterle anılan bir öykü yoktur.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öykünün romana göre daha kolay yazıldığı görüşünün yanlış olduğu
- B) Romanda kahramanların bütün kişilik özellikleriyle ele alındığı
- C) Roman kahramanlarının, öyküden farklı olarak, roman yazarından daha çok tanındığı
- D) Romanın daha geniş bir kahraman kadrosuyla oluşturulduğu
- E) Öykü ile romanın kimi yönlerden benzerlik gösterdiği

34. Eleştirmen, ne kadar karşı koyarsa koysun, değerlendirmelerinin aşılmaz kalelerinin, öznel düşünceleri tarafından ele geçirildiğini görecekler.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümleye anlamca en yakındır?

- A) Hiçbir eleştirmen, sanat yapıtlarını tarafsız bir gözle eleştirdiğini söyleyemez.
- B) Eleştirmen, ancak nesnel eleştirilerde bulunursa yapıtı bütünüyle değerlendirmiş olur.
- C) Bir eleştirmenin, bir yapıtı bütün yönleriyle değerlendirmesi mümkün değildir.
- D) Eleştiri, zorlu çalışmalar sonucu elde edilen bir kimle yapıtları değerlendirme işidir.
- E) Öznel yaklaşımla yapılan eleştiriler, nesnel eleştirilere göre daha çok ilgi çekmiştir.

37. Şarkıları, insanın yaşadıklarından ayrı tutmak mümkün değildir. Şarkıların tamamına yakınının merkezinde insanın hissettikleri vardır. Şarkılar, insan duygularının birer yansımasıdır. Bu yönüyle şarkılar insanların, içinde bulundukları psikolojik durumlarını yansıttıkları bir aynadır. Açıkta dile getiremedikleri duygularını rahatlıkla söyledikleri bir ayna...

Bu parçada şarkılarla ilgili olarak vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanların, iç dünyalarını dile getirmek için bir araç olarak kullandıkları
- B) Yaşamda karşılaşılan sosyal problemleri bütünüyle yansıttığı
- C) Yüzyıllardır benzer konuların dile getirildiği
- D) Ulusal kimliği yansıtan bir nitelik taşıdığı
- E) İnsanların hem kulağına hem de gönlüne seslenen bir niteliğe sahip olduğu

38. Yazarın bu romanının, yaşanmışın içinden çıktığı o kadar belli ki kahramanların tümünün, aranızda yaşadığını hissediyorsunuz. Yazarın kahramanları konuştururken kullandığı doğal dil de okurun gözünde bu yaşanmışlığı doğruluyor. Anlattığı coğrafyayı, burada yaşayan insanları bütün yönleriyle kaleme alabilmek için folklorik motifleri başarıyla kullanmış. Böylece okuru sıkmayan, sürükleyici, duru, sağlam bir söyleyişle oluşturmuş yapıtını.

Bu parçada sözü edilen romanla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Okurları yaşamın sıkıntılarından uzaklaştırdığı
- B) Akıcı bir anlatıma sahip olduğu
- C) Gerçekçi bir bakış açısıyla oluşturulduğu
- D) Halk kültüründen yararlanılarak kaleme alındığı
- E) Kullanılan dilin yapıtın yaşanmışlığını pekiştirdiği

39. Bir sanatçı, başka bir sanatçının ortaya koyduğu ürünü kıskanabilir, keşke bunu ben yapsaydım, bu dizeyi bu cümleyi ben yazsaydım ya da bu heykeli ben yapsaydım diyebilir. Bu, güzel bir duygudur, yüksek bir düzeye ulaşma isteğidir. Ancak gerçek bir sanat yapıtı özgün çabayla oluşturulmalıdır. Yani, —. Çünkü bu, bir sanatçı için en tehlikeli yoldur. Başkalarına öykünen bir sanatçı kendi kişiliğini bulamaz, erken-den havlu atabilir.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) sanatçı toplumsal sorunları göz ardı etmemelidir
- B) sanat dünyasında kalıcı olmak bir sanatçının en önemli hedefidir
- C) sanatçı bu ilerleme sürecinde başka sanatçıları taklit etmeye kalkışmamalıdır
- D) bir sanatçının başka sanatçıların izinden giderek nitelikli yapıtlar ortaya koyması mümkündür
- E) sanatsal bir çabadan yoksun sanatçıların yetkin yapıtlar ortaya koymaları zordur

40. O, dilimizi en iyi kullanan yazarlarımızın başında gelir. Öyküleri; akıcı, sade ve güzel Türkçenin örnekleri ile doludur. Dilimizin engin zenginliğini keşfetmiş, İstanbul Türkçesini ahenkle, titizlikle ve yepyeni bir biçimle öykülerinde kullanmıştır. Öykücülüğümüzde bir çığır açmış ve genç öykücülere öncülük etmiştir. Yaşam gerçeklerini dile getiren, lirizmle yoğrulmuş öyküleriyle öykücülüğümüzün en iyi temsilcilerinden biri olmuştur.

Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kendinden sonraki öykücülerini etkilediği
- B) Öykülerinde değişmez tiplere yer verdiği
- C) Öykülerini coşkulu bir söyleyişle kaleme aldığı
- D) Dili kendine özgü biçimde, ustalıkla kullandığı
- E) Öykülerinde gerçek yaşamı konu edindiği

1. Yazar, göz önünde olmadan, ömrünü edebiyatla iç içe yaşamaya, hatta bununla soluk almaya adanmıştır. O, çevirileriyle yeryüzü kültürlerine açılmayı bir yaşama biçimine dönüştürmüş bir yazın insanıdır. Şiirle yazın dünyasına giren sanatçı asıl ününü öykü ve romanlarıyla kazanmış ve "1940 Kuşağı" içinde yer almıştır. Özellikle romanlarıyla, okurların gönlünde taht kurmuştur.

Bu parçada sözü edilen yazarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Edebiyat dışı işlerle de uğraştığı
- B) Evrensele ulaşma anlayışı taşıdığı
- C) İlk yazın denemelerine şiirle başladığı
- D) Okurların beğenisini kazandığı
- E) Kendini öne çıkaran bir tavrı olmadığı

2. (I) Yeşilin büyüleyici tonlarının yeri göğü kapladığı, apan-sız geliveren bulutların dünyayla ilişkimizi kestiği ılıman kuşak yağmur ormanları... (II) Fırtına Vadisi, zengin bir bitki örtüsüne sahip olduğundan, turistleri çeken önemli bir merkez haline gelmiştir. (III) Doğal yaşlı ormanlarıyla dünyanın koruma öncelikli 200 ekolojik bölgesinden biri olan Fırtına Vadisi, milli park statüsündedir. (IV) Karadeniz'in hemen dibinden yalçın bir duvar gibi yükselen Doğu Karadeniz dağlarının serin sularıyla beslenen Fırtına Deresi, geniş bir vadi oluşturarak Karadeniz'e dö-külür. (V) Yılın 250 gününde aldığı 2400 metreküp yağış-la Türkiye'nin, en çok yağış alan bölgelerinden biridir.

Fırtına Vadisi'nin ele alındığı bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede anlatıma duygular katılmıştır.
- B) II. cümlede yargı, gerekçesiyle verilmiştir.
- C) III. cümlede bir varsayım yer almaktadır.
- D) IV. cümlede bir benzetme yapılmıştır.
- E) V. cümlede karşılaştırma yapılmıştır.

3. Kendinden çok sonra gelen genç şairlere, her fırsatta

kılavuzluk yapan, gelenekselle çağdaşı aynı potada
I II
eriten şair, samimi bir tavırla ve kendine has söyleyişle
III IV
uzun soluklu şiirler yazmıştır.
V

Bu cümlede numaralanmış sözlerle ilgili aşağıdaki açıklamalardan hangisi yanlıştır?

- A) I. söz: yol gösteren
- B) II. söz: süregelen değerlerle güncel değerleri kay-naştıran
- C) III. söz: içten bir yaklaşımla
- D) IV. söz: özgün bir anlatımla
- E) V. söz: anlamsal derinliğe sahip

4. Kendi kişiliğini yeni yeni bulmuş kimi genç şairler bile usta şairler gibi yazmaya özeniyor. Böyle olunca, söyleyeceklerini başkasının sesiyle dile getiren şairler topluluğu ortaya çıkıyor. Yeni bir ses bulamayınca, bu şairlere olan ilimiz de azalıyor.

Bu parçada "söyleyeceklerini başkasının sesiyle dile getirmek" sözünü anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şiirlerini oluştururken okurların beklentilerini dikkate almak
- B) Okurları, şiirleriyle belli bir düşünceye yönlendirmeye çalışmak
- C) Daha önce işlenmemiş konuları şiirlerinde etkileyici bir anlatımla dile getirmek
- D) Duygularını diğer sanatçıların anlatımlarına öykünerek şiirlerine yansıtmak
- E) Ünlü sanatçılar gibi yazmaya özenerek kısa sürede tanınmayı amaçlamak

5. (I) Yaşamın sarp kayalar üstüne incecik parmaklarıyla tutunmasını sağlayan, ekinleri yeşerten verimli topraklardan elde ediliyor küpler. (II) Ekmek gibi, insan eliyle kıvaminca yoğrulup biçimleniyor, ateşte pişiriliyor. (III) İnsanlık tarihini araştıran bilim dalları için topraktan yapılmış küpler büyük önem taşıyor. (IV) Büyük olasılıkla insanoğlunun elinden çıkma ilk eserler de çamurdan yapıldı daha sonra güneşte kurutulmuştur. (V) Ellerin toprakla olan bu yoğurma, biçimlendirme serüveni 35 bin yıl öncesine dayanıyor.

Küplerin ele alındığı bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede ham maddesiyle ilgili bir bilgi veriliyor.
B) II. cümlede bir benzetme yapılmıştır.
C) III. cümlede bir saptama yapıyor.
D) IV. cümlede bir tahminde bulunuluyor.
E) V. cümlede yargı gerekçesiyle veriliyor.

7. Sevgileri yarınlara bıraktınız
I
Çekingen, tutuk, savgılı
II
Bütün yakınlarınız
III
Sizi yanlış tanıdı
IV
Bitmeyen işler yüzünden
V

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerden hangisi iyelik (aitlik) eki almıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. Bir eylöldü başlayan içimde
Ağaçlar dökmüşü yapraklarını
Çimenler sararmıştı
Rengi solmuştu tüm çiçeklerin
Deli deli esiyordu rüzgâr

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Ulama B) Ünsüz yumuşaması
C) Ünlü düşmesi D) Ünlü daralması
E) Ünsüz benzeşmesi

6. Şiirin gerçek anlamda ne olduğunu belki şairler söyleyebilir; fakat onlar da söylediklerinin kişisel olduğunu ve kendilerini bağladığını bilirler. Çünkü şiirin sınırlarını belirlemek mümkün değildir. Eleştirmenler de şiirin nasıl olması gerektiğini söyleyebilir; ama şiiri onların söyledikleriyle elbette sınırlayamayız. Şairlerin de eleştirmenlerin de akıllarına gelmeyen şiir yapıları mutlaka vardır. Bunda, şiirin büyüü bir söyleyişinin olmasının etkisi büyüktür.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Şairlerin şiirle ilgili görüşlerinin öznel olduğu
B) Şiirin belli bir tanımının yapılamayacağı
C) Şiirin etkileyici bir anlatımının olduğu
D) Eleştirmenlerin şiirle ilgili söylediklerinin eksik olduğu
E) Şairlerin, şiirlerini eleştirmenlerin önerilerini göz önünde bulundurarak yazmaları gerektiği

10. Yazdıklarını, yaşadıklarından beslenerek oluşturan yazarların yapıtları okurun ilgisini çekmekte zorlanmaz.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümleye anlamca en yakındır?

- A) Gerçek yaşamın tüm doğallığıyla yansıtıldığı yapıtlar geniş kitlelere ulaşır.
B) Yetkinliği yakalamış yazarlar, okurların ilgisini yakalamakta güçlük çekmez.
C) Okurların kendi yaşamlarından izler buldukları yapıtlar daha çok ilgi görür.
D) Daha önce ele alınmamış bir konuyu işleyen yapıtlar her zaman okur bulur.
E) Yazarın kendi yaşamından yola çıkarak kaleme aldığı yapıtlar kolayca okurların beğenisini kazanır.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, ayraç içindeki sözün anlamı yoktur?

- A) O kendisine verilen bütün işleri baştan savma yapardı. (önem vermemek)
B) Ailesi onu el üstünde tutuyor, ne derse hemen yerine getiriyordu. (çok değer vermek, çok sevgi göstermek)
C) Söylediği en küçük sözde bile bir kusur buluyor, ona çok acımasız davranıyorlardı. (hoşgörüsüz olmak)
D) Konunun bilinmeyen yönlerini ortaya koyarak insanların bilgi sahibi olmalarını sağlamalıyız. (aydınlatmak)
E) Ortaya çıkan bazı problemleri kimseyi üzmeden çözmeye çalışmalısınız. (önyargılı olmak)

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Arkadaşım düzenlenen satranç yarışmasında 3'üncü olmuş.
B) MEB'in öğretim teknolojileri konusundaki seminerine katıldım.
C) Doktor Nihat Bey ameliyat sonrası hastayla yakından ilgilendi.
D) Hafta sonu ödevlerimin büyük bir kısmını bitirdim.
E) Ağrı Dağı uzaktan bir masal diyarının büyüü atmosferini çağırıştırır.

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yansımadan türemiş bir yükleme vardır?

- A) Kaza yapan iki şoför sert bir biçimde tartıştılar.
B) Bağırduğumuzda sesimiz karşı tepeden duyuluyordu.
C) Belli belirsiz duyulan bu ses, bir bülbül sesiydi.
D) Sorunun cevabını eğilerek kulağıma fısıldadı.
E) Köyümün o güzelim yaylalarını özledim.

14. (I) Kapadokya, volkanik arazinin zaman içinde aşınmasıyla ortaya çıkan son derece ilginç oluşumlara sahip. (II) Yöre, kültür varlıkları açısından da oldukça zengin. (III) Bu yüzden Göreme, 1986'da milli park olarak ilan edilmiş. (IV) Buraya gelen turistler peribacalarını hayranlıkla izler. (V) Öyleki burada fotoğraf makineleri ve kameralar hiçbir zaman kapanmaz.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde özne, tamlayanı sıfat-fiil grubu olan sıfat tamlamasıdır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

15. Beyşehir Gölü'ne yaklaştığınızda önce suyun uçuk mavi rengi etkiler sizi. Hele bir de güneş gökyüzünde parlıyorsa, gölün 45 kilometrelik sahil boyunca mavinin her tonu gönlünüzü çeler. Göl bu mavi menevişli sularını zeminindeki kalker taşına ve derinliğinin değişkenliğine borçludur. Ama mavinin asıl sırrı, güneş ışınlarının temiz bir atmosfere sahip İç Anadolu'nun nemsiz havasından süzülüp, genellikle 15 metreyi geçmeyen su derinliklerindeki kalker taşında yansımada yatar.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinde verilenlerden yararlanılmıştır?

- A) Karşılaştırma - tanımlama
- B) Açıklama - betimleme
- C) Tartışma - karşılaştırma
- D) Tanımlama - örnek gösterme
- E) Açıklama - örnek gösterme

17. Bir sanatçı romanlarını salt kurguya dayandırıyorsa yanlış yoldadır. Çünkü gerçekte olmayan roman kahramanları ve anlatılan olaylar okurlarca kabul görmez. Okur, kendini özdeşleştireceği, yaşantısını paylaşacağı karakterler bekler romancıdan. Başarılı romanların hepsinde bu yön vardır. Romanın, yaşamın izdüşümü olması gerçeğini iyice kavrayan Flaubert, "Madame Bowary benim" diyecek kadar ileri götürmüştür bu gerçeği.

Bu parçaya göre başarılı romanlarda olması gereken yön aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kişileri gerçek yaşamdan seçmek
- B) Okurları düşünsel açıdan zenginleştirmek
- C) Yazarın hayal gücünü yansıtmak
- D) Toplumsal sorunlara çözümler üretmek
- E) Özgün bir anlatım ve konuya sahip olmak

16. Deyimler, Türkçenin vazgeçilmez bir anlatım aracıdır. Öyle durumlar vardır ki, sözcükler çizmek istediğiniz görüntüyü anlatmakta yetersiz kalır; oysa uygun bir deyim biliyorsanız hem iletmek istediğiniz anlamı iletmiş, hem de sözünüze kültürel bir destek vermiş olursunuz. Deyimler; deneyimi, o dili konuşan insanların olaylara yaklaşım tarzını içerdiği için, o durumla yüzyıllar boyu karşılaşıldığını kendiliğinden kanıtlar ve sizi bir kez daha haklı çıkarır.

Bu parçada vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anlatımda deyim kullanmanın düşünceyi iletmede daha etkili olacağı
- B) Deyimlere yer verilen yazıların daha ilgi çekici olduğu
- C) Yazarların yapıtlarında deyimlerden yeterince yararlanmadığı
- D) Akıcı bir anlatım için deyimlerden yararlanılması gerektiği
- E) Başarılı sanatçıların deyimleri ustalıkla kullandığı

18. Her şiirin, konuşma dilinden ayrı olarak kendine özgü bir dili vardır. Bu dilin, her gün kullandığımız dille, söz dizimi ile hatta sözcüklere yüklenen anlamlarla pek ilgisinin olmadığı görülür. Dil ve sözcükler, şairin elinde ressamın boyası, heykeltıraşın malzemesi gibidir. Şairin bir duyguyu, bir düşünceyi, bir algıyı işlemek için elindeki tek gereç, sözcüklerdir. Şair, bunlarla öyle bir yapı kuracaktır ki dengesiyle, iç ve dış düzeniyle sözcüklere yüklediği anlama, sözcükler arasında kurduğu ilişkilerle okuyucunun yüreğine, kafasına giden en kısa, en etkili yolu bulacaktır.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Sözcükler, şairin en önemli malzemesidir.
- B) Her şiirin özgün bir söyleyişi vardır.
- C) Şair, herkesin kullandığı sözcüklere farklı anlamlar yükler.
- D) Şairler, şiirleriyle okuyucunun duygu ve düşünce dünyasına seslenmeyi amaçlarlar.
- E) Şairler, söyleyişlerinde genellikle dilbilgisi kurallarına uymazlar.

19. On üçüncü şiir kitabını çıkaran bir şair, şiirlerinin pek tutulmadığından yakınan şaire şöyle diyordu: "Şiir yazma çabanız, deneyimli şairleri aratmayacak nitelikte. Ayrıca okuyucunun beğenisini kendinize ölçü kabul etmeniz güzel. Ancak okur, ısıltılı ve etkileyici sözler arar. Onun için ortaya koyduğunuz anlam yüklü sözlerden çok, çarpıcı ifadeler önemlidir. Dizeleriniz okurun kalbine seslenmiyorsa yazdıklarınızı okuyanlar tabii ki sınırlı kalır."

Bu parçaya göre ünlü şair, şiirlerinin okunmadığından yakınan şaire aşağıdakilerden hangisini önermektedir?

- A) Anlatımda yalınlığa önem vermesini
- B) Okurun değerlendirmelerinden yararlanmasını
- C) Okuru derinden sarsan bir anlatım seçmesini
- D) Çok çalışarak kendisini taklit etmesini
- E) Kendine özgü bir anlatım yolu bulmasını

20. Ellili altmışlı yıllarda, her ay sadece birkaç roman yayımlanırdı. Öyküde de durum farklı değildi. Böyle olunca bırakın bir eleştirmeni, sıradan bir edebiyat okuru bile edebiyatı avucunun içinde tutuyor gibi takip edebirdi. Şimdi öyle mi? Her yıl yüzlerce roman, yayımlanıyor. Ümit veren gençleri keşfetmek bir yana değerlendirmek için ustaların yapıtlarını bile takip etmekte zorlanıyoruz artık.

Bu parçada sözü edilen eleştirmen, aşağıdakilerin hangisinden yakınmaktadır?

- A) Eleştirinin düzeyinin gün geçtikçe düşmesinden
- B) Fazla sayıda yapıt yayımlanmasının yazın dünyasında kaliteyi düşürmesinden
- C) Yazarlar tarafından ciddiye alınmamalarından
- D) Yayımlanan çok sayıda yapıtı izleme ve eleştirmenin güçleşmesinden
- E) Sadece usta sanatçıların yapıtlarının değerlendirilmesinden

21. Klasisizme göre sanatın üç temeli vardır () Akıl, sağduyu, tabiat () Bir eser güzelliğini, değerini akıldan alır () sağduyuya uymayan hiçbir anlatımın estetik değeri yoktur. Andre Gide () "Klasisizm, geçici rağbeti değil, sürekli rağbeti arar." der.

Bu parçada ayrıcalarla () gösterilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (.) (...) (.) (.) B) (.) (.) (.) (.)
- C) (:) (.) (:) (:) D) (.) (...) (.) (.)
- E) (:) (...) (:) (:) (.)

22. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Dün başlayan şiddetli yağmur, şehrin altyapısına büyük zarar verdi.
- B) Hava sıcaklığının, daha ne kadar alçalacağı merak konusu oldu.
- C) Kötü hava şartları dolayısıyla, trafikte kontrol noktaları artırıldı.
- D) Buzlanma tehlikesine karşı yolların sık sık tuzlanması gerekiyor.
- E) Soğuk hava tabakasının, yarından itibaren iç bölgelerimizde etkili olacağı açıklandı.

23. Ülkemizin ilk grafik tasarımcısı olan sanatçımız doğumunun 110'ncu yılında bir sergi ile anılıyor. Sanatçının aktif sanat yaşamı boyunca hazırladığı siyah beyaz ve renkli afiş çalışmalarının yanı sıra, son tablolarını 15 Temmuz 2008 tarihine kadar sergi salonumuzda görebilirsiniz.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

24. (I) Sanatçı, mensur şiirler ve küçük öykülerle edebiyat dünyasına ilk adımını atmıştır. (II) Deneme, roman, monografi gibi türlerde yazmasına karşın yazınsal kişiliğini romanlarıyla kazanmıştır. (III) Tanzimat'tan Cumhuriyet'e kadar Türk toplumunda meydana gelen değişimleri işlemiştir. (IV) Bu bakımdan romanları çözümleme ve betimlemenin yanında tez özelliği de göstermektedir. (V) Yaşamında zorluklardan hiçbir zaman yılmamış, hep iyimser olmuştur. (VI) Bu tezi kuru, yazınsalıktan uzak bir dille değil, renkli, canlı bir anlatımla ortaya koymuştur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

25. Sonbaharın en renkli gününde derin vadinin devasa kayalıklarından püsküren kaynak suyunu seyrediyorum ve içimdeki derdi tasayı alıp giden billur renkli su zerrecikleriyle zihnim boşalıyor adeta.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Sıfat-fiil ve bağ-fiil kullanılmıştır.
B) Ad ve sıfat tamlamasına yer verilmiştir.
C) "kayalıklarından" sözcüğünde birden fazla çekim eki vardır.
D) Yapım eki almış birden çok sözcük vardır.
E) "-ki" eki ilgi adlı olarak kullanılmıştır.

26. Ben öykü karakterlerimi oluştururken her zaman ünlü ressam Zeuxis'i örnek alıyorum. Zeuxis'in resmetmiş olduğu üzümler öteden beri bir sanat şaheseri olarak anılmış ve doğanın taklit edilmesinin bir zaferi olarak görülmüştür, çünkü pek çok güvercin tablodaki bu üzümleri yemeye gelmiştir.

Bu parçaya göre sanatçının, yapıtlarında aradığı özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yoğunluk B) Evrensellik C) Yalınlık
D) Özgünlük E) Gerçekçilik

27. Hiç mi hiç katılmadığım bir düşünce var: "—" Hem bizim yazınımdan hem dünya yazınından bunun böyle olmadığını gösteren birçok örnek verebilirim size. En yakın şiir geçmişimize bakarsak, Garip akımının doğmasında etkin eleştirmen kimdi, söyleyebilir misiniz bana? İkinci yeni akımının doğmasını etkileyen bir eleştirmen var mıydı? Hem bizde hem dünyada çağdaş şiirin değişmesinde, oluşmasında başlıca duraklar olan Baudelaire, Rimbaud, Eliot her şeyden önce şairdiler.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bugün, şiirimizi geliştirecek şairlerden yoksunuz.
B) Artık eskisi gibi nitelikli eleştirmenler yetişmiyor.
C) Bir şiir akımın ortaya çıkmasında en önemli etken eleştirmenlerdir.
D) Eleştirmenler yazın dünyasında dikkate alınmıyor.
E) Her şiir anlayışı, kendinden önceki şiir anlayışından tamamen farklıdır.

28. Öykü yazarlığı, daha düne kadar sadece eğitilmiş ve şehirli çevrelere özgü bir uğraş olarak algılanıyordu. Ancak günümüzde teknolojinin yaygınlaşmasıyla birlikte öykü yazarlığının, toplumun her katmanına yayıldığını görüyoruz. Bunda, eskisi gibi sadece kitapla değil, değişik iletişim teknolojileriyle okura kolayca ulaşabilmede etkili olmuştur. Buna bağlı olarak da öykünün yapısında ve içeriğinde birtakım değişiklikler meydana gelmiştir.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

- A) Teknolojik gelişmelere paralel olarak öykü anlayışında değişiklikler olmuştur.
B) Öykü yazarlığı, uzun bir süre sınırlı bir kesimin uğraşı olarak kalmıştır.
C) Günümüz öykücüler, teknolojinin imkânlarından yararlanmaktadır.
D) Teknoloji, öykülerin okurlara ulaşmasını kolaylaştırmıştır.
E) Teknolojik gelişmeler, nitelikli öykülerin sayısını artırmıştır.

29. Davranışlarında bir gaye gözetmeyen insan, yaşamda başarılı olma şansını kaybetmiş olur.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümlede anlatılmak istenene anlamca en yakındır?

- A) Her insanın hayatta ulaşmak istediği bir hedefi mutlaka vardır.
B) İnsanın bir yerlere gelmesi, yaşamını bir amaç etrafında sürdürmesine bağlıdır.
C) Yaşamının akışında şansa yer vermeyen insan, kötü sürprizlerle karşılaşmaz.
D) İnsanın gözü hep sahip olduğundan daha fazlasını elde etmeye dikilmiştir.
E) Yaşamda insanın karşısına daima yeni hedefler ve yeni engeller çıkar.

30. İnsanoğlunun duyguları, düşünceleri, gördükleri ve yaşadıkları olabildiğince sınırsızdır. Buna karşılık dilin sözcükleri sınırlıdır. Bu yüzden her kavram, durum ya da duyguyu karşılayacak sözcüğü bulamama, sözcüklere temel anlamları dışında yeni anlamlar kazandırmayı zorunlu kılmıştır. Anlatıma çeşitlilik katma, anlatımı imgelerle zenginleştirme çabası da bunda etkili olmuştur. Böylece sözcükler, tek anlamlılıktan kurtularak dile yeni renkler katmıştır.

Bu parçanın bütününde asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanların hayallerinin ve düşüncelerinin, kullandığı sözcüklerle sınırlı olduğu
B) Çeşitli nedenlerden dolayı sözcüklere asıl anlamlarının dışında yeni anlamlar yüklendiği
C) Daha yetkin yapıtlar vermek için dilin bütün olanaklarının kullanılması gerektiği
D) Kullanılan sözcüklerin çokluğunun dilin zenginliğini gösterdiği
E) Sözcüklerin, temel anlamlarıyla yapıtlarda yer almasının gerekliliği

31. Eleştirmenler, kendilerine daha kolay geldiğinden olsa gerek, genelde tanınmış yazarları, onların da hep belli yapıtlarını değerlendiriyorlar. Bu yüzden edebiyatı eleştirmenlerin yazdıklarından öğrenenler hata ediyorlar. Çünkü eleştirmenlerin yazdıkları, resmin tamamını göstermekten uzak kalıyor.

Bu parçada "resmin tamamını göstermemek" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Edebiyatın zayıf yanlarını ortaya çıkarmak
B) Edebiyata gerekenden az değer vermek
C) Edebiyatın gelişimini bütünüyle ortaya koymamak
D) Yazarlara yol göstermemek
E) Okuru ciddiye almamak

32. — Özellikle yüksek yazınsal değere sahip yapıtların değerlendirmelerinde okurlar bununla bir şekilde yüzleşmiştir. Yazınsal yapıtları değerlendirirken neyi temel almak gerekir? Bu yapıtlara sadece gramer kurallarına göre mi bakacağız? Yapıtın, oluşturulduğu dönemdeki olayları ele alıp almadığını mı değerlendireceğiz? Yoksa yazar neyi anlatmak istiyordu, ne kadarını anlatabilmiş; bunu mu açığa çıkaracağız? Edebiyat dünyasında hâlâ, bir yapıt nasıl değerlendirilmelidir, sorusuna ortak bir cevap bulunamamıştır.

Bu parçanın başına, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Dil, edebiyatta çoğu zaman araç olarak kullanılmışken bazen de eleştirmenlerin hedefi olmuştur.
B) Her eleştirmen, bir yapıtı değerlendirmeden önce yazarın öteki yapıtlarını iyice incelemelidir.
C) Eleştirmenler, yazarların isteklerini karşılamada zaman zaman yetersiz kalmıştır.
D) Yapıtların, tek başına değerlendirilmesi gerektiği görüşü tüm eleştirmenlerce benimsenmemektedir.
E) Yazın dünyasının, yapıt değerlendirmelerinde karşılaştığı en önemli sorun, ortak yöntem sorunudur.

33. Sanatçı, kendi çıkardığı dergide yazdığı mizahi öyküleriyle dikkat çekmiştir. O, öykülerinde ve romanlarında hep yaşadığı çevreyi anlatmıştır. Temiz bir dil, samimi bir anlatımla canlandırır yaşadığı semtteki insanları. Sanatçı aynı zamanda bir oyun yazarıdır. Oyunlarında canlı diyaloglarla, okura çarpıcı gelen bir anlatım kullanmıştır.

Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Öykülerinde güldürü öğelerine yer verdiği
B) Yapıtlarında karşıtlıklardan yararlandığı
C) Roman kişilerini kendi çevresinden seçtiği
D) Oyunlarının anlatımıyla okuru etkilediği
E) İçten bir söyleyişinin olduğu

35. (I) Edebiyatımızda şehir yazılarının en güzel örneklerini Malumat gazetesinde yayımlanan mektuplarıyla Ahmet Rasim vermiştir. (II) Onun en büyük özelliği, yazılarını bir sohbet havası içinde yazması ve daha ilk cümlede okurunu kucaklamasıdır. (III) Döneminin İstanbul'unu; mekân, kültürel yapı, gelenekler, alışkanlıklar, insan ilişkileri gibi özelliklerle ele almış ve bütün zenginliğiyle yazılarına yansıtmıştır. (IV) Bu yazılarını da daha sonra "Şehir Mektupları" adını verdiği yapıtında bir araya getirmiştir. (V) Sanatçı, bu yapıtında, büyük bir gözlem yeteneğiyle gördüklerini, kıvrak bir üslupla ortaya koymuştur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi kişisel görüş içermemektedir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

34. (I) Bu sanatçıyı yakından tanımak, onun dostluğunu, arkadaşlığını kazanmak, yaşamımda bir mutluluk olmuştur. (II) Çok sıradan biriymiş gibi alçak gönüllü yaşamak, onun en önemli özelliğidir. (III) Ama aslında gerçek bir kişilik anıttır o. (IV) Bir düşünür kişidir, iyi eğitim görmüş, gördüğü eğitimi özümsemiş bir öğretmen, değerli bir yazın adamı, titiz bir eleştirmen ve gerçek bir deneme yazarıdır. (V) Deneme yazarlığı, arkasında engin bir düşün ve kültür birikimiyle gönül zenginliği ister. (VI) Deneme dediğin, düşünceden düşünceye geçerek, ince bir yazı ustalığıyla örülerek ortaya çıkarılan yazıdır.

Bu parça iki paragrafa bölünmek istense ikinci paragraf, numaralanmış cümlelerden hangisiyle başlar?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

36. Ardeşen'de Sirt Yaylası'ndaki geleneksel şenliği izlemek için çıkmıştık yollara. Ağustosun tam ortasında değil de, kasvetli bir kasım ayındayız sanki. Gözü dönmüş bir yağmur, inatçı bir sis; ardından yeniden yağmur, hafif bir güneş... Sonra sil baştan... Dünya dışı bir yerde değiliz oysa. Sağ yanımızdaki uçurumu görmeden yol aldığımız bu coğrafyada endişeyle karışık şaşkınlık yaşıyoruz.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Öykülemeye başvurma
B) Eksilteli cümlelere yer verme
C) Kişisel duyguları dile getirme
D) Bir varlığa insana ait nitelikleri aktarma
E) Yinelemelere yer verme

37. I. Bir okur için okumayı çekici kılan, romanda hayallerinin karşılıklarını bulabilmesidir.
II. Her romancının hayali, okurun ilgisini çekecek bir başyapıt ortaya koymaktır.
III. Roman, hayatı doğrudan yansıtabildiği için en çok ilgi gören tür olmuştur.
IV. Okurun beklentilerini dile getiren romanlar okur tarafından ilgiyle karşılanır.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangileri anlamca birbirine en yakındır?

- A) I. ve II. B) I. ve III. C) I. ve IV.
D) II. ve IV. E) III. ve IV.

38. Sanatçı, dünyaya başka gözlerle bakan kişidir. Bu yüzden özgündür, kalıcıdır, etkileyicidir. Sanatın her dalında yeni bir sesi, yeni bir anlatımı ortaya koyan kişidir. Çünkü insanoğlu genel bilgileri artıkça, yaşamdaki olguları, gözlemlediği nesneleri anlayıp çözümledikçe yeni algılamalara yönelir. Gerçek sanatçı, insanların aradığı bu yeniliğin peşinde koşan kişidir.

Bu parçaya göre gerçek sanatçıdan beklenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşamsal gerçekliği değiştirmeden okura sunması
B) Günlük yaşamı, konuşma dilinin sıgılığından kurtararak ele alması
C) Yapıtlarında yaşamda var olan her şeye yeni bir bakış açısı getirmesi
D) Yapıtlarının tümünde evrensel bir bakış açısına sahip olması
E) Toplumsal sorunlara çözümler üretmesi

39. Bu şelaleye, çamların ve zeytinliklerin arasından süzülen ince patikalardan yürüyerek ulaşabilirsiniz.

Bu cümlelerin öğeleri, aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla, doğru olarak verilmiştir?

- A) Dolaylı tümleş - nesne - yüklem
B) Nesne - zarf tümleci - yüklem
C) Zarf tümleci - zarf tümleci - yüklem
D) Özne - zarf tümleci - nesne - yüklem
E) Dolaylı tümleş - zarf tümleci - yüklem

40. Lisedeyken resim dersinde öğretmenimiz ortaya koyduğu bir bibloyu resmetmemizi istedi. Ders bittiğinde çizdiğimiz biblolar öğretmenimizin model olarak ortaya koyduğu biblolar değil, kendi düşünce dünyamızda olmasını istediğimiz, kendimizce biçimlendirdiğimiz bambaşka biblolardı. İleriki yaşlarımda sanat çalışmalarında edindiğim deneyimler, bana bu durumun bütün sanat yapıtları için geçerli olduğunu gösterdi.

Bu parçada vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanat yapıtlarının değişik konularda ortaya konabileceği
B) Sanatçıların yeni anlatım yöntemleri oluşturmalarının zor olduğu
C) Sanat yapıtlarının farklı yönlerinin yetkin okurlarca fark edilebileceği
D) Sanatın herkese seslenen ortak bir dil olduğu
E) Sanatçının, yaşamdan gözlemlediklerini yapıtlarında kendince değiştirerek anlattığı

1. (I) Şanlıurfa ve civarı birçok tarihi zenginliği barındırıyor. (II) Musevi, Hristiyan ve Müslümanlar Hz. İbrahim'in Urfa'da doğup yaşadığına inanıyor. (III) Bu nedenle kent, bu üç din mensuplarınca kutsal kabul ediliyor. (IV) Kentin en popüler mekânı, Balıklı Göl olarak da anılan, Halilürrahman Gölü. (V) Gölde bulunan tatlı su balıkları halk tarafından kutsal sayılıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle; özne, nesne ve yüklemden oluşmuştur.
B) II. cümle anlamca olumlu bir cümledir.
C) III. cümlelerin yüklemi, edilgen çatılıdır.
D) IV. cümlede tamlayıcıyla tamlananı arasına sözcükler girmiş ad tamlaması vardır.
E) V. cümle yapıcı basit bir cümledir.

2. Bir yazarı, okurların niteliğine, güncel eğilimlerine göre yapıt vermek kalıcı yapmaz. Yazar, yapıtında sanatın gereklerini yerine getirmelidir önce. Nice sanatçı vardır ki dönemlerinin moda akımlarına uymuş, şiirlerini, romanlarını belli istek ve özlere yanıt verecek biçimde oluşturmuştur. Ama böyleleri en kısa zamanda yitip gitmişlerdir belleklerden.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Bir yazarın kalıcılığı yakalaması toplumca beğenilmesine bağlıdır.
B) Yapıtlarında kendi yaşamının ayrıntılarına yer veren yazarlar okurlarca benimsenmez.
C) Bir yazarı ölümsüz kılan en önemli etken, ortaya koyduğu yapıtın sanatsal değeridir.
D) Okurların beklentilerini karşılamak, yazarlar için bir amaç olmamalıdır.
E) Gerçek bir sanatsal yapıt güncel sorunlardan bağımsız bir biçimde oluşturulamaz.

3. J. Paule Sartre, "Yazarların, ozanların yaşam öyküleri yoktur, onların yaşam öyküleri yapıtlardır." der.

Bu cümlede vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Bir sanatçının kendi yaşamını objektif bir biçimde anlatması olanaksızdır.
B) Her sanatçı, yapıtlarında sanat görüşünü açıkça vermez.
C) Sanatçılar, gerçek yaşamı düş dünyalarında şekillendirerek sunarlar.
D) Bir sanatçının yaşamı hakkında bilgi edinmek için o sanatçının yapıtlarını okumak gerekir.
E) Bir sanatçının yaşamı yapıtlarından bağımsız olduğu sürece yapıt değer kazanır.

4. Kandilli'de iskele meydanındayım. Şirin vapurların yalılarına el sallayarak geçtiği o meydana... Meydanın iki yanını iki balıkçı lokantası paylaşmış. Çınarların bahsettiği hafif bir rüzgâr, neşeli kalabalıkların lokantalarından gelen kahkahalarına eşlik ediyor. Kıydan ayrılmak zor; ama yürüyorum. Sokaklarını hissediyorum Kandilli'nin. Birbirinden güzel bahçelerin çevrelediği, yeni boyanmış, köşk kadar güzel ahşap evlerin pırıltılı cepheleriyle Kandilli'yi seyrettiği sokakta ilerliyorum.

Bu parçanın anlatımında, aşağıdakilerin hangisinde verilenlerden yararlanılmıştır?

- A) Karşılaştırma - tanımlama
B) Öyküleme - betimleme
C) Tartışma - karşılaştırma
D) Tanımlama - örneklendirme
E) Açıklama - tanık gösterme

5. Şair, gençlik döneminde yazdığı bu şiirlerinde —.

**Bu cümle aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanır-
sa cümlede sözü edilen şairin üslubuyla ilgili bir
değerlendirme yapılmış olur?**

- A) çağındaki şairlerden farklı olarak toplumsal konu-
lara değinmiş
B) daha sonraki şiirlerine göre daha yalın sayılacak
bir dil kullanmış
C) hüznü ve sevinci birlikte anlatmayı yeğlemiş
D) sanatçının tema yönüyle usta sanatçılardan etki-
lendiği açık bir biçimde görülüyor
E) günlük yaşamın herkesçe fark edilmeyen ayrıntıla-
rına yer veriyor

6. "Fırtınanın şiddetinden gemimiz neredeyse param-
parça olacaktı. Dev gibi dalgalar, koca gemiyi bir be-
şik gibi sallıyordu. Yağmur öyle hızlı yağıyordu ki her
bir damla kurşun gibi geminin tavanını deliyordu ade-
ta. Gökyüzü tam bir cehennemi andırıyordu. Şimşek
çaktıkça, üzerimize ateş yağıyordu sanki."

**Parçanın yazarı, anlatım yönünden aşağıdakiler-
den hangisi ile nitelendirilebilir?**

- A) Gözdağı veren
B) Mangalda kül bırakmayan
C) Bire bin katan
D) Ağzını açıp gözünü yuman
E) Nabza göre şerbet veren

7. Nemrut Dağı'nın güneydoğusunda eski çağlardan
I II III
kalma pek çok tarihî eser veriliyor.
IV V

**Bu cümlede numaralanmış yerlerden hangisinde
bir yazım yanlışı yapılmıştır?**

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. **Aşağıda verilen cümlelerin hangisi, ayraç içindeki
kavramın anlamını içermemektedir?**

- A) Bir yazar, geniş halk yığınlarının anlayabileceği bir
dille yazmazsa unutulmaya mahkûmdur. (koşul)
B) Bu yapıtımla kıyıda köşede kalmış tarihi zenginlik-
lerimizi gündeme getirmek istedim. (amaç)
C) Öykülerinin, şiirlerinden daha çok sevilmesi, içten
bir anlatımla ustaca örgülenmesinden kaynaklanı-
yor. (karşılaştırma)
D) Yazdığım romanların okurlarca beğenilmeme tehli-
kesi her zaman vardır. (yakınma)
E) Şiirlerinizdeki kapalı anlatımdan vazgeçmezseniz,
belli bir kitlenin dışına seslenemezsiniz. (uyarı)

9. Herkes işlediği cezanın sonuçlarına katlanması gerek-
tiğini iyice bilmelidir.

**Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki deği-
şikliklerin hangisiyle giderilebilir?**

- A) "Herkes" yerine "hiç kimse" sözü getirilmeli
B) "cezanın" yerine "suçun" sözü getirilmeli
C) "sonuçlarına" sözcüğü "sonuna" yapılarak
D) "gerektiğini" sözcüğü "gerekli olduğunu" yapılarak
E) "işlediği" sözcüğü "işledikleri" yapılarak

10. Yazları (I) Ege'nin birçok yerinde o allı pullu (II) tenteli
seyyar arabalarıyla dolaşan bir satıcı görürsünüz (III)
Kar helvacısı. Taş gibi bir blok buzdan yontularak ha-
zırlanan (IV) içildiğinde insana serinlik veren orijinal bir
yaz içeceği bu. Bir bardak yontulmuş buz, üzerine
isteğinize göre limon (V) vişne ya da portakal şurubu
ilave edilerek servis edilir.

**Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine öte-
kilerden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?**

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

11. Hayır. Kısa ve yoğun yapısı, anlam açıklığı ve gündelik
hayata denk düşen yalın, dolaysız anlatımı ile modern
insanın beklentilerine cevap verebilecek bir özelliğe
sahip olduğu için öykü yazıyorum. Ben kendimi ancak
bu türde okuruma kabul ettirebiliyorum. Böylece öykü-
de karar kılmış oldum. Ama yanlış anlaşılmağ istemem.
Burada amacım yazınsal türleri karşılaştırıp birbirlerine
üstünlüğünü, zayıflığını sıralamak değil. Öykünün ben-
deki karşılığını açıklamaya çalışıyorum, o kadar.

**Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık
söylenmiş olabilir?**

- A) Sadece öykü türünde yazmanız öyküyü diğer tür-
lerden üstün tutmanızdan mı kaynaklanıyor?
B) Öykünün yapısının yaşamı tüm yönleriyle yansıtmaya
uygun olmadığı doğru mu?
C) Öykünün romanın kısası olduğu görüşüne katılıyor
musunuz?
D) Yalnızca belli türlerde yapıt ortaya koyan sanatçılar
hakkında ne düşünüyorsunuz?
E) Öykünün romandan daha çok sevilmesinde öykü-
nün kolay yazılması etkili midir?

12. I. Bir yazınsal yapıta farklılık kazandıran özellik, içe-
rik değil anlatımdır.
II. Okurların samimi bulduğu yapıtlar, söyleyecekle-
rini eğip bükmeden ifade eden yazarlara aittir.
III. Özlü sözler içeren yapıtlar, titiz bir yazı işçiliği ge-
rektirir.
IV. İletmek istediği mesajları dolambaçlı yollarla anla-
tan yazarları okuyucu içten bulmaz.

**Yukarıda numaralanmış cümlelerden hangileri an-
lamca birbirine en yakındır?**

- A) I. ve III. B) I. ve IV. C) II. ve III.
D) II. ve IV. E) III. ve IV.

13. (I) Günümüzde, yenilikçi bir öykü anlayışına ihtiyacımız
olduğunu düşünüyorum. (II) Ancak özgünlüğü, sadece
yeni üslup denemelerine girişmek olarak değil, içimizin
yankısına uymak, yeni yeni yolculuklara çıkmak diye al-
gılamak gerekir. (III) Bir yazar olarak yarınlar kalmanın,
kendine ait bir öykü evreni oluşturmaktan geçtiğine ina-
nıyorum. (IV) Türk öykücülüğünün şimdilerde en büyük
problemi; siliik, kişisiz bir öykü anlayışının girdabına
düşmesidir. (V) Klişe yazınsal alışkanlıkları aşmak, bu
yönde özverili çaba içinde olmak öykücülüğümüz için
kaçınılmaz bir gerekliliktir.

**Bir eleştirmenin öyküyle ilgili görüşlerini anlattığı
bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak
aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?**

- A) I. cümlede günümüz öykücülüğüyle ilgili bir saptama
bulunuyor.
B) II. cümlede salt anlatımda yapılan yeniliğin yeterli
olmadığından bahsediyor.
C) III. cümlede kalıcılığa ulaşmada etken olan özellik-
ten söz ediyor.
D) IV. cümlede günümüz öykücülüğünün temel prob-
leminin ne olduğunu belirtiyor.
E) V. cümlede öykücülüğümüzü etkileyen akımlardan
söz ediyor.

14. Kendinden önceki yazarlardan farklı bir üslubu yaka-
layan sanatçı, yazın yaşamına çocuk öyküleri yaparak
başlamıştır. Yalın diliyle, salt didaktikliğe yaslanmayan
anlatımıyla kırk yılı aşkın bir süredir bu alanın en
önemli isimlerinden biri olmayı başarmıştır. Onun an-
latımındaki zenginlik, üslubunun samimiliği çocuklar-
dan oluşan bir okur kitesince benimsenmesine ola-
nak tanımıştır.

**Bu parçada sözü edilen yazarla ilgili olarak aşağı-
dakilerden hangisi söylenemez?**

- A) Öykülerinin yetişkin okurlara seslendiği
B) Sadece öğretici olan bir yaklaşımdan uzak durduğu
C) Kendine özgü bir söyleyişe sahip olduğu
D) Açık, anlaşılır bir dil kullandığı
E) İçten anlatımının, çok sayıda okurun onu kabullen-
mesini sağladığı

15. Geçenlerde bir sanatçımızın anısına, imece usulü şiir yazma fikrine sıcak bakarak bazı şairlerimiz birlikte şiir yazdı. İyi duygularla hareket eden bu şairlerimiz, yazdıklarının hiçbir sanat değeri taşımadığını fark edememişler. Anlaşılan, iyi duygularla da olsa sanatsal amaçtan uzaklaştıkça sanatsızlığa yaklaşacaklarını unutmuşlar.

Bu parçada altı çizili sözle, sanat yapıtlarıyla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okuyucularda değişiklikler yapma gibi bir görevinin olmadığı
B) Geçmiş sanat birikiminden yararlanmadan oluşturulanların kalıcı olamayacağı
C) Okurun düş dünyasına seslenmeyi amaçlayanların okurlarca ilgi göreceği
D) Sanat dışında bir amaçla ortaya konduklarında sanatsal değer taşımayacakları
E) Toplumsal fayda gözetilerek oluşturulmalarının yanlış olmayacağı

17. —. Bunda belli bir ulusun özelliklerini yansıtmalarına karşın sınırsız bir düş gücüyle oluşturulmalarının büyük payı vardır. Masalın önümüze koyduğu bu özgürlük; onu, her okuyucunun ya da dinleyicinin ortak zihinsel düş alanı haline getirir. İşte masalın bu özelliği, onu yediden yetmiş bütün insanların en çok tercih ettiği bir tür haline getirmiştir.

Bu parçanın başına, düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Masallar, tarih boyunca en çok ilgi gören yapıtlar olmuştur
B) Çocuk eğitiminde masal ve fabl gibi türlerden yararlanmak gerekir
C) Masal, abartılı ve yalın anlatıma sahip bir türdür
D) Masal türünün eski önemini kaybetmeye başladığını üzülerek görüyoruz
E) Masal, sözlü ürünler içinde yer alan efsanelere ve halk hikayelerine kaynaklık etmiş bir türdür

16. Kimi şairler neden ısrarla şiirlerinin ödüllendirilmesini ister, bunu bir türlü anlamam. Şairin işi şiir yazmaktır. İşini yapan bir insanın, işini yaptığı için ödül beklemesi erdemli bir davranış değildir. Gerçek şair, ortada ödül yokken de şiir yazan hem de en güzelini yazma kaygısını taşıyan kişidir. Beklentisiz yazmak, onun adına son derece olağan bir iştir. Çünkü şiir yazmak, en sonda duyulan hazla "kendi içinde ödüllü" bir süreçtir.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir şairin ödül peşinde koşması, şiirlerine güvenmediğinin bir göstergesidir.
B) Şiir yazmanın tadına varan gerçek şair, başka bir beklentiye girmez.
C) Ancak belli bir amaca yönelik yazılmayan şiirler başarılı olur.
D) Ödül kazanan şiirlerin nitelikli yapıtlar olduğu söylenemez.
E) Gerçek şair, topluma faydalı olmak amacıyla şiirlerini oluşturur.

18. Bir şiir, imge yerine salt sözcükler üzerine temellenmişse gerçek bir sanat yapıtı düzeyine çıkamayacaktır. Şiirin, şairin zihninde belirli hayallerle değil, sözcüklerle oluştuğunu iddia edenler resmin sadece boya ve tuval, müziğin ise sesler ve notalar olduğunu kabullenmek durumundadır. Böyle bir yaklaşım ise fırça tutmasını bilen her insanı ressam, sesleri ayırt edebilen her insanın da müzisyen sayılmasını gerektirir.

Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gerçek şiir, şairin düş gücünün ve sözcükleri kullanma yeteneğinin birleşimiyle ortaya çıkar.
B) Şiirin öteki sanat dallarıyla koparılmayacak bir bağı vardır.
C) Bir ozan, şiir yazma isteğini, uzun ve yorucu bir çalışmayla desteklerse başarılı olabilir.
D) Şairlerin, düşünce dünyalarını sınırlamadan kaleme aldıkları şiirler, geniş kitlelere ulaşır.
E) Şair, şiirini yazarken sözcük seçimine çok dikkat etmelidir.

19. (I) Suları ne kadar sert ve kuvvetli aksa da, insanların tarih boyunca önemli geçitlerinden biri olmuştur Çanakkale. (II) Marmara ile Ege'yi birbirine bağlaması nedeniyle stratejik önemini hep korumuştur. (III) Bunun farkında olan Troyalılar, Romalılar ve Osmanlılar onlarca savaş yapıp onu ellerinde tutmaya çalışmışlardır. (IV) Boy ve genişlik bakımından İstanbul Boğazı'ndan iki kat daha büyük olan Boğaz, bugünlerde sakin akıyor. (V) O eski çatışmaların izleri iki yanda yükselen kalelerin duvarlarında saklı duruyor. (VI) Kalelerde suskun top mermileri, kılıçlar, toplar yalnızlığı bekliyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

20. (I) Yazar, günlüklerinden oluşan bu yapıtta yazıları yazılış tarihine göre sıralamamış. (II) Günlük türünde yazılmış bir yapıt olmasına karşın "bugün şu oldu, akşam bu oldu.." gibi cümlelere rastlamıyorsunuz yapıtta. (III) Sanatçı daha çok dört duvar arasına hapsedilmiş bir insanın iç dünyasına yolculuk etmiş. (IV) İnsanların gerçekte önemsemediği ayrıntıların, ne denli önem taşıyabileceğini göstermiş; iğnenin, ipliğin, havlunun, sabunun, bir kutu karper peynirin, dostluğun göstergesi olabileceğini anlatmış. (V) Bunları herkesin anlayabileceği bir dil kullanarak başarmış.

Bir sanatçının günlüklerinin ele alındığı bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle, kanıtlanabilir bir nitelik taşımaktadır.
B) II. cümlede günlük türünün alışılmış özelliklerinden ayrılan bazı yönleri olduğu anlatılıyor.
C) III. cümlede sanatçının insanları toplumdaki rollerine göre değerlendirdiği belirtiliyor.
D) IV. cümlede yapıtın konusuna yönelik bir açıklama yapılıyor.
E) V. cümlede yapıtın üslubuna yönelik bir bilgi veriliyor.

21. Aşağıdaki açıklamalardan hangisi ayraç içinde verilen atasözü ile uyuşmamaktadır?

- A) Ortada duran bir gerçeği açıklamaya gerek yoktur. (Görünen köy kılavuz istemez.)
B) Herkesin gözü önündeki gerçekler örtbas edilemez. (Minareyi çalan kılıfını hazırlar.)
C) Temelde iyi ve doğru olan kişi ya da nesne, ne denli elverişsiz durumda bulunursa bulunsun gerçek niteliğini yitirmez. (Baca eğri de olsa duman doğru çıkar.)
D) Bir kimseden bir şey aldıktan sonra dolambaçlı yollardan aynı şeyi tekrar alma olanağı yoktur (Bir koyundan iki post çıkmaz.)
E) Eline geçici ve önemsiz bir iş geçen kişi sürekli güçlü olacağını zanneder. (Karınca kanatlanınca serçe oldum sanır.)

22. Yazarın yaptığı bir yolculuğu anlattığı bu kitap; öykü, deneme arası bir biçimde oluşturulmuş. Yazarın düşünsel ağırlığının baskın olduğu bölümlerde geniş bir kültür örtüsünün altında, kentlerin görünümü silikleşiyor. Yazar kenti anlatırsa, siz yalnızca yazarı izliyorsunuz. Yolculuk sırasında yaşanan her olayda, gidilen her yerde, yazarın bilgi birikimiyle, kendi kendine rehber olduğunu seziyorsunuz. Tüm kitabı kapsayan duygusal yaklaşım ise her yazıya ayrı bir şiirsellik kazandırıyor. Anlatımın içtenliği, özentisizliği, hüznün ve coşkunun yoğunluğu okuru hemen etkisi altına almayı başarıyor.

Bu parçada sözü edilen yapıtla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Lirik öğeler içerdiği
B) Çeşitli yazınsal türlerin özelliklerini taşıdığı
C) Kapalı bir anlatımla oluşturulduğu
D) Anlatımıyla okuyucuyu etkilediği
E) Kimi bölümlerde yazarın düşüncelerinin öne çıkarıldığı

23. I. Akşamları ne olursa olsun en az iki saat ders çalışmalısın.
 II. İzleyiciler çıktıktan sonra salon tamamen boşalmıştı.
 III. İki dost birbirini olur olmaz nedenlerle kırmıştı ne yazık ki.
 IV. İhtiyar elindeki ağır paketlerle yokuşu zar zor çıkıyordu.
 V. Sınıfça düzenlediğimiz bu geziye herkes mutlaka katılmalıdır.

Yukarıda verilen cümlelerde numaralanmış sözlerden hangileri "kesinlikle" anlamında kullanılmıştır?

- A) I. ve II. B) I. ve III. C) I. ve V.

- D) III. ve IV. E) IV. ve V.

24. (I) Ben toplumcu-gerçekçi bir anlayışla yazan bir şairim. (II) Şiirlerim, bazılarının ileri sürdüğü gibi başkalarına ders vermeye çalışan, kendisini üstün gören bir anlayışın ürünü değildir. (III) Benim şiirime çamur atanların şiirlerini gerçekten okuduğunu zannetmiyorum. (IV) Ben onları okuyorum, hepsinin kitapları kütüphanemde var. (V) Ama onların kitaplığında benim kitaplarımdan bir tekini bile bulamayacağımı biliyorum.

Bir şairin düşüncelerinin anlatıldığı bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, bir sanat görüşü ortaya konmaktadır.
 B) II. cümlede, bir düşünceye karşı çıkılmaktadır.
 C) III. cümlede, olumsuz eleştiri yapan kişiler eleştirilmektedir.
 D) IV. cümlede anlatıma duygular katılmıştır.
 E) V. cümlede, bir ön yargı dile getirilmiştir.

25. Bir gün bir dostum Yahya Kemal'in "Geçmiş Yaz"ını ezberden okurken, "Körfez'deki durgun suya bir bak, göreceksin." deyince ben de, "Dalgın su!" diye düzelttim hemen. O da, "Ne fark eder ki?" dedi, gülerek. Ben de bunun üzerine, "Dostum, 'dalgın su'lu dize bir şiirdir, öbürüyse değildir. Suyun durgunluğunu herkes görer, ancak dalgınlığını sadece şairler görür." dedim.

Bu parçaya göre iyi bir şiirin ölçütü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sözcüklerin şair duyarlılığıyla seçilmesi
 B) Birçok şiirseven tarafından ezberlenmesi
 C) Sözcüklerin yerli yerinde kullanılması
 D) Okurların düş evrenini zenginleştirilmesi
 E) Geniş bir okur kitlesine seslenmesi

26. (I) Sanatçı sıkı bir edebiyat ve kültür tarihçiliği yapıyor. (II) Kendisi bir öğretmen ve adeta bir ayaklı kütüphane gibi. (III) Onun öğretmenlikten artakalan zamanının çoğu kütüphanelerde araştırma ve inceleme yaparak geçiyor. (IV) Geçmiş dönemlerde yayımlanan ilginç röportajlar, haberler ve kitaplar araştırma konularının başında geliyor. (V) Açık, anlaşılır bir dille tarih konulu yapıtlar yazıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle yüklemi şimdiki zamanla çekimlenmiş basit bir cümledir.
 B) II. cümlede ilgeç ve bağlaç kullanılmıştır.
 C) III. cümlede yüklemi ad soylu bir sözcüktür.
 D) IV. cümle olumlu, bileşik bir eylem cümlesidir.
 E) V. cümlede bir isim birden çok sıfatla nitelenmiştir.

27. Bir çardağın serinliği altında bir hamak Uyum gönlümce doya doya

Bu dizelerde altı çizili sözcüklerde görülen ses olayları aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Ünsüz türemesi - ünlü düşmesi
 B) Ünsüz yumuşaması - ünlü düşmesi
 C) Ünlü daralması - ünsüz yumuşaması
 D) Ünlü türemesi - ünlü daralması
 E) Ünsüz benzeşmesi - ünlü türemesi

28. Tarihi ve doğal güzelliklerle dolu bu yöredeki insanlar çok az veya hiç tatile çıkmazlar.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki değişikliklerden hangisiyle giderilebilir?

- A) "veya"dan önce "tatile çıkar" sözü getirilerek
 B) "çok" sözcüğü atılarak
 C) "yöredeki" yerine "yörede bulunan" sözü getirilerek
 D) "Tarihi" yerine "Tarihsel" sözcüğü getirilerek
 E) "tatile çıkmazlar" yerine "tatile çıkmaz" sözü getirilerek

29. Ruhumu eritip de kalıpta dondurmuşlar
 Onu İstanbul diye toprağa kondurmuşlar
 İçimde tüten bir şey; hava, renk, eda, iklim
 O benim, zaman mekân aşıp geçmiş sevgilim

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Birinci ve ikinci dizeler fiil cümlesidir.
 B) Kişi adlı kullanılmıştır.
 C) Bileşik zamanlı fiillere yer verilmiştir.
 D) Farklı türde fiilimsiler vardır.
 E) Durum (hal) eki almış sözcükler vardır.

30. Aşağıdakilerin hangisinde haber ve dilek kipleriyle çekimlenmiş eylemler bir arada verilmiştir?

- A) Aşklar belki çıkar gider kapıdan
 Sesim eksik sanki epey zamandır
 B) Yağmurla birlikte Kalamış'ı dinledim
 Eski bir rüzgârdı yapraklarda gezinen
 C) Vakit yaklaşıyor hazırlan arkadaş
 Yarın bir gün bu meydanda savaş var
 D) Göklerim yerlerim dağım denizim
 Yanım yönüm solum ve sağım sensin
 E) Akşamın sessizliği gönlüme oturunca
 Bir sıkıntı basar gönlümü derin derin

31. Yıllar önce okunan bir kitabı, yazıyı, şiiri yeniden okumak için birçok neden vardır.

Bu cümledeki niteliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bileşik, kurallı, olumlu, isim
 B) Basit, kurallı, olumlu, isim
 C) Bileşik, devrik, olumsuz, fiil
 D) Bileşik, kurallı, olumsuz, fiil
 E) Sıralı, kurallı, olumlu, fiil

32. (I) Bir öyküde, en önemli rolü oynayan kişi, o öykünün kahramanıdır. (II) Bazı öykülerde kahramanın yerini, bir hayvan veya cansız bir varlık alabilir. (III) Öyküler kısa yazılar olduğu için kahraman kadrosu geniş değildir. (IV) Öykünün inandırıcılığı kahramanların gerçek hayattan seçilmesine bağlıdır. (V) Bunun yanın da öyküde yer ve olay da ütöpik olmamalıdır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

33. —. Bu, bir dil için olağandır. Dil organik bir bütün olduğundan, içine aldığı parçaları işleyerek yoluna devam eder. Dile yeni giren bir sözcüğü dilin kendi kurallarına göre biçimlendirmesi, bu sözcüklere çekim ve yapım uygulaması başlı başına ilginç ve anlaşılması güç bir süreçtir. Bu süreçte bir sözcük yepyeni anlamlar ve biçimler kazanabilir.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Dillerin birbirinden etkinlenmesi her çağda görülebilir
B) Bir dile giren sözcüğün, anlamı ve yapısı zamanla değişebilir
C) Sözcüklere kendi anlamları dışında farklı anlamlar yüklemek dilcilerin görevi değildir
D) Diller arasındaki sözcük alışverişi belli kurallara göre işlemektedir
E) Bir dile başka dillerden sözcük girişi, sosyal yaşamındaki ihtiyaçtan ileri gelmektedir

34. Ülkemizde nemli atmosferi ve yoğun bitki örtüsü ile bir yağmur ormanında olduğunuzu hissettirecek yerler var. Doğu Karadeniz'in sürekli ve yoğun yağış ile sis bulutu altında gelişen yaşlı doğal ormanları, gür bitki dokusuyla bizdeki en önemli ılıman kuşak yağmur ormanlarını oluşturuyor. Artvin'deki Karçal Dağları ve Hatila Vadisi, Rize'deki Kaçkar Dağları ve Fırtına Vadisi, Gümüşhane'deki Örümcek Ormanları bilimsel açıdan doğal laboratuvar niteliğine sahip bu ormanların en güzelleridir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmıştır?

- A) Açıklama - tanımlama
B) Betimleme - karşılaştırma
C) Öyküleme - tanık gösterme
D) Betimleme - benzetme
E) Açıklama - örneklendirme

35. Bir romancı yapıtını yazarken, yaşamında edindiği izlenimlerden yararlanabilir. Doğaldır bu. Ama romanını kendi yaşantısı üzerine kurmaya kalkışrsa, yaşamının ayrıntılarıyla kurmaca dünyanın ayrıntıları çatışır. Hem başarı sağlanamaz hem de roman, yazarına ne kadar ilginç, vazgeçilmez gelirse gelsin okuru ilgilendirmeyen birçok ayrıntıyla dolar. —.

Bu parçanın sonuna, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Kısacası bir yapıt gerçek yaşamdan beslenirse değer kazanır
B) Bunun için yazar, kendi yaşamıyla romanda kurguladığı yaşamı bir arada verebilmelidir
C) Bu nedenle, yazar, yapıtında kurguladığı dünyaya yaşamına ait detayları katmamalıdır
D) Sözün kısası yazar, yapıtlarını kendi kişiliğinden bağımsız olarak oluşturamaz
E) Açıkçası yazar, yapıtını izlenimlerinden hareketle yazmalıdır

36. Roman ve öykü okumayı severim. Bunlarla ilgili eleştirileri de zevkle okurum. Ama bu eleştirileri okuduktan sonra roman, öykü okurken hiçbir zaman, bir rehber eşliğinde geziye çıkan turist grubundaki biri gibi davranmam.

Bu parçada altı çizili sözlerle, okurun kendisiyle ilgili olarak anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eleştirmenlerin, yapıtları incelerken yeterince bağımsız olamadığına inandığı
B) Okuduğu yapıtı eleştirmenlerin etkisinde kalmadan değerlendirdiği
C) Yapıtı okumadan önce, yapıta yönelik eleştirileri okuma ihtiyacı hissettiği
D) Yapıtların, yazarların söylenmemiş düşüncelerini de içerdiğini düşündüğü
E) Bir yapıt hakkındaki her eleştirinin doğruyu yansıttığına inandığı

37. Başka şeyler gibi, şiiri bir amaç uğruna araçlaştıran şairler ve anlayışlar, şiirimizin düzeyini düşürmektedir. Her şey şiire konu olabilir elbette. Bir gömlek düğmesinden Afrika'daki aç bir çocuğun acısına kadar her şey... Ama şiir "bildiri" niteliğine bürününce, kendiliğinden yok olur. Meyvedeki tat ve besleyicilik gibi, şiir tadıyla düşünceyi birbirine kaynaştıran, dengeli tutabilen ozanlar bu başarıyı yakalayabilir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şiirde, bir düşünceyi savunmak belli bir kültürel birikim gerektirir.
B) Yaşamdaki en sıradan şeyler bile şiirle anlatılabilir.
C) Sanat düşüncesiyle kaleme alınmayan şiirler de okurların ilgisini çekebilir.
D) Şiirimizde nitelikli yapıtlar veren ozanların sayısı gittikçe azalmaktadır.
E) Şiirde başarılı olmak, düşünceler anlatılırken yazın-sallığın göz ardı edilmemesine bağlıdır.

39. Bir sanatçıya "etki altında kalmayacaksın" demek, ona "yaşamayacaksın" demektir. Etki altında kalmayan ruh, yağmura susamış çorak bir topraktır; renksiz, susuz bir tarladır. Andre Gide, sanatçı üzerindeki bu etkileri, bir piyeste prensesi uyandırmaya gelen prense benzetir ve der ki: "İçimizde uyuyan ve uyanmak için küçük bir dokunuş, bir ahenkli ses, bir sözcük bekleyen nice bilinmeyen prenses vardır."

Böyle düşünen birisi aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilebilir?

- A) Her sanatçının özgün eserler vermesi gerektiğini düşünen
B) Kalıcılığın, nitelikli konuların işlenmesiyle elde edileceğine inanan
C) Yapıtlarda kişiselliğin ön planda olması gerektiğini savunan
D) Sanatta, başka sanatçılardan etkilenmenin doğal hatta yararlı olduğuna inanan
E) Evrensel konuları işlemenin, sanatçının görevi olduğunu düşünen

38. (I) Ziya Osman Saba'yı, şiirlerinden başka öyküleriyle de hatırlamalıyız. (II) Özellikle de Mesut İnsanlar Fotoğrafhanesi adlı öyküsüyle. (III) Ne zaman bir fotoğraf stüdyosuna gitmiş olsam yahut gitmeyip de tablada o ibareyi görsem aklıma Ziya Osman Saba'nın bu estetik harikası öyküsü düşer. (IV) Bu, İstanbul sevgisinin öne çıktığı ve bu sevginin ince ince işlendiği bir öyküdür. (V) Mekân anlatımındaki dirilik, anlatılan yerlerin ete kemiğe bürünmesiyle bu sevgiyi olanca netliğiyle açığa çıkarır. (VI) Öyle ki sanki görünmez olmuşsunuz da kahramanın yanında, onunla beraber yürüyor gibi olursunuz.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde Ziya Osman Saba'nın sözü edilen öyküsünün gerçekçi bir söyleyişe sahip olduğu dile getirilmektedir?

- A) I. ve II. B) I. ve IV. C) II. ve III.
D) IV. ve V. E) V. ve VI.

40. Ünlü bir eleştirmen, "Gerçek bir yazar, yazın dünyasında 'Acaba nasıl anlaşılırım?' kaygısı taşımadan yazan kişidir." der.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümlede anlatılmak istenene anlamca en yakındır?

- A) Yazarların, düşüncelerini yapıtlarına çekinmeden olduğu gibi aktarmaları gerekir.
B) Her yazar, yaşadığı toplumu anlatmak amacıyla yapıt ortaya koymalıdır.
C) Yazarlıkta ustalık, bilinen anlayışlardan uzak bir anlayışla yapıtlar oluşturmaktır.
D) Yazarların, hissettiklerini bütün insanlara duyurmak gibi bir toplumsal görevi vardır.
E) Başarılı yazarlar, yapıtlarında okurlara farklı bir dünyanın kapısını aralar.

CEVAP ANAHTARI

YGS - 1 TÜRKÇE	1-D	2-E	3-E	4-A	5-C	6-B	7-E	8-A	9-C	10-A
	11-C	12-A	13-D	14-D	15-D	16-E	17-C	18-B	19-C	20-B
	21-C	22-C	23-A	24-D	25-B	26-D	27-A	28-E	29-B	30-C
	31-D	32-D	33-D	34-D	35-B	36-A	37-D	38-D	39-E	40-E
YGS - 2 TÜRKÇE	1-C	2-D	3-E	4-D	5-C	6-C	7-C	8-E	9-C	10-D
	11-E	12-E	13-B	14-A	15-D	16-D	17-C	18-E	19-C	20-D
	21-E	22-E	23-E	24-A	25-E	26-E	27-D	28-A	29-E	30-B
	31-D	32-B	33-B	34-C	35-B	36-A	37-C	38-A	39-B	40-E
YGS - 3 TÜRKÇE	1-B	2-E	3-C	4-A	5-C	6-E	7-D	8-D	9-E	10-B
	11-C	12-C	13-B	14-A	15-C	16-E	17-D	18-E	19-D	20-D
	21-E	22-E	23-C	24-C	25-C	26-D	27-D	28-E	29-D	30-A
	31-E	32-D	33-C	34-B	35-B	36-D	37-C	38-C	39-B	40-A
YGS - 4 TÜRKÇE	1-E	2-C	3-D	4-C	5-B	6-B	7-C	8-A	9-C	10-D
	11-B	12-B	13-A	14-A	15-E	16-A	17-B	18-B	19-D	20-D
	21-D	22-E	23-B	24-E	25-C	26-B	27-B	28-E	29-E	30-B
	31-A	32-D	33-D	34-C	35-E	36-C	37-D	38-D	39-E	40-B
YGS - 5 TÜRKÇE	1-D	2-B	3-C	4-B	5-E	6-A	7-D	8-D	9-C	10-E
	11-E	12-C	13-E	14-C	15-E	16-C	17-E	18-C	19-B	20-D
	21-E	22-B	23-B	24-D	25-C	26-A	27-B	28-B	29-D	30-C
	31-D	32-D	33-E	34-B	35-B	36-E	37-D	38-D	39-C	40-B
YGS - 6 TÜRKÇE	1-D	2-D	3-E	4-D	5-E	6-A	7-D	8-B	9-C	10-A
	11-B	12-C	13-A	14-B	15-D	16-C	17-D	18-A	19-D	20-E
	21-D	22-A	23-E	24-D	25-B	26-C	27-B	28-C	29-B	30-A
	31-C	32-D	33-E	34-C	35-C	36-A	37-E	38-D	39-D	40-E
YGS - 7 TÜRKÇE	1-B	2-C	3-C	4-A	5-C	6-A	7-D	8-B	9-A	10-E
	11-B	12-A	13-A	14-D	15-B	16-E	17-B	18-C	19-B	20-E
	21-B	22-B	23-B	24-A	25-E	26-B	27-D	28-D	29-C	30-C
	31-B	32-D	33-A	34-A	35-A	36-D	37-E	38-A	39-C	40-D
YGS - 8 TÜRKÇE	1-E	2-B	3-E	4-C	5-E	6-C	7-B	8-E	9-E	10-A
	11-E	12-D	13-D	14-D	15-B	16-B	17-E	18-C	19-B	20-C
	21-C	22-A	23-D	24-A	25-C	26-B	27-D	28-A	29-C	30-C
	31-E	32-A	33-C	34-C	35-A	36-C	37-D	38-E	39-D	40-A
YGS - 9 TÜRKÇE	1-B	2-E	3-B	4-B	5-A	6-A	7-B	8-D	9-E	10-C
	11-E	12-C	13-A	14-D	15-B	16-E	17-B	18-C	19-D	20-D
	21-C	22-C	23-A	24-B	25-D	26-B	27-E	28-B	29-C	30-A
	31-B	32-B	33-C	34-A	35-A	36-C	37-C	38-B	39-A	40-C

YGS - 10 TÜRKÇE	1-D	2-A	3-D	4-E	5-A	6-B	7-C	8-D	9-D	10-A
	11-A	12-B	13-D	14-E	15-B	16-D	17-E	18-E	19-C	20-B
	21-D	22-A	23-A	24-E	25-B	26-A	27-D	28-B	29-E	30-A
	31-B	32-D	33-A	34-C	35-D	36-C	37-A	38-C	39-A	40-C
YGS - 11 TÜRKÇE	1-C	2-C	3-A	4-C	5-C	6-B	7-E	8-C	9-D	10-A
	11-B	12-D	13-E	14-B	15-A	16-E	17-B	18-E	19-D	20-D
	21-C	22-E	23-C	24-C	25-A	26-C	27-E	28-E	29-D	30-D
	31-C	32-D	33-D	34-E	35-E	36-B	37-E	38-B	39-A	40-C
YGS - 12 TÜRKÇE	1-E	2-B	3-E	4-E	5-D	6-D	7-E	8-D	9-D	10-E
	11-E	12-A	13-D	14-C	15-E	16-B	17-C	18-B	19-D	20-A
	21-E	22-A	23-E	24-A	25-E	26-B	27-D	28-A	29-B	30-B
	31-D	32-A	33-C	34-E	35-C	36-C	37-D	38-C	39-B	40-D
YGS - 13 TÜRKÇE	1-B	2-D	3-A	4-D	5-E	6-D	7-A	8-A	9-B	10-E
	11-D	12-C	13-E	14-D	15-B	16-E	17-E	18-A	19-E	20-C
	21-D	22-A	23-D	24-E	25-B	26-E	27-C	28-E	29-E	30-B
	31-D	32-B	33-C	34-B	35-C	36-D	37-C	38-A	39-D	40-C
YGS - 14 TÜRKÇE	1-B	2-B	3-D	4-A	5-E	6-E	7-E	8-A	9-C	10-A
	11-E	12-D	13-C	14-D	15-D	16-E	17-E	18-A	19-E	20-E
	21-C	22-C	23-C	24-B	25-C	26-E	27-E	28-C	29-B	30-D
	31-A	32-E	33-E	34-C	35-B	36-D	37-D	38-B	39-A	40-C
YGS - 15 TÜRKÇE	1-E	2-D	3-A	4-E	5-E	6-B	7-E	8-D	9-E	10-C
	11-D	12-E	13-E	14-B	15-E	16-C	17-A	18-B	19-C	20-C
	21-E	22-B	23-D	24-C	25-D	26-C	27-B	28-E	29-B	30-A
	31-A	32-E	33-B	34-D	35-A	36-C	37-D	38-A	39-D	40-D
YGS - 16 TÜRKÇE	1-B	2-A	3-E	4-B	5-E	6-D	7-B	8-B	9-D	10-E
	11-E	12-B	13-D	14-D	15-D	16-C	17-B	18-C	19-C	20-E
	21-A	22-A	23-C	24-D	25-C	26-C	27-D	28-B	29-B	30-C
	31-E	32-D	33-D	34-C	35-D	36-E	37-E	38-A	39-C	40-B
YGS - 17 TÜRKÇE	1-E	2-E	3-B	4-A	5-E	6-D	7-D	8-A	9-B	10-E
	11-A	12-C	13-C	14-D	15-D	16-E	17-C	18-B	19-B	20-C
	21-E	22-E	23-C	24-A	25-D	26-B	27-A	28-A	29-A	30-D
	31-C	32-A	33-D	34-C	35-B	36-E	37-B	38-B	39-B	40-D
YGS - 18 TÜRKÇE	1-B	2-A	3-E	4-B	5-A	6-C	7-A	8-D	9-E	10-E
	11-D	12-A	13-A	14-B	15-A	16-C	17-E	18-D	19-C	20-A
	21-D	22-D	23-C	24-A	25-D	26-E	27-D	28-E	29-C	30-C
	31-A	32-C	33-C	34-A	35-C	36-C	37-A	38-A	39-C	40-B
YGS - 19 TÜRKÇE	1-A	2-C	3-E	4-D	5-E	6-E	7-C	8-D	9-E	10-E
	11-E	12-D	13-D	14-D	15-B	16-A	17-A	18-E	19-C	20-D
	21-C	22-B	23-B	24-D	25-E	26-E	27-C	28-E	29-B	30-B
	31-C	32-E	33-B	34-D	35-D	36-E	37-C	38-C	39-E	40-E
YGS - 20 TÜRKÇE	1-E	2-C	3-D	4-B	5-B	6-C	7-E	8-D	9-B	10-C
	11-A	12-D	13-E	14-A	15-D	16-B	17-A	18-A	19-C	20-C
	21-B	22-C	23-C	24-D	25-A	26-C	27-B	28-A	29-C	30-C
	31-A	32-E	33-B	34-E	35-C	36-B	37-E	38-E	39-D	40-A